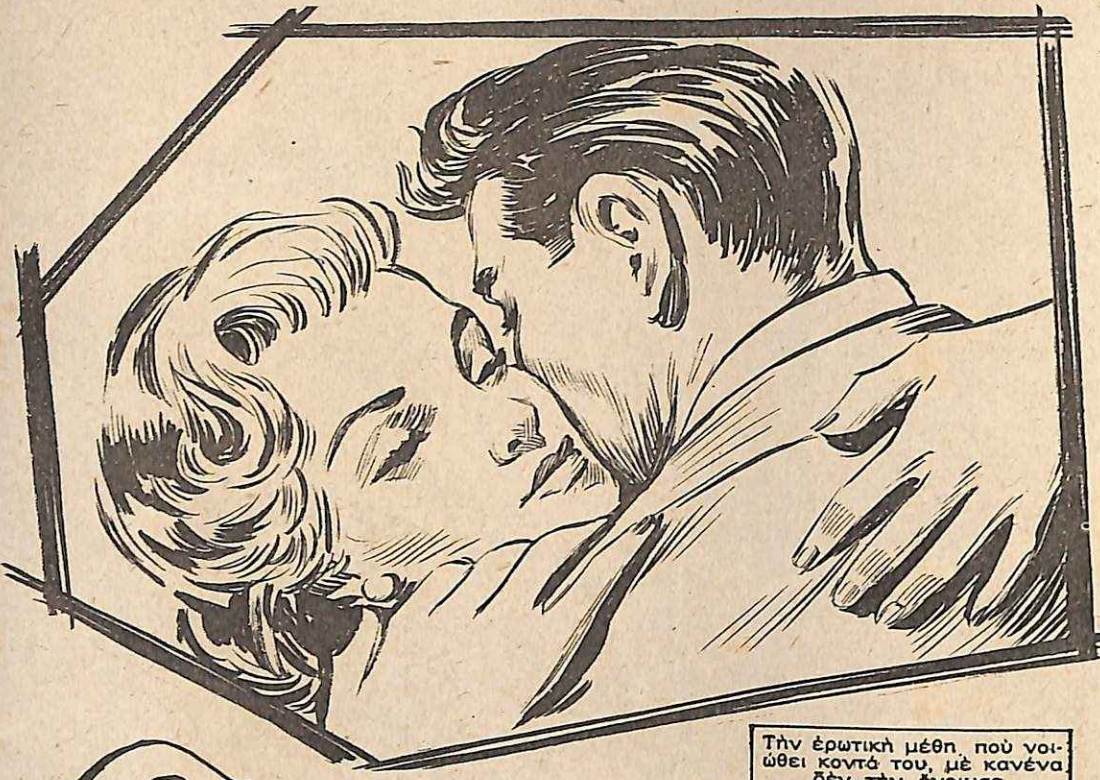

ΘΗΣΑΥΡΟΣ

Την έρωτική μέθη, που νοιώθει κοντά του, με κανένα, δεν την ένοιωσε.

Τόν αγαπάς ναι τόν άδικα

ΤΟ ΓΡΑΜΜΑ αυτό έπρεπε ν' απευθυνθή μάλλον σέ ψυχίατρο, παρά σέ μία σελίδα, που ασχολείται περισσότερο με άμαλές έκδηλωσης της καθημερινής ζωής.

Κοσμική φαίνεται νά είναι ή κυρία που γράφει. Πρέπει ακόμα νά μή της λείπει ή οικονομική εύχρηστικότητα. Όταν τά οικονομικά είναι στενόχωρα και δέν τά καταφέρνεις νά βρης τίς δυό άκρες, που καιρός τότε, γιά θέματα όπως αυτό που θα ήθελε σέ λίγο;

Και τά λέει με μία ειλικρίνεια, με μία ώριμότητα, σχεδόν κυνική. "Ηφαιστειώδη παρουσιάζει τόν έαυτό της. Σέ άδικοτη άνησυχία. "Ένας Λούκιλος τού έρωτα. "Ίσως νά μήν τήν ώθη σ' αυτόν τόσο ή ιδιοσυγκρασία της, όσο οι ψυχικές παρορμήσεις της, ή περιέργεια της Εύας, ή δίψα γιά τόν άπαγορευμένο καρπό. "Όλοι αύτοι οι παράγοντες τήν ώθούν σέ μία καταπληκτική έρωτική δραστηριότητα.

Μή νομίζετε δέ ότι πρόκειται γιά καμιά γυναίκα άδέσποτη, που δέν ανήκει σέ κανένα. που δέν έχει νά δώση λόγο τών πράξεών της. Με τή θέσι της στήν άθηναϊκή κοινωνία και με τόν άντρα της, όπως βεβαίως ή ίδια. Μάλλον νέα. Νέα άπωδότητος γιά τήν εποχή μας. Τριανταεπτά, δηλώνει. Αυτός ο αριθμός 39 είναι τó σημείο που άκυροδοτούν πολλές γυναίκες. "Αργούν νά τόν προοιβάσουν. Τους είναι δυσάρεστο τó σαράντα. "Άλλα και τά σαράντα στίς ημέρες μας δέν είναι ή ώριμότητα. Είναι ή επίθυμητή νεότητα. "Αν μάλιστα ανταποκρίνεται στήν πραγματικότητα τó πορτραίτο που μας δίνει... "Ελκυστική, πικάντικη, κομψή όταν κυκλοφορή. Πολλά κεφάλια γυρίζουν πίσω γιά νά τήν κοιταξούν. Πολλοί από κείνους με τους οποίους διασταυρώνεται τήν προσφωνούν, τήν ακολουθούν, τήν ρίχνουν στά σέβητα προτάσεις.

Τό όχυρό που πολιορκείται από τους γνωρίμους. "Όχυρό είπαμε. Μεγάλη κουβέντα. "Η λέξι όχυρό δίνει τήν έντύπωση φρουρίου, που αντίστασκει. "Η δική της αντίσταση είναι περιωρισμένη. "Ένας άπλος φράχτης που, όταν τόν πάρετε απόφασι, δέν είναι δύσκολο νά τόν περάσετε. Δηλαδή, άν χρειασθή κι' αυτό. Γιατί συμβαίνει συχνά ή πρωτοβουλία νά προέρχεται από τήν ίδια και, αντί νά βαδίση ό κατακτητής πρós τó φρούριό, νά βαδίση τó φρούριο πρós τόν κατακτητή. Γνωστό και άγνωστο μπορούν νά καυχθούν γιά τήν κατάκτησί της. Θα δυσκολευόταν νά τους άπαριθμήση. Είναι όνόματα που τής διαφεύγουν. Πρόχειρες γνωριμίες, που δέν κρατούν περισσότερο από ένα άσπασμό. Πού νά θυμάται όνόματα;...

Καμιά ιδιαίτερη προτίμηση. "Όλες οι κλάσεις δεκτές. "Εφηβοί, νέοι, μεσήλικες, προσέλθετε. Τήν εύχρηστούν οι έξυπνοι, δέν απορροφούν τούς κουτσούς. Σερμή υποδοχή στους άρτίους. Ούτε και τούς άσχημους περιφρονεί. "Ένας που κάνει συλλογή γραμματισμών δέν άπορρίπτει τά γραμματισμένα που προέρχονται από μικρές και άσημες χώρες. "Εκείνο που πρόχειρο είναι νά γίνη όσο τó δυνατόν πληρέστερη ή συλλογή της.

"Αν οι πληροφορίες προέρχονταν από καμιά άλλη, τó πράγμα δέ θα είχε και μεγάλη σημασία. Τό έξαιρετικό στήν περίπτωσή μας είναι, ότι ή προβολή τού έαυτού της προέρχεται απ' αυτή τήν ίδια. Δέν είναι τόσο σπάνιο νά συναντά κανείς πλάσματα άνδρoκαρής, είτε από άνησυχία, είτε γιά σπάρ, ρίχνονται στόν έρωτικό Μαραθώνιο. Τήν επίδοσή τους άμους αυτή δέν τήν κάνουν άνδρoκαρής. Τό αντίθετο. Προσπαδούν νά τήν συγκαλύψουν. "Επικαλούνται ή διακριτικότητα τών συντρόφων τής άνομίας τους, επικαλούνται ή σιωπή δών τυχόν έτυχε ν' άντιληφθούν τά διατρέχοντα. Με ύψωμένη τή σημαία, βαδίζ-

πιτρέπει από φιλάνθρωπία νά γεύεται τά κάλλη της. Δέ δίνει βοήθια στόν έπαίτη. "Τόν αγαπώ πραγματικά, κύριε. Και τόν έκτιμώ κοντά μου, θα είμαι ή πιο δυστυχισμένη γυναίκα τού κόσμου. Πώς, μάθη πώς συμβαίνει ν' άπατά τó πρόσωπο που έκτιμά και αγαπά.

Τους άντρες που καλεί μόνη σέ ένοχες σχέσεις, ή που τήν καλούν οι ίδιοι και τούς ακολουθεί, δέν τους έχει ούτε όσο έχει τó νυχάκι τού συζύγου της. Ποιός διάβολος τήν ώθει ούτε τους; Τί ζητά απ' αυτούς; Τί περιμένει νά της δώσουν; Ούτε σκέψη γιά χρηματισμό. Είναι τόσο έπιπορη αυτή και τόσο φτωχοί οι περισσότεροί από τους άλλους... Κάτοχος μεγάλης περιουσίας ή ίδια. Τό ίδιο κι' ο άντρας της. Περιπτώσι χρηματισμού άποκλείεται.

"Άλλα ούτε ή πεινασμένη έρωτικά είναι. Πληρότητα άναγκαζίζει στό σύντροφό της. Τήν έρωτική μέθη που νοιώθει κοντά του, με κανένα δέν τήν ένοιωσε. Τόν θέλει, τόν λαχταρά, δέν τόν χορταίνει. Σέ κανένα από τους λαθρεπιβάτες δέν είναι τόσο θερμή, τόσο άναχτική, τόσο έγκάρδια, όσο στόν άντρα της. Χίλια νά μάθη ο άντρας της έναντίον της, είναι άδύνατο νά πιστέψη, ότι ή γυναίκα που διαλύεται τόν χέρια του, που τόν κυττάζει στά μάτια, που τού δίνεται με τήν ψυχή, με τó κορμί, με τή σκέψη, ή γυναίκα αυτή μπορεί νά στραφή σ' ένα άλλο.

Και όμως στρέφεται. Γιατί; "Απορεί κι' ή ίδια. "Αναρωτιέται και ρωτά τους άλλους. Γιατί; "Ο κανόνας είναι ή γυναίκα που άπατά τόν άντρα της, νά τόν περιφρανή, νά μή τόν αγαπά. Οι άντρες μόνο τά καταφέρνουν ν' αγαπούν, νά έκτιμούν και συγχρόνως ν' άπατούν τίς γυναίκες τους. Τίς άπατούν με όποια τύχη, ακόμα και με τó πρώτο τυχόν κουρελάκι τού πελοδρομίου. Μιά φυσιολογική δίωσις γυναίκα πρέπει νά ενδιαφερθή ψυχικά και αίσθησιακά με τόν παράνομο περισσότερο παρ' όσο ενδιαφέρεται με τó νόμιμο. Νά νομίζει, ότι ο δεύτερος της γεμίζει τή ζωή περισσότερο από τόν πρώτο.

Τί συμβαίνει σ' αυτήν; Ποιά άνωμαλία; Ποιά διαστρόφι; Τό καταλαβαίνει και υποφέρει. "Υποφέρει, αλλά δέ μπορεί νά υπή στόν ίσιο δρόμο. Πόσο πιέζει τόν έαυτό της... "Ο Σατανάς, όμως, που ή μέρα της, τήν σπρώχνει στό κακό. Τό κακό γιά τó κακό. "Ένα κακό που θα τής στοιχίση τήν εύτυχία κάποτε. Γιατί δέ μπορεί νά μή τά μάθη κάποτε ο συζυγός της. Και τότε, θα τή διαδίσ. Τρέμει που τó σκέπτεται. "Άλλα δέν έχει και τή δύναμη ν' άντιδράση. Τί της συμβαίνει; Είναι κανείς σέ θέσι νά τή διαφωτίση; "Άλλα, νομίζω, ότι μία περίπτωση, όπως ή δική της, υπάγεται μάλλον στήν άσυνείδητη τής έπιστήμης, που έρευνά τά ψυχικά φαινόμενα, παρά σ' αυτήν εδώ τή σελίδα.

Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

33

Τόν ζύνισαν με χρυσάφι

Δέ ζυγίζουν μόνο οι "Ισλαμλίτες τó θρησκευτικό άρχηγό τους με χρυσάφι. Τό ίδιο έθιμο έχουν και οι "Ινδοί τής αϊρέσεως Ναραγιάν. "Ο ήγέτης τους Σάβμι "Ακχάντ "Ανάντι ζυγίσθηκε με τόν άσκηματο αυτο τούτο τέλει ταιώς που συμπλήρωσε τά 50 χρόνια του. Τό βάρος του σέ χρυσάφι ίσοδυναμούσε με 300.000 ρουπίες, που υποχρεώθηκαν νά τού πληρώσουν οι πιστοί του. Τό ποσόν αυτό όμως πρόκειται νά διατεθή γιά τήν ίδρυσι μιάς σχολής που θα διδάσκη τή σανακριτική γλώσσα (δηλαδή τήν αρχαία ίνδική).

ζει αυτή πρós τήν άνωμαλία, ξέγνοιαστη γάτα, που άνεβαίνει στά κεραμίδια τής οικοδομής και άφίνειται στίς έρωτικές τελετές της.

Και ο παράγων σύζυγος; Τί γίνεται σ' αλή αυτή τήν ιστορία ο νόμιμος δικαιούχος τού σφρίγγου της συντροφού του; Δέν ξέρει ή γυναίκα του αν έφθασε τίποτα στήν άκοή του. "Άλλα είναι δυνατόν νά μή έφθασε; "Όσο κι' αν τά μαθαίνουν οι συζυγοί τελευταίοι, έχεται ή στιγμή που τά μαθαίνουν. Λέτε νά μή σήμανε και γι' αυτόν ή στιγμή; Νά μή τού σφύριξαν τίποτα σ' αυτό, νά μή τού τηλεφώνησαν, νά μή τού έστειλαν τó άνώνυμο γράμμα;

Τίποτα, πάντως, στή συμπεριφορά του δέν μαρτυρεί, ότι τά ξέρει ή, αν τά ξέρη, ότι έσχεύεται απ' αυτά. Καλός, όπως πάντα, άναντί της. Χωρίς νά είναι ο έξαιρετικά έκδηλωτικός, δέν παύει νά είναι ο τρυφερός σύζυγος. "Όλη του ή συμπεριφορά μαρτυρεί τó ενδιαφέρον του γιά τή γυναίκα που φέρει τ' όνομά του.

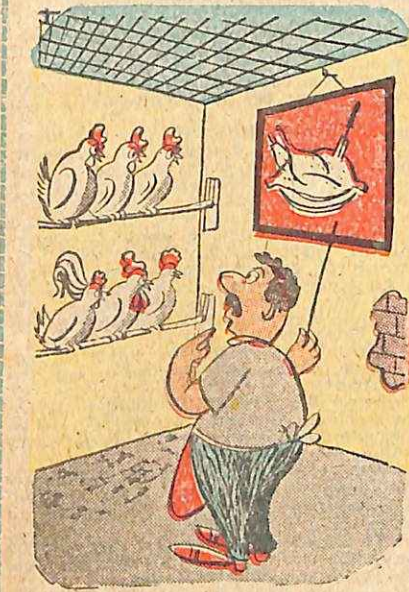
Μικρή ή χρονική άπόσταση, που τόν χωρίζει απ' αυτήν — μόλις πέντε χρόνια. "Αν στά σαραντά είναι νέα ή σημερινή γυναίκα, νεώτατος θεωρείται στά σαρανταπέντε ο άντρας τής εποχής. Και συμπάθη. "Από τούς τύπους που τούς προσέχουν οι γυναίκες. Δέν τίς προσέχει όμως αυτός. Τού φτάνει ή μία, ή δική του.

"Άλλα έχουμε και μία άκρως πλευρά, τήν πιο ενδιαφέρουσα. Τίς διαθέσεις τής γυναίκας άπέναντι στόν άντρα της. Με μία λέξι: τόν λατρεύει. "Αν δέν τόλεγε ή ίδια, δέ θα τó πιστεύαμε. Τό βεβαίως όμως τόσο κατηγορηματικά! "Κανένα δέν αγαπάση όσο αυτόν. Και — νά μή πώ μεγάλο λόγο — μού φαίνεται, ότι δέν πρόκειται ν' αγαπήσω. Μή νομίζετε δέ ότι ή συμπόνια;...

"Η συμπόνια έχει μέσα της κι' ένα ποσοστό οίκτου. Σέ άπατά και σέ λυψάμαι. "Έχω τύψεις γιά τήν άπάτη και σέ περιποιούμαι. Τίποτα τέτοιο σ' αυτήν. Δέ συμπονεί τó φτωχό, τόν άδικημένο, τόν άπατημένο. στόν όποιο έ-

— Τί μαθαίνεις γιά τή νοσοκομνη;

— Αυτό θα πάθετε και σεις, αν δέν άρρίξετε νά γεννάτε αυγά!

— Δέ νομίζετε πώς βιάζεστε πολύ δεσποινίς;... Χέες μόλις γνωριστήκαμε!...

ΝΩΡΙΣ-νωρίς μας ήλθε έφ'έτος τó Πάσχα και από πολύ νωρίς τά έκδρομικά σματεία καθήρτισαν κι' έφ'έτος τά προγράμμά τους γιά τήν πασχαλινή έξόρησι των φίλων τής αναστάσιμης περιπέτειας. Τράινα, λεωφορεία, πούλμαν, βαπόρια, βαποράκια και μεταφορικά μέσα κάθε είδους μέρες πρην πρην πρην και οι έραστοί τού υπαίθρου προδίδαν στίς πυρετώδεις τους έτοιμασίες.

— Έσεις γιά πού; — Γιά τούς Δελφούς. "Ε-σείς;

— Γιά τó Μέγα Σπήλαιον. "Άλλοι γιά έκει, άλλοι γιά τήν "Αράκωβα, άλλοι γιά τά Τρίκαλα τής Κορινθίας, άλ-

λοι γιά τó Μεσολόγγι — έξοδος γενική απ' τήν "Αθήνα. Οι φίλοι τού υπαίθρου ζητούν, βλέπετε τή γραφικότητα τού χωριού γιά νά καταλάβουν "Ανάσσει, παραμονή σέ κάποιο μοναστήρι και πρó πάντων τήν άπόλαυσι τού πατροπαράδοτου όβελια στούς άγρούς.

— Βρέ τρελλοί που είναι! Έλεγε φαντικός χουζουρλής και όπαδός τής άσάλευτης ζωής. "Υπάρκει ώραιότερος τόπος γιά τó Πάσχα, απ' τó σπιτί;

"Άλλα κι' οι όπαδοί τής έκδρομικής περιπέτειας άπαντούν τά ίδια. — Βρέ τρελλοί που είναι νά μένουν πασχαλιάτικα μέσα στά σπιτία τους! Καθένας, βλέπετε, με τήν τρελλάρα του!

Απαγορεύονται οι κρετίδες, τó βαρελότα, τά τριγύνα κτλ. Λέει και έφ'έτος ή άστυνομική διαταγή και οι πιτσιρικοί ήδη απ' τή Μεγάλη "Εβδομάδα καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε νά συμπληρώσουν όσο μπορούν περισσότερες παραβάσεις. Νά, όμως, που ο άστυφύ-

λακας πρόλαβε έναν μικροσκοπικό παραβάτη, που άφου άναστατώσε τή γειτονία με τρακατούκας είχε τήν άτυχία νά νά βρεθή κατάφατρα με τόν αντίπρόσωπο τού νόμου.

— Έλα δώ, σέ τσάκωσα! είπε ο άστυφύλακας. Και τόν άρπάξε από τó χέρι.

"Ο πιτσιρικός άρχισε τά κλάματα:

— "Άσε με κύρ-άστυφύλακα, νά καρής τά μάτια σου! — Πάμε στό Τμήμα!

— Γιατί νά πάμε στό Τμήμα, κύρ-άστυφύλακα; Δέν έκανα τίποτα!

— Δέ σέ είδα εγώ βρέ; Δέ σ' άκουσα; Χάλασε τόν κόσμο με τίς τρακατούκας. "Πάσχα είναι κύρ-άστυφύλακα. Δέν είσαι χριστιανός; "Άσε με νά πάω σπιτί μου.

Μετά πολλά παρακάλια ο

Πασαυρός

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΗ ΕΠΙΘΕΡΗΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ι. Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΓΡΑΦ. ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙΟΥ 4—ΤΗΛ. 36.781 ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 6

άστυφύλακας έκάμφθη κι' άφισε τόν πιτσιρικό, άφου πήρε τήν υπόσχεσι ότι δέν πρόκειται νά ρίξη πιά ούτε μία τρακατούκα. Και μόλις άπομακρύνθηκε βρόντησε μία τόσο δυνατή, που έγινε θύριο ο άστυφύλακας. "Άλλα ο πιτσιρικός είχε κιάλας γίνε άφαντός, άφου φώναζε:

— Χριστός "Ανέστη, κύρ-άστυφύλακα!...

Πασχαλινός διάλογος: — Πού θα κάνεις "Ανάσσει; — Στή γειτονία μου. "Όπως πάντα.

— Και μένεις εύχαριστήμενος; — "Ο βέβαια. Μόλις χτυπήσουν οι καμπάνες, τρέχω στήν εκκλησία οικογενειακά κι' άπολαμβάνω τó γραφικό και κατανακτικό θέαμα τής "Αναστάσεως, με τούς παπάδες στήν έξέδρα, τούς ψαλτάδες, τά εξαπτέ-

— Πώ, πώ, πώ, πώ! Κι' ένας φιλόσοφος, που έχει μπερδεύη μέσα στό πυκνό πλήθος τής πασχαλινής

νής πελατείας και κοντεύει νά κουρασθή από τήν πασαρία:

— "Υψίστε! Πόση πασαρία γιά τόν παμφάγον στόμαχόν των καλών χριστιανών! Κι' ίσως δέν είχε άδικο.

Εξ' από ένα μεγάλο ζαχαροπλαστείο οι βιτρίνες τού όποίου είναι καταστόλιστες και γεμάτες με τουρρέκια και κόκκινα αυγά έχει κολλήσει τή μύτη τού ο μικρός:

— Αυτά τά αυγά τά φτιάχνουν οι κόττες; ρωτά δείχνοντας τά μεγάλα κόκκινα αυγά τής βιτρίνας.

— "Όχι, χρυσούλι μου, τού έξηγει ή φιλόδοξη μαμά του. Αυτά τά φτιάχνουν οι ζαχαροπλάστες.

— Και... κακαρίζουν κι' όλας; — "Η μαμά γελά: — "Όχι, κουτό! Τά φτιάχνουν με τά κεράια! Δέν τά γεννάνε...

Και τόν άπομακρύνει απ' τή βιτρίνα γιά νά μή αυ-

νεχισή, προφανώς, τήν διατύπωσι κι' άλλων άποριών.

Ο ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΘΗΣΑΥΡΟΣ

ΕΥΧΕΤΑΙ

Στους αγαπητούς αναγνώστες του

ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ

Οι άρμόδιες άρχες έπρεπε να κάνουν ένα μικρό έλεγχο...

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΕΣ ΚΑΜΠΑΝΕΣ στο "Άγιο" Όρος

Η παράξενη πολιτεία που ζή
κάτω από τη σκιά του Βυζαντίου

Όπως όλα όσα άφορούν το "Άγιο Όρος", έτσι και η συγκοινωνία με την άποικομη πολιτεία έχει κάτι το πρωτόγονο. Ένα καίκι ξεκινάει κάθε τόσο από τη Θεσσαλονίκη, μεταφέροντας στη Δάφνη — το λιμάνι της "Ιερής Κοινοτή-
τος — τους σπάνιους επισκέπτες και τους λιγοστούς καλόγηρους που πάνε στον άκαρπτο κόσμο για δουλειές των μοναστηριών, για ψώνια κυρίως.
Ήταν ξημερώματα Μεγάλου Σαβ-
βάτου όταν ξεκινήσαμε, — πάνω 20 χρόνια από τότε — για το "Άγιο Ό-
ρος." Ο καιρός δεν ήταν καθόλου εο-
νοϊκός, μά ο καπετάνιος, ένας Σκοπε-
λίτης θαλασσοδύκος, έκανε τις μετεω-
ρολογικές του διαπιστώσεις κι' έβγαλε
την απόφαση πως μπορούσαμε να σαλπεί-
σουμε άφαστα.

Κατά το μεσημέρι, μās είπε με ο-
φος καθηγητή της μετεωρολογίας, θά
καλώρη ή θάλασσα.
Είχε δίκιο. Τα κύματα ήρέμισαν πριν
από το μεσημέρι.

Επιβάτες του καϊκιού ήμασταν τρεις
συναδέλφοι, ένας νεαρός Γάλλος, υπάλ-
ληλος της γαλλικής Προεδρίας και ζω-
γράφος, ένας ανθυπομοίραρχος, πέντε
καλόγηροι. Ένας φτωχοντυμένος, παρ-
ξενός κι' άμυλτος τύπος που με τη μα-
κρουλή φάτσα του, τ' αχτένιστα πικνά
μαλλιά του και τη χλωμάδα του έδινε
την έντυψη άνιου Βυζαντινής άγιο-
γραφίας. Ήταν και τρεις-τέσσερις άλ-
λοι, εργάτικοι, που πήγαιναν στη Δά-
φνη για δουλειές.

Στο λιμάνι της Δάφνης φτάσαμε πο-
λύ άργα. Λίγο πριν από τα μεσάνυχτα.
Μέσα στη νυχτερινή γαλήνη μόλις πο-
ρούσαμε να διακρίνουμε τις σιλουέτες
μερικόν μοναστηριών που ήσαν σπαρ-
μένα στις βραχώδεις προεξοχές του "Ό-
ρους. Προτού καλά-καλά ριζούμε άγκυ-
ρα, μία βαρκούλα πλησίασε το καϊκι
μας, κι' ύστερα από τρία λεπτά μία
δεύτερη. Οι άρμόδιες άρχες έπρεπε να
κάνουν ένα μικρό έλεγχο για να δια-
πιστώσουν μήπως ανάμεσα στους επι-
βάτες υπήρχε και κανένα μεταμφιεμέ-
νο θηλυκό. Ήταν νωπότατος ο θόρυ-
φος που είχε κάνει ή γνωστή Γαλλία
συγγραφέας Μαρτύ Σουαζύ, η οποία
περιέγραψε σ' ένα δόκληρο μυθιστό-
ρημα το πως έπεσκέφθη τα άδυτα των
αδύτων του "Άγιου Όρους ντυμένη άν-
δρικά. "Ο Θεός κι' ή ψυχή της...

Η αλήθεια είναι πως ανάμεσα στους
επιβάτες του καϊκιού μας υπήρχε κι' έ-
νας ύποπτος. Ήταν ένας ψωραλέος ά-
σπρόκαυρος γάτος που τον μετέφερε ά-
πό τη Θεσσαλονίκη ο ανθυπομοίραρχος
για να κυνηγήσει τα ποντίκια του δω-
ματίου του. Κατά πόσον το θλιβερό και
αξιοθρήνητο αυτό πλάσμα θά τα κατά-
φερνε στην ύψηλη άποστολή του είναι
άλλο ζήτημα. Γεγονός είναι ότι προτού
αποβείσσει το ζωό στην ήρα άδιαπι-
στόθηκε το γένος του. Για την τάξι...

Λογικά έπρεπε να κάνουμε "Ανάστασι
στο Βατοπέδι. Πως να προφτάσουμε ο-
μως; Με το μούλκι θέλαμε κάπου πέν-
τε ώρες. Τα μεσάνυχτα άκριβώς θά
χτυπούσαν οι "Αναστάσιμες καμπάνες.
Δεν προφταίναμε. Περισσότερο από
μās ήταν στενοχωρημένοι για την ά-
γογορία οι συνεπ' όσες μας καλώνηροι.
Μας συμβούλευσαν να ξεκινήσουμε ά-

μέσως ώστε να προλάβουμε την "Ανά-
στασι ή στο Ναό του Πρωτάτου στις
Καρυές, ή στο μοναστήρι Σηροποτά-
μου. Πάντως για το Βατοπέδι δέ μās
έπαρνε ή ώρα.

Δε θυμώμαι στη ζωή μου να γνώρι-
σα πιο παράξενη νύχτα, από τη νύχτα
αυτή, τη γεμάτη μυστήριο και γοητεία
και θρησκευτικότητα και μεθυστικές ε-
ωδιές των άνοιξιατικών λουλουδιών. "Α-
νηφορίζοντας προς τις Καρυές δεν ά-
κούγαμε τίποτα άλλο από τα κελαϊδι-
σματα των πουλιών και τον ψίθυρο
των φύλλων των αιωνόβιων δέντρων.
Κάτω από το άχνό φως των άστρων
διακρίναμε τους φοβερούς γκρεμούς
που έσπείγονταν δίπλα στο δρόμο. Μά
τα ζωά βάδιζαν ήσυχα, μηχανικά πά-
νω στη γραμμή της ασφάλειας. Κι' οι
άγωγιάτες προπορεύονταν άμυλτοι...

Σε μία καμψη διαγράφηκε ή Μονή
Σηροποτάμου. Τα άραια φωτάκια που
τρεμόσβυναν έδειχναν πως οι καλόγε-
ροι είχαν άρχεισει κιόλας να ετοιμάζον-
ται για την "Ανάστασι. Σκεφτήκαμε να
μεινουμε εκεί. Οι άγωγιάτες μās είπαν
να προχωρήσουμε, κι' αν δεν προλαβαί-
ναμε το Βατοπέδι να μείναμε στις Κα-
ρυές, όπου άλλωστε θά διανυκτερεύαμε.

"Ανεβοκατεβαίναμε στενούς δρομά-
κους, περνώντας κάτω από τις πυκνές
φυλλωσιές των άγριοκαστανιών κι' ά-
κούγοντας τα νυχτοπούλια και τα ζου-
ζούνια...

Κόντευαν μεσάνυχτα όταν είδαμε
ξαφνικά σ' ένα κατηφόριμα πολλά φω-
τα: οι Καρυές, πρωτεύουσα του "Άθω.
Οι Καρυές είναι ή πιο παράξενη πό-
λις του κόσμου. Μέσα στη γαλήνη που
κυριαρχεί, ο έπισκέπτης αισθάνεται ένα
παράξενο αίσθημα άντικρύζοντας τα
πανάρχαια κτίσματα, τους άμυλτους
άνθρώπους με τις μακρές γενειάδες και
τά μαύρα ράσα, τις κλειστές πόρτες,
τα φωτάκια που τρεμόσβυνουν που και
πού. Νά σκεφτεί κανείς ότι επί χίλια
χρόνια τώρα δεν πάτησε εδώ γυναίκα.
Ούτε θηλυκιά γάτα. Έχει μία παρά-
ξενη έπισιμότητα ή γαλήνη της πρω-
τεύουσας του "Άθω.

Στο Ναό του Πρωτάτου έφελαν ήδη
την άκολουθία. Οι καπνοί του λιβανω-
τού είχαν πλημμυρίσει την έκκλησία και
μέσα στη θολούρα δυό σειρές καλογη-
ρών στέκονταν κατά μήκος του τοίχου.
άκίνητοι, σιωπηλοί, σαν να ήταν φαντά-
σματα. Οι ψαλλοί άντηχούσαν μονότο-
να, ένας καλόγερος λιβανίζει άδιάκοπα
τις άγιες εικόνες και ξαφνικά μέσα στο
έπιθελητικό εκείνο περιβάλλον που συν-
επαίρνει τη σκέψη του έπισκέπτη και
την οδηγεί σε άλλους κόσμους άκούστη-
κε μία έντονη, χαρούμενη, φωνή:

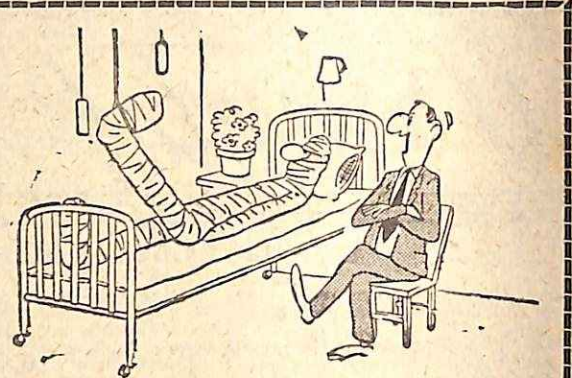
— Δεύτε λάβετε φως...
Οι καλόγηροι, σαν να μετεβλήθησαν
ξαφνικά από σκίες σε ζωντανά όντα, έπρε-
ξαν προς την "Ιερή Πύλη. "Η άμύ-
σφαφα άλλαξε όποτομα. "Ο ναός πλημ-
μύρισε φως κι' οι σιωπηλοί ως εκείνη
τη στιγμή άνθρωποι πήραν λαλιά κι'
άρχισαν να ψέλνουν όλοι μαζί τα "Ανα-
στάσιμα: "Αναστάσεως ήμέρα και λαμ-
πρινυθώμεν λαοί, Πάσχα Κυρίου Πά-
σχα..."

Οι καμπάνες συνάδευαν χαρμόσυνα
τις φωνές των ανθρώπων, που ψύγαν
αδιάκοπα τα έορταστικά τροπάρια. "Ω-
ρες δόκληρες. Και σε μία στιγμή ο
καλόγηρος που λιβανίζει τις άγιες ε-
κόνες, άρχισε με βροντερή φωνή τη
μνημόνευση των ονομάτων των κηπό-
ρων: "Υπέρ του μακαρία ή λ' έζει ά-
οιδίμου Αυτοκράτορος ήμών Κωνσταν-
τίνου, υπέρ του άοιδίμου Αυτοκράτορος
Μανουήλ του Κομνηνού...". Μιλούσε ή
ψυχή του Βυζαντίου.

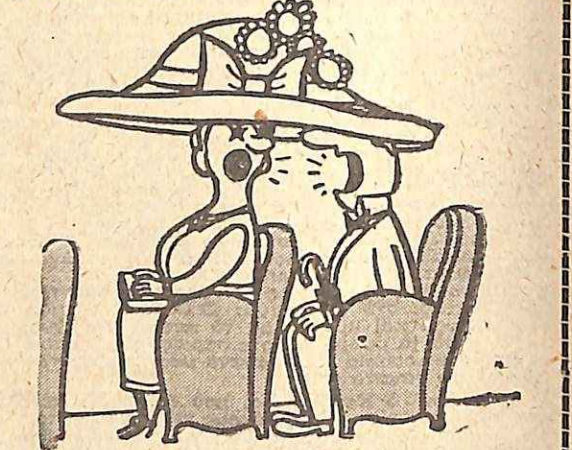
Μετά την έκκλησία βγήκαμε με τις
ανάμμενες λαμπάδες μας στα στενά
καλντερίμια, όπου κυκλοφορούσαν με
τ' άναμμένα κεριά τους οι καλόγηροι,
οι υπάλληλοι της Πολιτικής Διοικήσεως,
οι πελάτες του πανδοχείου και του μο-
ναδικού ξενοδοχείου ύπνου, όλοι οι μόνι-
μοι και περαστικοί κάτοικοι της πρω-
τεύουσας της Μοναστικής πολιτείας.

Το πρωί έπισκεφτήκαμε τα γραφεία
της "Ιερής Κοινοτήτος όπου μās υπο-
δέχτηκαν με "Αναστάσιμες εύχές. — "Α-
νέστη ο Κύριος — άληθώς "Ανέστη—
μας τρατάρανε καφέ και γλυκό κουτα-
λιού και μās κράτησαν στο γεύμα της
"Αγάπης, όπου μās προσέφεραν σούπα,
κόκκινα αυγά, σταφιδόψωμο, φρούτα
και θαυμάσιο κρασί, παραγωγή των
κτημάτων της "Αγίας Κοινοτήτος. "Ο-
ταν, λίγο μετά το μεσημέρι, ξεκινήσα-
με για το Βατοπέδι, με συστατικό
γράμμα των "Αγίων Γερόντων, οι
καμπάνες άντιλαλούσαν άκόμα το άνα-
στάσιμο μήνυμα κι' ή ήχώ τους έφτα-
νε ως τις πιο άπομένες γωνίες της πα-
ράξενης Πολιτείας που έξασκοιούθαι να
ζή κάτω από τη σκιά του Βυζαντίου...

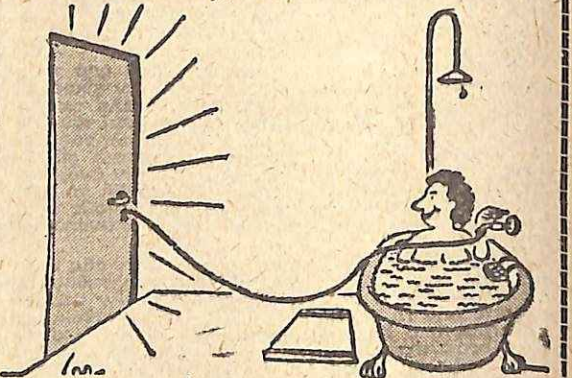
Κ. ΠΟΛΙΤΗΣ

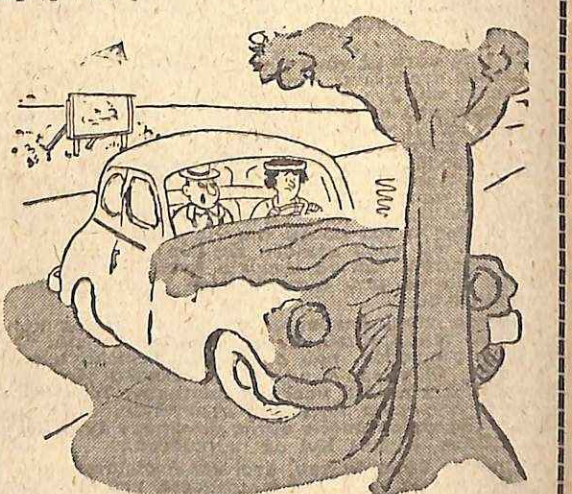
— Και κατά τα άλλα, πως πέρασες τις διακο-
πές σου, Κλέαρχε;

— Κυρία μου, δεν πλήρωσα εισιτήριο για να
δω το καπέλλο σας.
— Έγώ όμως πλήρωσα εισιτήριο άκριβώς για
να δουν το καπέλλο μου!...

— Να σε μάθω εγώ να κυττάξεις από την κλει-
δαρότρυπα!

— Πρέπει να προσέχης τα δέντρα άλλη φορά,
"Αγγελική μου! Είναι ύπουλα και μπαίνουν ξαφνι-
κά στο δρόμο σου...

Πάσχα μέγα και τερπινό

Ξαναέφτασε το Πάσχα το λαμπρόν και το τερ-
και παρ' όλο που περνάμε εποχή τόσων δεινών, (πνόν
των "Ελλήνων παίδες ίτε
την "Ανάστασι χαρήτε
και ξεχάστε άμέσως όλοι
το ίσχνό σας πορτοφόλι...

Λησμονήστε καρδιοχτύπια και τερτίπια περασμένα
και πως έχετε οι πλείστοι τά... πασχάλια σας χα-
(μένα!

Ξενοιασιά και «πέρα βρέχει» ή άνάστασι ση-
έστω κι' αν ή εποχή μας είναι... άναστατωμένη (μαίνει
και χωρίς ένδοσιασμούς
πρέπει ο κόσμος να κυττάξη
πικρές, έννοιες και καύμους
αυτομάτως να πετάξη...

Κι' έντελώς να λησμονήση και τελείως να ξεχάση
πως κι' αυτά του τα καλάθια και... τ' αυγά του
(έχει χάσει!

Παγγύρεως ήμέρα πάλι έφέτος ξημερώνει
και για τίποτε δεν πρέπει το αυτί μας να (ιδρώνη

"Αλλ' εν τάχει κι' αθωορεί
πρέπει όλη ή Ρωμαιοσύνη
να γιορτάση όσο μπορεί
και να νιώση εύφροσύνη,
έστω κι' αν τις άλλες μέρες και το χρόνο γενικώς
ο λιτότατος του δείπνος είναι «Δείπνος... μυστικός».

Ξω βάσανα και φτώχεια» μονομιάς άναφωνή- (στε
και γεμάτοι αισιοδοξία τη ζωή σας άτεινίστε...
Διώχτε ιδίως κάθε λύπη
και σκιάν μελαγχολίας,
έπειδή τυχόν σας λείπει
ο ψυμένος δέελιας

κι' αν άκούη δε μπορείτε να πλησιάσετε άμυνός,
γιατί πέταξε ή τιμή τους κι' άνελήφθη εις ούρα- (νούς!

Την ήμέρα της αγάπης έορτάστε, αγαπητοί,
ή κατ' άλλους την ήμέραν που ή λήθη έπι- (κρατεί

και μ' αυτή την άφορη
και με δυό γραμμές σταράτες
λησμονήστε αυτοστιγμεί
τους Ρωμικούς γραφειοκράτες...

Λησμονήστε μακαρινούς άνωτέρους ή μεσαίους
και συλλήβδην τους συγχρόνους Γραμματείς και
(Φαρισαίους,
που μās χιλιοπιλατεύουν για μιαν αίτησι και μόνο
και τον κόσμο τόν... σταυρώνουν ένατό φορές το
(χρόνο!

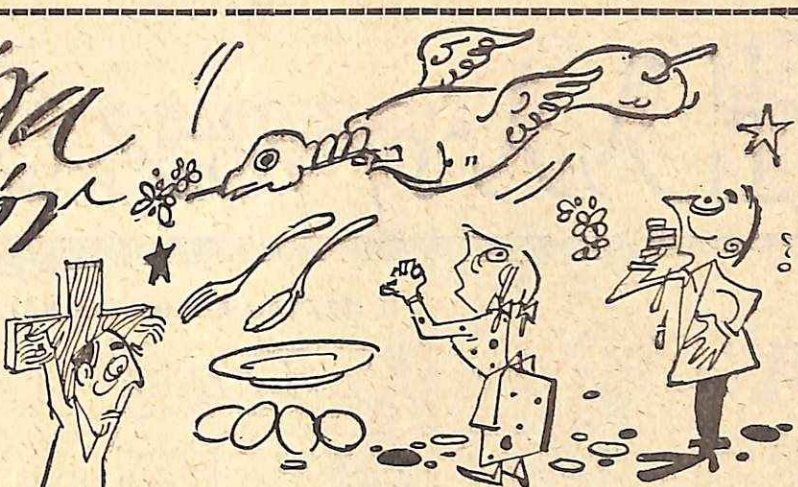
Μια κι' ή λήθη, τέτοια μέρα, πανταχού επικρα- (τεί
μεγαλόκαρδοι άς σπεύσουν να φανούν κι' οι μισθω- (τοι

και άς μη σκεφθώ κανείς
του μισθού του την κοπάνη
κι' ότι τρέχει δλοχρονίς
στον Καίσαρα και στον "Αννα.

"Ας ξεχάση, έπιπροσθέτως και ποσώς άς μη προ- (σέξη,
ότι τείνει σαν κεράμι... λαμπριάτικο να φέξη!

"Αλλά κι' οι συνταξιούχοι πρέπει αίσίως να ξε- (χάσουν
ότι με το πενιχρό τους το «δωράκι» θά πασχάσουν...

Στο λευκό τους το κεφάλι
έννοια κι' άλλη να υή βάλλον,
το Χριστός "Ανέστη πάλι
με κατάνυξι να ψάλλουν
και άνάστασι να κάνουν έξω για το θεάθηναι,
μια κι' ή συνταξί τους μάλλον «ή ζωή... εν τάφω»
(είναι!

Αναστάσεως ήμέραν λαμπρινυθώμεν, άδελφοί,
και για τίποτε, άς πούμε, δέ μās καιγεται (καρφή.
Αλήθ ήμέρα περνάμε
στις ανθρώπινες κακίες
και των φίλων μας ξεχνάμε
τις μεγάλες άδιπίες.
Συγχωρούμε, με δυό λέξεις και συμμάχους μερι- (κούς,
που μās έλεγαν το πάλα θρυλικούς κι' ήρωικούς
και άντι το μάννα, τώρα, μās ποτίζουνε χοδή,
ή μās δίνουν κάθε τόσο το "Ιούδα το φίλλ!

Ξαναέφτασε το Πάσχα, όπως είπαμε άκριβώς
μα φωντώνει ταυτοχρόνως κι' ο άγων ό έκλο- (γικός...

Και, χωρίς λιμά πολλή
κάθε κόμμα, ή ομάδα
έχει μη ή για τα καλά
στον... παθών την έξοδομα,σ,
γιατί θέλει τον Μεσία των Ρωμηών να παραστήση,
να λυτρώση τη φυλή μας και το έθνος... γ' άνα- (στή!

Βουλεύται δεκάδες, ήδη, σε μικρά χωριά γυ- (ρίζουν,
λαγκάδες, άετοράχες και γκρεμούς άνηφορίζουν...
Πράγμα που κοφτά κι' όρθά
έξηγείται και σημαίνει
πως τον νέον Γολγοθά
άνεβαίνουν οι καυμένοι
και «σταυρόν» για ν' άποσπάσουν κι' από κάτοικον (χωρίου
για πολύ καιρό θά φέρουν τον «σταυρόν» του... μαρ- (τυρίου!

Για πολύ καιρό σε στάνες και καλύδες θά γυρ- (νάνε
και σιγμές άδημονίας νύχτα-μέρα θά πε-νάνε...
Γιατί μ' όλη τη λαλιά τους
τη μελιόρρη κι' άσπια
σκέπτονται ότι ή πασχάλιά τους
πιθανόν να βγή μοιραία
και να τους ύποχρεώση την καλύθα τους να κάψουν,
ή στην κυριολεξία «μαύρα όλοι να τα βάψουν»!

"Αλλά κι' όσοι, εν κατακλείδι, τον σταυρό μας (άποσπάσουν
και νευρογού για της Βουλής μας τα έδωλια και- (πάσουν,
τον άγώνα τον τραχύ τους
αυτομάτως θ' άποτάξουν
και μονάχα το παχύ τους
το μισθόν θά κυττάζουν...

Θά ξεχάσουν, εν όλιγοις, τί θά πη λάος, πατρίς,
και το πάν θ' άπαρηνηθούν «πριν φωνήση άλέκτορ» (τρίς!

Δηλαδή με λόγους άλλους και χωρίς ύπερβολή,
όσοι παρουν το σταυρό μας κι' όσοι παρουν (στη Βουλή,

πάλι μ' άεσολογίες
τον καιρό τους θά πεο-νάνε
και σ' έμάς φορολογίες
και δασμούς θά κοπανάνε...

"Ετσι κάθε έφοριακός μας, βλοσυρός, στεγνός, ή
ανάταπαναθα θά βάζη «στα ίτιάτιά μας κλήσων»!
ΓΙΩΡΓΟΣ ΘΙΣΒΙΟΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΘΙΣΒΙΟΣ

ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΘΑΝΟΣ ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΗΣ: Νέος πολιτευτής, κομψός, κομψικός, μορφωμένος, ΛΕΛΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ: Συναρπαστική, μαγνητική, σωστή κόκκα της βιτρίνας. Ντύσιμο επιμέλειστα γυναικείο, ύψος άρρενωπο, που υπογραμμίζει τη γοητεία της θηλυκότητας. Πολιτευτής, ΣΤΑΡΟΓΙΑΝΝΗΣ, ΧΡΗΣΤΑΡΕΑΣ, ΜΑΥΡΟΜΠΕΝΣ, ΤΣΙΛΗΒΑΚΟΣ, πολιτευτές. 'Η σκηνή' σε μία φανταστική χώρα, αν και τα γεγονότα θα μπορούσαν ωραία να είναι 'λάδου χωρών' και σε οίανδήποτε πραγματική χώραν!...

ΣΚΗΝΗ 1η
(Στη σάλα του «Κινγκ-Τζώρτζ»)

ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΗΣ (συνεχίζει κουβέντα): ... Δέν τό καταλάβαινα αυτό, κύριοι! 'Αν δηλαδή η κυρία Λένα Παπαδοπούλου βγή σ' αυτές τις εκλογές βουλευτής κι' εμ'ί, έγω ύπουργός, θα της κλάω τ'α ρουφήτριά της, αφού είναι σε άλλο κόμμα;

ΣΤΑΡΟΓΙΑΝΝΗΣ: "Όπως σε βλέπω και με βλέπει! 'Η θεία μας με τις γυναίκες στη Βουλή, δέν είναι απλώς δύσκολη. Είναι δραματική!.. Μάλιστα, κύριοι! Δραματική! 'Αμα ή αίσθη φούστα βουτηγμένη στο αίμα, γίνεται δεκτή. **ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΗΣ**: Διαφωνώ απόλυτα! Τι, δηλαδή; 'Επειδή θα μου ρίξει μια γλυκεια ματιά ή θα μου δώσει ένα ραντεβού, θα παραβώ το καθήκον μου;

ΜΑΥΡΟΜΠΕΝΣ: Ούί! 'Αμα σου ρίξει γλυκεια ματιά θα κίνης νόμο την παρανομία! Κι' αν σου δώσει και ραντεβού! Μπορεί να είσαι ύπουργός και να καταψηφίσεις την Κυβέρνηση! **ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΗΣ**: Άνοησies!

ΤΣΙΛΗΒΑΚΟΣ: 'Εγώ είχα προτείνει μία πολύ σωστή τροποποίηση στον έκλογικό νόμο: Τό δικαίωμα τού «έκλεγέσθαι» να τό έχουν μόνον οι γυναίκες άνω των έξιάντων.

ΧΡΗΣΤΑΡΕΑΣ: 'Απερίφθη δμος.

ΤΣΙΛΗΒΑΚΟΣ: Ξέρεις γιατί απερίφθη; Γιατί έπιασαν τούς βουλευτές οι ύποψίες βουλευτικές! Καί ψήφισαν όλοι «εκατό» Μόνο έώ ψήφισα «έπει» και ή κ. ύπουργός της Προνοίας

ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΗΣ: 'Εγώ καταψηφίσω την πρότασή σου, γιατί τή βρήκα άδικη. Γιατί νά μ'ι μπη ή Παπαδοπούλου στή Βουλή, πού έχει πολιτικό ταιλέντο;

ΤΣΙΛΗΒΑΚΟΣ: Ναι, βέβαια. Τό νά πείθεις με κάθε μέσο πού διαθέτεις, αποδεικνύει πάλιν Ένα ταιέντο πολιτικό.

ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΗΣ: 'Εγώ στις γυναίκες συναδέλφους, θα είσαι αυστηρότατος! 'Αμελλητιά Πάμε, κυρία μου, στή φάληρο με τό φεγγάρι νά σου άπαγγείλω Ζεραλντό. 'Αλλά στή Βουλή θα σε χτυπήσω σά χταπόδι.

ΣΤΑΡΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κοντός ψαλμός, αλληλούια. 'Η τετραετία τελειώνει. 'Εκλογές έρχονται.

ΣΚΗΝΗ 2η
(Στό ύπουργείο 'Ανασυγκροτήσεως, μετά ένα χρόνο).

ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΗΣ (ύπουργός): Καθίστε, παρακαλώ, κυρία Παπαδοπούλου.

ΛΕΛΑ: (φιλάρεσκα). Μερσί, ΣΤΑΡΟΓΙΑΝΝΗΣ: Γιατί, κ. ύπουργέ, νά καθήση μόνο ή κ. συναδέλφος; Γιατί δέ μάς λέτε και μάς νά καθήσουμε;

ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΗΣ: Μά συγ. χωρείται Τήν κυρία έπρεπε νά

περιποιηθώ. 'Εσεις είσασι' άντρες. Καθεσθε και μόνι σας. (Στή Λέλα). Πορτοκαλλάδα, λεμονάδα;

ΛΕΛΑ: Μιά πορτοκαλλάδα, Μερσί.

ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΗΣ: Μήπως με θέλετε ιδιαίτερος; **ΛΕΛΑ**: Ναι, τελειώστε με τούς κυρίους συναδέλφους. 'Εγώ θα σας άπασχολήσω λίγο περισσότερα. 'Εκτός αν δέ μπορέση σήμερα...

ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΗΣ: Μά τι λέτε; Είμαι στή διάθεσή σας!.. (Στούς άλλους). Λοιπόν, σας άκούω.

ΧΡΗΣΤΑΡΕΑΣ: 'Η άνασυγκροτήσις, κ. ύπουργέ, πρέπει νά γίνεται άκριβδικαίως και ταυκαί τό τοχρόνος εις όλας τας περιφέρειας. Δέν είναι δυνατόν ν'εοονούται ώρισμένα έπαρχία και νά παραμελούνται άλλαι.

ΜΑΥΡΟΜΠΕΝΣ: 'Η έπαρχία 'Αγιοκλήματος, την όποιαν άντιπροσωπεύει ή άξιότιμος συναδέλφος κ. Παπαδοπούλου, έχει πάρε κοντύλια, κ. ύπουργέ, πού δέν τάχει πάρε όλόκληρος ή Μακεδονία και όλόκληρος ή Στερεά 'Ελλάς μαζί με την Πελοπόννησο!

ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΗΣ: Μά... άντιδικά θα κάνουμε τώρα με τις άλλες έπαρχίες; Τό 'Αγιοκλήμα δηλαδή δέν είναι 'Ελλάς;

ΜΑΥΡΟΜΠΕΝΣ: Κύριο ύπουργέ! 'Ελλάς είναι και τό Καπαντίρι, ποιός άντιλέγει; Δέ μπορεί όμως ν' άπορροφήση τό ήμισυ τού προϋπολογισμού!

ΛΕΛΑ: Τό 'Αγιοκλήμα, κ. συναδέλφε, είναι τουριστική περιοχή άξιοποίησιμος.

ΧΡΗΣΤΑΡΕΑΣ: Ξεις τό βαφτίσας «τουριστική περιοχή»!

ΛΕΛΑ: Βεβαίως! Γιατί είμαι καλή πολιτικός και προστατεύω την έπαρχία μου. Κάντε το και σεις.

ΧΡΗΣΤΑΡΕΑΣ: Μά έμεις δέ διαθέτουμε... τά ίδια όπλα γιά νά πολεμήσουμε!

ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΗΣ: Κύριο Χρησταρέα! Παρακτρέπεσθε!

ΧΡΗΣΤΑΡΕΑΣ: 'Ανακαλώ. **ΛΕΛΑ**: Δέν πειράζει! 'Αν ό κ. συναδέλφος έννοούσε, ότι άσκά κάποια έπιρροή στούς άντρες, τον εύχαριστώ γιά τό καπιμέντο! 'Υπάρχουν και γυναίκες ύπουργοί στην Κυβέρνηση, ώστε νά μπορεί κι' ό κ. Χρησταρέας ν' άσκήση τη δική του γοητεία!

ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΗΣ: Κύριοι συναδέλφοι, λυπούμαι πού έννομη ύπουργοί νά σας άπενθυμίσω, ότι λόγω φόρτου εργασίας, δέν διαθέτω πολύ χρόνο.

ΧΡΗΣΤΑΡΕΑΣ: Ναί!... 'Αλήθεια!... 'Εχεις... πολύ φόρτο εργασίας! Τά λέμε άλλοτε. Ωρεθούρα, κ. ύπουργέ!

ΣΚΗΝΗ 3η
(Στή Γλυβάδα)

ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΗΣ: "Αχ! Πώς με ξεκουράζει, άγάπη μου, από τούς κόπους και τις εβδόμενες!... Είσαι ή όραση της ζωής μου! Ξελατρεύω!

ΛΕΛΑ: Κι' έγώ. 'Αλήθεια;

τώρα πού είπες «όρασία», έν' ένα χωριό «όρασία», δίπλα στην 'Απάνω-Παναγιά, θυμάσαι; Θέλωμε, λοιπόν, νά πάη τό φώς και τό νερό τό συντομότερο. Σημειώσε το.

ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΗΣ: Θά... θα στείλωση πολύ δίως εκεί πάνω.

ΛΕΛΑ: 'Ε, άς στείλωση, τί νά γίνει; 'Ελα, σημειώσε τό τώρα, μη με στενοχωρήσι!

ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΗΣ: Καλά, μαρώ μου, τό σημειώσω... **ΣΚΗΝΗ 4η**
(Στό ύπουργείο)

ΧΡΗΣΤΑΡΕΑΣ: ... 'Ηρθα πρωί γιά νά σε πτύχω ήσυχο νά κουβεντιάσουμε οι δύο μας. Χωρίς τύπους κοινοβουλευτικούς.

ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΗΣ: Μά... τώρα έργάζομαι!

ΧΡΗΣΤΑΡΕΑΣ: 'Εργάζοσαι κι' άργότερα. Πρόσεξε δώ τί γράφει ό «'Ημερησιος Τύπος». (Διαβάσει). «... ό κ. ύπουργός έχει προφανώς την ψευδαίσθηση ότι διαχειρίζεται την πατρικήν του περιουσίαν, διά νά δαπανά τό ιερών χρήμα τού Δημοσίου με την σέσουλαν εις την έκλογικήν περιφέρειαν της γοητευτικής συναδέλφου του, ένω όλόκληρος ή ύπαίθερος έχει τσάσας ζωτικές και έπείγουσας ανάγκας, οι όποιαι μένουν άνικανοποίητοι. Καί τό χειρότερον είναι, ότι ό κ. Χατζηθανάσης δέν υποβάλλεται εις τον κόπον νά άπαντήση εις τας δικαίως διαμαρτυρίας των άνθρώπων της ύπαίθερου, οτινες εύλόγως διερωτώνται έν' 'Ελλάς είναι μόνον ή έπαρχία 'Αγιοκλήματος!

'Ο κ. πρόεδρος της Κυβερνήσεως θα άγνοη βεβαίως την πρωτοφανή αυτήν «πολιτική» τού ύπουργού του, ό όποιος δικαιούται ίσως νά βέτη εις την διάθεσιν γοητευτικών κυριών τό ύπουργικόν αυτοκίνητον, άλλ' όχι και τό κρατικόν χρήμα!.. Πώς σοδ φαίνεται;

ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΗΣ: Χυδαίο!

ΧΡΗΣΤΑΡΕΑΣ: 'Όχι! Δυσάρεστο! Ξύνελε γιάτί δέ σε βλέπω νά στέκης καλά.

ΣΚΗΝΗ 5η
(Στό «Κινγκ-Τζώρτζ»)

ΧΡΗΣΤΑΡΕΑΣ: Φαριστήθηκα με τον άναρχηματισμό! Φίλος ό Χατζηθανάσης, αλλά τώρα θα νά χασή τό ύπουργείο, γιά νά βάλη μυαλό!

ΤΣΙΛΗΒΑΚΟΣ: Κι' έγώ. Θυμάσαι πούλεγε πώς τά γυναίκα έα λήγντρα δέν παίζουν ρόλο στή δημοσία ζωή; Τώρα τί θα μάς πη; 'Ο έρως τούφαγε τό ύπουργείο. 'Α, όλα κι' όλα! 'Ο πρόεδρος δέν τά σηκώνει αυτά. 'Εβεις πυγμή.

ΜΑΥΡΟΜΠΕΝΣ: Μπράβο του!

ΣΤΑΡΟΓΙΑΝΝΗΣ (μπαίνει κι' έρχεται στή τραπέζι): 'Εγινε ό άναρχηματισμός.

ΜΑΥΡΟΜΠΕΝΣ: 'Ανγγέλη! **ΣΤΑΡΟΓΙΑΝΝΗΣ**: Μήν άγώνιας. 'Εσύ δέν είσαι μέσα. 'Ορκιστήκαμε.

ΜΑΥΡΟΜΠΕΝΣ: 'Ορκιστήκαμε; Τό «'Ανοικοδομήσεως» ποιός τό πήρε;

ΣΤΑΡΟΓΙΑΝΝΗΣ: 'Η Λέλα ή Παπαδοπούλου!... 'Εκανε και δηλώσεις. «Με κατηγορούσαν, είπε, ότι άσκά τη γοητεία μου στούς άντρες. Τώρα... μπορούν εκείνοι νά την άσκήσουν σέ μένα! 'Αν τούς τό έπιτρέψω, έννοείται!..»

ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΗΣ (μπαίνει μελαγχολικός): Καλησπέρα.

ΤΣΙΛΗΒΑΚΟΣ: Μπα! Πώς έδώ άπόψε; Δέ θα φάς με την κυρία ύπουργό;

ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΗΣ: Της τηλεφώνησα και μου άπάντησε πώς είναι πολύ άπασχολημένη κι' έπί δεκατένη ημέρες νά μη την ένοχλήσω ούτε στή τηλεφώνη.

ΤΣΙΛΗΒΑΚΟΣ: 'Αρχίζω νά έχω έπίδες πώς θα έργασθής! Άύριο θα πάω νά τη δώ.

ΜΑΥΡΟΜΠΕΝΣ: Πάντως... κοιμήσου και ξυπνήσου πρώτα. Άλχη κοκεταρία δέ βλέπεις... (Κιτάζει τήν γοητεία του και τήν άσκαί τού) 'Υποπερτός δέν 'έμαι;

ΛΕΛΑ: Κι' έγώ. 'Αλήθεια;

ΣΚΗΝΗ 6η
(Στή Γλυβάδα)

ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΗΣ: "Αχ! Πώς με ξεκουράζει, άγάπη μου, από τούς κόπους και τις εβδόμενες!... Είσαι ή όραση της ζωής μου! Ξελατρεύω!

ΛΕΛΑ: Κι' έγώ. 'Αλήθεια;

ΣΚΗΝΗ 7η
(Στή Γλυβάδα)

ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΗΣ: "Αχ! Πώς με ξεκουράζει, άγάπη μου, από τούς κόπους και τις εβδόμενες!... Είσαι ή όραση της ζωής μου! Ξελατρεύω!

ΛΕΛΑ: Κι' έγώ. 'Αλήθεια;

ΣΚΗΝΗ 8η
(Στή Γλυβάδα)

ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΗΣ: "Αχ! Πώς με ξεκουράζει, άγάπη μου, από τούς κόπους και τις εβδόμενες!... Είσαι ή όραση της ζωής μου! Ξελατρεύω!

ΛΕΛΑ: Κι' έγώ. 'Αλήθεια;

ΜΕ ΕΞΩΦΥΛΛΑ ΤΟΥ «ΘΗΣΑΥΡΟΥ»

Κατά τό χορό μεταμφιεσμένων της «ΧΑΝ» Θεσσαλονίκης, τό πρώτο θάξείο τό κέρδιζε ή δεσποίνη Σοφία Γαρήν-λογλου, ή όποια είχε μεταμφιεστή σέ... «Θησαυρό». Στή φωτογραφία μας ή άρραία νικήτρια της όποιος τό φέρεμα άποτελείται άποκλειστικά από έξώφυλλα τού περιοδικού μας.

ΟΙ ΝΕΟΓΕΝΝΗΤΟΙ ΠΙΓΚΟΥ'Ι'ΝΟΙ ΚΑΙ ΤΟ ΚΡΥΟ

Οι πικγουίνοι, πού ζουν στις πολικές περιοχές, δέ φοβούνται φυσικά τό κρύο. Αυτό όμως δέ συμβαίνει και με τά νεογέννητα τά όποια γιά νά βρούν λίγη ζεστασιά καταφεύγουν κάτω από τά πόδια της μητέρας τους. Οι μητέρες ξέρουν πώς τά παιδιά τους φοβούνται τό κρύο και γι' αυτό, όταν φουάξ δυνατό, σχηματίζουν γύρω τους ένα 8 ή ένα 10 ένα προστατευτικό κύκλο και βάζουν τά παιδιά τους στή μέση.

(Αύλαία)

ΕΥΙΛΟΝ

ΑΙΜΑΤΗΡΟ ΠΑΣΧΑ στὰ Δωδεκάνησα

Ένα ιστορικό έγγραφο

Πάσχα τού 1919. Τη στιγμή πού ό Θεός της 'Αγάπης άνασταίνοταν με τό φωτιστέφανο της δόξης, οι Δωδεκανήσιοι, στενάκοντας κάτω από βαρεία δουλεία, θέλησαν νά σπάσουν τά δεσμά τους και ν' άναπνεύσουν τον άέρα της ελευθερίας. 'Αλλά δέ μεταχειρίστηκαν όπλα, ούτε θέλησαν νά χτυπήσουν τούς τυράννους τους. Βροντοφώνησαν μόνον σ' όλο τον κόσμο την άγανάκτησή τους, και τή θέλησή τους νά ζήσουν ελεύθεροι.

Γι' αυτό, ή κατωτέρω διαμαρτυρία, πού άντιπροσωπεί τών Δωδεκανησιών στή Παρίσι Έδωσαν στόν τότε πρόεδρο τού Συνεδρίου της Ειρήνης, Γεώργιο Κλεμανσύ, άποτελεί ιστορικό έγγραφο:

«Λαμβάνομεν την τιμήν όπως γνωρίζομεν τή 'Υμετέρα 'Εξοχήτ'ι τά πρόσφατα και σοδάρη συμβεβηκότα εις τας νήσους της Δωδεκανήσου και ή άγγελία των όποιων διεβιάσθη ή μιν διά τηλεγραφώματος. Τολμών εν εύλαδώς νά προκαλέσωμεν την προσοχήν ύμών επί των γεγονότων τούτων.

«'Απαντες οι κάτοικοι της Δωδεκανήσου, ως εις άνθρωπος, ξεγεγερθέντες, προκήρυξαν ένάπιον Θεού και άνθρώπων, ότι δέν θέλουν πλέον νά είναι δούλοι και άποκρούσι πάσαν τυραννίαν.

«Κατά τό Πάσχα, άφού παρέστησαν εις την θείαν λειτουργίαν, οι Δωδεκανήσιοι προκήρυξαν εν τας εκκλησίαις και εν τας δημοσίαις πλατείαις, την 'Ενωσιν της Δωδεκανήσου μετά της 'Ελλάδος.

«Οι έπίσκοποι και οι Ιερείς ήμών, από τό 'Ιερώ Βήματι, οι προχόντες και οι μεμορφωμένοι ήμών εις τας πλατείας των πόλεων και των χωριών, έν μέσο ένθουσιωδών ζητωκραυγών έξαλλων πλήθους, ένάπιον τού άναστήσαντος Θεού και τού πεπολιτισμένου κόσμου, προκήρυξαν την ένωσιν της πατρίδος ήμών Δωδεκανήσου μετά της μητρος πατρίδος, της 'Ελλάδος.

«'Επί τό άγγελία ταύτη, οι τοπικοί Ιταλικοί άρχαι και οι στρατιώται τού στρατού κατοχής, έπέτεθησαν μετ' άπαφύρου λύσης κατά τών άόπλων συμπατριωτών ήμών, φονεύοντες τούς Ιερείς και τας γυναίκας ήμών, τραυματίζοντες τούς άνυπερασπιστούς κατοίκους φυλακίζοντες υπηροχίτας και προχόντας, κακομεταχειρίζομενοι μετ' άνηκούστου άγριότητος τας γυναίκας και τά τέκνα ήμών, συμπεριφερόμενοι έν γένει κατά τρόπον βάρβαρον και βδελυρώς τυραννικό.

«'Ούτως, έν Ρόδο, έν ό λαός, άφού παρέστη εις την λειτουργίαν τού Πάσχα, προκήρυξε την 'Ενωσιν μετά της 'Ελλάδος και έπαύνη τον υπηρο-

Παρακολουθήστε από τό σημερινό τεύχος τού «ΘΗΣΑΥΡΟΥ» (σελ. 44-45) τή νέα συναρπαστική σειρά γιά την έρωτική ζωή των μεγαλυτέρων μουσουργών, ποιτών, ζωγράφων και συγγραφέων όλών των έποχών με τό γενικό τίτλο:

Έρωτες ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

Πίσω από κάθε μελωδία, από κάθε ποίημα, από κάθε πίνακα, από κάθε ώραίο ριθίλο βρίσκεται μία γυναίκα που δόνησε την καρδιά του δημιουργού του. Φλογερά πάθη, σκληροκαίματα αισθημάτων, τρωερότερη έρωτες έγιναν αίτια νά δημιουργήσουν τά μεγαλύντερα άριστουργήματα. Μαθαίνοντας άριστοτεχνήματα, μαθαίνοντας δέ ήταν, ότι στο δεύτερο άποκίνητο της ζωής των καλλιτεχνών, μπαρεί κανείς νά καταλάβη καλύτερα τ' άθάνατα έργα τους.

πολίτην παρ' έαυτώ έν μέσο ένθουσιωδών ζητωκραυγών και κραυγών χαράς, διαδήλων μεγαλοφώνως τά έθνικά του αισθήματα και ζητωκραυγάζον υπέρ της 'Ελλάδος. Τά Ιταλικά στρατεύματα έρρίφθησαν άγρίως κατά τού άνυπερασπιστού τούτου πλήθους και δισκόρπισαν αυτό, έπιτίθεντο διά της λόγης.

«'Ο στρατιωτικός διοικητής, μετάδας εις την μητροπόλιν, τό άπηγόρευσε πάσαν συνάφειαν μετά τού ποιμνίου του, κατέστησεν αυτόν προσωπικώς υπεύθυνον διά τας διαδηλώσεις και τον ήπειλησεν, ότι θά έφερεν αυτόν ένάπιον τού στρατοδείου και θά τον έτυφεκίεν.

«'Ενώ ταύτα συνέβαινον έν τή πόλει Ρόδο, εις τά χωρία Νεοχώριον και Μισαγρόν, οι 'Ιταλοί στρατιώται, περιφρονούντες πάντα θείον και άνθρώπινον νόμον, έφύλακισαν και έτυφεκισαν τούς Ιερείς, έπειδή προκήρυξαν την 'Ενωσιν μετά της 'Ελλάδος. Διά τών αυτών λόγων, εις τό χωριόν Βαλονόβα έφόνευσαν τον άρχιερατικόν έπίτροπον Παπαλουκάν, έν αύτή τή εκκλησία, ένω Ιεροουργούσε. Μέγας αριθμός άλλων χωρικών άμφοτέρων τών φύλων έφονεύθησαν ώσάυτως υπό τών αυτών στρατιωτών. Εις τά χωρία 'Αρχάγγελον, Κοσκινού, Κάλαντον, Καλαθιές, Λίνδον, Πυλών, Λάρδον, 'Ασκληπιόν, Γεννάδη, Τοιάντα, Κρεμαστήν, Ψίνδον, 'Απόλλωνα, Πλατάνη και εις άπαντα γενικώς τά χωρία της Ρόδου, οι 'Ιταλοί διεπράξαν βανδαλισμούς και άνηκούστους ώμότητες.

«Εις τας νήσους Κάλυμνον και Σύμνην, πάντες οι προχόντες έφύλακισθησαν και άνηλθες έμαστιγώθηκαν και έστερηθήσαν πάσης τροφής από πολλών ήμερών.

«Τήν Τρίτην τού Πάσχα, νέος τις έτυφεκίσθη, έπειδή είχε κραυγάζει: «Ζήτω ή 'Ελλάς! Ζήτω ό Βενιζέλος!», άφού πρώτον διεπράσθη διά λογγισμών υπό τών στρατιωτών και ύπεβλήθη εις σκληρά βασανιστήρια.

«Διά τών μέσων τούτων, οι 'Ιταλοί έζήτουν, όπως τρομοκρατήσουν τούς κατοίκους της Δωδεκανήσου και άπειλούσι πάντας, ότι θά τυφεκίσουν όλους ή θά τούς φονεύσουν δι' ασπίτας.

«Κύριο Πρόεδρε, φέροντες εις γνώσιν ύμών τά έπεισόδια ταύτα, διαμαρτυρούμε έντόνος κατά τών άπανθρώπων τούτων πράξεων τών Ιταλικών άρχων και τών μουσάρν μέσων, άτίνα μετέρχονται όδοι κατά τών Δωδεκανήσιων, ίνα τρομοκρατήσωσι άνυπερασπίστους άνθρώπους.

«Διαμαρτυρούμεθα πρὸς την ύμετέραν 'Εξοχήτα, διαμαρτυρούμεθα πρὸς τό Συνέδριον της Ειρήνης και πρὸς τόν πεπολιτισμένον κόσμον κατά της δολοφονίας Ιερών, γυναικών και άόπλων πολιτών.

«'Εν ούλόματι τών δικαιωμάτων τού άνθρώπου, έν όνόματι τών στοιχειωδών άρχών της φιλοανθρωπίας, της άρχής τών έθνικότητων, της Ουίλσονς δαξίας, παρακαλούμεν την Συνδιάσκεψιν της Ειρήνης, όπως έπέμψη δι' ένεργείας άμέσου και συντόνου και θέσητε τέρμα εις τό μακρόν και σκληρόν μαρτύριον τών Δωδεκανησιών. Ζητούμεν ίνα οι συμπατριώται ήμών μη τυφεκισθώσι διά μόνον τον λόγον, ότι είναι 'Ελληνες και διότι έχουν, ότι θάρος νά βεβαιώσιν, ότι είναι 'Ελληνες από τριακότα ετών και θά παροικίσουν 'Ελληνες.

«Παρακαλούμεν ύμεις, κύριο Πρόεδρε, ίνα δεχθήτε την διαβεβαίωσιν τού βοητάτου σεβασμού ήμών.

«'Εν ούλόματι τών δικαιωμάτων τού άνθρώπου, έν όνόματι τών στοιχειωδών άρχών της φιλοανθρωπίας, της άρχής τών έθνικότητων, της Ουίλσονς δαξίας, παρακαλούμεν την Συνδιάσκεψιν της Ειρήνης, όπως έπέμψη δι' ένεργείας άμέσου και συντόνου και θέσητε τέρμα εις τό μακρόν και σκληρόν μαρτύριον τών Δωδεκανησιών. Ζητούμεν ίνα οι συμπατριώται ήμών μη τυφεκισθώσι διά μόνον τον λόγον, ότι είναι 'Ελληνες και διότι έχουν, ότι θάρος νά βεβαιώσιν, ότι είναι 'Ελληνες από τριακότα ετών και θά παροικίσουν 'Ελληνες.

«Παρακαλούμεν ύμεις, κύριο Πρόεδρε, ίνα δεχθήτε την διαβεβαίωσιν τού βοητάτου σεβασμού ήμών.

«'Εν ούλόματι τών δικαιωμάτων τού άνθρώπου, έν όνόματι τών στοιχειωδών άρχών της φιλοανθρωπίας, της άρχής τών έθνικότητων, της Ουίλσονς δαξίας, παρακαλούμεν την Συνδιάσκεψιν της Ειρήνης, όπως έπέμψη δι' ένεργείας άμέσου και συντόνου και θέσητε τέρμα εις τό μακρόν και σκληρόν μαρτύριον τών Δωδεκανησιών. Ζητούμεν ίνα οι συμπατριώται ήμών μη τυφεκισθώσι διά μόνον τον λόγον, ότι είναι 'Ελληνες και διότι έχουν, ότι θάρος νά βεβαιώσιν, ότι είναι 'Ελληνες από τριακότα ετών και θά παροικίσουν 'Ελληνες.

«'Εν ούλόματι τών δικαιωμάτων τού άνθρώπου, έν όνόματι τών στοιχειωδών άρχών της φιλοανθρωπίας, της άρχής τών έθνικότητων, της Ουίλσονς δαξίας, παρακαλούμεν την Συνδιάσκεψιν της Ειρήνης, όπως έπέμψη δι' ένεργείας άμέσου και συντόνου και θέσητε τέρμα εις τό μακρόν και σκληρόν μαρτύριον τών Δωδεκανησιών. Ζητούμεν ίνα οι συμπατριώται ήμών μη τυφεκισθώσι διά μόνον τον λόγον, ότι είναι 'Ελληνες και διότι έχουν, ότι θάρος νά βεβαιώσιν, ότι είναι 'Ελληνες από τριακότα ετών και θά παροικίσουν 'Ελληνες.

«'Εν ούλόματι τών δικαιωμάτων τού άνθρώπου, έν όνόματι τών στοιχειωδών άρχών της φιλοανθρωπίας, της άρχής τών έθνικότητων, της Ουίλσονς δαξίας, παρακαλούμεν την Συνδιάσκεψιν της Ειρήνης, όπως έπέμψη δι' ένεργείας άμέσου και συντόνου και θέσητε τέρμα εις τό μακρόν και σκληρόν μαρτύριον τών Δωδεκανησιών. Ζητούμεν ίνα οι συμπατριώται ήμών μη τυφεκισθώσι διά μόνον τον λόγον, ότι είναι 'Ελληνες και διότι έχουν, ότι θάρος νά βεβαιώσιν, ότι είναι 'Ελληνες από τριακότα ετών και θά παροικίσουν 'Ελληνες.

«'Εν ούλόματι τών δικαιωμάτων τού άνθρώπου, έν όνόματι τών στοιχειωδών άρχών της φιλοανθρωπίας, της άρχής τών έθνικότητων, της Ουίλσονς δαξίας, παρακαλούμεν την Συνδιάσκεψιν της Ειρήνης, όπως έπέμψη δι' ένεργείας άμέσου και συντόνου και θέσητε τέρμα εις τό μακρόν και σκληρόν μαρτύριον τών Δωδεκανησιών. Ζητούμεν ίνα οι συμπατριώται ήμών μη τυφεκισθώσι διά μόνον τον λόγον, ότι είναι 'Ελληνες και διότι έχουν, ότι θάρος νά βεβαιώσιν, ότι είναι 'Ελληνες από τριακότα ετών και θά παροικίσουν 'Ελληνες.

«'Εν ούλόματι τών δικαιωμάτων τού άνθρώπου, έν όνόματι τών στοιχειωδών άρχών της φιλοανθρωπίας, της άρχής τών έθνικότητων, της Ουίλσονς δαξίας, παρακαλούμεν την Συνδιάσκεψιν της Ειρήνης, όπως έπέμψη δι' ένεργείας άμέσου και συντόνου και θέσητε τέρμα εις τό μακρόν και σκληρόν μαρτύριον τών Δωδεκανησιών. Ζητούμεν ίνα οι συμπατριώται ήμών μη τυφεκισθώσι διά μόνον τον λόγον, ότι είναι 'Ελληνες και διότι έχουν, ότι θάρος νά βεβαιώσιν, ότι είναι 'Ελληνες από τριακότα ετών και θά παροικίσουν 'Ελληνες.

«'Εν ούλόματι τών δικαιωμάτων τού άνθρώπου, έν όνόματι τών στοιχειωδών άρχών της φιλοανθρωπίας, της άρχής τών έθνικότητων, της Ουίλσονς δαξίας, παρακαλούμεν την Συνδιάσκεψιν της Ειρήνης, όπως έπέμψη δι' ένεργείας άμέσου και συντόνου και θέσητε τέρμα εις τό μακρόν και σκληρόν μαρτύριον τών Δωδεκανησιών. Ζητούμεν ίνα οι συμπατριώται ήμών μη τυφεκισθώσι διά μόνον τον λόγον, ότι είναι 'Ελληνες και διότι έχουν, ότι θάρος νά βεβαιώσιν, ότι είναι 'Ελληνες από τριακότα ετών και θά παροικίσουν 'Ελληνες.

«'Εν ούλόματι τών δικαιωμάτων τού άνθρώπου, έν όνόματι τών στοιχειωδών άρχών της φιλοανθρωπίας, της άρχής τών έθνικότητων, της Ουίλσονς δαξίας, παρακαλούμεν την Συνδιάσκεψιν της Ειρήνης, όπως έπέμψη δι' ένεργείας άμέσου και συντόνου και θέσητε τέρμα εις τό μακρόν και σκληρόν μαρτύριον τών Δωδεκανησιών. Ζητούμεν ίνα οι συμπατριώται ήμών μη τυφεκισθώσι διά μόνον τον λόγον, ότι είναι 'Ελληνες και διότι έχουν, ότι θάρος νά β

καί με τούς θεούς του. Δε μπορούσε να νικήσει να τον αντικρύσει, χωρίς να γυρίσει να τον ξανακυττάσει. Τόσο αριστοκρατική εμφάνιση είχε, και τόσο ανοιχτή κι' ευχάριστη φυσιογνωμία.

— Όλα τα μάτια στράφηκαν προς το μέρος του, όλα τα πρόσωπα εστέρωσαν.

— Έλα, έλα, τού φώναξε ο πατέρας του, παρά λίγο να σου φέρουμε έμεις τα συχαίρια!

— Ακούη; ρώτησε αυτός, με ύφος κάπως στενωπό.

— Από στιγμή σε στιγμή αναμένεται! αποκρίθηκε ο πατέρας του με καμάρι.

— Αργήσα, έπειδή έσεις μου είπατε ν' άργησω, πρόφερε με ύφος μεγάλου παιδιού ο νέος.

— Καί πολύ σωστά σου είπαμε, φώναξε η μητέρα του. Τί θάκανες τόσες ώρες; Έρτασες στην κατάλληλη στιγμή.

Κάθισε ο 'Αλέξανδρος Βάντης σε μία έκτη. Τό ύφος του ήταν σεμνό και επίσημο. Τό ύφος του έρχοταν σε κάποια αντίφαση με την ανοιχτή, παιδιάτικη σχεδόν φυσιογνωμία του.

Γύρισε και κύτταξε την Ούρανία γελαστός.

— Θεά Ούρανία, της είπε, πώς πάνε τα κέφια; Θάλεγε κανείς πώς εσύ πρόκειται να τό γεννήσεις τό παιδί...

Κούνησε τό κεφάλι της ή γυναίκα.

— Άχ, παιδί μου, μακάρι να ήταν έτσι, θα πονούσα λιγώτερο.

Τά λόγια της έκαναν τό νέο να σοβαρευτεί. Η Έρμινα όμως κούνησε αποδοκιμαστικά τό κεφάλι της και ψιθύρισε της 'Υπατίας:

— Σαχλαμάρες και υπερβολές.

Ο 'Αλέξανδρος όμως πήγε κοντά στην Ούρανία και πέρασε τό χέρι του τρυφερά γύρω στους ώμους της.

— Φοβάσαι, θεία; την ρώτησε ψιθυριστά. Λες να υπάρχει κίνδυνος;

Κάθε γυναίκα, που φέρνει παιδί στον κόσμο, βάζει τό ένα της πόδι μέσα στον τάφο, έτσι έλεγαν οι παλαιοί...

— Η Μαρινέλα όμως είναι γερό κοπέλα, δεν υπάρχει φόβος.

— Υπέφερε πολύ...

— Τό παιδάκι θα μάς δώση τόση χαρά, δεν είναι έτσι;

— Αυτή τη στιγμή δεν σκέπτομαι τίποτ' άλλο, παρά τη Μαρινέλα.

Εσκυψε σ' αυτή της ο νεαρός μέλλον πατέρας και της ψιθύρισε:

— Να σου πώ την αλήθεια, θεία Ούρανία; Κί' εγώ τό ίδιο, θέλω να περάσουν αυτές οι άσχημες ώρες...

— Άλλά φυσικά, περιμένω κι' εγώ τόν διάδοχο... όχι για

Παρακολουθήστε από τό σημερινό τεύχος του «ΘΗΣΑΥΡΟΥ» (σελ. 64) τη νέα εξαιρετικού ενδιαφέροντος έρωτική σειρά.

ΔΟΚΤΟΡΟΣ ΑΝΡΥ ΜΠΩΜΟΝ

Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ

Μιλούμε ακατάπαυστα για τόν έρωτα, τόν συναντούμε σε κάθε μας βήμα και τού αφιερώνουμε ό,τι καλύτερο έχουμε μέσα μας.

— Άλλά, όλα ξέρουμε γι' αυτόν είναι έλκυσια. Ακόμη κι' οι πιο «παισιμαίοι» δεχνούν τις γνώσεις και την πείρα τους, από τη στιγμή, που θα αισθανθούν αυτό τό μικρό αλλά παντοδύναμο θεό νά φτερουγίζει μέσα στην καρδιά τους...

Ο έρωας όμως έχει την ιδιαίτερη ψυχολογία του, που εξετάζεται έξω από την περιοχή της λογικής, μέσα σ' ένα κλίμα αποκλειστικά δικό του. Σ' αυτό ακριβώς τό ιδιαίτερο κλίμα τού έρωτος προσαρμόζει να μάς φέρη ο δόκτωρ Μπωμόν με τη σειρά των άρθρων του.

τόν εαυτό μου, τό ξέρεις...

— Ναι, ναι, παιδί μου, τό ξέρω!

— Άλλά, πού να τ' ακούσουν οι άλλοι; γέλασε ο 'Αλέξανδρος.

Την άλλη στιγμή ή ώραία του φυσιογνωμία σκοτεινιάσε, λες και κάποιο σύννεφο βαρύ είχε πέσει ξαφνικά άπάνω στην ψυχή του και την τύλιξε.

— Αφίνοντας την Ούρανία πήγε και κάθισε σε μιάν άκρη, έσκυψε τό κεφάλι του στις παλάμες του κι' έδωσε την έντύπωση πώς έπεφτε σε βαρεία ξαφνική μελαγχολία.

— Όλα τα μάτια καρφώθηκαν επάνω του.

— Απάνω από τό κεφάλι του έπειτα όλα τα μάτια διασταυρώθηκαν, σε βουδή συνεννόηση.

— Αφήστε τον! Έλεγε ή ματιά της Έρμίνας, μη δίνετε σημασία. Κάνετε πώς δεν καταλαβαίνετε τίποτα.

— Μά γιατί πάλι; ρωτούσε ή ματιά της 'Υπατίας.

— Είσαι άπελπισία, έλεγε ή ματιά τού Φίλιππου.

— Δεν τα καταφέρατε καλά, έλεγαν οι ματιές τού Στέφανου και τού Μίνωα Βάντη, γεμάτες μομφή.

Βάσταξε κάμποση ώρα αυτή ή κατάσταση, ώσπου ξαφνικά κάποιος θόρυβος σ' τό διάδρομο τούς έκανε όλους να σηκώσουν τό κεφάλι.

Ο γενικός κληρονόμος

Την άλλη στιγμή μία νοσοκόμα μπήκε στο σαλόνι, κόκκινη, ξαναμμένη.

— Τα συχαίρια μου! φώναξε χαρούμενη. Να σας ζήσει! Γυιός!

Σάν να είχε πατήσει ένα ηλεκτρικό κουμπί, πετάχτηκαν όλοι κι' έκαναν νά τρέξουν προς τα μέσα.

— Μη βιάζεστε! τούς φώναξε ή νοσοκόμα γελαστή. Σε λίγο θα τό δΐτε. Είναι ακόμα σ' ό χειρουργείο.

— Είναι καλά ή μητέρα; ρώτησε ο Φρίξος τρέμοντας.

— Μιά χαρά.

— Και τό μωρό; είπε ο Φίλιππος Βάντης με αγωνία.

— Μιά χαρά κι' αυτό, αποκρίθηκε ή άδελφή κι' έφυγε τρεχάτη.

Με μία κίνηση γεμάτη λατρεία έσφιξε ο Φίλιππος Βάντης τό γυιό του στην αγκαλιά του. Η φωνή του ήταν πνιγμένη από τ' αναφύλλητα:

— Να σου ζήσει, να μάς ζήσει!...

— Ευχαριστώ, πατέρα, αποκρίθηκε ο νέος χωρίς μεγάλο ενθουσιασμό.

Πήγε κι' ή μητέρα του κοντά του και τόν φίλησε:

— Τώρα; τού ψιθύρισε. Τί λες τώρα;

— Έστρεψε αυτός άλλο τό μάτι του, λες κι' ήθελε ν' αποφυγή τη θριαμβευτική ματιά της μητέρας του.

— Τώρα, δε λές τίποτα ο κατεργάρκος, είπε ή θεία 'Υπατία.

— Τί να πΐ; είπε σοβαρός ο Στέφανος. Μπορεί να πΐ τίποτα τώρα; Έγινε αυτό πούπρεπε να γίνει!...

— Φυσικά, συμφώνησε με τό διπλωματικό του ύφος ο Μίνως.

Και στερέωσε τό μονόκλ, που κόντευε να πέση από τη συγκίνηση.

Ο Φρίξος άρχισε να στριφογυρίζει. Κανένας δεν τόν λάβαινε υπ' όψη. Λες και τό παιδί που είχε γεννηθή, δεν είχε καμμία σχέση μαζί του. Αυτός όμως σκούπιζε κλεφτά τα μάτια του και στριφογυρζιζε σ' ό δωμάτιο, δαγκώνοντας τα δάκτυλά του από την άτυπομνησία.

— Όταν επί τέλους τούς άνάγγειλε ή άδελφή, ότι μπορούσαν να πάνε σ' ό θάλαμο και να δούνε τη λεχώ και τό μωρό, ώρμησαν όλοι μαζί. Τους πρόλαβε όμως όλος ο Φρίξος φρατόγλου και ώρμησε αυτός πρώτος σ' ό δωμάτιο.

— Άσπρη σάν κέρινη, με τό κεφάλι της γεμένο πίσω σ' ό μαξιλάρι της, με τό ύφος εξηντημένο, τούς χαμογέλασε άνα ή Μαρινέλα.

— Ο πατέρας της έτρεξε κοντά της, την αγκάλιασε. Οι άλλοι περιεκύκλωσαν, πατώντας στις μύτες, την κούνια με τα θαλασσιά σκεπάσματα. Σιγανά έπιφάνηματα άκούστηκαν:

— Βάντης σωστάς! Θεέ μου! Τί καταπληκτική όμοιότης με τόν πατέρα του!

— Είναι όμορφο σάν άγγελοΐδι. Τά μαλλιά του είναι σχεδόν άσπρα.

— Έτσι ήταν και τού 'Αλεξάνδρου τό μαλλιά...

— Έσκυβαν όλοι με μάτια γεμάτα λατρεία και δέος, λες κι' έβλεπαν πρώτη φορά σ' ό ζωή τους μωρό. Όλα τα πρόσωπα φαίνονταν μεταμορφωμένα από την ευτυχία.

— Λιγώτερο απ' όλους έδειχνε περιέργεια ο πατέρας τού παιδιού. Έσκυψε, τό κύτταξε μία στιγμή, έπειτα χαμογέλασε με συγκίνηση κι' απομακρύνθηκε. Πήγε κοντά στην Ούρανία, που καθόταν σε μία πολυθρόνα, με ύφος μάλλον λυπημένο.

— Λοιπόν, πώς σου φαίνεται ο γυιός, θεία; τη ρώτησε.

Τόν κύτταξε αυτή με μάτια άνησυχία.

— Όραίο αγοράκι, αποκρίθηκε. Άλλά χλωμό, πολύ χλωμό...

— Γέλασε ο νέος:

— Από τώρα ενδιαφέρεσαι νάχη ρούζ;

— Άν ήταν τουλάχιστον κορίτσι!...

— Δε σου φαίνεται πολύ χλωμό και πολύ άδύνατο; ρώτησε με άνησυχία ή Ούρανία φρατόγλου.

Σήκωσε αυτός τούς ώμους του.

— Δεν έχω και τόσες γνώσεις για νεογέννητα μωρά, αποκρίθηκε. Άλλά κι' αν είναι άδύνατο, θα δυναμώσει!...

— Πολύ άδύνατο, πολύ άδύνατο, μουρμούρισε ή θεία, σάν να μιλούσε μονάχη της.

Κί' έβριζε μία ματιά γεμάτη άνησυχία προς την κούνια.

Οι άλλοι τριγύριζαν τώρα την λεχώ.

— Κόρη μου, της είπε βγάζοντας ένα λογιόδιο ο Φίλιππος, μάς έκανες τό μεγάλο δώρο, που μπορεί νά κάνει ένας άνθρωπος σ' άλλον. Μας χάρισες μία καινούργια ζωή, ένα καινούργιο άνθρωπο. Άναλογίζεσαι τί σημαίνει αυτό; Μπορείς νά νοιώσεις την άπέραντη σημασία αυτού τού δώρου, που μάς έκανες;

Χαμογέλασε ή Μαρινέλα άνα ή.

— Τό καταλαβαίνω, αποκρίθηκε άτονα.

— Τώρα θα τό καταλάβεις καλύτερα, είπε ή Έρμινα και προχώρησε προς τη νύφη της.

Με μία χαριτωμένη κίνηση της πέρασε ένα περιφώνημα κολλήι σ' ό λαιμό. Τά διαμάντια, αλυσίδες, αστροπελοβόλους σ' ό μισοσκόταδο τού δωματίου.

— Αυτό, θα σου θυμίζει πάντα την πιο ευτυχισμένη στιγμή της ζωής σου και της ζωής μας, είπε με συγκίνηση άσυνήθιστη για τό στεγνό της χαρακτήρα.

— Ευχαριστώ, μαμά, αποκρίθηκε ή Μαρινέλα, καθώς δεχόταν τό πανακριβό δώρο—μία δόκιμη περιουσία—σάν να ήταν τό απλούστερο πράγμα τού κόσμου.

Προχώρησε κι' ή 'Υπατία τώρα σ' ό λεχώ.

— Κί' αυτό είναι τό δικό μου δώρο, είπε. Της πέρασε σ' ό δάκτυλο ένα μπριγιάντενιο δακτυλίδι, άμυπολογιστής άξίας.

— Ευχαριστώ, είπε με τό ίδιο κουρασμένο ύφος ή Μαρινέλα.

— Έστρεψε έπειτα τα μάτια της σ' όν άντρα της, λες και περίμενε και τό δικό του δώρο.

Πήν μιλήση όμως ο 'Αλέξανδρος, πήρε πάλι τό λόγο ο Φίλιππος, ο πατέρας του.

— Μαρινέλα, κόρη μου, ο άντρας σου θα σου χαρίση κάτι πιο άριστό απ' όλα αυτά!...

Προχώρησε ο 'Αλέξανδρος προς τη γυναίκα του, τη φίλησε σ' ό μέτωπο και της παρουσίασε ένα γραμματίο. Έπάνω του ήταν γραμμένος ένας αριθμός: Είκοσι χιλιάδες λίρες.

— Είναι δικά σου! της είπε άδιάφορα σχεδόν.

Τού χαμογέλασε κάπως πιό θερμά ή νεαρή γυναίκα, και πρόφερε χωρίς μεγάλη συγκίνηση πάλι άπλά:

— Ευχαριστώ!...

— Όλα τα μάτια στράφηκαν τώρα σ' όν άλλο παππού, τό Φρίξο φρατόγλου.

— Όλοι κρατούσαν την άναπνοή τους και περίμεναν.

Βαρύς, κοντός, παχύς προχώρησε ο Φρίξος σ' ό κέντρο όλων αυτών των ανθρώπων. Η φωνή του άκούστηκε σίγουρη, κυριαρχική:

— Θα κάνω κι' εγώ τό δώρο μου, όχι όμως σ' ό μητέρα. Τό κάνω σ' ό ίδιο τό παιδί, σ' όν έγγονό μου. Από αύριο τό καρδί μου «Φρίξος» θ' αλλάξη όνομα. Θα λέγεται «Φίλιππος» και θ' άνήκη σ' ό μικρό αυτό αγοράκι!...

Δάκρυα έτρεχαν σ' ό μάγουλά του, καθώς πρόφερε αυτά τα λόγια.

Τά τρία άδέρφια Βάντη κυττάχτηκαν μία στιγμή αποστομαμένα. Έπειτα με μία κίνηση αούθουρη, ο Φίλιππος Βάντης έπesc στην αγκαλιά τού συμπεθερού του.

Οι δύο άντρες φίληθηκαν με μάτια δακρυσμένα.

— Πολύ ίπποτικό, ψιθύρισε ο Μίνως σ' όν 'Υπατία, στερεώνοντας τό μονόκλ του.

— Περιφώνη χειρωνακία, συμφώνησε αυτή.

Κί' ή Έρμινα, έτρεξε σ' ό γυιό της και τού ψιθύρισε:

— Τί λες τώρα; Πώς σου φάνηκε αυτό; Είχαμε δίκιο;

— Γύρισε αυτός άλλο τό κεφάλι του, κι' ή ματιά του έδειξε θυμό και λύπη.

Την άλλη στιγμή όμως, σάν να έπιβλήθηκε σ' όν εαυτό του, τούς χαμογέλασε με τό άφηρημένο του ύφος.

— Τρέχα, πές ευχαριστώ σ' όν πεθερό σου, τού ψιθύρισε ή μητέρα του, με ύφος επιτιμητικό, σάν να είχε μπροστά της κανένα μικρό αγοράκι.

Πειθαρχικά έτρεξε ο νέος, σ' όν πεθερό του.

— Σ' ευχαριστώ, πατέρα, τού είπε άπλά.

Τόν κύτταξε ο νέος φρατόγλου μέσα ά-

Παρακολουθήστε από τό σημερινό τεύχος τού «ΘΗΣΑΥΡΟΥ» (σελ. 62) την καινούργια αισθηματική σειρά τού ΒΕΡΘΕΡΟΥ

"ΑΛΥΣΙΔΕΣ ΠΟΥ ΣΠΑΝΕ

— Ιστορίες έρώτων, που δένουνε σάν αλυσίδες τά ζευγάρια των έρωτευμένων, για να τούς κρατήσουνε για πάντα ένωμένους. Η παντοεινή έννοι όμως είναι συχνά ούτοια: Με τόν καιρό, πολλές φορές ή σκουριά της ρουτίνας σιγοτρώει και τις πιο χοντρές αλυσίδες κι' έρχεται μία μέρα που σπάνε, κι' οι παλιοί έρωτευμένοι απελευθερώνονται από αυτό που ήταν άλλοτε αίσθημα, και εξέλιχτηκε σιγά-σιγά σε ύποδουλαι και σκληδιά.

Δεν είναι όμως εύτυχια και για τούς δύο που απελευθερώνονται τό σπάσιμο μιας έρωτικής αλυσίδας... Καμμία φορά ο ένας από τούς δύο έρωτευμένους μένει πληγωμένος μέσα σ' όν πικρή μοναξιά του, που, ύστερα από χρόνια τόν κυττάει σαν κατάρα... Κί' έτσι, δημιουργούνται συγκλονιστικά δράματα από τις αλυσίδες που σπάνε...

πό τά πυκνά του φύδια.

— Τί ευχαριστείς; Λες τό κάνω για σένα; Είναι για τό παιδί τού παιδιού μου! Κί' άς μην λέγεται φρατόγλου! Τό παιδάκι αυτό είναι αίμα μου, δεν τό καταλαβαίνετε; Η νομίζετε πώς είναι μονάχα δικό σας αίμα;

— Δεν είπαμε τίποτα, πατέρα...

— Είναι αίμα μου, ξανάπε κάπως επιθετικά ο γέρος. Και θέλω από την ήμερα που γενήθηκε νά είναι πλούσιο. Τό καρδί άπό αύριο θα είναι δικό του!

— Η Ούρανία κύτταζε τό μωρουδάκι με ύφος άνησυχό.

— Τί λες εσύ, συμπεθέρα; τη ρώτησε ή 'Υπατία.

— Τί να πΐ; Γενικός κληρονόμος σας δεν είναι ο μικρός; Τί σημασία έχει τί τού δίνετε σήμερα, τί αύριο; Μία μέρα όλα δικά του θα είναι. Κανένας δεν τ' παύρει μαζί του... Φτάνει να τού χαρίζη ζωή και υγεία ο Θεός...

— Έχει δίκιο ή θεία, είπε θερμά ο 'Αλέξανδρος.

— Τί να πΐ; Γενικός κληρονόμος σας δεν είναι ο μικρός; Τί σημασία έχει τί τού δίνετε σήμερα, τί αύριο; Μία μέρα όλα δικά του θα είναι. Κανένας δεν τ' παύρει μαζί του... Φτάνει να τού χαρίζη ζωή και υγεία ο Θεός...

— Έχει δίκιο ή θεία, είπε θερμά ο 'Αλέξανδρος.

— Τί να πΐ; Γενικός κληρονόμος σας δεν είναι ο μικρός; Τί σημασία έχει τί τού δίνετε σήμερα, τί αύριο; Μία μέρα όλα δικά του θα είναι. Κανένας δεν τ' παύρει μαζί του... Φτάνει να τού χαρίζη ζωή και υγεία ο Θεός...

— Έχει δίκιο ή θεία, είπε θερμά ο 'Αλέξανδρος.

— Τί να πΐ; Γενικός κληρονόμος σας δεν είναι ο μικρός; Τί σημασία έχει τί τού δίνετε σήμερα, τί αύριο; Μία μέρα όλα δικά του θα είναι. Κανένας δεν τ' παύρει μαζί του... Φτάνει να τού χαρίζη ζωή και υγεία ο Θεός...

— Έχει δίκιο ή θεία, είπε θερμά ο 'Αλέξανδρος.

— Τί να πΐ; Γενικός κληρονόμος σας δεν είναι ο μικρός; Τί σημασία έχει τί τού δίνετε σήμερα, τί αύριο; Μία μέρα όλα δικά του θα είναι. Κανένας δεν τ' παύρει μαζί του... Φτάνει να τού χαρίζη ζωή και υγεία ο Θεός...

— Έχει δίκιο ή θεία, είπε θερμά ο 'Αλέξανδρος.

— Τί να πΐ; Γενικός κληρονόμος σας δεν είναι ο μικρός; Τί σημασία έχει τί τού δίνετε σήμερα, τί αύριο; Μία μέρα όλα δικά του θα είναι. Κανένας δεν τ' παύρει μαζί του... Φτάνει να τού χαρίζη ζωή και υγεία ο Θεός...

— Έχει δίκιο ή θεία, είπε θερμά ο 'Αλέξανδρος.

— Τί να πΐ; Γενικός κληρονόμος σας δεν είναι ο μικρός; Τί σημασία έχει τί τού δίνετε σήμερα, τί αύριο; Μία μέρα όλα δικά του θα είναι. Κανένας δεν τ' παύρει μαζί του... Φτάνει να τού χαρίζη ζωή και υγεία ο Θεός...

— Έχει δίκιο ή θεία, είπε θερμά ο 'Αλέξανδρος.

— Τί να πΐ; Γενικός κληρονόμος σας δεν είναι ο μικρός; Τί σημασία έχει τί τού δίνετε σήμερα, τί αύριο; Μία μέρα όλα δικά του θα είναι. Κανένας δεν τ' παύρει μαζί του... Φτάνει να τού χαρίζη ζωή και υγεία ο Θεός...

— Έχει δίκιο ή θεία, είπε θερμά ο 'Αλέξανδρος.

— Τί να πΐ; Γενικός κληρονόμος σας δεν είναι ο μικρός; Τί σημασία έχει τί τού δίνετε σήμερα, τί αύριο; Μία μέρα όλα δικά του θα είναι. Κανένας δεν τ' παύρει μαζί του... Φτάνει να τού χαρίζη ζωή και υγεία ο Θεός...

— Έχει δίκιο ή θεία, είπε θερμά ο 'Αλέξανδρος.

— Τί να πΐ; Γενικός κληρονόμος σας δεν είναι ο μικρός; Τί σημασία έχει τί τού δίνετε σήμερα, τί αύριο; Μία μέρα όλα δικά του θα είναι. Κανένας δεν τ' παύρει μαζί του... Φτάνει να τού χαρίζη ζωή και υγεία ο Θεός...

— Έχει δίκιο ή θεία, είπε θερμά ο 'Αλέξανδρος.

— Τί να πΐ; Γενικός κληρονόμος σας δεν είναι ο μικρός; Τί σημασία έχει τί τού δίνετε σήμερα, τί αύριο; Μία μέρα όλα δικά του θα είναι. Κανένας δεν τ' παύρει μαζί του... Φτάνει να τού χαρίζη ζωή και υγεία ο Θεός...

— Έχει δίκιο ή θεία, είπε θερμά ο 'Αλέξανδρος.

— Τί να πΐ; Γενικός κληρονόμος σας δεν είναι ο μικρός; Τί σημασία έχει τί τού δίνετε σήμερα, τί αύριο; Μία μέρα όλα δικά του θα είναι. Κανένας δεν τ' παύρει μαζί του... Φτάνει να τού χαρίζη ζωή και υγεία ο Θεός...

— Έχει δίκιο ή θεία, είπε θερμά ο 'Αλέξανδρος.

— Τί να πΐ; Γενικός κληρονόμος σας δεν είναι ο μικρός; Τί σημασία έχει τί τού δίνετε σήμερα, τί αύριο; Μία μέρα όλα δικά του θα είναι. Κανένας δεν τ' παύρει μαζί του... Φτάνει να τού χαρίζη ζωή και υγεία ο Θεός...

— Έχει δίκιο ή θεία, είπε θερμά ο 'Αλέξανδρος.

— Τί να πΐ; Γενικός κληρονόμος σας δεν είναι ο μικρός; Τί σημασία έχει τί τού δίνετε σήμερα, τί αύριο; Μία μέρα όλα δικά του θα είναι. Κανένας δεν τ' παύρει μαζί του... Φτάνει να τού χαρίζη ζωή και υγεία ο Θεός...

— Έχει δίκιο ή θεία, είπε θερμά ο 'Αλέξανδρος.

— Τί να πΐ; Γενικός κληρονόμος σας δεν είναι ο μικρός; Τί σημασία έχει τί τού δίνετε σήμερα, τί αύριο; Μία μέρα όλα δικά του θα είναι. Κανένας δεν τ' παύρει μαζί του... Φτάνει να τού χαρίζη ζωή και υγεία ο Θεός...

— Έχει δίκιο ή θεία, είπε θερμά ο 'Αλέξανδρος.

Τά τρία άδέρφια όμως κυττάχτηκαν κρύα, αποδοκιμαστικά μετάξ' τους, κι' ή Έρμινα σκούνησε την 'Υπατία και της ψιθύρισε:

— Κάτι μάς είπε τώρα κι' αυτή!...

— Η Μαρινέλα γεμμένη σ' ό μαξιλάρι της έδινε την έντύπωση πώς τό μόνο που ήθελε ήταν ν' άναπαυθή.

Μπήκε ο γιατρός εκείνη τη στιγμή σ' ό θάλαμο, με τό ευγενικό ύφος κοσμικού γιατρού πούχει νά κάνει με πελατεία αριστοκρατική και πλούσια:

— Κυρίες μου και κύριοι, με συγχωρείτε. Είμαι όμως υποχρεωμένος νά σας ύπενθυμίσω ότι δεν επιτρέπεται με κανένα τρόπο νά παρατείνετε τη διαμονή σας εδώ... Περάστε σ' ό σαλόνια. Τά σαλόνια μου είναι σ' ό διάθεσή σας.

— Αποχαιρέτησαν όλοι τη μικρή μανούλα κι' έφυγαν:

— Πάμε νά φύγουμε, πρότεινε ή 'Υπατία.

— Όχι, της αποκρίθηκαν όλοι μ' ένα στόμα. Κάθισε λιγάκι, έχουμε τόσα ακόμα νά πούμε...

— Πάμε νά φύγουμε, πρότεινε ή 'Υπατία.

— Όχι, της αποκρίθηκαν όλοι μ' ένα στόμα. Κάθισε λιγάκι, έχουμε τόσα ακόμα νά πούμε...

— Πάμε νά φύγουμε, πρότεινε ή 'Υπατία.

— Όχι, της αποκρίθηκαν όλοι μ' ένα στόμα. Κάθισε λιγάκι, έχουμε τόσα ακόμα νά πούμε...

— Πάμε νά φύγουμε, πρότεινε ή 'Υπατία.

— Όχι, της αποκρίθηκαν όλοι μ' ένα στόμα. Κάθισε λιγάκι, έχουμε τόσα ακόμα νά πούμε...

— Πάμε νά φύγουμε, πρότεινε ή 'Υπατία.

— Όχι, της αποκρίθηκαν όλοι μ' ένα στόμα. Κάθισε λιγάκι, έχουμε τόσα ακόμα νά πούμε...

— Πάμε νά φύγουμε, πρότεινε ή 'Υπατία.

— Όχι, της αποκρίθηκαν όλοι μ' ένα στόμα. Κάθισε λιγάκι, έχουμε τόσα ακόμα νά πούμε...

— Πάμε νά φύγουμε, πρότεινε ή 'Υπατία.

— Όχι, της αποκρίθηκαν όλοι μ' ένα στόμα. Κάθισε

Με τις λαμπάδες της πίστεως

Στο κατώφλι του
ἐπιγείου παρα-
δείσου

ΠΙΝΕΙΣ για όλο τον κόσμο. Πιστοί και άπιστοι προσ-
έλθετε στο Πάσχα. Γιορτή για όλο τον κόσμο. Δεν είναι απαραίτητο να βγεις από την κολυμπήρα του χριστιανού για να το νιώσεις. Σου είναι αρκετή η ιδιότητα του ανθρώπου, του λευκού, του μαύρου, του Ασιάτη, του Ευρωπαίου του δεξιού, του αριστερού, του πολιτισμένου, του απολιτιστού.

Σε όποια ομάδα κι' αν ανήκες, όποιο θεό κι' αν προσκυνάς και χωρίς θεό αν είσαι, αγαθός ή πονηρός, έναρτος ή αμαρτωλός, δεν τη γλυτώνεις. Καί' έχουν να σου πουν αυτές οι μέρες που περνούν για να καταλήξουν στο Πάσχα. Γιατί για όλους υπάρχει μια έβδομη μέρα παθών και μια αναστάσι. 'Αν στη θεία του Ναζωραίου, που είναι ο Θεός Πρωταγωνίστης των ημερών αυτών, τοποθετήσετε τον εαυτό σας, θα νιώσετε ότι ούτε σ' εσάς είναι άγνωστος ο δρόμος του Γολγοθά.

Αλλά μήπως σ' εσάς είναι άγνωστη η 'Ανάστασι;

Κόσμοι γεννιούνται, κόσμοι πεθαίνουν, κόσμοι ανασταίνονται μέσα μας. Νεκρωνόμαστε κι' ανασταίνουμε έμείς οι ίδιοι. Ποιος από μας δεν είπε μέσα του (τετέλεσται); 'Όνειρα που μάσησαν, ελπίδες που φυλλορρόσαν, σχέδια που κατέρρευσαν. 'Ασκήτω, το βάρος της θλίψης, Πάλες οι λιποψυχίες πολλές οι πικρίες.

Γυναίκες και άντρες, σε όλες τις ηλικίες, περσάν από σιγμές που γεύονται το ποτήρι της απογοητεύσεως. 'Η δυστυχία σε όλες τις μορφές.

Και είναι τόσο το πλήθος των μορφών αυτών... 'Ο θάνατος, η αρρώστια, η φτώχεια, η αδικία, που μας κάνουν και εξεγερμένους. Μας πικράνουν, που κάνουν έμείς οι ίδιοι και μετανοούμε. Μας αγαπάν και πικράνουν. Μας αγαπάν και δεν αγαπήσαμε, προδοθήκαμε, φθονήσαμε τους άλλους, γιατί ανέχθηκαν, μας φθονήσαν οι άλλοι, γιατί προχωρήσαμε ενώ έμειναν στάσι-
μοι αυτοί.

Πόσες εξάρσεις, πόσες απογοητεύσεις, πόσες ανατάσεις και καταπτώσεις, πόσες καλές και πόσες μαύρες σελίδες κατά τη διαδρομή της ζωής ενός προσώπου!

Αλλά και πάντα, σε όλες τις περιπτώσεις, σε όλα τα πρόσωπα, σε όλη την συντριβή ο πόνος, υπάρχει ο σπóρος της ελπίδας. Δεν υπάρχει σε όλους ο σπóρος αυτός στην ίδια οσότητα, δεν έχει την ίδια δύναμη, δεν αναπτύσσεται με την ίδια ταχύτητα, δεν εκδηλώνεται κατά τον ίδιο σε όλους τρόπο. Σε όλους όμως κατά μια μορφή υπάρχει.

Υπάρχει κι' εκεί όπου βλέπεις κατάσταση εξασθίωσης. 'Υπάρχει όταν σε ανεβάζουν στο σταυρό, σε ποτίζουν χολή, σου τρυπούν με λόγχες τις σάρκες. Υπάρχει όταν σε τοποθετούν αντίκρυ στο εκτελεστικό απόσπασμα και οι κάννες των όπλων είν' έτοιμες ν' αδειάσουν πάνω σου.

Πόσες φορές, που όταν οι κατακτητές της χώρας μας δόγουν στο θάνατο τους 'Ελληνες πατριώτες, οι μελλοθάνατοι, έψαλλαν τον 'Εθνικό Ύμνο, ή έρχιναν τα συνθήματά τους; Ζήτη ή 'Ελλάς, ζήτη ή έλευθερία...

Τι σημαίνει αυτό; Τι άλλο παρά ότι και στις χειρότερες ώρες της ζωής του, που είναι οι ώρες του τέλους, ο άνθρωπος σιωπά αυτόν τον ίδιο, αφού αυτός βρίσκεται στο τέλος του, α-
φορούν όμως τον τόπο του, την πίστι του σ' ένα ιδανικό, τη γενιά του, τον κόσμο που αφήνει πίσω του.

Η ελπίδα σε όλους, σε όλες τις ηλικίες. Η ελπίδα μέσα

στην καρδιά του χειμώνα, ότι θα διαλυθούν τα σύννεφα, και το φως της ανοίξεως θα φωτίσει τη γη ή ελπίδα μέσα στα καύματα ότι θα πνεύση κάποτε το δροσερό αεράκι.

Μάνα του ουρανού, τροφή της ψυχής του ανθρώπου. 'Η ελπίδα για τον πιο άκληρο. 'Ελπίζουν οι άρχοντες, ελπίζουν και οι έπατες. Στη διανομή των ελπίδων δεν υπάρχουν διαφορές τάξεων, δεν υπάρχουν φτωχοί και πλούσιοι. Κοινό αγαθό η ελπίδα, ζεσταίνει κάθε ανθρώπινο πλάσμα.

Δε βλέπετε το θαύμα στο αγαθό αυτό; 'Αν πούμε το θαύμα της 'Αναστάσεως, δε θα πούμε καμμία υπερβολή. Νεκρωμένος ψυχικά, παραδοτασκιμένος, ναυαγός, αρρώστος, φτωχός απο-
τυχημένος, θλιμένος, πικραμένος - (ή ζωή εν τάφω) με μια λέξη. Το ζωντανό πτώμα. Μέσα όμως στο πτώμα αυτό δεν έπαυσε να υπάρχει ο σπóρος της ελπίδας. Είναι η ελπίδα στην 'Ανάστασι, σε κάποια αναστάσι.

Το θαύμα, το μεγάλο θαύμα. 'Η πίστι στο θαύμα μας κρατά. Μή μου κάνετε τον άπιστο, τον άρνητή, τον άθεο. 'Αν είστε άθεος δεν πιστεύετε στο θαύμα της 'Αναστάσεως του Κυρίου. 'Όπωσδήποτε όμως σε κάποια αναστάσι πιστεύετε. Χωρίς τη πίστι αυτή δε θα υπήρχε ζωή, πρόοδος, χαρούμενη διάθεση. 'Η πίστι σε μια αναστάσι είναι που κρατά στη ζωή. Τόσες αγωνίες, τό-
σες δοκιμασίες, τόσες ατυχίες, τό-
σες περιπέτειες θα μας τσάκιζαν, αν δεν μας φωτίζε η πίστι στην αναστάσι.

Με την πίστι αυτή προσέλθετε στη γιορτή. 'Εορτή εορτών και πα-
νήγυρις πανηγύρεων. Όσοι πιστοί, όσοι πονεμένοι προσέλθετε. Τα πάν-
τα καλούν στη χαρά. Θρησκεία και φύσι, οι δυο μαζί υπογράφουν την πρόσκλησι στο Πασχαλινό γεύμα της ψυχής.

Η παπαρούνα που διαπέρασε το πετρώδες κώμα κι' έβγαλε την κόκ-
κινη γλωσσίδα της για να μας πη: «'Ανθρώπε, κούτε, πως μπορείς να χάσεις το θάρρος σου όταν βλέπεις έμένα στη ζωή; Τι ήμουν τόχα έ-
νώ; 'Ενα τίποτα. 'Ενα μόριο σκό-
νης. Μέσα στη λάσπη, στο κώμα, στη οκισμή του βράχου...»

Μια ακτίνα όμως, απριλιάτικου ή-
λιου, λίγο γαλάζιο, μια πνοή ανοί-
ξεως, ήταν αρκετά για να γίνει αυ-
ξήσι. Τό που έβγα. Θα πέρω πάλι. Ούτε το που έβγα. Θα ξαναγεννη-
οχητή. 'Αλλά και θα ξαναγεννη-
οχητή. Ούτε γι' αυτό συζητήσι. 'Από τους ίδιους δρόμους περνάς κι' εσύ. 'Ανθρώπε. 'Όπωσδήποτε, θα πέρεις και θα σκηώθεις.

Απόλυτο βέβαιος γι' αυτό, δείξε σήμερα, μέρα αναστάσεως που εί-
ναι, τη γελαστή μορφή σου και ύ-
ψωσε κάτω από τον ανοιξιάτικο ου-
ρανό τη σημαία της πίστεως...

Αλλά έχουμε ανάγκη από την παπαρούνα για να μας κάνη νέσεις αισιοδοσίας και πίστεως; Την ελπίδα και την πίστι την έχουμε μέσα μας.

Καί' ακόμα που μας γεμι-
ζει με ελπίδα τα τελευταία αυτά χρόνια: Οι κατακτήσεις του ανθρώπου στην περιοχή της επιστήμης.

Δεν περνά μέρα χωρίς ν' αναγγελθώ μια νίκη. Δору-
φόροι με τη σημαία του Πλα-
νήτη μας περιφέρονται στο Διάστημα. Πλοία ετοιμάζονται για να διαπλανητικά ταξίδια. Οι σημερινοί νέοι έχουν όλες τις πι-
θανότητες να σφραγίσουν τα διαστήματα τους για το ταξίδι της Σελήνης.

Ξέρω τις αντιρρήσεις σας. Θα μου πείτε ότι αυτές ακρι-
δώς οι κατακτήσεις του ανθρώπου θα γίνουν και τα μέσα του ολέθρου του.

Προδύσει, πράγματι, πολύ ο άνθρωπος. Τόσο, ώστε να είναι ικανός, πατώντας ένα κουμπί, να τινάξει μεμιάς την πλάσι στον αέρα.

Και τότε τι όφελει η πρόοδος όταν η παντοδυναμία αυτή στρέφεται εναντίον του;

Με το μέρος σας εκ πρώτης όψεως το δίκαιο. 'Αν σκεφθούμε όμως κάπως βαθύτερα... Παντοδύναμος, πράγματι, για την κα-
ταστροφή.

Ακριβώς όμως γι' αυτό, επειδή ξέρουμε ότι πατώντας ένα μικρό κουμπί γινόμαστε όλοι στάχτη, δεν θα τολμήσουμε να πλησιάσουμε το δαχτυλό στο κουμπί. Και τότε, όταν καταρνη-
θούν οι πόλεμοι, όταν όλα τα τερσάτια ποσά, που διαβέτουμε σε εξοπλισμούς, στραφούν σε έργα ειρήνης, τότε θα σημάνη το θαύμα της αναστάσεως στη σφαίρα μας. Κατάλυσι της δυ-
στυχίας, που είναι ο ζωντανός θάνατος.

Δε θα υπάρχουν πιά νηστικοί, δε θα υπάρχουν γυμνοί, δε θα μέινουν κακοστεγασμένοι. Μέρα με, τη μέρα η επιστήμη κατακτά και την αρρώστια. Λίγες αρρώστιες έμειναν που άντε-
χουν ακόμα. Αύριο θα νικηθούν κι' αυτές. Παράτασι του όριου της ζωής άνθρωποι οι γέροι. Όλες οι ανέσεις στη διάθεση του ανθρώπου.

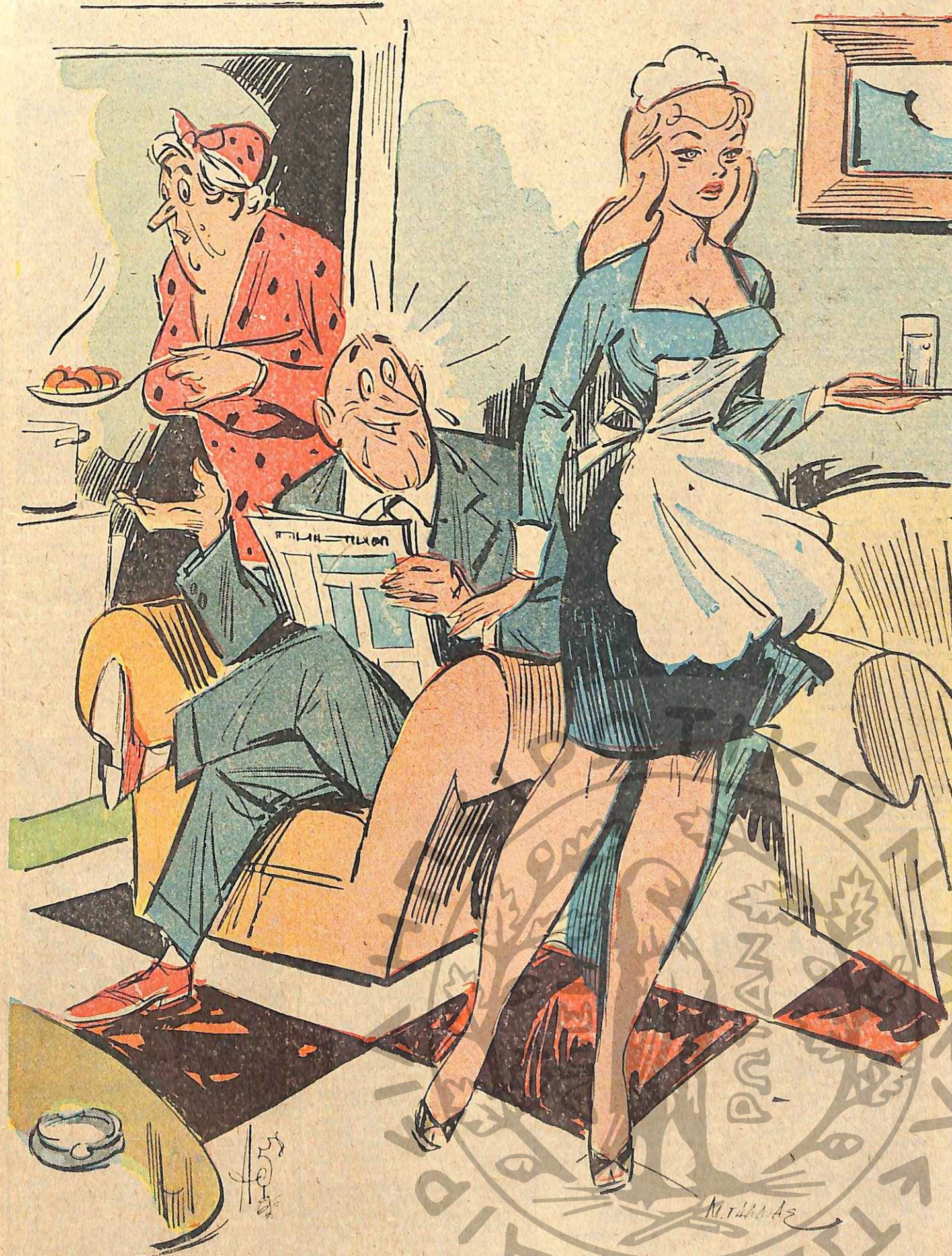
Η αναστάσι ύστερα από θάνατο αιώων. 'Ο επίγειος παράδει-
σος. Πιστεύω σ' αυτόν απόλυτα.

Βέβαια, δε μπορεί να προσδιορίση κανείς το χρόνο μιας τέ-
τοιας αναστάσεως. 'Αν δεν είναι σήμερα, θα είναι αύριο. Κα-
ποτέ θα είναι.

Ευτυχώς όσοι θα τον χαρούν. Χαρά στους νέους ανθρώ-
πους. 'Από δύσκολες περιόδους περνούν. Δεν είναι μόνο η νε-
φωσι στον παγκόσμιο ορίζοντα. Είναι και η κακουχία στον τόπο αυτό, που είναι τόπος με ισχνές αγελάδες.

Ός πότε όμως; 'Η τελευταία πράξι του δράματος. Στην ά-
νάστασι της βασιζέ; η ανθρωπότητα. Το Πάσχα ύστερα από αιώ-
νες αγχους. Με αναμένες τις λαμπάδες της πίστεως, το πε-
ριμένουμε.

Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

— Έδώ που τα λέμε, Μαρξιάνη μου, ενώ προτιμώ τ'... σφιχτά κατά από τα μελάρια...

24

20

στόζικο προσώπακι κα' μαύρα λαμπέρα μάτια σε σχήμα αμυγδαλού. Αυτά τα μάτια συναντώ καθώς επεξεργάζομαι την ενδιαφέρουσα, εκείνη φυσιογνωμία και παρατηρώ μετά χαράς, ότι κι αυτά τα μάτια επεξεργάζονται τη δική μου προσωπικότητα. Τυχαιά συνάντησι βλεμμάτων, θα έλεγε ο καθένας. Σύμφωνα. Τό 'ίδιο είπα κι' εγώ. Άλλα, όταν ξανάφερα τα όνειροτόλα βλέμματά μου στα δικά της, τα είδα καρφωμένα στα δικά μου. Και επαναλαμβάνεται η ίδια ιστορία, που είχε συμβεί με τον άγενέστατο εκείνο κύριο. Το επίμονο αλληλοερευνητικό κύτταγμα. Και σκέπτομαι, φυσικά, ότι, γιά να με κυττάξη η νεαρά με τόσο προσοχή κι' εξεταστική διάθεσι, το δίχως άλλο κάπου, κάπως, κάποτε είχαμε γνωριστεί. Μά που και πώς και πότε; Μήπως μ'ας είχαν συστήσει πούθενά; Μήπως την είχα φλερτάρει σε περασμένους καιρούς; Μήπως την είχα χορέψει σε κανένα χορό και της έντυπώθηκα στη νύμφη; Μήπως με είχε προσέξει πούθενά και με βλέπει τώρα με μεγάλη της ευχαρίστησι; "Η μήπως — κι' αυτό είναι πιθανό — τη γοήτεια τώρα αψιγνιστικά και με παρατηρεί έτσι, σά μαγνητισμένη; Κάτι απ' δ'αυτά πρέπει να είναι και φελλώ να το εξακριβώσω άμέσως. Θα ήτανε κουτό ν' αφήσω να μου διαφύγη μία τέτοια ευκαιρία, να μπορέι να έχη πλείστες δυνες ευχάριστες συνέπειες.

Και νάτη, που καταβαίνει στην ίδια οτάσι με μένα και πηδω κι' εγώ κατόπιν της.

— Μαμζέλ, με συγχωρείτε — και βγάλω το καπέλλο μου.

Στέκεται πρόθυμα, αλλά σοβαρά.

— Ορίστε, κύριε.

— Θα είχατε την ευγενή καλωσύνη, παρακαλώ, να υποβοηθήσετε λίγο το άσθενές μου μνημονικό; Τυχάνουμε, μήπως γνωστοί;

— Δέ θυμάμαι να έχη συμβή τέτοιο πράγμα.

— Τότε να υποβοηθήσω εγώ το δικό σας. Μήπως έσυστήθημεν κάποτε;

— Μάλλον όχι.

— Μήπως είχαμε χορέψει κανένα λικνιστικό ταγκό;

— Μάλλον όχι.

— Μήπως συνέπεσε να με δητε κάποτε στο δρόμο της ζωής σας και να σας έντυπωθώ ανεξαλείπτως στη νύμφη;

— Αποκλείεται.

— Μήπως σας έκανε έντυπωσι η φυσιογνωμία μου, μόλις την αντικρύσατε άποψε.

— Κι' αυτό αποκλείεται.

— Τότε, μαμζέλ, γιατί με κυττάζετε με τόσο επίμονο στο τρόλλεϋ; Και μάλιστα άσκαρδαμκτεί;

— Σας κύτταξα γιατί με κυττάζετε κι' εσείς, με τον ίδιο τρόπο, μπορώ να πω μάλιστα ενοχλητικό. Σκέφθηκα, λοιπόν, γιά μία στιγμή μήπως πραγματικά είχαμε γνωριστεί πούθενά. Βλέπω, όμως, μετά χαράς, ότι δε συμβαίνει τέτοιο πράγμα. Δέ γνωρίζαστε, κύριε. Πράκειται περί παρεξηγήσεως.

— Τότε να γνωριστούμε.

— Γιατί;

— Γιατί... Γιατί έτσι επιβάλλεται. Θα είναι μία γνωριμία, που μπορεί ν' άποβή έπωφελής και γιά τους δύο.

— Αυτούμαι πολύ, κύριε, αλλά δε συνθίζω να γνωρίζομαι με άγνωστους!

Είπε αυτή τη βαρεία κουβέντα σε ψυχρό και απότομο τόνο και μου γύρισε την πλάτη. Άλλα εγώ δεν είμαι από τους ανθρώπους, που αφήνουν έτσι τις ευκαιρίες. "Η μικρή μου άρεσε, μου είχε δώσει άφορμή και δικαιώματα κι' έννοους να τ' άκμεταλλευθώ. Την άκολουθήσα:

— Παρακαλώ, μαμζέλ. Δέ μπορέιτε να κυττάξετε άσκαρδαμκτεί έναν κύριο κι' έπειτα ν' άρνήθητε τη γνωριμία. Έκυττάθημεν, όφείλουμε να γνωρισθούμε.

— Μ' αφήνεις ήσυχη, χριστιανέ μου; μου άπαντά εκείνη, άναδέστατα. Τί ζητάς από μένα;

— Να γνωριστούμε!

— Δέ θέλω.

— Θέλω εγώ.

Κι' έντελώς έσφαιρικά, βλέπω μία άνδρική σιλουέττα ν' άσ πησιάζη με βήμα ταχύ. Σταματάει κοντά μας.

— Τί συμβαίνει, Λιλίκα; ρωτάει με θάρρος τη μικρά.

Και στη στιγμή άναγνωρίζω, ότι ό έν λόγω κύριος είναι εκείνος που είχαμε καταχτή στο ίδιο τρόλλεϋ, μία βδομάδα πριν.

— Τί θες να συμβαίνει, μπαμπά; άπαντά εκείνη. (Όποτε είναι ό πατήρ της). Έτούτος ό τύπος έδω μ' έφαγε με τα μάτια στο τρόλλεϋ και, μόλις κατέβηκε, άρχισε από το γνωστό κόλπο «μήπως γνωρίζαστε πούθενά;» και όταν τού είπα όχι, σώνει και καλά να γνωριστούμε!

— Ποιός; λέει ό πατήρ. Έτούτος;

Με παρατηρεί προσεκτικά και με άναγνωρίζει.

— Πάλι εσύ είσαι, βρέ παλιόμυτρο; Πάλι τα ίδια έχουμε; Τίς προάλλες μαζί μου, τώρα με την κόρη μου;

— Σύμπτωσης, κύριε...

— Τί σύμπτωσης; βρέ κολλιτσιόδα; Μανία τόχεις να κυττάξωσαι με τους επιβάτες και να καταβαίνεις μετά να πιάνεις γνωριμία; Και καλά, από την κοπέλλα καταλαβαίνω τί ζητάς. Από μένα τί γύρευες, βρέ; Να γνωριστούμε, γιά να μου βαρέσης καμιά τράκα;

— Με παρεξηγείτε, κύριε... κύριε... κύριε... πώς είναι τ' όνομά σας; Έγώ λέγομαι Τρύφων Σούστας.

— Τί μου λές; Και είχα μία σκασίλα πώς σε λένε.

— Σείς πώς λέγεσθε;

— Να σου κοπανήσω καμιά στην κεφάλια, να δης πώς με λένε! Άχρείε!

— Με παρεξηγείτε, κύριε. Έγώ έχω τας καλύτερας γνωριμίας στην κοινωνία. Και μία που συνέβη αυτή η διδυμη παρεξηγήσις μεταξύ μας, νομίζω πώς έχουμε υποχρέωσι να συστήθουμε πλέον...

— Πάμε, μπαμπά, έτούτος είναι τρελλός, φαίνεται, έπεμβαίνει η νεαρά.

Και τραβάει τον μπαμπά της.

— Άειντε, έχε χάρη, που έχουμε να πούμε κάπου άποψε. Λέει ό μπαμπάς, αλλοίως θα με γνώριζες απ' την καλή.

— Βλάκα! προσδέτει η μικρά.

Κάνω μισή ώρα βόλτες στη δροσιά της βραδυάς, γιά να συνέλθω.

★

Και όρίστε η συνέχεια. Μόλις μπαίνω στο φιλικό μου σπίτι, μπαμπάς και κόρη, καθισμένοι στον καναπέ. Εξαφιαζόμαστε χμοιβαίως και οι τρείς. "Ο κύριος Τζιτζίκος, ό οικοδεσπότης, άναλαμβάνει τις συστάσεις:

— Να σας γνωρίσω έναν έκλεκτο νέο. "Ο κ. Τρύφων Σούστας... ό κύριος και η δεσποινίς τάδε.

Άλληλοκυτταζόμαστε άσκαρδαμκτεί. "Ο κ. Τζιτζίκος με πιάνει προστατευτικά από την πλάτη και συνεχίζει:

— Με τον έκλεκτο αυτό νέο που βλέπετε, έχουμε γνωριστεί κατά έναν τρόπο πολύ περιεργό... — Ξέρω, λέει ό μπαμπάς της κόρης. Με το άσκαρδαμκτεί, ό το τρόλλεϋ.

— Ναι, αλλά όχι στο τρόλλεϋ. Στο τράσι!

Κι' αυτή ήταν η αλήθεια. "Ο καθένας συνάπτει τις γνωριμίες του, όπως τούρχονται.

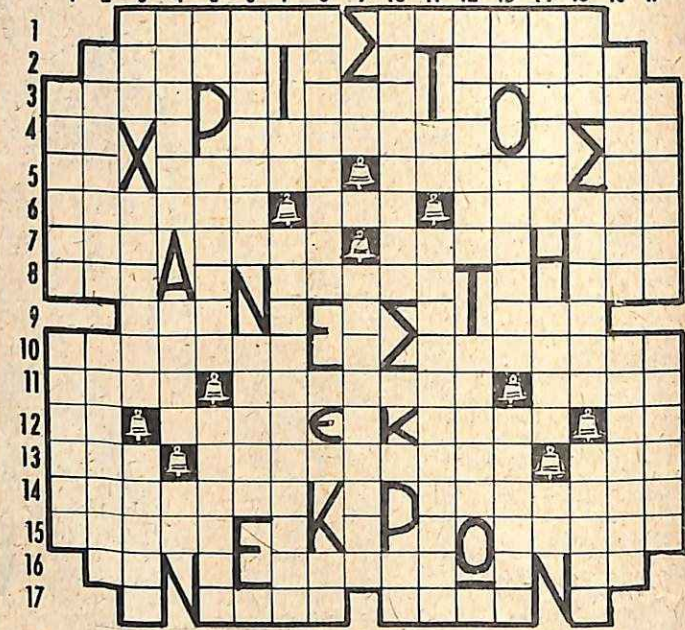
ΠΑΝ. ΠΑΠΑΔΟΥΚΑΣ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 688

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

- 1 Άρχαία όνομασία του κάτω Δουνάβως. — Άποτελείται από πολλά ζώα.
- 2 Οι άνθρωποι αυτοί στερούνται των όργάνων μίας αισθήσεως. — Μέρη του πλοίου.
- 3 Θα τα βρήτε πάνω στο Σταυρό του Χριστού. — Θάλασσα (ξεν.). — Περιοχή της Πελοποννήσου.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

4 71. — Το ύψηλότερο όρεινό συγκρότημα της Γής. — Λεπτό νημάτιο.

5 Πρόθεσις μπροστά σε δασυνόμενη λέξι. — Πανευτυχής.

6 Λείπουν από κανένα άνδρικό σακκάκι κι' όμως δε φαίνονται. — 21.

7 Παγίδα. — Άρχικά ίδρύματος. — Άφορουν το σύνολο (θελ.).

8 Κατάρτα. — Ήγεμονικός όρκος της Βουλγαρίας. — Περιφρασμένο γαλλικό μυθιστόρημα. — Πρόθεσις.

9 Θεός των Άμερικανών. — Τό αντίθετο του ζενίθ.

10 Μάρκα αυτοκινήτων. — Όα των προγόνων μας. — Καί άλλη μεγάλη θεά.

11 Καί άλλη μεγάλη θεά. — Τόπος τιμωρίας γιά τους κακούς. — Είναι κακής ποιότητας (πληθ.).

12 Χώρα της Άσίας, που βρίσκταν στα Β. Δ. της σημερινής Συρίας. — Πολις των Η. Π. Α., πρωτεύουσα της Γεωργίας. — Σχηματίζεται πάνω στη γλώσσα και προδίδει άδιαισθεσία.

13 Άρθρο. — Σύνηθες ανατολίτικο γυναικείο όνομα. — Ευρωπαϊκή πρωτεύουσα. — Μισό τοάι.

14 Μεγάλος ποταμός της Δ. Σιθρίας. — Περιποιούνται άρρώστους. — Μιά των πέντε μεγάλων λιμνών της Β. Άμερικής.

15 Άναγκαστική είσφορα, άρκετά σημαντική. — Λαμπρό άστέρι.

16 Προκλητικά και αθάδη. — Ευχαριστεί την άσφορη.

17 Άνεστραμμένη βυζαντινή νότα. — Φαίνεται. — Χαρακτηρίζουν πολλούς άξιωματικούς.

18 Έλληνικό βουνό. — Δέν παρουσιάζουν άνωμαλίες.

19 Τό όνομα του είναι συνώνυμο προδοσίας. — Δερμάτινη λου-

ρίδα που διευκολύνει τους ύποδηματοποιούς στην εργασία τους.

20 Την τρέμει κάθε στρατιώτης. — Τα βλέπομε στον ύπνο μας.

21 Ή υπομονή του είναι παροιμιώδης. — Ζώο που άντέχει στη δίψα. — Ευρωπαϊκή πρωτεύουσα.

22 Όνειδος (μεταφ.). — Στην.

23 Τό όνομα του είναι συνώνυμο προδοσίας. — Δερμάτινη λου-

ρίδα που διευκολύνει τους ύποδηματοποιούς στην εργασία τους.

24 Την τρέμει κάθε στρατιώτης. — Τα βλέπομε στον ύπνο μας.

25 Ή υπομονή του είναι παροιμιώδης. — Ζώο που άντέχει στη δίψα. — Ευρωπαϊκή πρωτεύουσα.

26 Όνειδος (μεταφ.). — Στην.

27 Τό όνομα του είναι συνώνυμο προδοσίας. — Δερμάτινη λου-

ρίδα που διευκολύνει τους ύποδηματοποιούς στην εργασία τους.

28 Την τρέμει κάθε στρατιώτης. — Τα βλέπομε στον ύπνο μας.

29 Ή υπομονή του είναι παροιμιώδης. — Ζώο που άντέχει στη δίψα. — Ευρωπαϊκή πρωτεύουσα.

30 Όνειδος (μεταφ.). — Στην.

31 Τό όνομα του είναι συνώνυμο προδοσίας. — Δερμάτινη λου-

ρίδα που διευκολύνει τους ύποδηματοποιούς στην εργασία τους.

32 Την τρέμει κάθε στρατιώτης. — Τα βλέπομε στον ύπνο μας.

33 Ή υπομονή του είναι παροιμιώδης. — Ζώο που άντέχει στη δίψα. — Ευρωπαϊκή πρωτεύουσα.

34 Όνειδος (μεταφ.). — Στην.

35 Τό όνομα του είναι συνώνυμο προδοσίας. — Δερμάτινη λου-

ρίδα που διευκολύνει τους ύποδηματοποιούς στην εργασία τους.

36 Την τρέμει κάθε στρατιώτης. — Τα βλέπομε στον ύπνο μας.

37 Ή υπομονή του είναι παροιμιώδης. — Ζώο που άντέχει στη δίψα. — Ευρωπαϊκή πρωτεύουσα.

38 Όνειδος (μεταφ.). — Στην.

39 Τό όνομα του είναι συνώνυμο προδοσίας. — Δερμάτινη λου-

ρίδα που διευκολύνει τους ύποδηματοποιούς στην εργασία τους.

40 Την τρέμει κάθε στρατιώτης. — Τα βλέπομε στον ύπνο μας.

41 Ή υπομονή του είναι παροιμιώδης. — Ζώο που άντέχει στη δίψα. — Ευρωπαϊκή πρωτεύουσα.

42 Όνειδος (μεταφ.). — Στην.

43 Τό όνομα του είναι συνώνυμο προδοσίας. — Δερμάτινη λου-

ρίδα που διευκολύνει τους ύποδηματοποιούς στην εργασία τους.

44 Την τρέμει κάθε στρατιώτης. — Τα βλέπομε στον ύπνο μας.

45 Ή υπομονή του είναι παροιμιώδης. — Ζώο που άντέχει στη δίψα. — Ευρωπαϊκή πρωτεύουσα.

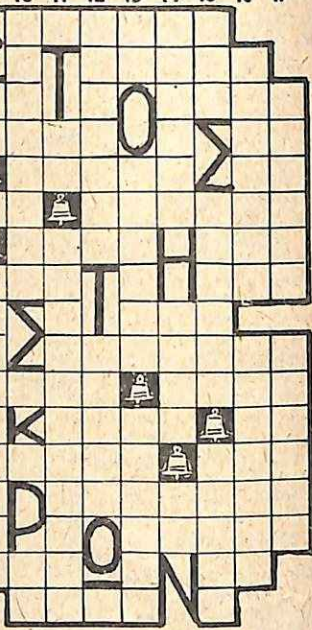
46 Όνειδος (μεταφ.). — Στην.

47 Τό όνομα του είναι συνώνυμο προδοσίας. — Δερμάτινη λου-

ρίδα που διευκολύνει τους ύποδηματοποιούς στην εργασία τους.

- 1 Άρχαία όνομασία του κάτω Δουνάβως. — Άποτελείται από πολλά ζώα.
- 2 Οι άνθρωποι αυτοί στερούνται των όργάνων μίας αισθήσεως. — Μέρη του πλοίου.
- 3 Θα τα βρήτε πάνω στο Σταυρό του Χριστού. — Θάλασσα (ξεν.). — Περιοχή της Πελοποννήσου.
- 4 Όνειδος (μεταφ.). — Στην.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

4 71. — Το ύψηλότερο όρεινό συγκρότημα της Γής. — Λεπτό νημάτιο.

5 Πρόθεσις μπροστά σε δασυνόμενη λέξι. — Πανευτυχής.

6 Λείπουν από κανένα άνδρικό σακκάκι κι' όμως δε φαίνονται. — 21.

7 Παγίδα. — Άρχικά ίδρύματος. — Άφορουν το σύνολο (θελ.).

8 Κατάρτα. — Ήγεμονικός όρκος της Βουλγαρίας. — Περιφρασμένο γαλλικό μυθιστόρημα. — Πρόθεσις.

9 Θεός των Άμερικανών. — Τό αντίθετο του ζενίθ.

10 Μάρκα αυτοκινήτων. — Όα των προγόνων μας. — Καί άλλη μεγάλη θεά.

11 Καί άλλη μεγάλη θεά. — Τόπος τιμωρίας γιά τους κακούς. — Είναι κακής ποιότητας (πληθ.).

12 Χώρα της Άσίας, που βρίσκταν στα Β. Δ. της σημερινής Συρίας. — Πολις των Η. Π. Α., πρωτεύουσα της Γεωργίας. — Σχηματίζεται πάνω στη γλώσσα και προδίδει άδιαισθεσία.

13 Άρθρο. — Σύνηθες ανατολίτικο γυναικείο όνομα. — Ευρωπαϊκή πρωτεύουσα. — Μισό τοάι.

14 Μεγάλος ποταμός της Δ. Σιθρίας. — Περιποιούνται άρρώστους. — Μιά των πέντε μεγάλων λιμνών της Β. Άμερικής.

15 Άναγκαστική είσφορα, άρκετά σημαντική. — Λαμπρό άστέρι.

16 Προκλητικά και αθάδη. — Ευχαριστεί την άσφορη.

17 Άνεστραμμένη βυζαντινή νότα. — Φαίνεται. — Χαρακτηρίζουν πολλούς άξιωματικούς.

18 Έλληνικό βουνό. — Δέν παρουσιάζουν άνωμαλίες.

19 Τό όνομα του είναι συνώνυμο προδοσίας. — Δερμάτινη λου-

ρίδα που διευκολύνει τους ύποδηματοποιούς στην εργασία τους.

20 Την τρέμει κάθε στρατιώτης. — Τα βλέπομε στον ύπνο μας.

21 Ή υπομονή του είναι παροιμιώδης. — Ζώο που άντέχει στη δίψα. — Ευρωπαϊκή πρωτεύουσα.

22 Όνειδος (μεταφ.). — Στην.

23 Τό όνομα του είναι συνώνυμο προδοσίας. — Δερμάτινη λου-

ρίδα που διευκολύνει τους ύποδηματοποιούς στην εργασία τους.

24 Την τρέμει κάθε στρατιώτης. — Τα βλέπομε στον ύπνο μας.

25 Ή υπομονή του είναι παροιμιώδης. — Ζώο που άντέχει στη δίψα. — Ευρωπαϊκή πρωτεύουσα.

26 Όνειδος (μεταφ.). — Στην.

27 Τό όνομα του είναι συνώνυμο προδοσίας. — Δερμάτινη λου-

ρίδα που διευκολύνει τους ύποδηματοποιούς στην εργασία τους.

28 Την τρέμει κάθε στρατιώτης. — Τα βλέπομε στον ύπνο μας.

29 Ή υπομονή του είναι παροιμιώδης. — Ζώο που άντέχει στη δίψα. — Ευρωπαϊκή πρωτεύουσα.

30 Όνειδος (μεταφ.). — Στην.

31 Τό όνομα του είναι συνώνυμο προδοσίας. — Δερμάτινη λου-

ρίδα που διευκολύνει τους ύποδηματοποιούς στην εργασία τους.

32 Την τρέμει κάθε στρατιώτης. — Τα βλέπομε στον ύπνο μας.

33 Ή υπομονή του είναι παροιμιώδης. — Ζώο που άντέχει στη δίψα. — Ευρωπαϊκή πρωτεύουσα.

34 Όνειδος (μεταφ.). — Στην.

35 Τό όνομα του είναι συνώνυμο προδοσίας. — Δερμάτινη λου-

ρίδα που διευκολύνει τους ύποδηματοποιούς στην εργασία τους.

36 Την τρέμει κάθε στρατιώτης. — Τα βλέπομε στον ύπνο μας.

37 Ή υπομονή του είναι παροιμιώδης. — Ζώο που άντέχει στη δίψα. — Ευρωπαϊκή πρωτεύουσα.

38 Όνειδος (μεταφ.). — Στην.

39 Τό όνομα του είναι συνώνυμο προδοσίας. — Δερμάτινη λου-

ρίδα που διευκολύνει τους ύποδηματοποιούς στην εργασία τους.

40 Την τρέμει κάθε στρατιώτης. — Τα βλέπομε στον ύπνο μας.

41 Ή υπομονή του είναι παροιμιώδης. — Ζώο που άντέχει στη δίψα. — Ευρωπαϊκή πρωτεύουσα.

42 Όνειδος (μεταφ.). — Στην.

43 Τό όνομα του είναι συνώνυμο προδοσίας. — Δερμάτινη λου-

ρίδα που διευκολύνει τους ύποδηματοποιούς στην εργασία τους.

44 Την τρέμει κάθε στρατιώτης. — Τα βλέπομε στον ύπνο μας.

45 Ή υπομονή του είναι παροιμιώδης. — Ζώο που άντέχει στη δίψα. — Ευρωπαϊκή πρωτεύουσα.

46 Όνειδος (μεταφ.). — Στην.

47 Τό όνομα του είναι συνώνυμο προδοσίας. — Δερμάτινη λου-

ρίδα που διευκολύνει τους ύποδηματοποιούς στην εργασία τους.

— Άντε, Μήτσο, τελείωνε τ' όφιλι της νάγκης!

Φτάνει, κύριε Άμερικάνε, γιά να φιλήση και κανέναν άλλος!...

Τό Τραόχα

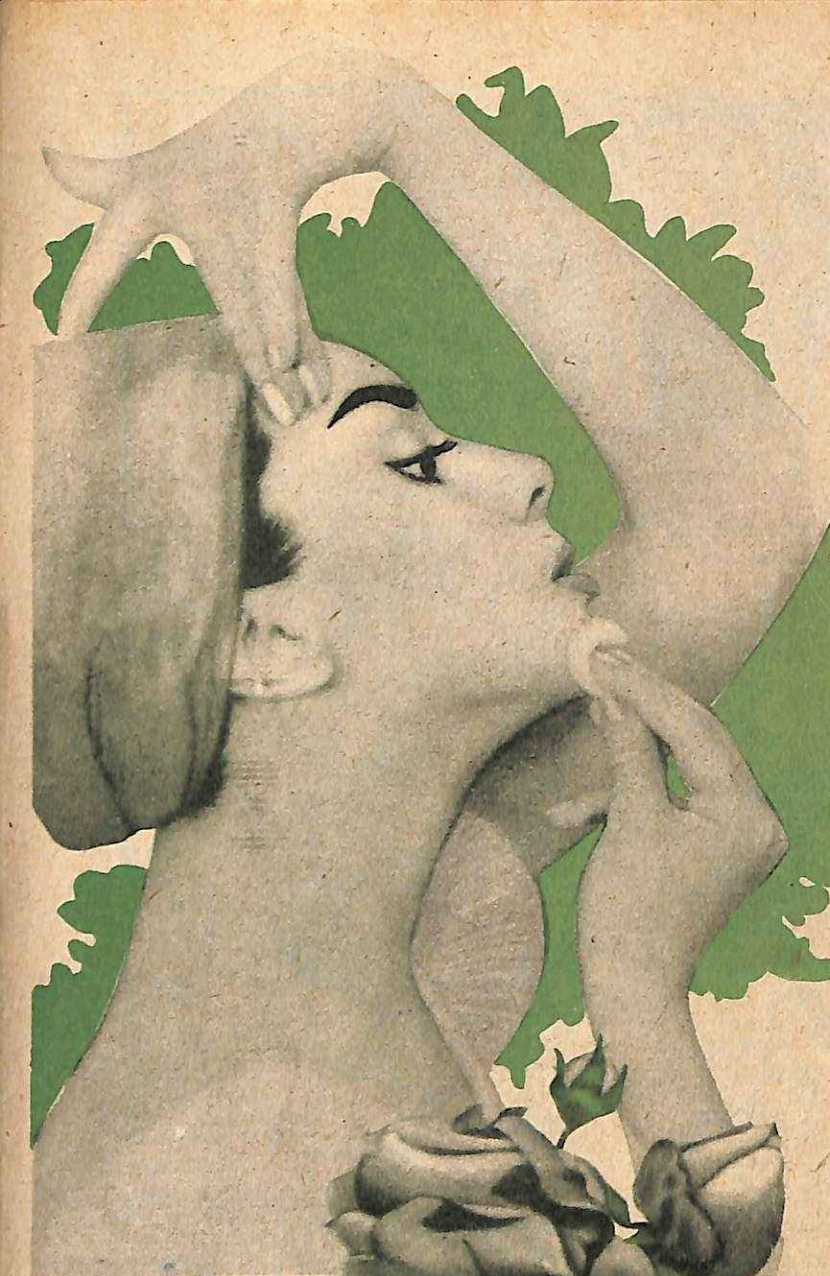
του ΑΡΧΕΛΑΟΥ

— Καλέ, τόσο θρησκοει είσαστε σεις; Σώνει και καλά, θέλετε να μου δώσετε τ' όφιλι της αγάπης;

— Βρέ, πώς τ' ό περιμένει έτσι ή Άλίκη τ' όφιλι της αγάπης;...

Ό ζηλιάρης!...

Η λύσις του 687 σελ. 130

Μετά τη σκούρα πουρόρα, να βά-
λετε και μία δεύτερη, ανοιχτό-
χρωμη.

Τα «παστέλ» είναι έφετος πολύ της μόδας

Ο σκοπός του μακιγιάζ είναι να κάμη το πρόσωπο πιο νεανικό και πιο δροσερό. Το μακιγιάζ πρέπει, λοιπόν, να σας ξανανειώνει και να σας φρεσκάρη. Διαφορετικά, είναι όχι μόνο άχρηστο αλλά κι' επιζήμιο. Γιατί σ'ας κάνει τότε φαινόσαστε μεγαλύτερη από ό,τι είσαστε.

Αλλά ποιο είναι το μακιγιάζ που ξανανειώνει; Να τί συμβουλεύει σχετικά η Έλιζαμπετ Άρντεν, που αφιέρωσε όλη τη ζωή της στο να κάμη τις γυναίκες να καταλάβουν ότι όφείλουν κι' ότι μπορούν να είναι όμορφες:

1) Το στόμα πρέπει να είναι έλκυστικό. Είτε έχετε χοντρά είτε λεπτά χείλη, θα κάμετε το στόμα σας να φαίνεται γελαστό, προεκτείνοντας ελαφρά το κάτω χείλος. Θέ-
τονώσετε ταυτόχρονα σ'έ ύψος το επάνω χείλος. Αυτό το μικρό «τρυκ» θα σ'ας ωφελήσει πολύ.

2) Μύτη. «Αν η μύτη σας είναι λεπτή κι' ανασηκωμέ-
νη στην άκρη, δε χρειάζεται να κάμετε τίποτα.

«Αν έχετε πολύ πλατειά μύτη: Θα βάλετε ένα «φόν ντέ-
τέν» πιο σκούρο από εκείνο, που χρησιμοποιείτε για το υπόλοιπο πρόσωπο. Έτσι, οι χοντρές γραμμές της θα ά-
τονήσουν.

«Αν έχετε μύτη πολύ λεπτή: Θα βάλετε ένα «φόν ντέ-
τέν» πιο ανοιχτό.

3) Μάτια. Τα μάτια της ελαφίνας, που έδιναν στο πρόσωπο μοιραία έκφραση, δεν συνηθίζονται πιά. Το μα-
σκαρά που θα χρησιμοποιήσετε για το επάνω βλέφαρο και την άκρη του κάτω βλεφάρου, πρέπει να είναι πολύ ελα-
φρό. Προτιμήστε ένα χρώμα, που να ταιριάζει μ' εκείνο της ίριδος του ματιού σας. Θα περάσετε τα φρύδια μ' ένα

απαλό κραγιόνι, δίνοντάς τους ένα τοξοειδές σχήμα. Τα
ίσια φρύδια δίνουν στο πρόσωπο σκληρή έκφραση.

4) Χρώματα. Το χρώμα της πούντρας πρέπει να
ταιριάζει άπαραιτήτως μ' εκείνο του «φόν ντέ-
τέν».

Θα αποφύγετε τα πολύ ροζ και τα πολύ κίτρινα (ώχρα)
χρώματα. Θα προτιμήσετε, τουναντίον, τούς τόνους παστέλ,
που κάνουν το πρόσωπο νεανικό.

Είναι καλό να χρησιμοποιήτε δυο πούντρες: μία σκούρα
που θα βάλετε πρώτα, και δεύτερη ανοιχτόχρωμη (πρός το
χρυσίζον) που θα βάλετε πάνω απ' την πρώτη.

Προκειμένου για τα φρύδια και τα ματοσίνορα, έξ άλ-
λου, θα προσπαθήσετε να μιμηθήτε το φυσικό τους χρώμα.
Το ανοιχτό καστανό ταιριάζει σ' όλα σχεδόν τα ματοσί-
νορα. Για τα φρύδια το καταλληλότερο χρώμα είναι το
γκρίζο.

Το μασκαρά για τα βλέφαρα, όπως είπαμε και παραπά-
νω, πρέπει να ταιριάζει με το χρώμα της ίριδος του ματιού.
Για το βράδυ, θα προτιμήσετε μάλλον τις «άρζαντες» απο-
χρώσεις.

5) Ρούζ. Οι αποχρώσεις προς το μώβ ή το κίτρινο
γερνάνε το πρόσωπο. Το χτυπητό κόκκινο, έξ άλλου, του
δίνει προκλητική έκφραση. Θα προτιμήσετε το ζωηρό ροζ,
που απομιμείται το χρώμα, που παίρνουν τα χείλη, όταν
το αίμα συρρέει σ' αυτά.

Για τα μάγουλα θα χρησιμοποιήσετε το ροζ παστέλ.

6) Χτένισμα. Το μήκος «στάνταρ» των μαλλιών για
το 1958 είναι το ακόλουθο: 5 εκατοστά μπροστά, 7 εκα-
τοστά στα πλάγια και 10 εκατοστά στην κορυφή του κε-
φαλιού.

Αλλά δεν πρέπει να προσκολληθήτε σ' αυτούς τούς αριθ-
μούς. Το μήκος των μαλλιών σας θα εξαρτηθή από το σχή-
μα του κεφαλιού σας, από το χτένισμα, από την κατα-
σκευή του προσώπου σας κτλ.

Δεν υπάρχει κανείς λόγος ν' αλλάξετε το χρώμα των
μαλλιών σας. Τα χρώματα της μόδας είναι πάντως τα έ-
ξης: Μπλόντ άρζαντέ, μπλόντ ροζέ και μπλόντ φραγκο-
νάρ (χρυσίζον).

7) Έκφραση. Τα νειάτα κι' η χαρά κάνουν τις γραμ-
μές του προσώπου ανιούσες και του δίνουν έκφραση και
ζωντάνια. Η κούραση κι' η απογοήτευση, τουναντίον, κά-
νουν κατιούσες τις γραμμές του προσώπου, το εξασθενί-
ζουν και το γερνάνε.

«Αν θέλετε να φαινώσαστε νέες, συμβουλεύει η Έλι-
ζαμπετ Άρντεν, πρέπει να είσαστε πρόσχαρες κι' αισιό-
δοξες. Η απογοήτευση κι' η άπαισιοδοξία γερνάνε περισ-
σότερο από τα χρόνια».

8) Υγιεινή του δέρματος. Κανένα μακιγιάζ δεν

Το "νεανικό" ΜΑΚΙΓΙΑΖ

πρόκειται να πετύχη, αν δεν καθαρίσετε προηγουμένως με
την απαιτούμενη προσοχή το δέρμα σας, τονίζει η Έλι-
ζαμπετ Άρντεν. Τα ουδέτερα σαπούνια είναι καλά για όλα
σχεδόν τα δέρματα. Μπορείτε επίσης να χρησιμοποιήσετε
ένα από τα ειδικά παρσκευάσματα για ξεμακιγιάρισμα,
που βρίσκονται στο εμπόριο (γάλα, κρέμες κτλ.). Μπορείτε
να χρησιμοποιήσετε και τα δυο, πρώτα το σαπούνι κι' έ-
πειτα (μετά παρέλευσι μιάς περίπου ώρας) το γάλα ή
την κρέμα.

«Αν βάζετε πούδρα στο λαιμό ή στο ντεκολτέ σας, θα
κάμετε το ίδιο και γι' αυτά.

Μην παραλείπετε, έξ άλλου, να βάζετε στο πρόσωπο
σας ένα καλό τονωτικό (ροδόνερο ή ανθόνερο).

Θα σ'ας ωφελήσουν επίσης πολύ οι θρεπτικές κρέμες,
που βρίσκονται σ'ε μεγάλη αφθονία στο εμπόριο και από
τις οποίες θα διαλέξετε εκείνη, που ταιριάζει στο πρόσω-
πό σας.

Προσέξτε, όμως! Δε πρέπει να κάνετε κατάχρησι. Άρ-
κεί μία πολύ μικρή ποσότης, για να έχετε το αποτέλεσμα
που επιθυμείτε.

Ο Πασχαλινό ξεφάντωμα

Κ αμπάνες Άναστάσιμες και πάλι θα γιορτήσουν,
χαρά και αγαλλίαση στην πλάσι να ανορθώσουν
κι' ο Έλληνας που αλωνίζοντας στα έθια του μένει
παρ' όλη την κατάστασι την... αναστατωμένη.

«Χριστός Άνάστη, πάλι,
χαρούμενος θα ψάλη,
γλεντάκι πασχαλιάνικο θα σπράση και θα στήση
και έλα τ' αναστάσιμα τα ήθη... θ' αναστήση!»

Η μέρα πανηγύρεως το Πάσχα θεωρείται
κι' έρ' όσον απ' τους Έλληνες πιστώτατα τηρείται
καθίνας με τον τρόπο του και την οικονομία του...
θα σπείρουν, όπως ήθελαν, να βρή την ευθυμία του...
Κι' οι τ'αξείς οι φτωχότερες κι' αυτές, μια τέτοια μέρα,
τις γυνίκες και τις έννοιες τους με μιάς θα κάνουν πέρα
και με τα λίγα μέσα τους θα αναλαμπουνθούν,
έτσι κι' αν κνίσαν σουβλιστό «μακρόθεν... όσφρανθούν!»

Κ αμπάνες Άναστάσιμες ένα θ' αντιλαλήσουν.
τα πάθη μας να σβύσουν και να τα καταλάσουν
κι' ο Έλληνας, αν και βοιάζεται μονίμως εν έξω, να
για λόγους... Άναστάσιμες τα μίσση του θα... θάψη!
Τις έχθρες του, δόλοια, θα τις παραμερίση,
θα λησμονήση κάθε τον κακία κι' όφειλή,
συχωρησάρι, δηλαδή, σε όλους θα χαρίση
και της... αγάπης ποδύμα, θα δώση το φιλή!

Τ η μεγαλοψυχία του θα δείξη, ιδιαίτερος,
ο κόσμος που τον πλήγωσε... κατάκαρδα ο έρωσ
κι' ο Βασίλειος, φέρ' ελπίς, μ' αυτή την ευκαιρία
με την Κική του τη σκληρή θα μάνη... έλεησιν!
Ανακαλή τον πρόθυμ θα της παραχωρήση
παρ' όλο που του φέρθηκε πολλές φορές κακία,
και θα της δώση όφειλ και θα τη... συχωρήση,
γιατ' είναι η άφιλότης... «συχωρίο και μπουκιά»!

Κ αρδιά μεγάλη, σίγουρα, θα δείξη κι' ο Άρίστος
στην Δέττα, που μ' αίσθημα τον τρέφει άορίστος
κι' όσον θα γίνη άριστο, χωρίς άμφισβησία,
αν και τον ψήνει η γήσσα συχνά σ'α... όβελια!
Για τού... «ψιλό της δουλέμα» Μανιάτης δε θα γίνη
παρ' όλο που το νάζι της κι' η τήση της σαγήνη
τον μάνουν, όλο τον καιρό, να σβύνη, να τελειώνη
και σ'αν κεράκι της... Λαμπρής συνέχεια να λυώνη!

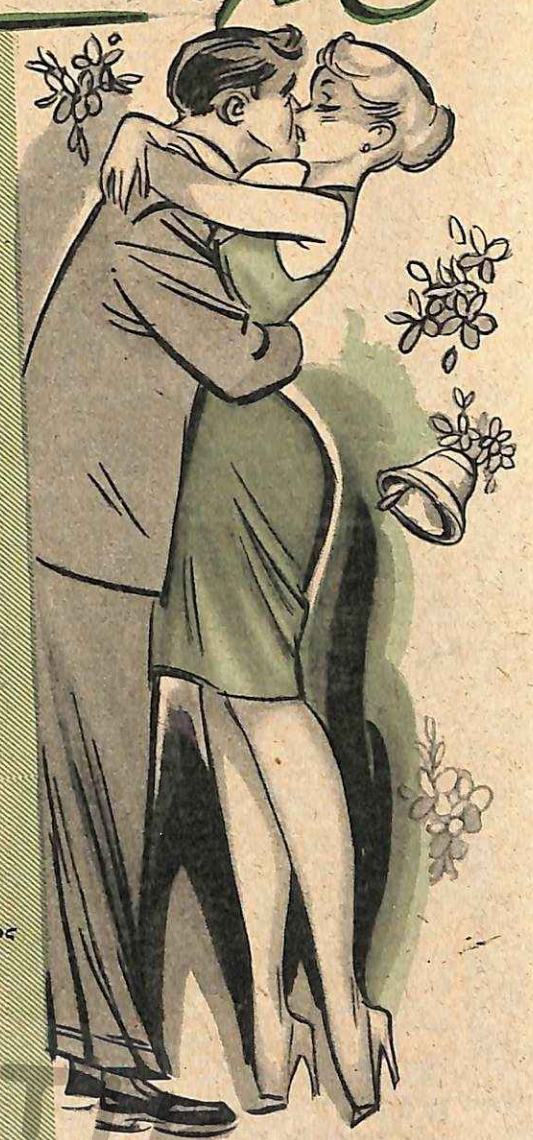
Γ ια λόγους Άναστάσιμες, η πασχαλιάς αν θέλετε,
το μίσος εν' όρίστος των πάντων... αναστέλλεται!
Και τα ξεγνώρια φουσιά
τα μισοστακαμένα,
θα λησμονήσουν, ξεφουσιά,
πως τ'άχουν... τ'αυτογνωσμένα
και το γερό τους τ'αυτογνωσμένα και τα κοινά τους πείσματα,
θα τ' αντιναστατήσουν με δυο... άγνοιστογνωσμένα!

Ε τή λήθη θα το ρίξουν, με μιάς και μέσα σ' έλλα
κι' αυτοί που τό... φαρμάκι τους το ήπιαν σ'άλα-
... (στάλα,
γιατ' μ' αγάπες πονηρές και πλάτες μπερδευτήνανε
και τού... Ιούδα το φιλή πολλάνες έγεννηκανε!...
Καμιά τους δε θα δώσουν, που λίτε, σημασία,
σ' αυτή την άσυχωρήτη κι' έχαση... προδοσία
και πρώτοι και καλύτεροι εκείνοι θα συντείνουν,
με τ' άπλαχνο το «άπλαχνο τους»... φιλή-κλειδί να γίνουν!

Κ αμπάνες Άναστάσιμες και πάλι θ' άγνησούν
κι' εκείνοι που έπείρατο στο γάμο ν' άγνησούν.
Φιλή στη γυναικόβια τους θα δώσουν, εν τώ έμα,
παρ' όλο που ο βίος τους κινέται «θείον... όδω»!
Την πεθερά τους ένθεμα θα πιάσουν μετ'
να τη φιλήσουν άδολα, γλυκά και... σταυρωτά
και θα ξεγάσουν, πάραυτα, πως η γλυκεία μαμά τους,
εδόνεται άπλότα για κάθε... αναρωμά τους!

Ευστοργάφας
Μα Τάδρα

Ευστοργάφας
Ευστοργάφας

Μία πρόσφατη φωτογραφία της Μαρίζα Άλλάζιο

Άλλα αρκετά για να διαπιστώσω ότι διέθετα όλα τα προσόντα για να διακριθώ στο θέατρο ή στον κινηματογράφο ως ηθοποιός... λέει σήμερα η ίδια.

Πράγματι, άμέσως μόλις πήρε τις πληροφορίες και συστάσεις που ήθελε και συγκέντρωσε τα απαιτούμενα χρήματα, για μία φορά ακόμη χωρίς την έγκριση των γονέων της, εγκατέλειψε και τη Γένουα και ήρθε στη Ρώμη με μεγάλες φιλοδοξίες και όνειρα. Άμέσως έδωσε εξετάσεις και πέτυχε ως μαθήτρια της 'Ακαδημίας δραματικών τεχνών της Ρώμης και έπειτα άρχισε να επιδιώκει γνωριμίες με προσωπικότητες του θεάτρου και του κινηματογράφου. Με τη βοήθεια αρκετών τέτοιων γνωριμιών αλλά και με την εξυπνάδα που την διέκρινε, άμέσως μόλις συμπλήρωσε τον πρώτο κύκλο μαθημάτων στη δραματική σχολή κατώρθεσε και εξασφάλισε το 1952 τον πρώτο κινηματογραφικό ρόλο της στο φιλμ «'Ηρωες της Κυριακής», με τον κωμικό Τοτό.

Η πρώτη εμφάνισή της στον Ιταλικό κινηματογράφο άρεσε πολύ και γι' αυτό άμέσως μετά πήρε πολλές προτάσεις να συνεχίσει με άλλες ταινίες. Άλλα οι όροι που της πρόσφεραν δεν ήταν δόλου ευνοϊκοί. Έτσι η Μαρίζα αναγκάστηκε να ξαναγυρίσει για λίγους μήνες κοντά στους γονείς της, στο Τουρίνο, να τους πείσει για την επιτυχία που την περίμενε στη Ρώμη και να τους κάνει να την εφοδιάσουν με αρκετά χρήματα ώστε, όπως λέει η ίδια, να μην έχει κανέναν ανάγκη στην Ιταλική πρωτεύουσα. Όταν το κατάφερε κι αυτό μαζί με την υπόσχεση ότι κάθε μήνα θα της έστέλλαν αρκετά χρήματα για να μπορέσει να εμφανίζεται «όπως πρέπει», ξαναγύρισε στη Ρώμη και συνέχισε τις σπουδές της στη δραματική σχολή μέχρι τα τέλη του 1954. Όταν απέφοιτσε με άριστα πήρε και το δεύτερο κινηματογραφικό ρόλο της στο φιλμ «'Ο νεύρα κοριτσιών». Μία ακόμη εμφάνισή της σε τρίτη ταινία έκανε το 1955. Άλλα, παραδόξως, η επιτυχία δε φαινόταν να έρχεται τόσο γρήγορα όσο την υπελόγιζε η ίδια. Η Μαρίζα ωστόσο επέμενε και στο τέλος νίκησε πανηγυρικά. Από την αρχή μέχρι το τέλος του 1956 πήρε μέρος στις ταινίες «Κατακλιπιά της σήμερον», «Τα δεκαοχτάρικά», «Μαρουσέλλια», «Σκλάβος της Καρχηδόνας» και «Φτωχή αλλά άρτια». Όσο για το 1957, αφού έπαιξε στα φιλμ «Μαρίζα η κακέτσα», «'Η Σουλάνα γεμάτη κρίμες» και «Ταξίδι διακοπών», που την έκαναν γνωστή και έξω από την 'Ιταλία και της έφεραν πολλά χρήματα, η Μαρία άρχισε να κάνει όνειρα για ταξίδια στο εξωτερικό και για ξενα στούντιο!

Με τη μεγάλη εύνοια της τύχης που έχει και την εξυπνάδα της, το κατάφερε κι αυτό.

Η καινούργια «Σοφία Λόρεν» του Ιταλικού κινηματογράφου

Ο ΠΩΣ οι 'Αμερικανοί ψάχνουν ακόμη για να βρουν τον αντικαταστάτη του ξεχαστού Τζάιμς Ντίν, έτσι και οι 'Ιταλοί κινηματογραφιστές ψάχνουν να βρουν την αντικαταστάτρια της Σοφίας Λόρεν, η οποία, μετά τον «άκυρο» γάμο της με τον Κάρολο Πόντι δε μπορεί πια να ξαναγυρίσει στη πατρίδα της και να παίξει σε Ιταλικές ταινίες.

Τον τίτλο της «καινούργιας Σοφίας Λόρεν» τον διεκδικούν πολλές σήμερα νεαρές 'Ιταλίδες στάρις, αλλά οι περισσότερες προτιμούν το κοινό και των ειδικών των Ιταλικών στούντιο στρέφονται προς τη Μαρίζα Άλλάζιο η οποία, παρ' όλον ότι παίζει στον Ιταλικό κινηματογράφο από το 1952, μόλις από πέρυσι άρχισε να ανεβαίνει ταχύτατα τη σκάλα της διασημότητας για να φτάσει έφετος να διεκδική πολλούς τίτλους.

Η Μαρίζα δεν είναι όμορφη σαν την Ροσάνα Ποντεστά π.χ. ή την Άντανέλλα Λουάντι. Έχει, όμως, πολλά άλλα «προσόντα» που την κάνουν να διακρίνεται από πλήθος άλλες: κοντά στο ταλέντο, στο μπριό και στην εξυπνάδα που τη διακρίνουν, διαθέτει επί πλέον σωματικά προσόντα όμοια με της Λόρεν.

Κόρη ενός πολύ γνωστού στην 'Ιταλία προπονητού ποδοσφαίρου ομάδων, η Μαρίζα γεννήθηκε στο Τουρίνο στις 14 'Ιουλίου του 1937. Έκεί μεγάλωσε και σπούδασε τα πρώτα της χρόνια, κάνοντας παρένα με νεαρούς ποδοσφαιριστές. Κι' όχι μόνο έμαθε απ' αυτούς όλα τα μυστικά της ποδοσφαιρικής τέχνης, αλλά κρίθηκε ικανή να γίνει αρχηγός γυναικείας ποδοσφαιρικής ομάδας του Τουρίνου!

Άλλα καθώς η Μαρίζα μεγάλωσε, μεγάλωναν και οι φιλοδοξίες της. Σε ηλικία μόλις 13 χρόνων είχε ήδη σχηματισθεί σε μία κοπέλλα με πολλά «προσόντα». Κι' έπειδή η ίδια έκρινε ότι στο Τουρίνο ήταν πηγή δύσκολο να διακριθί σε κάτι, έφυγε μία μέρα μόνη της και πήγε στη Γένουα για να πάρει μέρος στα τοπικά Καλλιστεία. Έκεί την βρήκαμε λίγο άργότερα να κατέχει τον τίτλο της «Μίς Λίντο 1951» και να συνανατρέφεται, αντί τους ποδοσφαιρικούς, τους καλλιτεχνικούς τώρα κύκλους.

— Λίγο καιρό έμεινε στους καλλιτεχνικούς αυτούς κύκλους.

Μαρίζα ΆΛΛΑΖΙΟ

Την εποχή που τελείωνε πέρυσι στη Ρώμη την ταινία της «Ταξίδι διακοπών», έφτασε από το Χόλλυγουντ ένα πολυμελές κινηματογραφικό συνεργείο για να αρχίσει το γύρισμα της μουσικής για την 'Αμερική, η Μαρίζα πήγε μαζί για το γύρισμα των «εξωτερικών» σκηνών. Έτσι γνώρισε για μερικούς μήνες και το Χόλλυγουντ όπου ευχάριστα θα έμενε, γιατί είχε αρκετές και ενδιαφέρουσες προτάσεις. Άλλα δεν έμεινε, γιατί την ενδιαφέρει περισσότερο η θέση της στον Ιταλικό κινηματογράφο και ο επίτιμος τίτλος της «καινούργιας Σοφίας Λόρεν» που τον διεκδικούν με πείσμα και πολλές άλλες 'Ιταλίδες στάρις. Αν τελικά θα κατορθώσει να τον αποκτήσει είναι άλλο ζήτημα.

Νά κι' ένα χαριτωμένο, αλλά κάπως τολμηρό ανέκδοτο, από κυκλοφορεί στο Τουρίνο εις βάρος της κατάξιας Μαρίζας, από την εποχή που έκανε μερικές δημόσιες εμφανίσεις σε γηπέδα με γυναικείες ποδοσφαιρικές ομάδες:

Σε μία συνάντησι της γυναικείας ποδοσφαιρικής ομάδας του Τουρίνου, με επί κεφαλής τη Μαρίζα, με τη γυναικεία ομάδα μιας άλλης πόλεως, ο αγώνας είναι σκληρός και τα ισχυρά «σουτ» διεκδικούνται τα ένα το άλλο. Σε μία τέτοια στιγμή η Μαρίζα συμπλέκεται με μία άλλη παίκτρια της αντιπάλου ομάδας για την κατοχή της μπάλλας. Όποτε ένας θεατής, φανατικός θαυμαστής της άλλης, φωνάζει δυνατά προς την εύνοια της:

— Τό νού σου, Φερρέρο, να μη κλωστήσει καμιά από τις... δυο μπάλλες της Άλλάζιο!...

ΝΤΙΚ ΑΝΤΑΜΣ

ΤΑ ΝΕΩΤΕΡΑ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

Σύντομες ειδησούλες

Το Χόλλυγουντ μοίρασε, για 30η φορά, τα «'Οσκαρ» του. Όλα σχεδόν τα προγνωστικά μας επαληθεύσαν. Μοναδική έκπληξη ήταν η απονομή των δυο «'Οσκαρ» που προορίζονται για τους καλύτερους δευτερευόντες ρόλους στη Γαλιανέζα ηθοποιό Μιγιάοι Ούμ'εκι και στον 'Αμερικανό Ρέντ Μπάτονς, οι οποίοι υποδύονται, στο φιλμ «Σαγιονάρα» το ζευγάρι, που προτιμά 'Ο' αυτοκτονήσει παρά να χωρίσει. 'Ο 'Αγγλος ηθοποιός 'Αλεξ Γκίννεκς κέρδισε το 'Οσκαρ το προοριζόμενο για τον καλύτερο ηθοποιό, για το ρόλο του στο φιλμ «'Η γέφυρα του ποταμού Κέάτ». Το 'Οσκαρ το παρέλαβε για λογαριασμό του η συμπατριώτισσά του Γ'ζην Σίμμονς από τα χέρια

μόνο το Χόλλυγουντ ξέρε να αξιοποιή μια γυναίκα. Και, για να το αποδείξει αυτό η στάρ, επανέλαβε μπροστά στους θαμνούς του μπάρ τη χειρονομία της Φρόνις μπροστά στους δικαστές της.

Τις ημέρες αυτές πρόκειται να ανοιχθεί η διαθήκη του Μάικ Τόντ. Προβλέπεται πως η χήρα και τα παιδιά του αποθανόντος θα εισπράξουν τεράστια ποσά από ασφαλείες ζωής, που είχε κάνει ο παραγωγός.

Ο παραγωγός Φράνκο Κανταυλιέρι αποφάσισε να γυρίσει το φιλμ «Τρία κορίτσια της Σταπούλ», του οποίου τα εξωτερικά θα γυριστούν στην Κανταντινούπολη. Τα τρία κορίτσια δε βρέθηκαν ακόμα. Βασικός πρωταγωνιστής θα είναι όμως ο Λουί Ζουρντάν.

Ο σκηνοθέτης Ρενάτο Καστελλάνι, ο οποίος εγκατέλειψε το σχέδιο να γυρίσει το φιλμ «'Αυτοκρατορική 'Αφροδίτη», ύστερα από τη διαμάχη Γ'ζιννας Λολομπριτζίντα - παραγωγού Ριτσιόλι, θα γυρίσει ένα φιλμ με θέμα τη ζωή των γυναικείων φυλάκων. Τηρείται μεγάλη μυστικότητα γύρω από το σενάριο του έργου αυτού.

Στο Πάλμ Σπρίνγκς της Καλιφορνίας πέθανε ο παραγωγός Ντόν Χάρτμαν, ο οποίος μόλις είχε τελειώσει το φιλμ «Πόθοι κάτω από τις λεύκες, με τη Σοφία Λόρεν. 'Ο Ντόν Χάρτμαν ήταν μεταξύ άλλων και ο παραγωγός της σειράς των ταινιών «Δρόμος προς τη Σιγκαπούρη», «Δρόμος προς τη Ζακίθρα», «Δρόμος προς το Μαρόκο» κ. ά. με τους Μπίγκ Κρόσμπι, Μπόμπ Χόπ και Ντόροθι Λαμύρ.

Ο 'Οργανισμός «'Αρθουρ Ράινκ» είχε δηλώσει πως το «κλού» της εφετινής αγγλικής παραγωγής θα ήταν το φιλμ «'Ο Λάρενς της 'Αραβίας», του οποίου το γύρισμα θα άρχιζε στις 21 'Απριλίου, με πρωταγωνιστή τον Ντίρκ Μπόγκαρντ. Τώρα όμως, ο διεθνούς της παραγωγής, ανακάλυψε πως τα προβλήματα που δημιουργήσε η παγκόσμιος αγορά και η παράλογη αγγλική φορολογία, κατέστησαν αναγκαία την αναβολή του γυρίσματος για ένα χρόνο τουλάχιστον.

Από την ημέρα που ο 'Ελθις Πρίσλεϊ κατέταξε στο στρατό και υπηρετεί στο στρατιωτικό του Μέμφις, ισχυρή αστυνομική δύναμη φρουρεί σε ακτίνα 40 χιλιομέτρων, για να εμποδίσει κάθε συρροή αυτοκινήτων ή θαυμαστών του «βασιλιά του ρόκ», που θα μπορούσε να διαταράξη την τάξη.

Η σκηνοθέτης 'Ανατόλ Λίτσακ, που γυρίζει το φιλμ «Το ταξίδι» στην Αυστρία, κοντά στα σύνορα της Ουγγαρίας, με την Ντέμπορα Κέρρ και τον Γιούλ Μπρόνερ, αναγκάστηκε να κάνει μια μικρή τροποποίηση στο σενάριο του έργου του. Η Γαλλίδα στάρ 'Αννούκ Αϊμέ έσπασε το χέρι της στο Παρίσι και είναι υποχρεωμένη να το έχει για ένα μήνα στο γύφο. Αντί να την αντικαταστήσει, ο σκηνοθέτης προτίμησε να... βάλει στο γύφο και το χέρι της ρωσίδας την οποία θα υποδύει η 'Αννούκ. Όπως, ασφαλώς, θα γνωρίζετε, το έργο έχει για φόντο την πρόσφατη ουγγρική επανάσταση.

Τα όμορτερα μάτια του κόσμου βρίσκονται στο Παρίσι. Κάτω από τον τίτλο αυτό, οι γαλλικές εφημερίδες δημοσιεύουν την είδησι της αφίσσεως στη γαλλική πρωτεύουσα της νεας στάρ του Ιταλικού κινηματογράφου Σιλβία Κόσκινα. «'Ηρθα εδώ για να σας γνωρίσω και να με γνωρίσετε», είπε η όμορφη στάρ στους αντιπροσώπους του Τύπου. Πρόκειται να γυρίσει εδώ στο Παρίσι το προσεχές μου φιλμ, μαζί με το γνωστό σας συμπατριώτη μου Τοτό.

Ο Τζότζεφ Κόττεν και η Ντέμπρα Πέιτζ είναι οι δυο βασικοί πρωταγωνιστές του φιλμ «'Από τη Γη στη Σελήνη», που γυρίζεται τώρα στο Μεξικό. Πρόκειται για μια συγχρονισμένη έκδοση του ομώνυμου έργου του 'Ιουλιού Βέρν.

Ένα νέο είδωλλο έχει συγκινήσει όλες τις ρομαντικές υπάρξεις του Χόλλυγουντ. Πρόκειται γι' αυτό που αναπτύσσεται στις καρδιές του Ρίτσαρντ 'Ηγκαν και της Πατρίτσια Χάρντιν, οι οποίες ερωτεύονται για πρώτη φορά.

Η Σοράγια διέφυγε την

είδησι, ότι πρόκειται να παίξει στον κινηματογράφο. Κι' όμως ένας απεσταλμένος της «Φόξ» βρίσκεται τώρα στην Εδάρπη, μ' ένα σενάριο γραμμένο ειδικά γι' αυτήν. Θα συναντηθεί μαζί της και θα χρησιμοποιήσει όλα τα μέσα που διαθέτει το Χόλλυγουντ για να την μεταπείσει.

Η Φρανσουάζ 'Αρνουόλ είναι κατενθουσιασμένη. Η καινούργια της βίλλα είναι έτοιμη και θα μπορέσει να εγκατασταθεί σ' αυτήν πριν από το Πάσχα.

Δεν υπάρχει σήμερα στο Χόλλυγουντ πιο άσχημο ζευγάρι από το Μάρλον Μπράντο και την 'Αννα Κάσσι. Ύστερα από μία περίοδο άνωμαλιών, το ζεύγος εγκαταστάθηκε στη νέα ευρύχωρη

Η Σούζαν Κράμερ

και υπερπολυτελή βίλλα του, όπου ένα δωμάτιο προορίζεται ειδικά για το παιδί που περιμένουν. 'Αν είναι κόρη, θα την ονομάσουν Ταρά, αν όμως είναι αγόρι δεν αποφασίζουν ακόμα ποιά όνομα θα του δώσουν.

Η Σούζαν Κράμερ μελετάει πάντοτε τους ρόλους της στο κρεβάτι το βράδυ πριν κοιμηθεί. Βρίσκει πως η ώρα και η θέση αυτή είναι οι πιο κατάλληλες για να συγκρατήσει τα δαα διαδάξει.

Στο φιλμ «Τα μαύρα όρνεα» που γυρίζει τώρα η Σοφία Λόρεν, η στάρ είναι ντυμένη ως το ηρώον και δεν αφήνει τίποτα ακάλυπτο. Βλέποντας την έτσι ντυμένη, κάποιος μέσα στο στούντιο, είπε: «Τι σπατάλη ταλέντου! Το προσεχές φιλμ της Σοφίας θα είναι εμπνευσμένο από τη Βίβλη και η ίδια θα υποδύει τη Ρούθ.

Η Γκρέτα Γκάρμπο άρνήθηκε κατηγορηματικά να παίξει το ρόλο μιας ηγουμένης στο φιλμ «Το θαύμα» και τώρα ο παραγωγός του φιλμ, 'Ιρβινγκ Ράππερ, στρέφεται προς την Μπέττυ Νταϊνς.

Ο Ρόμπερτ Βάγκνερ ανακάλυψε έσπαινα πως έχει πολύ όμορφη φωνή. Η «Φόξ» του ανέθεσε στο φιλμ «Καθάρτα Δευτέρα» ένα ρόλο που προορίζει άρχικά για τον Πάτ Μπούν.

Ο εידικευμένος σε ρόλους κάουμπόι Ρόβ Ρότζερς και η σύζυγός του Νταϊάνα 'Ηθας διαγράφουν ένα πάρτυ επί 'εοκαιρία της 25ης επετείου των γενεθλίων του περίφημου κατάλευκου κλόουζους Τρίγκερ. 'Ο Τρίγκερ, είπε ο Ρόβ έργαστηκε επί 25 χρόνια και είναι πια καιρός να πάρη τη σύνταξή του. Θα πάρση τα υπόλοιπα χρόνια του στο κτήμα μας γι' αυτό σας καλέσαμε σήμερα εδώ, για να τον αποχαιρετήσετε.

Ο Γκόρντον Μάκ Ρε θεωρείται σήμερα στο Χόλλυγουντ ο διάδοχος του Νέλσον 'Εντν. Προσπαθώντας να να το βρουν μια παρταβή για να σχηματίσουν ένα ζευγάρι, που θα επιτρέψει να ξαναγυριστούν μερικές «αταίσιες» επιτυχίες του ζεύγους Ζαννέτ Μακντόναλντ - Νέλσον 'Εντν.

ΠΑΤ ΚΕΝΕΝΤΥ

ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΑΙΜΑ

ΣΤΟΝ ΙΣΚΙΟ
ΤΟΥ ΠΑΡΘΕΝΩΝΑ

Η ΚΟΜΗΣΣΑ Θαιμάρ ξύπνησε χαρούμενη κι' ανάλαφρη το άνοιξιάτικο εκείνο πρωινό. Κάθε φορά, που έρχοταν στην 'Αθήνα, φεύγοντας από το κρύο και το μουσκεμένο στο νερό κάστρο των Σαλώνων, όπου αφέντευε ο άντρας της, ο κόμης Θωμάς Στρομονκούρ, ένοιωθε το αίμα της να κυλάει πιο γοργά μέσα στις φλέβες της κι' είχε την έντυπωσι πως ξαναγεννιόταν. Όλα εδώ ήταν πιο όμορφα: η φύσι, ο αέρας, οι άνθρωποι. Και λουζόνταν μέσα σ' ένα περίσσιο φώς. Κοντά τους άλλαζε κι' η ίδια η Θαιμάρ. Ήταν σά να ξυπνούσε από βαθειά νάρκη. Οι σκέψεις της γίνονταν πιο ξεκάθαρες μέσα στο μυαλό της, τα όνειρά της ντυνόταν το γαλάζιο χρώμα τ' ουρανού κι' η ψυχή της φτερούγιζε από πόντους, που δεν τους είχε αισθανθεί ποτέ άλλοτε.

Ήταν νέα κι' όμορφη η Θαιμάρ. Στά κάστρα και στις πολιτείες μιλούσαν για την όμορφη της κι' οι τροβαδούροι αναζητούσαν τις πιο τωρνευτές ρίμες τους για να την εξυμνήσουν.

Κι' ωστόσο, η όμορφη Θαιμάρ δε μπορούσε να καταλάβει αν ήταν ευτυχισμένη. Πόσες φορές, πλημμυρισμένη από αγωνία, δεν έσκυβε πάνω στην ψυχή της για να το μάθει! Καμμία απάντησι, ωστόσο, δεν ανέβαινε στα χείλη της.

Ο άντρας της ήταν από τους πιο γενναίους Ιππότες της εποχής του κι' όλοι τον θαύμαζαν και τον σέβονταν. 'Αλλ' ο Θωμάς ντε Στρομονκούρ είχε άσπρισε στις μάχες, το πρόσκιό του είχε γεμίσει πρόωρα από ρυτίδες κι' η ψυχή του είχε γίνει σκληρή σαν την πέτρα. Τα λόγια έβγαιναν από το στόμα του, βαρεία και κοφτερά, σαν τα χτυπήματα που έδινε με το ξίφος του, κι' οι κινήσεις του ήταν βίαιες, απότομες, βάνουσε σχεδόν. 'Η Θαιμάρ δε θυμόταν να είχε ακούσει ποτέ μια τρυφερή λέξι από τα χείλη του κι' είχε κουρασά τη λαχταρόντας ένα απαλό χόδι του.

Κι' ωστόσο, ο κόμης των Σαλώνων τη λάτρευε. Θά μπορούσε να κάνει όλη τη χριστιανωσύνη για ένα της χαμόγελο. 'Αλλ' η λατρεία του ήταν άγρια, εγωιστική, στείρα. Σαν του λίδα την πνοή που καίει αντί να ζεσταίνει. 'Η Θαιμάρ είχε την έντυπωσι πως ήταν ένα πουλάκι στα νύχια ενός λιονταριού, που την ήθελε δική του, μόνο δική του και που δεν ήξερε άλλο τρόπο για να της δείξη την προτίμησι και τη λαχτάρα του, από το να την σφίγγη παράφορα, έτσι που της έκοβε την αναπνοή και την έκανε να σπαράζει από τον πόνο.

Η κόμησσα των Σαλώνων είχε έρθει τώρα στην 'Αθήνα, προσκαλεσμένη από το δούκα Βρεννίου, που ήθελε να γιορτάση τα δίχρονα της άρχης του. 'Ο άντρας της θάβτανε κι' αυτός σε λίγο, μαζί με τους Ιππότες του. 'Ως τότε, η όμορφη Θαιμάρ θα μπορούσε να έχει την ψευδαίσθησι πως ήταν ελεύθερη.

Ο δούκας Βρεννίος συγγένευε μαζί της από τη μητέρα της. Την υποδέχτηκε με μεγάλες τιμές και, για να της δείξη τη χαρά του για τον έρχομό της, της χάρισε ένα όλομαυρο άράπικο άλογο, που του είχαν στείλει από τη Βαυδάτη.

Αυτό το άλογο ταιριάζει μόνο σε μια υπέροχη αμαζόνα όπως είσαι σύ, όμορφη έξοδελφε, της είχε πη.

Η Θαιμάρ, που βιαζόταν να το δοκιμάσει, αποφάσισε να κάμει, εκείνο το πρωί, έναν περίπατο προς το μέρος του 'Υμηπτού, μαζί με την πριγκίπισσα της 'Αντιοχείας 'Αννα, τη σύζυγο του συγκυρίαρχου των Θηβών Νικολάου ντε Σαιντ-Ομέρ, που ήταν κι' αυτή προσκαλεσμένη στο δοκιμικό άνακτορο των 'Αθηνών, για τις γιορτές.

Οι δύο αμαζόνες βγήκαν από τη βαρεία πύλη του Κάστρου που οι κατακτητές είχαν υψώσει κάτω από τον Παρθενώνα, διαρριχίζοντας με το άχαρο γούστο τους τον Ιερό χώρο των Προτυλαίων, πέρασαν από τους στενούς δρόμους της φράγκικης συνοικίας, έφθασαν πίσω τους τις στήλες του 'Ολυμπίου Διός και πήραν το δρόμο προς την Καισαριανή.

Η Θαιμάρ χαϊρόταν το έργο, που της είχε χάρισει ο έξοδελφός της, κι' εύρισκε πως ήταν ένα παιχνιδάκι στα εμπειρά χέρια της.

Είχαν ξεπεράσει τώρα το έκκληράκι της Ζωοδόχου Πηγής, όταν, ξαφνικά, ένας άραμπάς που τον έσερναν δύο μεγάλα βόδια, βγή-

κε από ένα μικρό δρόμο, ανάμεσα στα χωράφια.

Η απότομη εμφάνισι αυτού του άραμπά η 'Ισως ο μεγάλος ίσκιος που έφταναν τα βόδια στο χώμα, κάτω από τις άκτινες του πρωινού ήλιου, έκαναν τα δυο άλογα να τρομάξουν. 'Ανασκόωθηκαν τότε στα πίσω τους πόδια, χλιμίντρισαν δυνατά κι' έπειτα τινάχτηκαν με όρη προς το αντίθετο μέρος. 'Αλλ' ενώ το άλογο της 'Αννας ντε Σαιντ-Ομέρ ήρμησε ύστερα από λίγο, το άλλο άρχισε να τρέχει σά δαιμονισμένο, ακολουθώντας ένα κατηφορικό και κακοτραχαλό μονοπάτι, που έφερνε στο Κακόρεμα.

Η Θαιμάρ ήταν απαράμιλλη αμαζόνα. 'Αλλά το άλογο της είχε αφηνιάσει από τον τρομό του και μάταιες έμεναν οι προσπάθειές της για να το συγκρατήσει.

Το Κακόρεμα σχηματίζει στο μέρος αυτό ένα βαθύ βράσρο, όπου το νερό κυλούσε ανάμεσα από μεγάλες πέτρες και μυτερούς βράχους, κάνοντας ένα δυνατό θόρυβο.

Παρακολουθούσε από το σημερινό τεύχος του «ΘΗΣΑΥΡΟΥ» το συναρπαστικό μυθιστόρημα, που ζητιλιγεται την εποχή της φράγκοκρατίας στην 'Ελλάδα, γραμμένο από τον γνωστό ιστορικό συγγραφέα και εκλεκτό συνεργάτη μας κ.

ΕΠΑΜ. Κ. ΜΠΟΥΦΑΛΙ

ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΑΙΜΑ στον Ίσκιό του Παρθενώνα

Το φλογερό ειδύλλιο του Μιχαήλ Λάσκαρι και της όμορφης δούκισσας των 'Αθηνών Ματθίλδης Δελαρός.

Μετά την εκδίωξι των φράγκων από την Κωνσταντινούπολι και την ανασύστασι του βυζαντινού κράτους, σε πολλά μέρη της 'Ελλάδος γίνονται απόπειρες για την άποτιναξι του ξενικού ζυγού. Ήρως μιάς παρομοίας απόπειρας στην 'Αθήνα είναι και ο Μιχαήλ Λάσκαρις, απόγονος της παλαιάς αυτοκρατορικής οικογενείας της Νικαίας.

Η απόπειρα αυτή ζητιλιγεται στο πλαίσιο ενός φλογερού ειδυλλίου, που τον συνδέει με τη Ματθίλδη της 'Ανδναυίας, χήρα του Γουϊδωνος Δελαρός, ενώ μια άλλη φράγκικη πυργόδεσποινα η κόμησσα των Σαλώνων Θαιμάρ τον καταδιώκει, στην αρχή με τον κολασμένο έρωτά της κι' έπειτα με το λυσσαλέο μίσος της...

Πρόκειται για ένα μυθιστόρημα καταπληκτικής πλοκής, που φέρνει σε σύγκρουσι το φράγκικο ιπποτισμό με την ελληνική παλληκαριά και που ζητιλιγεται ολόκληρο μέσα σε μια ατμόσφαιρα περιπάθειας, επικών ηρώων και θερμής φιλοπατρίας.

Ο κίνδυνος για τη Θαιμάρ ήταν πολύ μεγάλος, γιατί το άλογο της έτρεχε σαν τυφλό, χωρίς να βλέπει μπροστά του.

Έκείνη τη στιγμή, ένας καβαλάρης φάνηκε από το αντίθετο μέρος του δρόμου. Ήταν ένας ψηλός άντρας, με φαρβαούς ώμους, αδοά χαρακτηριστικά και άσπραφερό βλέμμα. Το ντύσιμό του δεν έδειχνε το φράγκο. Φορούσε, ωστόσο, άσημνια σπηρονια κι' ένα μακρύ σπαθί κρεμόταν από τη μέση του.

Το αφηνιασμένο άλογο της Θαιμάρ έτρεχε τώρα σπύριζα στην όχθη. Σε κάθε στιγμή, τα πόδια του τινάζονταν στο κενό, έτσι που νόμιζες πως θα κατακυλούσε στο βράσρο, παίρνοντας μαζί του και την αμαζόνα που βρισκόταν πάνω του.

Η 'Αννα ντε Σαιντ-Ομέρ, ανίκανη να βοηθήσει τη φίλη της, ξεφώνιζε σαν τρελή από τον τρομό και την αγωνία της.

Ο καβαλάρης, που κατάλαβε τον κίνδυνο, πήρε άμέσως την απόφασί του. Πήδησε από το άλογο του κι' άρχισε να τρέχει, διασκελίζοντας τους βράχους και πηδώντας πάνω από τα βαθειά χαντάκια. 'Εμοιαζε σαν τόν όρημητικό σίφωνα, που τίποτα δε μπορεί να τον αναχαιτίσει. Κόβοντας λοξά, βρέθηκε σε λίγο μπροστά από το άλογο της Θαιμάρ.

Μόνο ένας τρελλός ή ένας άνθρωπος πολύ άνδρείος θα τόλμοσε να κάμει αυτό το πράγμα.

Ο άγνωστος, είτε γιατί δεν καταλάβαινε τον κίνδυνο, είτε γιατί τον άμνηρούσε, άπασε, ξαφνικά, τα χέρια του κι' άσπαξε τα χαντάκια του αφηνιασμένου άλογου.

Ήταν μία κρίσιμη στιγμή.

Ένα ακόμη βήμα άν έκανε το άλογο, ο άγνωστος που είχε τρέξει για να σώση τη Θαιμάρ, θα κατακυλούσε στο βράσρο. 'Αλλά τα άσταλένια χέρια του το έσπρωξαν με υπεράνθρωπη δύναμι προς τα πίσω και το κάρφωσαν στη θέσι του.

Το ζώο έτρεμε τώρα από το κεφάλι ως τα πόδια. Λευκοί άφροί έτρεχαν από το στόμα του. Ο άγνωστος άπλωσε το χέρι του και το χάιδεψε ανάμεσα στα δυο μάτια.

Ο άνθρωπος αυτός φαινότανε ολότελα ήρεμος, σά να μην είχε καταλάβει σε ποιο τρομαχτικό κίνδυνο είχε εκθέσει τη ζωή του. 'Υπέροχο άλογο, αλλά το παραμικρό το πειράζει, είπε. 'Η κυρία πρέπει να προσέχει.

Η Θαιμάρ βρέθηκε μ' ένα πήδημα κάτω.

Μου έσωσε τη ζωή, φώναξε στον άγνωστο σωτήρα της, κυτάχοντάς τον μ' ευγνωμοσύνη και θαυμασμό. Τ' όνομά σου, άνδρείε μου Ιππότη,...

Δεν είμαι Ιππότης, κυρία, άπάντησε ο άγνωστος.

Άλλά φέρθηκες σαν Ιππότης.

Φέρθηκες σαν 'Ελληνας.

Στο μεταξύ, η 'Αννα ντε Σαιντ-Ομέρ είχε πλησιάσει.

Ο σωτήρας μου είναι 'Ελληνας. της φώναξε η Θαιμάρ.

Η φωνή της έδειχνε έκπληξι και χαρά μαζί.

Και βέβαια, άπάντησε η 'Αννα, που είχε αναγνωρίσει τον άγνωστο. Χαιρετίζω τον έξοδο Μιχαήλ Λάσκαρι, απόγονο των αυτοκρατόρων της Νικαίας και του Βυζαντίου... Η κόμησσα των Σαλώνων μπορεί να είναι περήφανη, λειοί σου χρυστάει τη σωτηρία της...

Έκαμα το καθήκον μου, πριγκίπισσα, άπάντησε ο Λάσκαρις, άνταποδίδοντας το χαιρετισμό της.

Κινδύνευες να κατακυλήσεις μέσα στο βράσρο, για να με σώσης, είπε η Θαιμάρ. Η κόμησσα των Σαλώνων δε θα έχασε ποτέ τί σου χρυστάει. Το όνομά σου θα βρισκεται πάντοτε στα χείλη μου.

Μαζί με την ευγνωμοσύνη της κομήσσης των Σαλώνων δέξου και τη δική μου για τη σωτηρία της άγαπητής μου φίλης, πρόσθεσε η 'Αννα ντε Σαιντ-Ομέρ.

Ο Λάσκαρις φαινόταν στενοχωρημένος από τις θερμές εκδηλώσεις των δυο γυναικών.

Συχωράστε με, είπε Μιά συνάντησι, που δεν παίρνει αναβολή με άναγκάζει να φύγω... Κι' άλλωστε, οι ευγενείς δέσποινες δεν έχουν πιά ανάγκη από τις ύπηρεσίες

μου... Το έργο της κυρίας είναι ήρεμο τώρα σαν άρνάκι.

Γύρισε ταυτόχρονα στη Θαιμάρ.

Αν η κυρία κόμησσα θέλη να στηριχτή στο χέρι μου, πρόσθεσε.

Η Θαιμάρ πιάστηκε από το χέρι του και πήδησε ανάλαφρη στο άλογο της.

Ο Λάσκαρις υποκλίθηκε τότε μπροστά στις δυο γυναίκες κι' απομακρύνθηκε με γρήγορα βήματα, χωρίς να τους δώσει τον καιρό να του επαναλάβουν τις ευχαριστίες του. Πήδησε κατόπι στο βάθος του δρόμου, σαν άστραπή, στο βάθος του δρόμου.

Περίεργος άνθρωπος αυτός ο Λάσκαρις, είπε η Θαιμάρ, πειραγμένη κάπως για τη βιαστική φωνή του.

Δε νομίζω πως συμπαθεί πολύ τους φράγκους, όπως, άλλωστε, όλοι οι 'Ελληνες, άπάντησε η 'Αννα. Μην ξεχνάς, ωστόσο, πως του χρυστάει τη ζωή σου.

Είναι φίλος του Βρεννίου;

Ο δούκας Βρεννίος προσπαθεί να τον έχει φίλο του, γιατί ο Λάσκαρις είναι πολύ δυνατός κι' έχει μεγάλη επιρροή στους 'Ελληνες... Πρέπει ακόμη να σου πω πως είναι πολύ πλούσιος. Πάνω από τρεις χιλιάδες εργάτες δουλεύουν στα μεταουργεία που έχει στη Θήβα...

Όλοι οι 'Ελληνες τον λένε άφέντη και σκύβουν το κεφάλι τους σε κάθε θέλησή του.

Φαίνεται γεννημένος για άρχοντας, είπε η Θαιμάρ, με συλλαγισμένο ύφος. Κρίμα μόνο που δεν είναι Ιππότης!

Απόγονος των αυτοκρατόρων της Νικαίας και του Βυζαντίου, δεν έχει να ζηλένη τίποτα από τους Ιππότες μας, άπάντησε η 'Αννα. Αυτό θάπρεπε να τον ηλεύουν.

Μιλάς σαν τη δούκισσα 'Ελένη, πού, άν και σύζυγος και μητέρα φράγκων ήγεμόνων, δεν ξεχνάει ποτέ την ελληνική καταγωγή της.

Λέω μόνο την αλήθεια, άγαπητή μου Θαιμάρ.

Ξανάπηραν άργα το δρόμο προς την 'Αθήνα.

Ο Λάσκαρις, λοιπόν, είναι έχθρος των φράγκων; Ξαναρώτησε σε λίγο η Θαιμάρ.

Δε νομίζω πως σου έπα τέτοιο πράγμα, διαμαρτυρήθηκε η 'Αννα.

Όχι... αλλά το ύφος του... η βιασύνη του να φύγει...

Ίσως έχεις δίκιο... Ίσως έχεις άδικο, άπάντησε η 'Αννα ντε Σαιντ-Ομέρ. Δε μπορείς να σου πω... Άλλά θα μάθεις πολλά αυτές τις ημέρες...

Μου κινείς την περιέργεια, είπε η Θαιμάρ, συγκρατώντας το άλογο της. Τί κρύβει αυτός ο Λάσκαρις;

Πως θέλεις να ξέρω; άπάντησε η 'Αννα. Μαντεύω, ωστόσο, πως δεν είναι εύτυχι-σμένος...

Ξέρεις περισσότερα απ' όσα μου λές.

Ξέρω λιγότερα απ' ό,τι φαντάζεσαι, άγαπητή μου Θαιμάρ.

Χτύπησε ταυτόχρονα το άλογο της, που άρχισε να τρέχει με όρη.

Η κόμησσα των Σαλώνων την ακολούθησε.

Ο Λάσκαρις έτρεξε στο σπίτι, όπου τον περιμενε μια ντροπαλή γυναίκα.

— Τί τὸ παράξενο βρίσκεις σ' αὐτό; εἶπε ὁ Λάσκαρις.
— Ἡ Θαμάρ εἶναι ὁμορφιά...
— Ὄχι περισσότερο ἀπὸ σένα.
— Ὅλοι μιλᾶνε γιὰ τὴν ὁμορφίᾳ της καὶ νομίζω πὼς δὲν ἔχουν ἄδικο.
— Ἐμένα, ὅμως, ἡ ὁμορφίᾳ τῆς Θαμάρ μ' ἀφίνει ἀσυγκίνητο.
— Ἡ νεαρὴ γυναίκα ἔσκυψε μ' ὀλοφάνερη ἀγωνία πρὸς τὸ μέρος του.
— Τί σοῦ εἶπε; τὸν ρώτησε. Μὲ ποιὸ τρόπο σ' εὐχαρίστησε;... Σὲ προσκάλεσε νὰ τὴν ἐπισκεφθῇ;... Σοῦ ἔσφιξε τὰ χέρια;
— Ὁ Λάσκαρις γέλασε καλὸκαρδα.
— Μοῦ εἶπε μερικὰ ἀπλά λόγια κι' οὐτε τὰ χέρια μοῦ ἔσφιξε, οὐτε μὲ προσκάλεσε νὰ τὴν ἐπισκεφθῶ... Ἀν' ἡ Ἄννα ντὲ Σαϊντ-Ὁμέρ δὲ μ' ἀναγνώριζε, ἴσως νὰ μὴν τῆς ἔλεγε τ' ὄνομά μου.

— Ἡ εὐγνωμοσύνη κάνει πολλὰς φορές νὰ γεννιᾶται στὴν καρδιὰ ἄλλα αἰσθήματα...
— Ἀνυσχεῖς χωρὶς λόγο, ἀγαπημένη μου Ματθίλδη ἀπάντησε ὁ Λάσκαρις, καίδουνας τις θανάδες μπούκλες τῶν μαλλιών πού ἐπεφταν στὸ μέτωπό της. Ἐσώσα τὴν κόμησά τῶν Σαλῶνων ἀπὸ τὸν κίνδυνο, ὅπως ἦταν χρέος μου. Αὐτὸ εἶναι ὅλο... Οὐτὲ ρίχτηκε στὴν ἀγκαλιά μου γιὰ νὰ μ' εὐχαριστήσῃ, ὅπως φαντάζεσαι, οὐτε πρόκειται νὰ τὴν ξαναῖδῶ.

— Ἡ Ματθίλδη προσπάθησε νὰ χαμογελάσῃ.
— Ἐχεις δίκιο, Μιχαήλ, εἶπε. Εἶμαι τρελὰ... Φοβάμαι πάντα μήπως σὲ χάσω... Ἀλλ' ἂς μιλήσωμε γιὰ τὰ ζητήματά μας. Πὼς πηγαίνουν οἱ σχέσεις σου μὲ τὸ Βρυνένιο;
— Δὲν ἔγιναν οὔτε καλύτερες, οὔτε χειρότερες τὸν τελευταῖο καιρὸ. Ὁ δούκας μοῦ δείχνει μεγάλη φιλία...
— Πρέπει νὰ τὸν προσέχῃς γιατί εἶναι ὁ πούλος καὶ δόλιος.

— Μὲ προσκάλεσε στὴ γιορτὴ πού θὰ δώσῃ γιὰ τὰ δύο χρόνια πού συμπληρώνει στὴν ἀρχή.
— Τὸ ἔμαθα.

— Πρέπει νὰ ἔξερῃς πὼς αὐτὴ ἡ πρόσκλησι δὲ μ' εὐχαριστεῖ.

— Εἶναι ἀπαραίτητο, ὅμως, νὰ πᾶς. Γιατί, διαφορετικὰ, ὁ Βρυνένιος, πού εἶναι καχυπόπτως, θὰ μποροῦσε νὰ φαντασθῇ ἕνα σωρὸ πράγματα.

— Θὰ πᾶω, γιατί ἔτσι θὰ ἔχω τὴ χαρὰ νὰ σὲ δω μέσα σ' ὅλη τὴ λάμψι τοῦ δουκικοῦ παλατιοῦ.

— Φοβάμαι μήπως ἡ συγκίνησι μὲ κάμῃ νὰ προβῶθῃ, ἀγαπημένε μου Μιχαήλ.

— Θὰ προσπαθῇς νὰ εἶσαι ἥρεμῃ. Αὐτὸ ἀπαιτεῖ τὸ συμφέρον μας... Γιὰ τὴ στιγμή, πρέπει νὰ κρύβωμε τὴν ἀγάπῃ μας. Ἀλλ' ἡ ἡμέρα πού θὰ μπορέσωμε νὰ τὴν φανερώ-

σωμε στὰ μάτια ὅλου τοῦ κόσμου δὲ θ' ἀργήσῃ ἴσως...

— Ἡ Ματθίλδη τὸν κύτταξε τρομαγμένη.
— Δὲ σὲ καταλαβαίνω, εἶπε. Ὄχι... ὄχι, μὴ μοῦ μιλήσῃς... Δὲ θέλω νὰ μάθω τίποτα... Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔξερῃς πὼς, ὅτι κι' ἂν γίνῃ, ἡ Ματθίλδη θὰ εἶναι δική σου... μόνο δική σου, ἀγαπημένε μου...

Κόντευε μεσημέρι, ὅταν ἡ δούκισσα Ματθίλδη ξαναπῆρε τὸ δρόμο γιὰ τὴν Ἀθήνα.

Ὁ Λάσκαρις τὴν παρακολούθησε καμψοὶ ἀρα μὲ τὸ βλέμμα. Ἐπειτα, ἀνέθηκε κι' αὐτὸς στὸ ἀλόγο του κι' ἔφυγε πρὸς τὴν ἀντιβητὴ κατεύθυνσι.

Ἀντίζηλες

Ὁ Ὀθων Δελαρὸς, πρῶτος ἐμέγας κύρης τῶν Ἀθηνῶν, εἶχε μεταβάλει, μὲ μερικὲς κακοτέχνες προσθήκας, τὰ προπύλαια τῆς Ἀκροπόλεως σὲ κάστρο, κι' ἔδρα τοῦ κράτους του, πού περιλάμβανε ὁλόκληρὴ τὴν Ἀττικὴ, τὴ Βοιωτίαν, τὴ Μεγαρίδα, τὴ Λοκρίδα, καὶ μικρὸ μέρος τῆς Κορινθίας.

Οἱ διάδοχοί του προτιμοῦσαν νὰ μένουν στὸ Κάστρο τῶν Θηδῶν, τῇ φράγκικῃ Καδεμείᾳ, πού εἶχαν χτίσει οἱ Σαϊντ-Ὁμέρ, φίλοι καὶ συγγενεῖς τῶν Δελαρῶν. Ἀλλὰ δὲν παραμελοῦσαν καὶ τὸ παλάτι τῶν Ἀθηνῶν, ἀπ' ὅπου τοὺς ἦταν ευκολώτερο νὰ παρακολουθοῦν τις κρατικές ὑποθέσεις καὶ νὰ ἐπικοινωνοῦν μὲ τοὺς ὑποτελεῖς τους. Στὸ παλάτι αὐτὸ γίνονταν ἐπίσης οἱ ἐπίσημες παρουσιάσεις κι' οἱ μεγάλες τελετές.

Ἦταν τὸ ἔτος 1310.

Ὁ Βαλθερος Βρυνένιος, πού βρισκόταν ἀπὸ τὸ 1308 στὴν ἀρχή, εἶχε ἀποφασίσει νὰ πανηγυρίσῃ μὲ ἐξαιρετικὴ λαμπρότητα τὴν ἐπέτειο τῆς ἀναρρήσεώς του στὸ δουκικὸ θρόνο τῆς Ἀθήνας κι' εἶχε προσκαλέσει ὅλους τοὺς ὑποτελεῖς του καὶ πολλοὺς ἀπὸ τοὺς φίλους καὶ συμμάχους του, πού ἐξουσίαζαν διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ μεγάλη αἴθουσα τοῦ παλατιοῦ ἦταν στολισμένη μὲ τις σημαίες καὶ τὰ οἰκόσημα τῶν ὑποτελῶν τοῦ δούκα. Πάνω ἀπ' ὅλα, ἔλαμπε τὸ οἰκόσημο τῶν Δελαρῶν: δύο φίδια πού ἔσμιγαν τὰ κεφάλια τους πάνω ἀπὸ δύο κρίνα.

Ὁ δούκας Βρυνένιος καθόταν πάνω σ' ἕναν ψηλὸ δρύϊνο θρόνο μὲ χρυσὰ ποικίλματα. Σὲ παρόμοιο θρόνο καθόταν πλάι του ἡ μητέρα του, δούκισσα Ἐλένη, πού ἦταν κόρη τοῦ Σεβαστοκράτορος Μεγαλοδολαχίας (τὸ βυζαντινὸ αὐτὸ δεσποτὰτο περιλάμβανε μέρος τῆς Θεσσαλίας καὶ τῆς κοιλάδας τοῦ Σπερχειοῦ, μὲ πρωτεύουσα τὴν Ὑπάτη, πού ἦταν περισσότερο γνωστὴ κατὰ τὴ φραγκικὴ περίοδο ὡς Νέαι Πάτραι). Ἰωάννου Ἀγγελίου.

Πλάι καὶ λίγο πῶς ἀπὸ τὴ δούκισσα, κάθονταν στὴ σειρά σὲ ἔδρες ἀνάλογες μὲ τὴ θέσι καὶ τοὺς τίτλους τῆς καθεμίας, ἡ δού-

κισσα Ματθίλδη, ἡ Ἄννα Βαρώνη ντὲ Σαϊντ-Ὁμέρ (πού εἶχε τὸν τίτλο πριγκίπισσας, γιατί ἦταν κόρη τοῦ Βασιμούνδου δού, πριγκίπα τῆς Ἀντιοχείας καὶ τῆς Τριπόλεως) καὶ ἡ Θαμάρ ντὲ Στρομονκούρ, κόμισσα τῶν Σαλῶνων. Οἱ γυναῖκες τῶν ἄλλων Φράγκων εὐπατριδῶν σχηματίζαν διαδοχικὲς σειρὰς στὰ πλάγια. Ἄλλες ἀπ' αὐτὲς ἦταν ὀρθίες κι' ἄλλες καθίστες.

Μπροστὰ ἀπὸ τὸ δούκα Βρυνένιο, ἐκτελῶντας χρέη τελεταρχῶν, στέκονταν ὀρθοὶ οἱ δύο μεγάλοι ὑποτελεῖς του, ὁ Νικόλαος ντὲ Σαϊντ-Ὁμέρ, βαρῶνος τῶν Θηδῶν καὶ κληρονομικὸς πρωτοστράτωρ τοῦ Μωρέως καὶ ὁ Θωμᾶς ντὲ Στρομονκούρ, κόμης τῶν Σαλῶνων. Πίσω ἀπὸ τὸ δούκα εἶχαν πάρει θέσι τὰ μέλη τῆς καγκελλαρίας (κυβερνησῶς) του, ἐνῶ, πρὸς τὰ δεξιὰ, εἶχαν παραταχθῇ οἱ ἱππότες κι' οἱ ἀκόλουθοί του.

Οἱ ἱππότες τῆς Δύσεως, πού κατέκτησαν τὴν Ἑλλάδα, μαζί μὲ τὴν ἀναμφισβήτητὴ ἀνδρεία τους, εἶχαν φέρει ἐπίσης τὴν πομπὴν μεγαλαυχία τους καὶ τὸ αὐστηρὸ καὶ ἐπιδητικὸ τυπικὸ τῶν τελετῶν τους κι' εἶχαν βρῇ πολὺ ἐντυπωσιακὲς φράσεις γιὰ νὰ προσγορευθοῦν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον καὶ νὰ ἐκδηλοῦν τις ἀμοιβαῖες σχέσεις τους. Ἔτσι κι' οἱ πῶ μικροὶ τιμαριῶν, ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς, μπορούσαν νὰ φηγοῦσαν ὡς μεγάλοι βασιλιάδες καὶ παντοδύναμοι κυρίαρχοι. Στὸ βαρὺ αὐτὸ τυπικὸ, τις πομπώδεις φράσεις καὶ τὴν ἀγέρωχὴ περηφάνειά τους, ἄλλωστε, στηριζόταν ὁ «πολιτισμὸς» αὐτῶν τῶν ἀμόρφωτων καὶ ἄξεστων τυχοδιωκτῶν, πού ἔδιναν περιέργω καπρίτσιο τῆς ἱστορίας εἶχε δὴνῃται στὴς χώρες τῆς Ἀνατολῆς.

Μὲ τὴν ἴδια βαρεῖα μεγαλοπομπία ἐξευλίχτηκε κι' ἡ τελετὴ γιὰ τὸ δίχρονο τοῦ δούκα Βρυνένιου.

Ἡ τελετὴ αὐτὴ ἄρχισε μὲ τὴν παρουσίαν τῶν ἀρχόντων, πού εἶχαν ἔρθει γιὰ νὰ ὑποβάλουν τὰ σεβαστάματα καὶ τίς εὐχὲς τους στὸν κυρίαρχο τοῦ δουκάτου.

Ὅταν δόθηκε τὸ σύνθημα, ὁ γιγαντώσας κήρυκας μὲ τὴν ἀτασάλτη πανοπλία, πού στεκόταν στὴν πόρτα, χτύπησε τρεῖς φορές τὸ κηρύκειό του πάνω στὶς πλάκες καὶ φώναξε δυνατὰ:

— Ὁ κλεινὸς τῆς Βοδονίτσας μαρκήσιος Ἀλβέρτος Παλαβιτσίνι, ἀρχὼν τοῦ Σιδηροκάστρου, τοῦ Ἀλμυροῦ καὶ τῆς Γραβίας, μπροστὰ στὸ σεπτὸ σου θρόνο νὰ ἐμφανιστῇ ζητεί.

— Αὐθέντα, τὸ ὕψηλό σου ἀναμένω πρόσταγμα, εἶπε ὁ Σαϊντ-Ὁμέρ στὸ Βρυνένιο.

— Ἀς περάσῃ, πρόσταξε ὁ δούκας τῆς Ἀθήνας.

Οἱ σάλπιγγες, μὲ τις μακρυὲς χάλκινες σάλπιγγες, πού στέκονταν πλάι στὴν πόρτα, χαιρέτησαν ἀμέσως τὸν ἐπισκέπτη μ' ἕνα χαρῶμενο σάλπισμα.

Ὁ Παλαβιτσίνι μῆκε μὲ γοργὸ βῆμα στὴν αἴθουσα, συνοδευόμενος ἀπὸ πολυάριθμην ἀκολουθίαν καὶ προχώρησε μπροστὰ στὸ θρόνο τοῦ Βρυνένιου.

— Ὁ πιστότερος ἀπὸ τοὺς ὑποτελεῖς σου ὑποβάλλει ταπεινὰ τὰ σεβαστάματά του, εἶπε. Ὁ θρόνος σου ἂς εἶναι πάντα καύχημα τῶν φίλων σου καὶ τῶν ἐχθρῶν σου τρόμος.

— Ὁ θρόνος μου δὲ φοβάται κανένα ἐχθρό, ὅταν στηρίζεται σὲ ἀνδρείους φίλους, ὅπως ὁ ἐνδοξος μαρκήσιος τῆς Βοδονίτσας, ἀπάντησε ὁ Βρυνένιος. Χαίρομαι πού σὲ βλέπω καὶ πάλι κοντὰ μου.

Ὁ κήρυκας ξαναφώναξε ἔπειτα ἀπὸ λίγο:

— Ὁ εὐγενὴς Βονιφάτιος ἀπὸ τὴ Βερῶνα, βαρῶνος τῆς Εὐβοίας καὶ κυρίαρχος τῆς Χαλκίδος καὶ τῆς Καρύστου, τὴν πίστι καὶ τὴν ἀφοσίωσιν τοῦ θέλει νὰ καταθέσῃ μπροστὰ στὰ πόδια σου.

— Τί προστάζει ὁ αὐθέντης μου;

— Ἀς ἔρθῃ, ἀπάντησε ὁ Βρυνένιος.

Ὁ Βονιφάτιος κι' οἱ ἀκόλουθοί του μῆκαν στὴν αἴθουσα, ἐνῶ οἱ σάλπιγγες ἤχουσιν χαρμόσυνα.

— Ἐμοῦ ἀπὸ τοὺς προγόνους μου νὰ ὑπηρετῶ τὸν ἐνδοξο οἶκο τῶν Λαρῶν, εἶπε ὁ βαρῶνος τῆς Εὐβοίας. Τὸ χέρι καὶ τὸ ξίφος μου ἀνήκουν τώρα στὸν κραταῖδ Βρυνένιο.

— Οἱ ἱππότες μου ζηλοῦν τὴ δόξα σου κι' ὁ κρυφὸς τους πόθος εἶναι νὰ τὴν φτάσουν, ἀπάντησε ὁ δούκας, ἀνταποδίδοντας τὸ χαιρετισμὸ του στὸ Βονιφάτιο.

Ὁ κήρυκας ἀνήγγειλε κατόπιν τὸν ὑπερλαμπρὸ κόμητα τῆς Κεφαλληνίας καὶ ἀρχῶνα τῆς Ζακύνθου, τῶν Παζῶν καὶ τῶν Κυθῶρων, Ἰωάννη Ὀρσίνι, πού μῆκε στὴν αἴθουσα συνοδευόμενος ἀπὸ τοὺς ἀκόλουθους του.

Ὁ Ὀρσίνι χαιρέτησε πρῶτα τὴ δούκισσα Ἐλένη, ἀκουμπώντας τὸ ἕνα τοῦ γόνατο στὴς πλάκες.

— Τὰ τριαντάφυλλα, τὰ κρίνα καὶ τὰ γιανθεμιά τους, καταθέτουν τὰ νησιὰ τοῦ Ἰο-

νίου ἀδρὸ φόρο μπροστὰ στὰ σεπτὰ πόδια σου, ὦ δεσποτίνι! εἶπε.

— Εἶναι μεγάλη γὰρὰ γιὰ μένα, ὅτι ὑποδέχομαι ἐδῶ τὸν κυρίαρχο τῶν νηῶν, πού περιβάλλουν τὸν περιόρειο ἀπὸ πολυτίμηα νησίδες τῆς ἀκτῆς τῆς ἀγαπητῆς μου πατρίδος, τῆς Ἠπειροῦ, ἀπάντησε συγκινημένη ἡ δούκισσα.

Ὁ Ὀρσίνι σηκώθηκε κατόπιν καὶ χαιρέτησε τὸ Βρυνένιο.

— Ἀθήνα τὰ νησιὰ μου, γιὰ νὰ σοῦ φέρω τὸ χαιρετισμὸ καὶ τίς εὐχὲς ἐνὸς ἀφασιομένου φίλου καὶ πιστοῦ συμμάχου σου, τοῦ εἶπε.

Ἐμφανίστηκαν κατόπιν ὁ Φάλκων Βιλλαρὲ, μέγας μάγιστρος τῶν ἱπποτῶν τῆς Ρόδου, ὁ Γουλιέλμος Σανούδο δούκας τοῦ Αἰγαίου κι' ἄλλοι φίλοι ἡ ὑποτελεῖς τοῦ δούκα τῆς Ἀθήνας.

Τελευταῖος ἀπ' ὅλους μῆκε στὴν αἴθουσα ὁ Μιχαήλ Λάσκαρις. Ἦταν μόνος καὶ χωρὶς ἀκολουθούς.

Ἡ δούκισσα Ματθίλδη ἔγινε κατακίτρινη μόλις τὸν εἶδε κι' ἔσκυψε τὸ κεφάλι της, γιὰ νὰ κρύψῃ τὴν ταραχὴ της.

Λίγο πῶς πέρα, ἡ κόμησά τῶν Σαλῶνων κύτταξε μὲ θαυμασμὸ τὸ ἀρρενωπὸ παρσῆμα καὶ τὴν περήφανη φυσιογνωμία τοῦ Ἑλληνα.

— Τί ὁμορφὸς πού εἶναι! ψιθύρισε.

Ἡ εὐγνωμοσύνη πού αἰσθάνεται γιὰ τὸ σωτήρα σου, σὲ κάνει νὰ τὸν βλέπῃς σὰν ἡμίθεο, τῆς ἀπάντησε γελώντας ἡ Ἄννα ντὲ Σαϊντ-Ὁμέρ, πού καθόταν πλάι της. Πρόσεξε, ἀγαπητὴ μου Θαμάρ! Πολλὰ αἰσθήματα ἀρχίζουν ἀπὸ τὴν εὐγνωμοσύνη...

Ὁ Λάσκαρις προχώρησε ἀργὰ καὶ γονάτισε μπροστὰ στὴ δούκισσα Ἐλένη.

Ταπεινὰ σεβαστάματα στὴν κόρη τοῦ Σεβαστοκράτορος Ἰωάννου Ἀγγελίου καὶ μῆτρα τοῦ κράταιδο δούκα τῆς Ἀθήνας, εἶπε.

Μιὰ λάμψι χαρῆς καὶ περηφάνειας πέρασε ἀπὸ τὰ μάτια τῆς δούκισσας.

— Ὁ Θεὸς ἂς κατεβῇ τὰ βήματα τοῦ εὐγενεῖος βλαστοῦ τοῦ αυτοκρατορικοῦ οἴκου τῆς Νίκαιας, ἀπάντησε.

Ὁ Λάσκαρις σηκώθηκε κατόπιν καὶ γύρισε στὸ Βρυνένιο.

— Ἐνδοξε κυρίαρχε τῆς πόλεως τῆς Παλάδος, δέξου τίς εὐχὲς τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τὸ στόμα ἐξὸς πιστοῦ ὑπηκόου τοῦ θρόνου σου, πρόσταξε.

— Οἱ εὐχὲς τῶν ἀγαπητῶν μου Ἑλλήνων χαροποῦν τὴν καρδιὰ μου καὶ μὲ ἰδιαίτερη συγκίνησι τίς ἀκούω ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ἀγαπητοῦ φίλου, πού κάλεσα ἐδῶ γιὰ νὰ παρηρεθῇ στὴ σημερινὴ γιορτῇ. ἀπάντησε ὁ Βρυνένιος.

Σηκώθηκε κατόπιν ἀπὸ τὸ θρόνο του κι' ἀφού εὐχαρίστησε καὶ πάλι τοὺς καλεσμένους του, τοὺς ἔκαμε γνωστὸ τὸ ἔθνος μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς γιορτῆς του, θὰ ἔρχῃ δύο ἱππότες.

— Ὁ εὐγενὴς Τιερρὺ ντὲ Μοντόν, τὸ σεβας τοῦ ἂς προσφῇρ στὸν κυρίαρχο, φώναξε ὁ Σαϊντ-Ὁμέρ κι' ὁ κήρυκας ἐπανελάβε τὰ λόγια του.

— Ἐνὰς ἀμυστακὸς νέος, μὲ βελούδινη χρυσοκέντητὴ στολή, προχώρησε μπροστὰ στὸ δουκικὸ θρόνο καὶ γονάτισε ταπεινὰ.

— Ἡ ζωὴ μου ἂς εἶναι ἐχέγγυο τῆς πίστεώς μου, εἶπε.

Ὁ Ἀλβέρτος Παλαβιτσίνι, μαρκήσιος τῆς Βοδονίτσας κι' ὁ Βονιφάτιος τῆς Εὐβοίας, πού εἶχαν ὀρίσθῃ ὡς ἀνάδοχοι, προχώρησαν τότε, συνοδευόμενοι ἀπὸ μερικὸς νεαρῶν ἀκολούθων, πού κρατοῦσαν στὰ χέρια τους τὰ διακριτικὰ καὶ τὰ ἐμβλήματα τῶν ἱπποτῶν.

Ὁ Παλαβιτσίνι πῆρε ἀμέσως ἕνα χρυσὸ δακτυλίδι καὶ τὸ πέρασε στὸν ἀντίχειρα τοῦ δεξιοῦ χεριοῦ τοῦ ὑποψηφίου ἱπποτῆ.

Τὸ δακτυλίδι αὐτὸ συμβολίζει τὸ μυστικὸ γάμο σου μὲ τὸν οἶκο τοῦ Βρυνένιου, τοῦ εἶπε.

Ὅπως ἡ σύζυγος ὀφείλει πιστὴ στὸν ἄντρα της, ἔτσι καὶ σὺ πρέπει νὰ εἶσαι πιστὸς στὸν κυρίαρχο καὶ δεσποτὴ τῆς ζωῆς σου.

Ὁ Βονιφάτιος τοῦ πέρασε κατόπιν ἕνα χρυσὸν περιδέραιο στὸ λαιμό.

Ὁ χρυσὸς αὐτὸς κλοιὸς εἶναι σύμβολο τῆς ὑποτελείας σου τοῦ εἶπε. Στὸ μέλλον, ἡ θέλησι τοῦ κυρίαρχου σου θὰ εἶναι ὁ ὑπερτατος νόμος γιὰ σένα.

Ὁ Παλαβιτσίνι τοῦ φόρεσε ὑστερὰ ἕναν ἐπὶ χρυσο θώρακα.

— Προμαχὼν τοῦ σεπτοῦ θρόνου τῶν Ἀθηνῶν ἂς εἶσαι πάντοτε, τοῦ εἶπε.

Μὲ τὴ σειρά του, ὁ Βονιφάτιος ξαναπῆρε κοντὰ του καὶ τὸ ἔδωσε μὴ ἀστραφετῇ ἀσπίδα.

— Ἀσπίς τῶν χρῶν καὶ ὀφθαλμῶν καὶ στήθους τῶν δυνάμεων ἂς γίνῃ τὸ χέρι σου, τοῦ εἶπε.

Ὁ Παλαβιτσίνι τοῦ φόρεσε κατόπιν τὴν

περικεφαλαία μὲ τὸ λοφίο καὶ τὸν διέταξε νὰ σηκωθῇ καὶ νὰ προχωρήσῃ μπροστὰ στὸ δούκα.

Ὁ νεαρὸς ὑποψήφιος, ἀφού φίλησε τὸ δεξιὸ χέρι τῶν δύο ἀναδόχων του, προχώρησε μερικὰ βήματα καὶ γονάτισε μπροστὰ στὸ Βρυνένιο, πού τὸν χτύπησε τρεῖς φορές στὸν κάθε ὦμο μὲ τὸ ξίφος του.

— Στὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἀγίου Γεωργίου καὶ τοῦ ἀγίου Μιχαήλ, σὲ χρίω ἱπποτῆ, τοῦ εἶπε.

Τὸν σήκωσε ταυτόχρονα καὶ τὸν φίλησε στὸ μέτωπο, ἐνῶ οἱ νεοὶ εὐγενεῖς τοῦ ἔζωναν στὴ μέση τὸ ξίφος τοῦ ἱπποτῆ καὶ τοῦ περνοῦσαν στὰ πόδια τὰ ἐπιχρυσωμένα σπιρούνια.

— Δόξα καὶ τιμὴ στὸν ἱπποτῆ Τιερρὺ ντὲ Μοντόν! φώναξαν οἱ παρισταμένοι.

— Δόξα καὶ τιμὴ στὸν ἀρέντη καὶ κυρίαρχό μου! φώναξε ὁ καινούργιος ἱπποτῆς.

Ὁ Βρυνένιος προχώρησε τότε μερικὰ βήματα καὶ στάθηκε στὴ μέση τῆς μεγάλης αἴθουσας.

— Ἀγαπητοὶ φίλοι, εἶπε, τὰ ἐθιμά μας ὀρίζουν νὰ χρίῃ ὁ ἀρχὼν τῶν ἱπποτῶν, ὅσα εἶναι τὰ χρόνια τῆς ἀρχῆς του καὶ ν' ἀφίει τοὺς ἄλλους νὰ κερδίζουν τὰ χρυσὰ σπηρούνια τῆς ἱπποσύνης στὰ πεδία τῶν μαχῶν.

Δεύτερος στὴ σειρά εἶναι ἐφέτος ὁ εὐγενὴς Ὀδγος ντὲ Γκογιέ, Νομίξ, ὅμως, ὅτι δὲ θὰ δυσανεκτήσῃ παραχωρῶντας τὴ θέσι του σ' ἕναν ἄλλο, πού εἶναι μεγαλύτερός του στὴν ἡλικία καὶ πού ἔδωσε ὡς σήμερα πολλὰ δειγμάτα τῆς ἀνδρείας καὶ τῆς πίστεώς του. Ὁ ὑποψήφιος πού θέλω νὰ σὰς προτείνω, δὲν προσέρχεται ἀπὸ τοὺς Φράγκους, ἀλλ' ἡ οἰκογένεια τῶν Φράγκων ἱπποτῶν τὸν ἀνοίγει στοργικὰ τὴν ἀγκαλιά της κι' εἶναι ἑτοιμὴ νὰ τὸν δεχτῇ στὸς κόλπους της. Στὴ χειρονομία μας αὐτὴ, ἂς δῇ ἕνα δείγμα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς φιλίας μας.

— Τ' ὄνομά του! φώναξαν πολλοὶ ἀπὸ τοὺς παρισταμένους.

— Τὸν εἶδατε πρὶν ἀπὸ λίγο μπροστὰ στὸ θρόνο μου καὶ τὸν γνωρίζετε ὅλοι, εἶπε ὁ δούκας. Εἶναι ὁ εὐγενὴς Μιχαήλ Λάσκαρις.

Ὁ Λάσκαρις χλωμίωσε, ἀκούγοντας αὐτὰ τὰ λόγια.

— Ἀκούσες τὴν πρότασί μου, εὐγενεῖ καὶ πολῦτιμε φίλε; τοῦ εἶπε ὁ Βρυνένιος. Τί ἔχεις ν' ἀπαντήσῃς;

Ὁ νεαρὸς Ἑλληνας κύτταξε τὴ δούκισσα Ἐλένη καὶ διάβασε στὸ βλέμμα της τὴν ἱκεσίαν καὶ τὸν τρόμο μαζί. Ἦταν σὰ νὰ τοῦ ἔλεγε: «Πρέπει νὰ δεχθῇς. Διαφορετικὰ, εἰσαι χαμένος κι' οἱ Ἕλληνες μαζί μὲ σένα. Ἡ ἐκδίκησι τοῦ Βρυνένιου θὰ εἶναι τρομερὴ».

Κύτταξε ἀκόμη τὴ δούκισσα Ματθίλδη καὶ τρόμαξε βλέποντας τὸ ὄψος πρόσωπο καὶ τὸ πλημμυρισμένον ἀπὸ ἀγων

«Αδιαφορώντας για τις συνέπειες, ένα μόνο πράγμα σκεφτόταν η Θανάς: να βρεθεί κοντά του και να κερδίσει την αγάπη του. Για να το καταφέρει, δε θα δίσταζε μπροστά σε τίποτα.

Το άρνοντικό του Λάσκαρι

Στη νότια πλευρά του Αδριανείου υδραγωγείου, ύψωνόταν στα χρόνια της φραγκοκρατίας, ένα επιβλητικό κτίριο, νεοβυζαντινού ρυθμού, που περιβαλλόταν ολόγυρα από ένα μεγάλο κήπο. Ψηλοί τοίχοι προστάτευαν αυτόν τον τοίχο από όλα τα μέρη, έτσι που από το δρόμο δεν έβλεπε κανείς παρά μόνο το πάνω μέρος του σπιτιού.

Αυτό ήταν το άρνοντικό των Λασκάριων. Μετά την επικράτηση του Μιχαήλ 8ου Παλαιολόγου που σφετερίστηκε το θρόνο της Νικαίας και στέφτηκε αργότερα (1261) αυτοκράτωρ της Κωνσταντινουπόλεως, διώχοντας τους Λατίνους κατακτητές, πολλά μέλη από την οικογένεια των Λασκάριων, είχαν σκορπιστεί σε διάφορα μέρη της Ελλάδας, όπου μετέφεραν τα πλούτη τους, τη θερμή φιλοπατρία τους και τη δραστηριότητά τους. Ένας από αυτούς ήταν κι ο Ιωάννης Λάσκαρις, ο πατέρας του ήρωος της Ιστορίας μας Μιχαήλ.

Ο Ιωάννης Λάσκαρις εγκαταστάθηκε αρχικά στη Θήβα, που ήταν τότε σπουδαίο κέντρο παραγωγής μεταξωτών και ίδρυσε εκεί ένα μεγάλο εργοστάσιο μεταξοβιομηχανίας, με εκατοντάδες εργάτες.

Η Θήβα, η ηπειρωτική αυτή πόλη της Στερεάς, βρισκόταν εκείνη την εποχή σε μεγάλη ακμή. Τα μεταξωτά της έφταναν ως τη Βαλκανία και το Κάδις και πολλοί καρδινάλιοι ή επίσκοποι της δυτικής εκκλησίας τα επιζητούσαν για τα πολυτέλη ιερατικά άμφια τους. Περίοδια ήταν επίσης τα χρυσόφραγα και τα αργυρούφραγα, που έφταναν εκεί. Οι Θηβαίοι τεχνίτες ήξεραν επίσης το μυστικό της βαφής των πορφύρων κι είχαν τη φήμη πως ήταν άπαραμιλλοί σ' αυτό το είδος.

Όταν, το 1147, ο αρχιναύαρχος του Νορμανδού βασιλιά της Σικελίας και Απουλίας Ρογήρου του 2ου, ανήμφιο του περίφημου Ροβέρτου Γκυσκάρδου, Γεώργιος ο 6ος Αντιόχειας επέδραμε με ισχυρό στόλο κατά της Ελλάδας, αφού λεηλάτησε την Κέρκυρα και τις παράλιες πόλεις της Άχατας και Αιτωλίας, μπήκε κατόπιν στον Κορινθιακό, αποβιβάστηκε στην Ίτσα κι από εκεί διευθύνθηκε στη Θήβα, που την λήστεψε στην κυριολεξία. Εκτός από τις ιδιωτικές περιουσίες, διήρπασε επίσης τους θησαυρούς των εκκλησιών και, φεύγοντας, πήρε μαζί του πολλούς μεταξουργούς και βαφείς, που ο βασιλιάς Ρογήρος τους εγκατέστησε στο Παλέριο, για να διδάσουν και στους υπηκόους του την τέχνη της μεταξουργίας και της βαφής πορφύρων. (Αυτός ο Γεώργιος ο 6ος Αντιόχειας ήταν Έλληνας. Στο Παλέριο σώζεται ακόμη η εκκλησία που είχε χτίσει εκεί και

που είναι γνωστή ως «εκκλησία του ναυάρχου» ή της Μαρτοράνας).

Ο Ιωάννης Λάσκαρις ήθελε αργότερα στην Αθήνα, όπου έχτισε το μεγάλο άρνοντικό σπίτι κοντά στο Αδριανείο.

Ο γιός του Μιχαήλ μεγάλωσε το εργοστάσιο των Θηβών και συγκέντρωσε σ' αυτό πάνω από 3000 εργάτες. Αλλά ενώ δεν έπαυε να ενδιαφέρεται γι' αυτό, προτιμούσε, όπως κι ο πατέρας του, να μένει στην Αθήνα.

Ο Μιχαήλ συμπλήρωσε το σπίτι του Αδριανείου, σήκωσε πιο ψηλά τους τοίχους του εξωτερικού περιβόλου και τους ενίσχυσε με μικρούς πυργίσκους, έτσι που το έκανε να μοιάζει με αληθινό φρούριο.

Όταν οι Δεσποτάδες ήρθαν στην Ελλάδα, το μπάτι τους έπεσε σ' αυτό το σπίτι, που σκέφτηκαν να το κάνουν παλάτι τους κι έδρα του κράτους τους. Αλλά ο δόβος ήπιως διασπαστήσαν το υπόγειο πληθυσμό συγκράτησε τις άσφακτικές διαθέσεις τους.

Οι Φράγκοι κατακτητές, ενώ δείχνονταν σκληροί στους κατοίκους της υπαίθρου, από τ' άλλο μέρος κολάκευαν τον αστικό πληθυσμό των πόλεων και προσπαθούσαν να κερδίσουν τη συμπάθεια του.

Αυτό το σύστημα της καταδυναστεύσεως και της αποπαραγωγής του άρνοντι, που συνδυαζόταν με την ταυτόχρονη ενίσχυση του βιοτέχνη και του αστού, ήταν το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της φεουδαρχικής πολιτείας. Ο άρνοντις έπρεπε να είναι ακάδος. Ο βιοτέχνης κι ο έμπορος, αντίθετα, εφίσταναν υποστηρίξει από το φεουδαρχικό, γιατί όσο αυτοί προώδευαν και πλούταισαν τόσο πιο πολύ μεγάλωναν και τα δικά του εισοδήματα, με τη μορφή φόρων, «εκουσιών» εισφορών, κλπ.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να κάνουμε μία μικρή παρέκβαση, για να μπορέσει ο αναγνώστης να καταλάβει ποιά ήταν τα αμοιβαία αισθήματα κι οι σχέσεις μεταξύ κατακτητών και κατακτηθέντων.

Την εποχή που οι Φράγκοι Ιππότες, αντί να ελευθερώσουν τους Αγίους Τόπους, ριχτήκαν σαν ακρίδες πάνω στις ελληνικές χώρες, η συνοχή ανάμεσα στα διάφορα τμήματα της βυζαντινής αυτοκρατορίας είχε πάψει από καιρό. Η Ελλάδα ιδιαίτερα είχε χάσει κάθε δεσμό με την κεντρική διοίκηση. Οι διευθυνόντες τις τυχές του βυζαντινού την είχαν ξεχάσει ολόκληρα. Δεν είχαν ξεχάσει όμως, να την απομυθώσουν. Έπαιρναν από τον άρνοντι, από το βιοτέχνη κι από τον έμπορο τα πάντα. Κανένας τους δεν έβλεπε τα κόπια του. Από τη μία στιγμή στην άλλη, τάχαμε μπροστά από τα μάτια του. Τί γίνονταν αυτά τα χρόνια; Πού πήγαιναν; Ποιά ήταν τα ανταλλάγματα εκείνων που ίδρυοπούσαν, για να μπορέσουν να τα συγκεντρώσουν; Κανένα. Ούτε ασφάλεια είχαν, ούτε δρόμους, ούτε σχολεία, ούτε κανενός είδους κρατική μέριμνα.

Κάθε τόσο, έβλεπαν μόνο τους μεγαλό-

σχημους άπομυθιχτές, που τους διαπαιρναν μέσα από τα χέρια τους το βίος τους. Και πίσω απ' αυτούς έρχονταν κι' άλλοι, ισχυροί τοπάρχες μοναστήρια, επίσκοποι, λογής-λογής αφεντάδες, που καθέναν τους είχε το δικαίωμα να τους παίρνουν ένα κομμάτι από τη σάρκα τους και να τους κλέβει το ψωμί των παιδιών τους μέσα από το στόμα τους. Από το Μιχαήλ Ψελλό, το σοφό ελληνιστή, ιστορικό και πολιτικό, μαθαίνουμε, ότι οι διοικητές που έσπελνε το βυζαντινό έθνος την Ελλάδα σε «χώρα Σκυθών» και δε σκέφτονταν τίποτ' άλλο παρά πώς να τη ληστέψουν και να τη λαφυραγωγήσουν, «Αν τα πολυμνητα χωρία της Ελλάδος, απ' όπου ξεκίνησαν οι Μαραθωνομάχοι, οι Φίλιπποι κι' οι Αλέξανδροι δε μπορούν να σε διαβρώσουν και να σου κάνουν ευχάριστη τη διαμονή σου, ποιά άλλο μέρος της οικουμένης θα μπορούσε να σε ικανοποιήσει;» γράφει με ιερή ανανάκτηση σ' ένα βυζαντινό διοικητή.

Τους βυζαντινούς άπομυθιχτές διαδέχτηκαν κατόπιν άλλοι. Αυτοί ήταν ξένοι κι' είχαν φέρει μαζί τους το δικό τους νόμο: «Κανένας τόπος χωρίς άφέντη». Το δόγμα αυτό δε θα είχε τίποτα το τρομερό, χωρίς την απαραίτητη επεξηγήσή του: Αφεντάδες ήταν μόνο οι Φράγκοι βασιλείς και κανένας άλλος. Οι ξένοι κατακτητές, χωρίς να χασομερήσουν σε λεπτομέρειες, τα έκαναν όλα με μία μονοκοντυλιά δικά τους. Ο χωρίτης, όπως λέγονταν τη βυζαντινή εποχή οι έλευθριοι, οι κτηνέες γης (υπήρχαν ακόμη οι πάροικοι, που δεν είχαν τίποτα αλλά δουλεύαν στον έλαιο) έμαθε, ξαφνικά, πως το χωράφι, το άμπελο ή ο μύλος του δεν ήταν δικά του, αλλά του ξένου αφέντη που, με μία λέξη του, είχε γίνει ιδιοκτήτης ολόκληρης της περιοχής και πως έπρεπε να του δίνουν όλο το εισόδημά τους, από το οποίο αυτός, μεγαλόψυχα, τους άφηνε ένα ελάχιστο μέρος, που τους έφτανε ίσα-ίσα για να μ' πεθάνουν.

Έτσι, οι Έλληνες άγρότες βρέθηκαν πολύ χειρότερα με τη φράγκικη κατάκτηση. Βαρυκομώσαν άλλοτε γιατί τους έπαιρναν τα περισσότερα. Τώρα, όμως τους τα έπαιρναν όλα και, σ' α να μη έφτανε αυτό, τους φέρονταν σ' ας δούλους.

Οι βιοτέχνες κι' οι έμποροι, αντίθετα, έδαν τις δουλειές τους να μεγαλώνουν από τη μία μέρα στην άλλη. Οι Φράγκοι κατακτητές υφίστασαν ρούχα, επιπλά, σκέυα, όπλα, τα πάντα. Κι' ένα μέρος από τα χρήματα που έπαιρναν από τους άγρότες, τα ξανάδιναν στους αστούς, πράγμα που δε γινόταν στη βυζαντινή εποχή. Τα χρήματα έφευγαν τότε για πάντα και κανένας δεν τα ξανάβλεπε. Ενώ τώρα έμεναν, κυκλοφορούσαν από τον ένα στον άλλο κι' έβιναν ζωή και κίνηση στη ντόπια αγορά.

Έτσι, ενώ οι άγρότες μισούσαν θανάσιμα τους κατακτητές, οι αστοί δεν ένοιωθαν παρά μόνο το τραύμα της εθνικής τους φιλοτιμίας. Στο μίος των πρώτων, οι Φράγκοι άπαντούσαν κάνοντας πιο βαρείς τις άλυσι-

δες της σκλαβιάς. Ενώ από τ' άλλο μέρος, με τη βοήθεια και την υποστήριξη που έδιναν στους δευτέρους, αν δεν τους έκαναν φίλους τους, δεν τους είχαν όμως κι' έχθρους. Το ίδιο και περισσότερο ίσως απ' ό,τι σε άλλες πόλεις, είχε γίνει και στην Αθήνα. Οι Δεσποτάδες καλόπιασαν το υπόγειο πληθυσμό, τον κολάκευαν, προσπαθώντας να μάθουν τη γλώσσα του κι' από τ' άλλο μέρος άφηναν τους ανθρώπους τους να ρημάζουν την υπαίθρου.

Είναι, αξιοσημείωτο πως οι Δεσποτάδες, που μερικοί απ' αυτούς είχαν ευγενική και πονετικά αισθήματα, μ' όλο που έμεναν πάνω από ένα αιώνα στην Αθήνα (για την ακρίβεια 109 χρόνια), δε σκέφτηκαν ούτε τη βιοτεχνία ν' αναπτύξουν, ούτε εμπορίου να δημιουργήσουν, ούτε να καλυτερεύουν το βιοτικό επίπεδο του λαού. Ευχαιοσημείονι γιατί μπορούσαν να τον άπομυθώσουν, άφηναν τα πράγματα όπως τα βύτηκαν.

Την εποχή εκείνη, οι Αθηναίοι ήταν μία μικρή και άσημαντη έπαρχικη πόλη. Τόσο άσημαντη, ώστε ο έπισκεπτής της Ελλάδας ανάμεσα στα έτη 1160 και 1173 Ισπανός ραββίνος Βενιαμίν ο εκ Τουδέλας, ούτε καν την αναφέρει, ενώ ο Μιχαήλ Ακομινάτος, που ήταν αρχιεπίσκοπος των Αθηνών κατά τη φράγκικη κατάκτηση, μιλάει με λύπη για τη φτώχεια, τα βάρδαρα ήθη και την έλευνη γλώσσα που χρησιμοποιούσαν οι Αθηναίοι της εποχής του. «Ζήσας, γράφει, επί μακρόν εις Αθήνας, κατήντησα, και ενώ βάρδαρας, ιδιαιτέρη έντύπωσι στον Ακομινάτο, έκανε, όταν, με την ευκαιρία της εγκαταστάσεώς του στο μητροπολιτικό θρόνο, μίλησε στους Αθηναίους, που έιναν συγκεντρωμένοι στην Ακρόπολη, ότι οι ακροάτες δε μπορούσαν να τον καταλάβουν. «Ω πόλις των Αθηνών, μήτηρ της σοφίας, εις ποίον βαθμό άγνοίας περιήλθες;» γράφει. Είς των ένακτιριον λόγον μου έφαινετο ως να ώμιλουν εις γλώσσαν άκατάληπτον εις το ποιμίνιον μου, έζηνη και σκοτεινή εις αυτό, ως εάν οι λόγοι μου να ήσαν εις την περικλήν ή την σκυβικήν». Και προσθέτει: «Απομείνι ή χορηγία του τοπίου, ο Ύμνιτος, πλούσιος εις μέλι, ο ήρεμος Πειραιεύς, ή μυστηριώδης Έλευσις, ή πεδιάς του Μαραθώνος, ή Ακρόπολις, ή πάνσοφος γενεά, ήτις ήγάπα τας έπιστήμας και τας τέχνας, έξηφανίσθη και την θέσιν της κατέλαβε γενεά άμάρφωτος, πτωχή του πνεύμα και το σώμα».

Αλλά είναι καιρός να ξαναγυρίσωμε στην Ιστορία μας. Ο Μιχαήλ Λάσκαρις, φεύγοντας από το δουκικό παλάτι, έτρεξε στο σπίτι του, όπου οι φίλοι του, που περίμεναν το γυρισμό του, τον έβιναν να μπαίνει με κομμένη την άναπνοή και άγριέμενο το βλεμμα.

Ήταν εκεί ο Λάμπρος Εύγενικός, ο Σωτήρης Χλουμίτης, ο Άγγελος Λαμπουδινός, τρεις ή τέσσερες άλλοι.

— Φύγετε! τους φώναξε ο Λάσκαρις. Από στιγμή σε στιγμή, οι Φράγκοι θάβουνε εδώ. Οι Φράγκοι; ρώτησε ο Χλουμίτης. Τί γυρεύουν εδώ; — Ο δούκας θέλω να με κάνει Ιππότη του, άπάντησε ο Λάσκαρις. Άρνήθηκα, φυσικά...

— Κι' έκομες καλά. — Οι Φράγκοι ρίχτηκαν τότε πάνω μου και δεν ξέρω πως κατάφερα να γλυτώσω από τα χέρια τους και να φτάσω εδώ... Αλλά, μη χάνετε καιρό, φίλοι! Μπορείτε ακόμη να φύγετε από τη μυστική διάδο... Σε λίγο, οι Φράγκοι θα ζώσουν το σπίτι και δε θα μπορέσει να γλυτώσει κανείς... Έμπρός, φύγετε!

— Και σύ; ρώτησε ο Λάμπρος Εύγενικός. — Έγώ δε μπορώ να φύγω, άπάντησε ο Λάσκαρις.

— Και γιατί δε μπορείς να φύγεις; — Πρώτα-πρώτα, γιατί δε θέλω να δείξω, στο δούκα πως τον φοβάμαι... Κι' έπειτα, γιατί, αν φύγω, ή όργη του θα έσπαση πάνω στους άλλους. Έλληνες... Έτσι, τα σχέδιά μου... θα ματαιωθούν. Ο δούκας τα έβρει όλα και για τη μυστική εκγύμναση των ανθρώπων μας και για τα όπλα που μας έφερε ο Φιλαρθερινός και για τις ένεργειές μας στη Μεγαρίδα και στην Κορινθία...

— Ένας λόγος παραπάνω για να φύγεις μαζί μας, είπε ο Εύγενικός. — Φίλοι μου, χάνετε πολύτιμο χρόνο, άπάντησε ο Λάσκαρις. Αν φύγω, είμαι σ' α να έπιβεβαιώσω τις ύποψίες του. Ενώ, αν μείνω, θα κερδίσωμε καιρό... Μην ξεχνάτε πως δεν είμαστε ακόμη έτοιμοι για να σηκώσωμε τη σημαία της λευτεριάς.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Η συνέχεια ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Ο κορμωτός ΑΝΤΟΥΑΝ ΚΑΜΠΕΡ Έλ. Βενιζέλου 11, εύχεται στην έκλεκτή και άγαπητή του πελατεία ΚΑΛΟ ΠΙΑΣΧΑ.

“Ενα ιστορικό μυθιστόρημα υπό Λιονέλ Ντύ Μπούργκ

ΜΑΤΩΜΕΝΑ ΚΡΙΝΑ

17^{ον} — Γά, ποιά λάθος σας μιλάτε; ρώτησε η Ισαβέλλα, κυττάζοντας αδιάφορα το συνομιλήτη της.

— Ένωσά την άποτυχία μου να φέρω εις πέρας την άποστολή που μου άναθέσατε...

— Αλλά δε θυμάμαι να σας είχα άναθέσει καμιά άποστολή.

— Ο Γκουτιερρέθ την κύτταξε με άπορία.

— Μου είχατε μιλήσει για το δούκα ντέλα Τόρε, είπε σιγά.

— Κύριε Γκουτιερρέθ, νομίζω, ότι παραλογίζοσαστε, άπάντησε η Ισαβέλλα. Σ' α βασίλισσα, είμαι όποχρεωμένη να καταδικάσω τον τρόπο με τον όποιο βεληήσατε να μου δείξετε το έργο σας. Άποδοκιμάζω μ' όλη μου την ψυχή την πράξι σας... Δε σκέφτηκα ποτέ, να καταφύγω στο έγκλημα, για να έξουδερώσω τους έχθρους του θρόνου μου... Έχετε να μου πείτε τίποτα άλλο, κύριε ύπολογαγέ;...

— Α, συγχωρέστε με, κόντενα να ξεχάσω πως δεν άνηκете πια στο στρατό.

— Ο Γκουτιερρέθ τα είχε χαμένα.

— Μεγαλειότατη, ήρθα για να σας προσφέρω τις ύπηρεσίες μου, τραύλισε.

— Τις ύπηρεσίες σας; είπε η Ισαβέλλα. Και τί θέλετε να σας κάω εδώ;

— Με είχατε κάμει άλλοτε, στον πύργο της Λαγκραντίγια να έλπισω... θέλω να πώ, ότι είχα φαντασθή... Συγχωρέστε με, μεγαλειότατη, αλλά δε ζω παρά με την άνάμνησι των εύτυχισμένων στιγμών που πέρασα κοντά σας. Δέν έπιθυμώ τίποτα άλλο από το να είμαι αιώνα σκλάβος σας... Η ψυχή μου είναι πλημμυρισμένη από άγάπη και λατρεία για σας...

— Δέν καταλαβαίνω τίποτα από τα λόγια σας, άπάντησε ψυχρά η βασίλισσα. Φαίνεται, ότι ο φόβος του έκτελεστικού άποπασμάτος έκαμε το μυλό σας να σαλεύει... Σας λυπάμαι ειλικρινά γι' αυτό... Δε θα έπρεπε ίσως να ενδιαφερόμ για σας. Αν, όμως, έχετε άναγκη, θα μπορούσα να σας δώσω κάποια χρηματική βοήθεια ή να παρακαλώ τον έπιστάτη μου να σας βρή κάποια εργασία στον πύργο... Θα θέλατε ν' άσχοληθήτε με τα άλογα;

— Ο Γκουτιερρέθ είχε την έντύπωσι πως έπρεπε από τα σύννεφα. Και, ξαφνικά, ο πέλος που του σκέπαζε τα μάτια, ξεσχίστηκε.

Τα κατάλαβαν όλα τώρα. Η άκόλαστη βασίλισσα που είχε χάρισε το κορμί της, για να τον σπρώξει στο έγκλημα. Η άγάπη της ήταν ψεύτικη και τα λόγια της έκρυβαν το δόλο και την άπάτη.

Αισθάνθηκε, ξαφνικά, την έπιθυμία να όρμηση πάνω της και να την πιεί με τα χέρια του.

— Αλλά συγκρατήθηκε.

— Άς είσαστε καταραμένη! της είπε, κυττάζοντας την μ' άποστροφή.

Βγήκε κατόπιν, χωρίς να προσέχει τίποτ' άλλο.

Δύο μέρες αργότερα, τον βρήκαν νεκρό σ' ένα βάρδαρο των Πυρηναιών.

Η Ισαβέλλα, όταν της άνήγγειλαν το θάνατό του, έπτε, με προσοχή αδιαφορία.

— Το δυστυχισμένο! Είχε έρθει για να με παρακαλέσει να τον ξαναπάρω στην ύπηρεσία μου. Αλλά του άπάντησα κατηγορηματικά πως αυτό ήταν άδύνατο. Δε μπορούσα να έχω κοντά μου έναν άνθρωπο που είχε άποτομήσει μία στυχερή δολοφονία. Η βασίλισσα της Ισπανίας έμαθε να σέβεται τους έχθρους της μ' όλο το κακό που της έκαναν.

Αυτός ήταν ο έπικήδειος του δυστυχισμένου Γκουτιερρέθ.

Το τέλος της Άνρια

Μετά την άπόφασι της Χούντα, που κήρυξε έκπτωτη τη δυναστεία, τα βασιλικά άνάκτορα είχαν όημειωθεί, καθώς κι' όλα τα πράγματα που βρισκόταν μέσα σ' αυτά.

— Έτσι η Άνρια άναγκάστηκε να φύγει. Οι μοναχοί κι' οι μοναχές που την περιποιούνταν, άλλωστε, την είχαν εγκαταλείψει, μόλις κατάλαβαν, ότι ή λαϊκή άγανάκτησι στρέφό-

ταν εναντίον τους. Η Άνρια ήταν όλομόναχη. Φορώντας το ράσο της μοναχής και με την κοκκώλια κατεδασμένη στο κεφάλι της, σερνόταν στους δρόμους, χωρίς να ξέρη προς τα που έπρεπε να διευθύνει τα βήματά της.

Η πρώτη της σκέψι ήταν να πάη στην έπαυλι που είχε στο δρόμο της Γρανάδας. Εκεί δε θα της έλειπαν, τουλάχιστον, οι ύπηρετες.

— Αλλά δίστασε.

— Αν όλα είχαν πεθάνει μέσα της, ο έγωισμός της, όμως, ζούσε πάντα. Πως αούτη, ή πανέμορφη κόμηση της Γκένουα, θα έμφανίζόταν μπροστά στους ύπηρετες της, στην κατάστασι που βρισκόταν;

— Όχι, ήταν καλύτερο να μ' μάθουν ποτέ το κατάντημά της.

Κι' άλλωστε, τί την ένδιέφερε πιά; Μηπως οι ύπηρετες της θα μπορούσαν να κάμουν μικρότερο το μαρτύριό της;

Η Άνρια δέν ήλπιζε τίποτα πια και δέν περίμενε καμιά βοήθεια από κανένα. Το δηλητήριο που κυλούσε μέσα στις φλέβες της και που έλυνε ημέρα με την ημέρα το κορμί της, την έσπρωχνε όλοένα και περισσότερο στον τάφο. Τί θα την ώφελοόσαν οι περιποιήσεις των ανθρώπων της κι' οι άνσεις του μεγάρου της; Προτιμούσε να πεθάνει άγνωστη ανάμεσα σ' άγνώστους. Δέν είχε ζητήσει ποτέ τη συμπόνια κι' ούτε και τώρα την έπιθυμούσε.

Έτσι, άποφάσισε να διευθυνή στο Άρανχοιθ.

Η Άνρια κατάφερε να βρή όχι χωρίς κόπο ένα άμαξι — τις ημέρες εκείνες κανείς δέν ήταν πρόθυμος να έξυπηρετήσει τους ανθρώπους που φορούσαν ράσα — και ύποσχέθηκε στον άμαξι, ότι θα του δώσει δέκα διπλές πιτσόλες, αν την πήγαινε προτού νυχτώσει στη μικρή αυτή Ισπανική πόλη, όπου φανταζόταν, ότι ο πυρετός της έπαναστάσεως δε θα είχε φτάσει ακόμη.

Ο άμαξις, που ήξερε καλά το έπάγγελμά του, της πήρε άλλες τέσσερες πιτσόλες στο δρόμο, βλαστημώντας μέσα του γιατί το Άρανχοιθ βρισκόταν πολύ κοντά, για να μπορέσει να της ζητήσει κι' άλλα χρήματα.

Λίγο πριν από τη δύσι του ήλιου, τέλος, άντίκρυσαν τα τείχη της πόλεως.

Η Άνρια διάταξε τον άμαξι να σταματήσει σε μικρή άψευτασι από τα τείχη, του πλήρωσε το ποσό που είχαν συμφωνήσει κι' έπειτα κατέβηκε από το άμαξι.

Ο άμαξις την είδε να χάνεται σ' ένα δρόμο με μεγάλες καστανιές στις δύο άκρες και σε λίγο την ένασε από τα μάτια, ξεσχίστηκε. Τότε τα άλογά του και η άναπνηρ το δρόμο για τη Μαδρίτη. Είχε κερδίσει με το παραπάνω την ημέρα του.

Ο δρόμος που ακολουθούσε η Άνρια, έκανε το γύρο ενός μικρού λόφου. Στην άντιθετη πλευρά αυτού του λόφου, ύψωνόταν το παμπάλαιο μοναστήρι των Καρμυλιτών, που έχρονολογείτο από τον 13ο αιώνα.

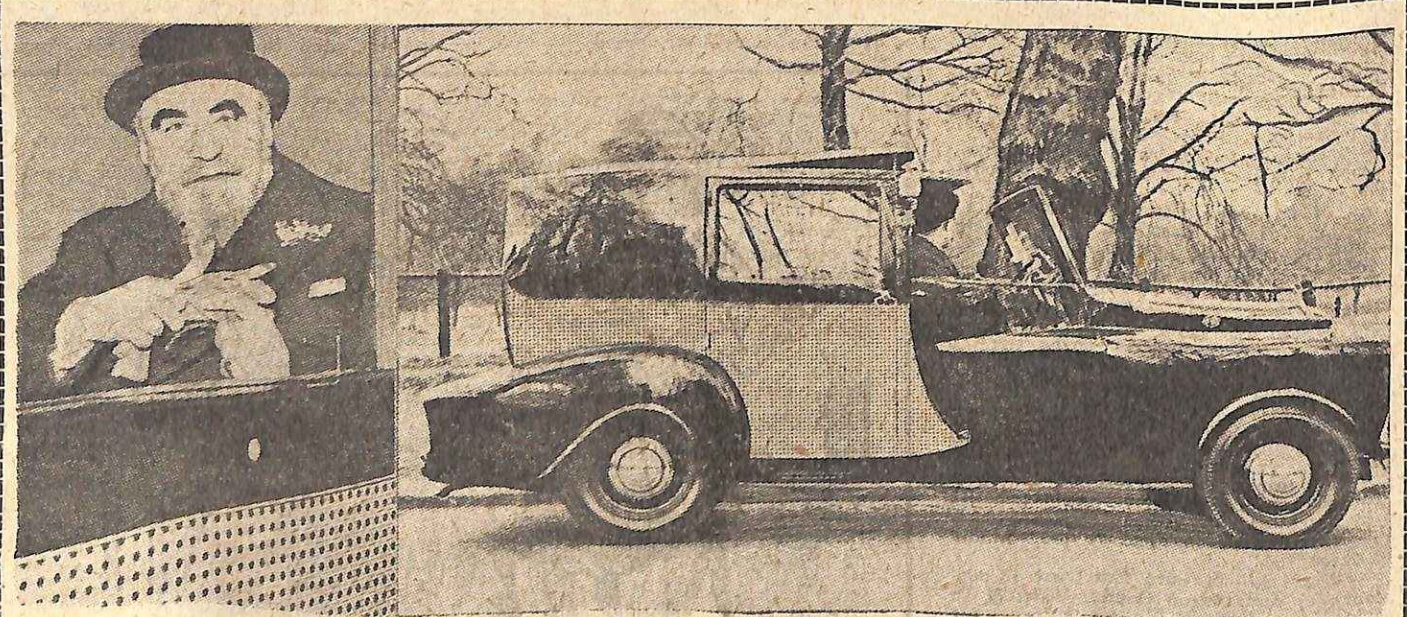
Το Άρανχοιθ ήταν μια μικρή πόλη κι' οι μοναχές, που έμεναν σ' αυτό το μοναστήρι, δε θα είχαν λόγο να φύγουν — σκεφτόταν η Άνρια. Δέν είχε λόγους, δε άλλου, ν' άμφιβάλη για τη φιλοξενία τους, γιατί γνώριζε την ήγουμένη, που την είχε έξυπηρετήσει άλλοτε, την έπαυτη μοναχόνα της. Στο μοναστήρι αυτό θα περίμενε πώς το θάνατό, που τον ένοιωσε κίος να στεραιγίση ολόγυρά της.

Κατάκοπη και λαχανιασμένη έφτασε, τέλος, μπροστά στην πόρτα του μοναστηριού.

Αλλά του κάκου τράβηξε κάμποσες φορές τη βαρεία άλυσιδα που κρεμόταν από τον τοίχο. Σε κάθε τράβηγμα, άκούγόταν το χτύπημα της καμπάνας στο έξωτερικό του μοναστηριού. Αλλά κανένας άλλος ήχος δέν έφτανε σ' αυτή της Άνρια. Το μοναστήρι φαίνόταν άκατοίκητο.

— Έφυγαν! ψιθύρισε με σδυμένη φωνή η Άνρια.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Το τέλος.

Ο βαθύπλουτος Νουμπάρ Γκουλμπεκιάν, γιός του έπίσης διεσκατομμυριούχου Άρμενίου Καλούστ Σαρκίς Γκουλμπεκιάν που πέθανε πρό χρόνων, βρήκε πως ο μόνος τρόπος για να κυκλοφορή κανείς στους δρόμους του Λονδίνου είναι να χρησιμοποιή ταξί. Παραμερίζοντας, λοιπόν, τις άσφαλείς, ρόλε-ρόβε του, προήγγειλε ένα αυτοκίνητο που του στοιχισε 3 χιλιάδες λίρες Άγγλίας και το όποιο κυκλοφορεί τώρα στους δρόμους της Άγγλικής πρωτεύουσας ως ταξί, αλλά χρησιμοποιείται άποκλειστικά από τον ίδιο. Άριστερά στη φωτογραφία μας ο βαθύπλουτος Άρμενιος που είναι σήμερα 53 χρόνων και του όποιοι άπολογίζεται σε 35 διεσκατομμύρια δολάρια και δεξιά τώ... ταξί που τον έξυπηρετεί σ' όλες του τις μετακινήσεις.

Συνέχεια καλλιτεχνών

Ο ΤΡΕΛΛΟΣ ΧΟΡΕΥΤΗΣ

ΑΝΟΙΞΙ στη Βουδαπέστη, στα όρια εκείνα χρόνια, πριν απ' τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο. Το θέατρο της Όπερας ήταν γεμάτο από έκλεκτο κόσμο, τη βραδιά της πρώτης εμφάνισης του Ρωσικού Αυτοκρατορικού Μπαλέτου.

Η Ρόμολα ντ'ε Πουλιόζου, η κόρη της διασημότερης ηθοποιού της Ουγγαρίας, παρακολούθησε με προσήλωση το διάσημο εκείνο θέαμα, απ' το θεωρείτο της μητέρας της.

Όταν χόρευε ο Βασίλειος Νιζίνσκυ — γιούδας, Έγγονος και διαέγγονος χορευτών, μεγαλοφυΐα του μπαλέτου — όλοι οι θεατές σηκώθηκαν όρθιοι, παραληρώντας από θαυμασμό, κι' έρραναν τη σκηνή με λουλούδια. Η Ρόμολα είχε μείνει σαν δεισιπάρμενη... Απ' τη στιγμή εκείνη, αποφάσισε να εγκαταλείψει τις θεατρικές σπουδές της και να γίνει χορεύτρια.

Επιδόθηκε με φανατισμό στο καινούργιο αυτό ιδανικό της, αφού έφυγε απ' τη Βουδαπέστη ο θάσος του μπαλέτου. Στην επιστροφή του, πήρε την άδεια να παρακολουθήσει τις πρόβες.

Όταν τη σύστησαν στο νεαρό και γλωμό Νιζίνσκυ, εκείνος τη χαιρέτησε με μία βθεσία υποκλίση, γιατί δεν είχε καταλάβει καλά τη σύστασι κι' είχε νομίζει πως έπρόκειτο για τη μεγαλύτερη χορεύτρια της Βουδαπέστης!

Όστόσο, απ' την πρώτη εκείνη συνάντησή τους, η Ρόμολα λάτρευε το Νιζίνσκυ. Ο Ντσαγκίλεφ, ο άρχηγός του θέατρου, μάντευε το αίσθημα της και της ψιθύριζε: — Πρόσεξε! Ο Νιζίνσκυ νοιάζει σαν ένας ήλιος που σκορπίζει φως, μα όχι και ζεστασιά...

Αλλά η Ρόμολα αγνόησε αυτή την προειδοποίησή του. Με τη βεβαιότητα αυτή την προειδοποίησή του, με τη βεβαιότητα πως ο Νιζίνσκυ ήταν ο άνθρωπος του πεπρωμένου της, πέτυχε την άδεια ν' ακολουθήσει το θάσος του μπαλέτου στα ταξίδια του, ως μαθητούμενη.

Πήγε μαζί του στο Παρίσι, στο Λονδίνο... Έπειτα ξεκίνησαν για τη Νάτιο Αμερική.

Μία μέρα πριν φτάσουν στο Ρίο Τζανέιρο, κάποιος απ' το θέατρο παρουσιάστηκε στη Ρόμολα και της είπε: — Ο Νιζίνσκυ δεν μπορεί να σάς μιλήσει, γιατί δεν ξέρει τη γλώσσα σας. Άνευσε λοιπόν σ'εμένα να σάς ρωτήσω αν θέλετε να τον παντρευτείτε!

Η νέα νόμιζε πως την κορόιδευε, έγινε έξω φρενών κι' έτρεξε να κλειστεί στην καμπίνα της. Μία εκείνος της έβριζε ένα σημείωμα κάτω απ' την πόρτα:

«Δώστε μου, παρακαλώ, μία απάντησι. Ο Νιζίνσκυ ανυπομονεί».

Σε ήταν λοιπόν αλήθεια!... Ακόμα δεν μπορούσε να πιστέψει η Ρόμολα σ' ένα τέτοιο θαύμα. Όταν όμως ανέθηκε στο κατάστημα, την πλησίασε ο ίδιος ο Νιζίνσκυ και της είπε με τα «εσπασμένα» γαλλικά του: — Δεσποινίς, θέλετε... εσείς κι' εγώ...

Κι' έκανε μία παντομίμα, σά να φορούσε βέρα στο τρίτο δαχτύλο του.

— Να, ναι, ναι! φώναξε σαν τρελή η Ρόμολα.

Κι' έτσι ζευγαρώθηκαν οι δυο αυτοί παράξενοι ερωτευμένοι, που δεν ήξεραν ο ένας τη γλώσσα του άλλου. Αν ήθελαν να πουν κάτι — έβλεπε απ' τις ερωτικές διακρίσεις τους — μεταχειρίζονταν φιλίες για διερμηνείες.

Όταν παντρεύτηκαν, στο Ρίο, ο δήμαρχος τους έκανε τις τυπικές ερωτήσεις ισπανικά. Ο Νιζίνσκυ απάντησε ρωσικά και η Ρόμολα ουγγαρικά και γαλλικά!

Πριν όμως ακόμη τελειώσουν το μήνα του μέλιτος, άρχισε να συννεφιάζει ο ούρανος της ευτυχίας τους. Ο Ντσαγκίλεφ θυμωσε τόσο πολύ με το γάμο του Νιζίνσκυ — γιατί τον ήθελε αποκλειστικά αφιερωμένο στην τέχνη του χορού — ώστε όρκιστηκε να τον καταστρέψει.

Πρώτα απ' όλα λοιπόν, τον έδιωξε απ' το θέατρό του. Ο Νιζίνσκυ, τον έδιωξε απ' το θέατρό του. Ο Νιζίνσκυ, τον έδιωξε απ' το θέατρό του. Ο Νιζίνσκυ, τον έδιωξε απ' το θέατρό του.

Όταν κηρύχθηκε ο παγκόσμιος πόλεμος, το ζευγάρι κι' η κόρη τους βρισκόταν στην Ουγγαρία. Φυλακίστηκαν τότε, γιατί ήταν Ρώσοι κι' η τάρωσαν να τους ελευθερώσουν. Οι Ιαχούροι όμως φίλοι τους κα- ξαναβρήκαν μία σύνοχη ευτυχία.

Μα ο Ντσαγκίλεφ τους κυνηγούσε αλύπητα, με δίκες και με δυσφημίσεις. Μάλιστα, η Έλσα του πήρε τώρα μορφή εγκληματική.

Κάποτε, πάνω στη σκηνή του θεάτρου, ο Νιζίνσκυ πήρε ένα σκουριασμένο καρφί, που είχε βρεθεί εκεί τυχαίως. Άλλοτε πάλι, έπεσε από ψηλά ένα βαρύ σίδερο, και θά τον σκότωνε, αν δεν προλάβαινε να παραμερίσει...

Τα παράξενα αυτά ατυχήματα μεγάλωσαν τον εκνευρισμό του Νιζίνσκυ. Κι' η συμπεριφορά του άλλαξε απότομα. Φερνότανε τώρα τόσο απρόκλητος στη γυναίκα του, ώστε έκελιν ανησυχία και συμβουλευτική ένα περίφημο ψυχολόγο. Αυτός κάλεσε το Νιζίνσκυ, δέχεν για να μιλήσουν για την ύγεια της γυναίκας του. Αφού τον εξέτασε με τρόπο, δήλωσε ύστερα στη Ρόμολα:

Πρέπει να φανίτε γυναίκα, κυρία μου. Ο άντρας σας είναι αθέρα- πευτα τρελλός!

Ήταν το τελειωτικό χτύπημα... Κι' όμως η Ρόμολα το υπόμεινε καρ- τερικά. Έμεινε πάνω από 20 χρόνια κοντά στον τρελό σύζυγό της, προσ- φερόντάς του τις περιποιήσεις της και την αγάπη της.

Στο διάστημα αυτό, ο Νιζίνσκυ χόρευε κάπου-κάπου, η Έλσαπε τους άλλους να χορεύουν και διώρωνε τα λάθη τους.

Όπου πθανε όμως, το 1951, δεν ξαναβρήκε ποτέ τα λογικά του.

Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΔΟΥΜΑΣ ΚΑΙ Η ΙΝΤΑ ΦΕΡΡΙΕ

«Ξέρω πως πιστεύετε ως σήμερα ότι τα κρίνα είναι λευκά, όπως επίσης το χιόνι κι' ο αλάστρος. Σας συλλυπούμαι, όμως, γι' αυτή την αντίληψή σας. Άληθινά λευκά σ' αυτό τον κόσμο είναι μόνο τα χέρια της δεοποι- νίδος... Ιντά».

Μ' αυτά τα λόγια, ο Αλέξανδρος Δουμάς, πατέρας, εξέφραζε το θαυ- μασμό του στην ηθοποιό Ιντά Φερριέ — στο πραγματικό της όνομα ήταν Μαργαρίτα-Ιωσηφίνα Φερράν.

Όταν, αργότερα, ο μεγάλος συγγραφέας έδωσε την «Τερέζα» του στο θέατρο της «Πόρτ Σαιν-Μαρτέν», επισημειώθηκε το ρόλο της πρωταγωνί- στριάς στην «Ιντά».

Το έργο είχε καταπληκτική επιτυχία. Κι' η πρωταγωνίστριά του απο- βέθηκε από το κοινό, που την ξανακάλεσε ξη φορές στη σειρά πάνω στη σκηνή στο τέλος της δεύτερης πράξεως.

Μετά την παράστασι, η «Ιντά, με τα μάτια πλημμυρισμένα από δάκρυα, πήγε να βρή το Δουμά».

— Μεγάλε μου δασκαλε, του είπε, πως να σάς εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου; Ήμουν μία άγνωστη θεατρινούλα και με κάματε, ξαφνικά, διάσημη. Σας χρωστάω τα πάντα και αναρωτιέ- μαι αν θά μπορέσω ποτέ να σάς εξοφλήσω το χρέος μου...

Ο Αλέξανδρος Δουμάς της χαμογέλασε, τη χτύπησε προστατευτικά στον ώμο και την προσ- κάλεσε να φάνε μαζί.

Από το βράδυ εκείνο έγιναν αχώριστοι.

Η «Ιντά Φερριέ» ήταν μία από τις αναρί- θμητες κατακτήσεις του μεγάλου συγγραφέως. Μόνον ότι τα πράγματα δεν έγιναν μ' αυτήν όπως μ' όλες τις άλλες.

Ο Δουμάς ένθουσιαζόταν εύκολα. Άλλα και απογοητευόταν επίσης με την ίδια ευκολία. Σπτάσος και γενναίος από ίδιους γκρε- σιάς, μόλις κουραζόταν από μία φίλη του, χρη- σιμοποιούσε ένα αλάνθαστο φάρμακο, γι'α να την ξεφορτωθεί: Κέντριζε τη φιλαργυρία της, ξεροντας ότι το λάττωμα αυτό είναι κοινό σ' όλες τις γυναίκες. «Φύγε, της έλεγε με μελο- δραματικό ύφος. Φύγε για πάντα! Πάρε μαζί σου επιπλά, ρούχα, πίνιακες, πολύωστα, λεηλά- τησε και άδειασε το σπίτι μου. Άλλα, άφησε μου τούλάχιστον τη μεγαλοφυΐα μου». Με τον τρόπο αυτό γλύτωνε από τις γυναίκες, που είχαν άρ- χίσει να βαραίνουν πάνω του. Ο ίδιος συνήθε- νε να λέει: «Δύο πράγματα στον κόσμο με κά- νουν να χαίρομαι τη ζωή: η αγάπη κι' η ελευ- θερία. Και τα δύο και τα δύο στον υπερθετι- κό βαθμό. Για την αγάπη θάβω και τη ζωή μου. Άλλά για την ελευθερία δε θά διστάζω να θυσιάσω και την αγάπη μου».

Με την «Ιντά, όμως, τα πράγματα έγιναν, δ- πως είπαμε, διαφορετικά.

Η μικρή θεατρινούλα, που, στο μεταξύ, εί- χε γίνει διάσημη, κατάφερε, πρώτα-πρώτα, να κερδίσει τη συμπάθεια του δούκα της Ορλεάνης, που συνδεόταν φιλικά με τον Δουμά. Ο δούκας του υπόδειξε, λοιπόν, να νομιμοποιηθεί τις σχέσεις του. Κι' επειδή ο συγγραφέας, δεν έδωσε σημασία στη σύστασι του πρίγκιπος, η «Ιντά» κατέφυγε στον... κηδεμόνα της, κάποιον Ντομάνζ.

Η «Ιντά» ήταν έκθετο. Το δικαστήριο της είχε δώσει, λοιπόν, έναν κηδεμόνα, που φαί- νεται ότι ήξερε να προστατεύει με τον καλύτερο τρόπο τα συμφέροντά της.

— Δώσε μου σαράντα χιλιάδες φράγκα κι' όλα θά κανονιστούν, της είπε αυτός.

— Σαράντα χιλιάδες φράγκα; φώναξε η «Ιντά. Και που να τα βρω; — Δεν είναι ανάγκη να κουραστώ, της απάντησε ο Ντομάνζ. Ζήτησέ τα από το Δουμά. Δε θά σου τα άρνηθώ...

Ο Δουμάς, που κέρδιζε τεράστια ποσά από τα έργα του, είχε τη συ- νήθεια να μη λογαριάζει ποτέ τα χρήμα. Η «Ιντά» δε δυσκοιλήθηκε, λοιπόν, να του πάρει τις σαράντα χιλιάδες φράγκα. Μ' αυτά ο Ντομάνζ άγγωσε ληξιαρχείο για νομιμοποίηση του συγγραφέως, που κυκλοφορούσε στην άγρο- α, δέξας διακόσιον χιλιάδων φράγκων. (Οι κάτοχοι τους προτίμησαν να χάσουν ένα ποσό παρά να περιμένουν την εξόφλησή τους, που ένας Θεός ήξερε αν θά γινόταν ποτέ). Έπειτα, πήγε να βρή τον συγγραφέα.

— Σας φέρνω την προίκα της «Ιντά, του είπε, δειχοντάς του τα γραμ- μάτια.

Και του ζήτησε να την παντρευτεί.

Ο Δουμάς άρνήθηκε στην αρχή. Άλλα, όταν ο Ντομάνζ τον απείλησε ότι θά τον έβαζε στη φυλακή, αναγκάστηκε να υποχωρήσει.

Οι γάμοι του με την «Ιντά» έγιναν στις 5 Φεβρουαρίου 1840 και παρέ- στησαν σ' αυτούς ο Σατωμπριάν, ο Νουβιέ, ο Βιλλεμαίν και πολλοί άλ- λοι εκπρόσωποι των γραμμάτων και της τέχνης.

Ο Δουμάς, καλόκαρδος όπως πάντα, πήρε το πράγμα από την ευχάρι- στη όψη του και προσπάθησε να πείσει δυο μπορούσε καλύτερα το ρόλο του συζύγου.

Η «Ιντά, από τ' άλλο μέρος, ρίχτηκε στη σπατάλη και τις διασκεδά- σεις και ταυτόχρονα άνησεν τις σχέσεις της με μερικούς παλιούς φίλους της. Ο πιο ευνοούμενος ανάμεσα σ' αυτούς ήταν ο μυθιστοριογράφος

Ροζέ ντε Μπωβουάρ, που συνδεό- ταν επίσης φιλικότατα με το Δουμά.

Όπως συμβαίνει πάντα σε πα- ρόμοιες περιπτώσεις, ο Δουμάς πληροφορήθηκε τελευταίος τις ά- πιστίες της γυναίκας, στην οποία είχε δώσει το όνομα του.

Ένα βράδυ, λοιπόν, του αλε- ταιρίστηκε, για να πάη στο μέγα- ρο του δούκα της Ορλεάνης, αλ- λά ξαναγύρισε έπειτα από κάμ- πηση ώρα, λέγοντας ότι του ήρ- θε μία ξαφνική έμπνευσι. Άντί να πάη, όμως, στο γραφείο του, πήρε ένα τραπέζι κι' έβαλε κον- τά στο συζυγικό κρεβάτι κι' άρ- χισε να γράφει, χωρίς να προσέ- χη τις έντονες διαμαρτυρίες της «Ιντά».

Έξω χιόνιζε. Το κρύο ήταν πο- λύ δυνατό. Άλλά το τζάκι που έκαιγε στη γωνία έκανε ευχάρι- στη την ατμόσφαιρα του δωματίου.

Ο Δουμάς έγραφε πάντα και η «Ιντά» ξεφώνιζε αδιάκοπα, όταν, ξαφνικά, η πόρτα της ντουλάπας άνοιξε με όρμη κι' ο Ροζέ ντε Μπωβουάρ, με άδαιμια σκεδόν περιθώλη, έκαμε την εμφάνισή του. Ήταν μελανιασμένος από το κρύο.

Και τότε ξετυλίχτηκε η πιο κωμική σκηνή που θά μπορούσε κανείς να φανταστεί. Ο Μπωβου- άρ... τάβαλε με το Δουμά.

— Δεν έχεις ίχνος ντροπής μέ- σα σου! του φώναξε. Είπες ότι θά λείψης από τη νύχτα κι' αντί γι' αυτό ξαναγύρισες ξαφνικά και μου θρονιάστηκες πλάι στο προσκεφάλο της γυναίκας σου, αναγκάζοντάς με να τρέξω να κρυφτώ μέσα σ' αυτό το ντουλάπι, όπου λίγο έλειψε να πε- θάνω από το κρύο! Και ίαχυρίζεσαι πως είσαι φίλος μου!

Η πρώτη σκέψη του Δουμά ήταν να τον πετάξει έξω από το σπίτι του. Άλλα, όταν πήγε κοντά στο παράθυρο και είδε το πυκνό χιόνι που έπεφτε έλλαξε γνώμη και μουρμούρισε:

— Μ' αυτό τον καιρό, ούτε το σκύλο του, δε θά πετούσε κανείς έξω! Και, γυρίζοντας στον Μπωβουάρ, του είπε:

— Άδριο θά λογαριαστούμε! Στο μεταξύ, σου επιτρέπω να περάσης τη νύχτα στην πολυθρόνα μου.

Γούθηκε κατόπιν κι' έπεσε στο κρεβάτι, πλάι στην έπιστη «Ιντά. Άλλα, έβλεπε τον Μπωβουάρ που τουρτουρίζε και δε μπορούσε να ησυχάσει.

Αυτό το ζώον θα κυρολογήσι σίγουρα! είπε σε μία στιγμή. Κι' αυτό δεν το θέλω! Έ, κύριε ντε Μπωβουάρ, έλα να πλυνώσες μαζί μας!

Ο Μπωβουάρ δεν περίμενε να του το ξαναπεί. Έτρεξε άμέσως και χά-θηκε κάτω από τα σκεπασμάτα.

Το πρωί, ο Δουμάς έγνησε πρώτος. Σηκώθηκε από το κρεβάτι, ντύθηκε και περίμενε. Σε λίγο έγνησε κι' ο Μπωβουάρ.

— Άκούστηκε ποτέ παλιοί φίλοι σάν κι' εμάς να τσακωθούν για μία γυναίκα σάν τη σύζυγό μου; του είπε τότε ο Δουμάς.

Του πήρε κατόπιν το χέρι και το άκούμπησε μαζί με το δικό του πάνω στο στήθος της «Ιντά».

Γούθηκε κατόπιν κι' έπεσε στο κρεβάτι, πλάι στην έπιστη «Ιντά. Άλλα, έβλεπε τον Μπωβουάρ που τουρτουρίζε και δε μπορούσε να ησυχάσει.

Αυτό το ζώον θα κυρολογήσι σίγουρα! είπε σε μία στιγμή. Κι' αυτό δεν το θέλω! Έ, κύριε ντε Μπωβουάρ, έλα να πλυνώσες μαζί μας!

Ο Μπωβουάρ δεν περίμενε να του το ξαναπεί. Έτρεξε άμέσως και χά-θηκε κάτω από τα σκεπασμάτα.

Το πρωί, ο Δουμάς έγνησε πρώτος. Σηκώθηκε από το κρεβάτι, ντύθηκε και περίμενε. Σε λίγο έγνησε κι' ο Μπωβουάρ.

— Άκούστηκε ποτέ παλιοί φίλοι σάν κι' εμάς να τσακωθούν για μία γυναίκα σάν τη σύζυγό μου; του είπε τότε ο Δουμάς.

Του πήρε κατόπιν το χέρι και το άκούμπησε μαζί με το δικό του πάνω στο στήθος της «Ιντά».

Γούθηκε κατόπιν κι' έπεσε στο κρεβάτι, πλάι στην έπιστη «Ιντά. Άλλα, έβλεπε τον Μπωβουάρ που τουρτουρίζε και δε μπορούσε να ησυχάσει.

Αυτό το ζώον θα κυρολογήσι σίγουρα! είπε σε μία στιγμή. Κι' αυτό δεν το θέλω! Έ, κύριε ντε Μπωβουάρ, έλα να πλυνώσες μαζί μας!

Ο Μπωβουάρ δεν περίμενε να του το ξαναπεί. Έτρεξε άμέσως και χά-θηκε κάτω από τα σκεπασμάτα.

Το πρωί, ο Δουμάς έγνησε πρώτος. Σηκώθηκε από το κρεβάτι, ντύθηκε και περίμενε. Σε λίγο έγνησε κι' ο Μπωβουάρ.

— Άκούστηκε ποτέ παλιοί φίλοι σάν κι' εμάς να τσακωθούν για μία γυναίκα σάν τη σύζυγό μου; του είπε τότε ο Δουμάς.

Του πήρε κατόπιν το χέρι και το άκούμπησε μαζί με το δικό του πάνω στο στήθος της «Ιντά».

Γούθηκε κατόπιν κι' έπεσε στο κρεβάτι, πλάι στην έπιστη «Ιντά. Άλλα, έβλεπε τον Μπωβουάρ που τουρτουρίζε και δε μπορούσε να ησυχάσει.

Αυτό το ζώον θα κυρολογήσι σίγουρα! είπε σε μία στιγμή. Κι' αυτό δεν το θέλω! Έ, κύριε ντε Μπωβουάρ, έλα να πλυνώσες μαζί μας!

Ο Μπωβουάρ δεν περίμενε να του το ξαναπεί. Έτρεξε άμέσως και χά-θηκε κάτω από τα σκεπασμάτα.

Το πρωί, ο Δουμάς έγνησε πρώτος. Σηκώθηκε από το κρεβάτι, ντύθηκε και περίμενε. Σε λίγο έγνησε κι' ο Μπωβουάρ.

— Άκούστηκε ποτέ παλιοί φίλοι σάν κι' εμάς να τσακωθούν για μία γυναίκα σάν τη σύζυγό μου; του είπε τότε ο Δουμάς.

Του πήρε κατόπιν το χέρι και το άκούμπησε μαζί με το δικό του πάνω στο στήθος της «Ιντά».

Γούθηκε κατόπιν κι' έπεσε στο κρεβάτι, πλάι στην έπιστη «Ιντά. Άλλα, έβλεπε τον Μπωβουάρ που τουρτουρίζε και δε μπορούσε να ησυχάσει.

Αυτό το ζώον θα κυρολογήσι σίγουρα! είπε σε μία στιγμή. Κι' αυτό δεν το θέλω! Έ, κύριε ντε Μπωβουάρ, έλα να πλυνώσες μαζί μας!

Ο Μπωβουάρ δεν περίμενε να του το ξαναπεί. Έτρεξε άμέσως και χά-θηκε κάτω από τα σκεπασμάτα.

Το πρωί, ο Δουμάς έγνησε πρώτος. Σηκώθηκε από το κρεβάτι, ντύθηκε και περίμενε. Σε λίγο έγνησε κι' ο Μπωβουάρ.

— Άκούστηκε ποτέ παλιοί φίλοι σάν κι' εμάς να τσακωθούν για μία γυναίκα σάν τη σύζυγό μου; του είπε τότε ο Δουμάς.

Του πήρε κατόπιν το χέρι και το άκούμπησε μαζί με το δικό του πάνω στο στήθος της «Ιντά».

Γούθηκε κατόπιν κι' έπεσε στο κρεβάτι, πλάι στην έπιστη «Ιντά. Άλλα, έβλεπε τον Μπωβουάρ που τουρτουρίζε και δε μπορούσε να ησυχάσει.

Αυτό το ζώον θα κυρολογήσι σίγουρα! είπε σε μία στιγμή. Κι' αυτό δεν το θέλω! Έ, κύριε ντε Μπωβουάρ, έλα να πλυνώσες μαζί μας!

Ο Μπωβουάρ δεν περίμενε να του το ξαναπεί. Έτρεξε άμέσως και χά-θηκε κάτω από τα σκεπασμάτα.

Το πρωί, ο Δουμάς έγνησε πρώτος. Σηκώθηκε από το κρεβάτι, ντύθηκε και περίμενε. Σε λίγο έγνησε κι' ο Μπωβουάρ.

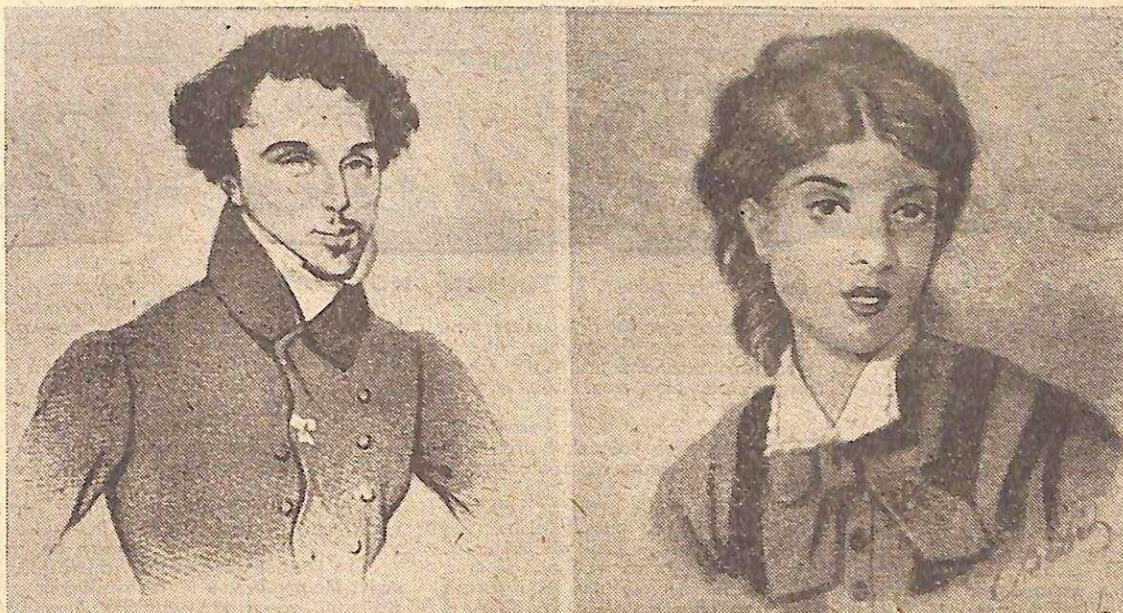
— Άκούστηκε ποτέ παλιοί φίλοι σάν κι' εμάς να τσακωθούν για μία γυναίκα σάν τη σύζυγό μου; του είπε τότε ο Δουμάς.

Του πήρε κατόπιν το χέρι και το άκούμπησε μαζί με το δικό του πάνω στο στήθος της «Ιντά».

Γούθηκε κατόπιν κι' έπεσε στο κρεβάτι, πλάι στην έπιστη «Ιντά. Άλλα, έβλεπε τον Μπωβουάρ που τουρτουρίζε και δε μπορούσε να ησυχάσει.

Αυτό το ζώον θα κυρολογήσι σίγουρα! είπε σε μία στιγμή. Κι' αυτό δεν το θέλω! Έ, κύριε ντε Μπωβουάρ, έλα να πλυνώσες μαζί μας!

Ο Μπωβουάρ δεν περίμενε να του το ξαναπεί. Έτρεξε άμέσως και χά-θηκε κάτω από τα σκεπασμάτα.

Ο Αλέξανδρος Δουμάς την εποχή που ήταν ερωτευμένος με την ηθοποιό Ιντά Φερριέ (δεξιά).

φτά αγόραζε χαρτί της μουσικής, για να γράφει, να συνθέτει δλοένα, τραγουδιάρ, μενούετα... Στά 16 χρόνια του, έγραφε την ά- θαντη πρώτη συμφωνία του.

Μονάχα η μουσική ύπηρει γι' αυτόν. Έργαζόταν ακούραστα κι' άδαι- φορούσε για τη φτώχεια του.

Φυρούσε ρούχα μπαλωμένα. Για ν' ανταποκριθί στα άπαραίτητα κα- θμερινά μικροξόδα, έβρινε μαθήματα μουσικής, έδω κι' έκει, πάντα μ' έξευτελιστική άμειδη.

Κάποτε, είχε αναλάβει να διδάξει πιάνο σ' ένα παιδί 8 χρόνων. Όταν όμως μπήκε στην κάμαρα, τον βρήκε να συνθέτει στο πιάνο την ούθερτορα μιας όπερας, ξεχνώντας τελείως το μικρό μαθητή του, που κα- θότανε κατσουφισμένος σε μία γωνιά!

Μία μέρα, ο Φρανς παρουσιάστηκε σ' ένα μέγαρο της Ρινγκστράσε. Κάποιος τον είχε συστήσει στους πλούσιους γονείς της Κάτι φον Τρέσεν, για να δώσει μαθήματα πιάνου στην κόρη τους. Άφω τον ρώτησαν εκείνοι και τη ζωή του και τις συνήθειές του, αφού βεβαιώθηκαν πως ήταν τίμιος και έγκρατος νέος, πως δεν έπινε και δεν είχε κακές γνωριμιές, τον έ- κριναν στο τέλος άξιο για να διδάξει την κόρη τους.

Ο Φρανς Σομπέρτ φανταζόταν πως θάχε να κάνει με κανένα κορι- τσάκι έξη-έφτα χρόνων. Έμεινε λοιπόν έκθαμβος, όταν άνοιξε η πόρτα και παρουσιάστηκε μπροστά του μία γοητευτική κοπέλα 17 ετών, με φω- τεινή όμορφιά.

Την έρωτήθηκε απ' την πρώτη στιγμή που την είδε. Κι' όταν κάθισαν οι δυο τους μπροστά στο πιάνο, ένοιωσε πως είχε βρή έπιτέλους μία ψυχή που τον καταλάβαινε, που συμμεριζότανε την αγάπη του για τη μουσική, χωρίς να βλέπει τα κατάντημα του και τα μπαλωμένα ρούχα του...

Μα καταλάβε συγχρόνως πως τους χώριζε μία άβυσσος: ο πλούσιος κι' η κοινωνική θεί της οικογένειας της Κάτι.

Μπορούσε μόνο να τη λατρεύει σιωπηλά κι' από μακριά. Τίποτε παρα- πάνω...

Όστόσο, οι εκδόσεις είχαν αρχίσει να δέχονται τις μουσικές συνθέσεις του. Τις πλήρωναν πάμφθαι, πάντα όμως τις τύπωναν. Ίσως να γινό- τανε πλούσιος μία μέρα, και άξιος να παντρευτεί την αγαπημένη του Κάτι...

Η κρυφή αυτή έλπιδα τον έκανε να εργασθί ακόμα πιο έντατικα. Έ- γραφε την όπερα «Οι Αιδούμοι», που έγινε δακτύλ σ' ένα μεγάλο θέατρο της Βιέννης. Ένας διάσημος τεχνικός ανέλαβε να πρωτο ρόλο.

Τη βραδιά της πρεμιέρας, ο Σομπέρτ έτρεμε από άγνοια, στα παρα- σκηνία του θεάτρου. Όταν άκουσε τη θύελλα των χειροκροτημάτων, που ξεσπάσαν στην πλατεία, νομισε πως άφορούσαν μονάχα το θαύμασμο τρα- γουδι του τεχνικού. Μα οι θεατές ζητούσαν τώρα να βρή στη σκηνή ο συνθέτης. Κάποιος τον έπιασε απ' το γαί, τον έστρεψε προς τη σκηνή.

Ο Σομπέρτ όμως αντίσταθηκε, του έστρεψε: — Δε θα σχηματίσει γι' αυτόν η Κάτι, αν βιάσει- ται στο θέατρό...

Παρ' όλη την έπιθυμία που σημείωσε η όπερα του, δεν τού άφείσε, αφού είχε κερδίσει, γιατί έπι- τηθείσαι έκπαιστα έπαιζαν και πάλι την όπερα, κτηρία και τη μεριμνησμένη του. Όσοι έπαιζαν, είχε κάνει πιά το πρώτο βήμα προς την πρα- γματοποίηση του μεγάλου ονείρου του για το μέλλον...

Άλλοι όμως! «Υατερ!» από μερικές μέρες, σε κάποιο μπαρ, ένας έβλεπε το έπειτα: — Έμιας τα ναι, φώναξε. Η Κάτι φον Τρέσεν, η μαθήτριά σου, άρρασανίστηκε μ' ένα πλούσιο...

Με ραγισμένη την καρδιά, ο Σομπέρτ έβλεπε το κεφάλι του στα χέρια του.

— Εύχαρι να ήσουν ευτυχισμένοι! μουρμού- ρισε. Θα τους γράφω ένα τραγουδί... μία σερ- νατα...

Η έμπνευσι είχε ξεχειλίσει και πάλι απ' την πνευμένη του ψυχή. Πήρε πάνω απ' το τραπέζι μία λίστα. Τρέσες πεντάγραμμοι στο πίσω μέ- ρος της κι' άρχισε, μέσα στις κωδόντες και στα γέλια των πελατών του μπαρ, να γράφει γρήγορα τις νότες του ερωτικού τραγουδιού για την Κάτι...

Στά 31 χρόνια της ζωής του, ο Φρανς Σομπέρτ έγραψε 600 τραγουδιάρ.

Κανένα απ' αυτά όμως δε μπορεί να παρα- κληθί μ' εκείνο που άφιέρωσε στη λατρευτή του... στη γυναίκα ενός αλλού!

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΙ: Η Βασιλική ενός και- νουργού. Α. Λ. Ν. — Η μεγάλη αγάπη του Ιουλιανού.

Ο Ξεθανάτος...

ΜΕ Λένε 'Ιωσή. Γεννήθηκε κι' έζησε πάν-
τα στην Καπερναούμ. Ένα ψαροχώρι,
στη βορειοδυτική άκρη της θάλασσας της Γαλιλαίας, που
γείτονέι με τον εύφορο κάμπο της Γενησαρέτ. Μεγά-
λωση άνωμεσα σε άντρες δυνατούς και θαρραλέους. Μα ό δυνα-
τώτερος κι' ό πιο θαρραλέος άντρας, που είδα ποτέ μου, ήταν ό
'Ιησους άπ' τη Ναζαρέτ.

Τίποτα δε μπορούσε να τον τρομάξει. Ήταν ένας έπαναστά-
της, και γι' αυτό είχε τραβήξει στην αρχή πολλούς από μας τους
νέους — που ήμασταν επίσης έπαναστάτες, όπως τα περισσότερα
παδιά της ηλικίας μας.

Θυμάμαι την ημέρα που ό 'Ιησους είπε στους μαθητές του πως
έπρεπε να πάθ στην 'Ιερουσαλήμ, για να τον καταδώσουν και να
τον σταυρώσουν οι έχθροί του. Στεκόμουν και τον άκουγα,
μαζί με τό φίλο μου Μπεναντέντ. Κι' ήθελα να του φωνάξω να
μείνει μακριά άπ' τη μεγάλη πόλι, αφού τον περίμενε εκεί τέτοια
τύχη. Πως μπορούσα να καταλάβω, στα 18 μου χρόνια, ότι ήθελε ό
'Ιδιος να μαρτυρήσει και να θανατωθή;...

Ακόμα κι' οι πιο ηλικιωμένοι άνάμεσα στον κόσμο κουνούσαν
τό κεφάλι τους, όταν έξηγουσε πως μόνον έτσι θα μπορούσε ν'
άποδείξει την αγάπη του Θεού ποός τους ανθρώπους και την προσ-
φορά του μοναχογιού του για τη σωτηρία τους.

Είμαι τρελλός! μουρμούρισε ό Μπεναντέντ.
Αυτός δεν πίστευε στον 'Ιησού. Ήταν ό στενότερος φίλος μου
και συνομήλικός μου — μολονότι φαινόταν μεγαλύτερός μου, για-
τί ήταν ψηλός και γεροδεμένος.

Ήταν γυιός του 'Ισμαήλ, ενός άπ' τους προεστούς του τόπου
μας. Ο πατέρας του είχε ένα ωραίο άμάρι, με δυο γρήγορα ά-
ραβικά άλογα. Πόσες φορές άγωνίσαμε οι δυο μας μ' αυτό τους

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΝΟΥΒΕΛΛΑ

στενούς δρόμους της Καπερναούμ! 'Αναποδογυ-
ρίζουμε τους πάγκους της αγοράς κι' άρπάζαμε ό-
σα φρούτα μπορούσαμε. Οι φρουροί μας έπιαναν πολλές φορές
και μας τραβούσαν στο δικαστήριο, κι' οι γονείς μας άναγκαζόν-
ταν να πληρώνουν πρόστιμα για μας.

Ο Μπεναντέντ ήταν ένας τύπος ανήσυχος, δυνατός, άφοβος, ά-
ποφασιστικός. Γι' αυτό ακριβώς πιστεύω πως θαύμαζε κρυφά τον
'Ιησού: για την άποφασιστικότητά του. Ήξερε πως τίποτα δε θα
μπορούσε να τον έμποδίσει να πάθ στην 'Ιερουσαλήμ.

Μια ομάδα ανθρώπων άπ' την Καπερναούμ άκολουθούσαν παν-
τού τον 'Ιησού. 'Ανάμεσα τους ήταν ό 'Ανδρέας, ό πατέρας μου,
κι' ό θεός μου Σίμων — που ό 'Ιησους τον έλεγε Πέτρο. Πήγαι-
νε κι' εγώ κάπου-κάπου μαζί τους. Έρχόταν κι' ό Μπεναντέντ,
για ν' άκούσει και να γελάσει με τον 'τρελλό'.

Ο 'Ιησους άγαπούσε τα παιδιά με στοργή και τρυφερότητα
και μιλούσε συχνά τ' άπογεύματα στο πλήθος, που καθότανε γύ-
ρω του, πάνω στο χορτάρι. Προτιμούσα όμως να τον άκούω τα
βράδια, όταν ήταν μαζί του μόνο οι μαθητές του. Κύτταζα τότε
μιά τ' άστέρια και μιά τα πρόσωπά τους, που τα φώτιζαν οι άνα-
λαμπές της φωτιάς...

Ο κόσμος άγαπούσε τον 'Ιησού και τις καινούργιες ιδέες του
γι' αγάπη κι' άδελφωσύνη. Είχε όμως κι' έχθρους. Άκούγα να λε-
νε πως δυο ομάδες προπάντων είχαν βαλθή να τον έξοντώσουν: Οι
γραμματείς, οι νομομαθείς μας δηλαδή, που δεν πίστευαν στη
θεμιουργική δύναμη του πνεύματος. Κι' οι Φαρισαίοι, οι υποκρι-
τές κληρικοί μας, που κατατοέχανε όλους τους προφήτες.

Ο 'Ιησους ήθελε νάναι βέβαιος πως θα έπιζούσε η διδασκαλία
του, μετά τό θάνατό του. Γι' αυτό είχε διαλέξει τους κατάλληλους
άνθρώπους, για να τη συνεχίσουν: δυνατούς, άτομικιστές και στο-
χαστές. Υπήρχαν άνάμεσά τους ψαράδες και σπου-
δαστές, μαθηματικοί και φοροεισπράχτορες. Ένοια-
σαν όλοι τους τ' ζωή άδειανή, δίχως νόημα, και
φαίνονταν πως είχαν βρη την άπάντησι στον 'Ιησού.

Ήταν γεροδεμένοι, με χέρια δουλετωμένα και με
φαρδιές πλάτες. Ωστόσο, κανείς τους δεν έστανε
τον 'Ιησού σ' έπιβλητική εμφάνισι...

Τό γέλιο του ήταν κι' αυτό άνάλογο με τό πα-
ράστημά του: δυνατό, πλούσιο, γεμάτο...

Μονάχα ένας άπ' τους μαθητές διάφερε άπ' τους
άλλους: ό 'Ιούδας ό 'Ισκαριώτης. Αυτός καταγόταν
άπ' την 'Ιουδαία, ενώ όλοι οι άλλοι ήταν άπ' τη
Γαλιλαία. Κι' είχε κάτι άπάνω του, που δε μ' άρεσε
ποτέ...

★

Βδουάδες δλόκληρες πριν άπ' τη μεγάλη γιορτή
του Πάσχα, παρακολουθούσαμε τον 'Ιησού, άκούγα-
με τα κηρύγματά του και βλέπαμε τα καταπληκτι-
κά πράγματα που έκανε. Σ' όλο τό δρόμο, τραβού-
σε εκατοντάδες νέους όπαδούς κι' ή φήμη του με-
γάλωνε όλοένα.

Οι γιορτές θα γίνονταν στην 'Ιερουσαλήμ, όπου
συγκεντρώνονταν χιλιάδες προσκυνητές άπ' τη Γα-
λιλαία και την 'Ιουδαία. Πήγαμε ως τη Βηθανία,
όπου βρισκόταν προσωινά ό 'Ιησους με τους φί-
λους του. Τη 10η ημέρα του Νισάν, ξεκίνησαν όλοι
τους για την 'Αγία Πόλι.

Ο παλιός προφήτης Ζαχαρίας είχε πη πως ό
Μεσσίας θα έμπαινε στην 'Ιερουσαλήμ «ταπεινός
και καβάλλα σ' ένα γαϊδαρό». Κι' ό,τι οι κάτοικοι
θα τον υποδέχονταν με τιμές. Αυτό κι' έγινε πρ-
αγματικά, την ημέρα που μπήκε ό 'Ιησους στην 'Α-
γία Πόλι. Ακόμα κι' ό Μπεναντέντ είχε έπηρεαστή
άπ' την αυθόρμητη εκείνη υποδοχή — κι' άς υπη ή-
θελε να τό παραδεχτή...

Μαζί με τους μαθητές βρισκόταν κι' ό Λάζαρος,
άπ' τη Βηθανία, αυτός που τον είχε αναστήσει ό
'Ιησους, πριν από λίγο καιρό. Ο Μπεναντέντ έλεγε
πως ήταν κάποιο τέχνασμα, μα δε μπορούσε να τό
έξηγησει. Και με κορόϊδεψε, επειδή εγώ έκλινα να
πιστέψω πως έπρόκειτο για θαύμα.

Είδα άνάμεσα στον κόσμο κι' ένα άλλο γνωστό
πρόσωπο, που φώναζε και κουνούσε ψηλά κλαδιά
βαίων: Ήταν ένας λεπρός άπ' τη Σαμάρεια. Ο
'Ιησους είχε γιατρέψει δέκα λεπρούς, μα μόνο ένας
άπ' αυτούς είχε έρθει να τον ευχαριστήση με τις
ζητωκραυγές του.

Είδα ακόμα έναν άρχοντα, που εχεγύριζε άπ' τους
άλλους με τό πλούσιο ντύσιμό του. Έπευφημούσε
κι' αυτός τον 'Ιησού, ενώ άπ' τα μάτια του τρέχανε

«Ο 'Ιησους άγαπούσε τα παιδιά με στοργή και τρυ-
φερότητα».

ΑΙΘΟ΄ ΤΗ ΝΑΖΑΡΕΤ

ΜΕ ΤΟ ΜΑΣΤΙΓΙΟ ΣΤΟ ΧΕΡΙ

δάκρυα. Είχε έρθει να δείξει την ευγνωμοσύνη του σ' εκείνον που
είχε γιατρέψει τό άρρωστο κοριτσάκι του.

Κι' ήταν κι' άλλοι... Είχαν ιδη τα θαύματα του 'Ιησού. ή έπι-
ζαν να δουν καινούργια.

Ωστόσο, οι πιο πολλοί άπ' αυτούς θέλανε να πιστέψουν αυτό
που διακήρυτε πως ήταν: ό Μεσσίας, ό υιός του Δαυίδ, που είχε
έρθει να έλευθερώσει τό λóο του άπ' τό ρωμαϊκό ζυγό.

Η συνοδεία έφτασε εκεί που αρχίζει τό 'Όρος των 'Ελαιών.
Τό θέαμα της μεγάλης πολιτείας ήταν υπέροχο από κει πάνω.

Κάτι παράξενο έγινε ξαφνικά: Ο 'Ιησους σταμάτησε και σή-
κωσε τα χέρια του. Τα μάτια του γέμισαν δάκρυα, τον συγκλο-
νίσανε οι λυγμοί... 'Αγότερα μονάχα μάθαμε τί του είχε συμβή:

Είχε δη, σαν όπτασία, την καταστροφή της 'Ιερουσαλήμ έπειτα
από πολλά χρόνια. Είδε να πέφτουν οι πυργοί και τα τείχη της
και να σκοτώνονται χιλιάδες άνθρωποι, γιατί είχαν άπαρηθή τό
Θεό. Κι' έκλαιγε για την τραγική αυτή καταστροφή...

Ύστερα προχώρησε πάλι. Ο κόσμος έφτανε συνεχώς άπ' την
πόλι, για να προύπαντηθή στον έπαναστάτη εκείνο άπ' τη Γαλι-
λαία, που έμπαινε στην 'Ιερουσα-
λήμ σαν κατακτητής.

Έφτανε λοιπόν ή στιγμή της έ-
λευθερίας...

ΕΙΝΑΙ ΔΕΙΛΟΣ!

Λέγαμε πως ό 'Αννας κι' ό Καϊ-
άφας, οι άρχιερείς, φοβόνταν άνα-
τα αγές κι' άνταρσίες. Ακόμα κι'
ό Πιλάτος, ό Ρωμαίος κυβερνήτης
της 'Ιουδαίας, είχε κλειστή στο πα-
λάτι του, ανήσυχος, και δεν ήθελε
να δη κανένα. Οι κατάσκοποι του
ναού είχαν σκορπιστή άνάμεσα στο
πλήθος και παρακολουθούσαν κάθε
λέξι, κάθε κίνηση.

Ο άριθμός των φρουρών είχε
διπλασιασθή. Κατούσαν όλοι, έ-
τοίμα, τα γυαλίστερα τους άκόντια.
Κι' ό 'Ιησους προχωρούσε, πά-
νω στο ταπεινό υπόζυγιό του, με
βσιλική μεγαλοπρέπεια... Μπή-
κε στον περίβολο του Ναού και
σταμάτησε τό ζωό του.

Ο Μπεναντέντ δε μπορούσε να
κρατήσει την έξασψ του.

— Τώρα θα έξασπής ή επανά-
στασι! μου ψιθύρισε με πάθος. Δεν
έχει παρά να πη μία λέξι, να ση-
κώσει τό χέρι του!...

Μα ό 'Ιησους έμεινε αμίλητος,
άκίνητος...

— Έμπρός λοιπόν!... του φώ-
ναξε ό Μπεναντέντ, χάνοντας πιά
την ύπομονή του.

Ο 'Ιησους κύτταξε ήσυχα γύ-
ρω. Είδε τις δυο ομάδες, τους Ρω-
μαίους στρατιώτες και τους όπα-
δούς του, έτοιμους για τη μάχη...
Ύστερα στράφηκε και τράβηξε πά-
λι προς τη Βηθανία!

Δεν είναι μόνο τρελλός, άλ-
λά και δειλός! φώναξε ό Μπεναν-
τέντ μ' άπογοήτευσι.

Μα ό θεός μου, ό Πέτρος, του
σύστησε να κρατήσει τη γλώσσα
του. Του έξηγησε πως ή επανάστα-
σι δε θα γινόταν με τη βία, αλλά
με τη δύναμη μιας ιδέας: της 'Αγάπης. Θα περνούσε καιρός, πολλές
καιρός δε τότε, μα ό 'Ιησους ήταν βέβαιος για τον τελικό θρίαυβο.

Αυτά μας είπε ό Πέτρος. Δε υποόεσσε όμως να καταλάβουμε
τί έννοούσε.

Ο Μπεναντέντ προπάντων δε υποόεσε να τό χωνέψει...

— Γιατί να χάσει τέτοια ευκαιρία; έλεγε και έανάλεγε, σφίγ-
νοντας τις γροθίες του. Είχε μαζί του όλη την 'Ιερουσαλήμ... κι'
όμως φοβήθηκε κι' έφυγε, σά δειλή γυναίκο!...

Δεν είναι δειλός, Μπεναντέντ, παρατήρησα. Έχω δη τόσες
φορές τό θάρρος του. Μα δε υποόεσε να έξερουμε τα σχέδιά του...

Ο φίλος μου με κύτταξε σαν προσόχη.

— Έχεις σκοπό ν' άκολουθήσεις αυτό τον τσαρολάνα; μου
είπε με θυμό. Όπως σ' άρέσει! Εγώ θα γυρίσω στην Καπερνα-
ούμ. Έχω να κάνω εκεί άλλα σπουδαιότερα πράγματα... Θα ρθής
μαζί μου ή θα πάς μ' αυτόν; Διάλεξε!

Μέσα στην καρδιά μου, ήθελα να μείνω με τον 'Ιησού. Μα φο-
βόμουν μή χάσω τη φιλία του Μπεναντέντ.

— Θα ρθώ μαζί σου, του είπα.

Χαμογέλασε μ' Ικανοποίησι. Κι' εγώ έννοιωσα όλομόναχο τον
εαυτό μου, για πρώτη φορά στη ζωή μου...

Έτσι, μετά δυο μέρες, άφίσαμε τον 'Ιησού

Όταν γυρίσαμε στην Καπερναούμ, ήμασταν κι' οι δυο αλλοιώ-
τικοί. Προσπαθούσαμε με κάθε τρόπο, να δώσουμε τις σκέψεις μας.
Τις νύχτες ώστόσο, τό μυαλό μου έσαναγύρζε όλοένα στον 'Ιησού.
Θυμόμουν ένα έπεισόδιο, που είχε συμβεί κάποτε στο Ναό, όταν
μπήκε ό 'Ιησους στην 'Ιερουσαλήμ.

Η θρησκεία μας είχε αλλάξει με τον καιρό. Στην αρχή, οι προ-
φήτες μας είχαν πη άπλάς ν' αγαπάμε τό Θεό και τους άλλους
άνθρώπους και να ζούμε άγνά και καθαρά. 'Αγότερα όμως, ένα
σωρό κανόνες και νόμοι αλλοίωσαν την άπλή αυτή διδασκαλία.

Κι' όποιος δεν τους παραδεχότανε, γαροκτηριζότανε σαν αίρετικός.
'Ανάμεσα σ' αυτούς τους νεωτερισμούς, ήταν κι' οι θυσίες, που
γίνονταν στο Ναό. Τό προαύλιό του ήταν πάντα γεμάτο βάδια,
πρόβατα, κατσίκες, περσιτέρια, που προσορίζονταν για να σφα-
γούνε στο βωμό. Ο τόπος μύριζε αίμα. «Γιατί να σκοτώνουμε
έτσι τα άθλα πλάσματα του Θεού; άναρωτιόταν ό λαός. Πως μπο-
ρεί αυτές οι θυσίες να ξεπλύνουν τις αμαρτίες μας;»

Μα οι έμποροι που πουλούσαν ακριβά αυτά τα ζώα, κέρδιζαν
πολλά, κι' έδιναν τα ποσοστά τους στον 'Αννα και στον Καϊάφα, τους
άπληστους άρχιερείς.

Υπήρχε ύστερα κι' ένα άλλο σύ-
στημα έκμεταλλεύσεως: Τα ζώα
για τις θυσίες δεν έπιτρεπόταν ν'
αγοραστούν με ρωμαϊκό χένημα.
Τό νόμισμα αυτό του κατακτητή
έπρεπε ν' αλλάχτη με ιουδαϊκό. Κι'
αυτή τη δουλειά την έκαναν οι σα-
ραφδες, που είχαν στήσει τα τρα-
πέζια τους στο προαύλιο του Ναού
και σουφούσαν τό αίμα των πιστών,
πληρώνοντας κι' αυτοί ποσοστά
στος άρχιερείς και στη σπείρα τους.

Και κάτι ακόμα χειρότερο: Η
θρησκεία των προφητών διδασκε τό
σεβασμό προς τους νέενους και την
πίστι τους. Ο μεγάλος προφήτης
'Ησαϊας δώνομαζε τό Ναό «όικο
προσευχής όλων των έθνών». Τώρα
όμως υπήρχε στην έσωτερική σούλη
του μία μεγάλη επίγροσφή, που έ-
λεγε έλληνικά: «'Απαγορεύεται ή
είσοδος σε κάθε ξένο. Οι παραβά-
τες θα τιμωρηθούν με θάνατο».

Την ημέρα λοιπόν εκείνη, είδα
τον 'Ιησού να κυττάει αυτή την έ-
πιγροσφή και μνύεσσε τις σκέψεις
του: Αυτός διδασκε πως όλοι οι
άνθρωποι είναι άδελφοί και πως ή
πραγματική θρησκεία είναι του
πνεύματος και της καρδιάς.

Ξαφνικά, τον κυρίωσε ένας τρο-
μερός θυμός. Έρχομε, πήρε μερικά
κομμάτια σκιοινί, έσπασε μ' αυτά
ένα πρόχειρο μαστιγίο και βοον-
τοφώνησε:

— Πάρτε από δώ αυτά τα πρά-
γματα!

Αναποδογύρισε με μανία τα
τραπέζια των σαραφδών, άνοξε
τα κλουβιά, έλευθερώσε τα πουλιά
και τα ζώα. «Ω, ήταν ένα θαυμά-
σιο θέαμα! Πως ήθελα να τόξε δη
κι' ό Μπεναντέντ!...

Τα είχαν χάσει όλοι... Κάποιος προσπάθησε ν' αντίσταθ, άλ-
λαξε όμως γνώμη όταν αντίκρουσε την άγνοια ματιά του 'Ιησού...

Η φωνή του 'Ιησού άντήχησε, σαν κεραυνός:

— Δε θα κατοικήσετε όλο έμπορίου τό σπίτι του πατέρα μου!

Ύστερα πέταξε χάω κι' έσκισε την επίγροσφή.

Έπειτα άπ' την πρώτη έκπληξη, τό πλήθος άρπασε να τον ζη-
τωκραυνάει. Οι φρουροί θεώρησαν φρονιμιάς ο να μείνουν αμέ-
τοχοι. Πως να τό βάλουμε με τότο κόσμο!...

Αν είχε δη αυτή τη σκηνή ό Μπεναντέντ, δε θαλενε τώρα πως
ό 'Ιησους ήταν δειλός... Μα έτυνε να υπ βολέκεται μαζί μου τότε.

Ο ΒΟΣΚΟΣ ΤΗΣ ΒΗΘΛΕΕΜ

Δεν ήξερα πολλά πράγματα για τα παιδικά χρόνια του 'Ιη-
σού. Ο 'Ιδιος δεν είχε μιλήσει ποτέ για τη γέννησί του.

Όταν ρώτησα τό θεό μου Πέτρο, μου είπε:

— Άκούσα πως ζή ακόμα κάπου κοντά στο Έβρόν ένας γέρος
ποπάνης, που έβασκε τα πρόβατά του στα λεβάνια της Βηθλεέμ
έδω και 30 χρόνια. Αυτός λέει πως είδε τον 'Ιωσή, τη Μαρία
και τό παιδι τους, τον 'Ιησού. 'Ισως υποόεζε να πάρεται άπ' αυ-
τόν τις πληροφορίες που θέλετε.

Πήγα λοιπόν και βοήα τον ποπάνη. Ήταν πολύ γέρος. Τα
μάτια του είχαν βολώσει άπ' τα χρόνια, τα γένητα του ήταν άσπρα

Διάλεγε τους μαθητάς του άνάμεσα στους ψαράδες...

κι' άραία και τὸ πρόσωπό του γεμάτο ρυτίδες. Μιλοῦσε άγνά, κουρασμένα.

Ήταν —μου εἶπε— ἕνας ἀπ' τοὺς βροχοῦς, πού εἶχαν γονατίσει μπροστά σ' ἕνα νεογέννητο βρέφος, σὲ μιὰ φάτην τῆς Βηθλεὲμ.

— Μιὰ κοῦα νύχτα, μου διηγήθηκε, ἐκεῖ πού καθύμαστε γύρω στὴ φωτιά, ἀκούσαμε μιὰ μουσική... κι' ἕνα μῆνυμα πού μᾶς πρόσταζε νὰ πάμε στὴ Βηθλεὲμ, νὰ προσκυνήσουμε ἕνα μωρό, πού ἦταν ὁ Χριστός, ὁ Μεσσίας μας. ἤμαστε ὅλοι φαστισμένοι, ἀλλ' ὄχι τρομαγμένοι ἀπ' αὐτὸ τὸ ὑπερφυσικὸ φαινόμενο. Ἀφίσαμε τὰ σκυλιά μας νὰ φυλάνε τὰ πρόβατα καὶ ξεκινήσαμε γιὰ τὴν κοντινὴ Βηθλεὲμ.

«Τέτοια ὥρα κοιμόταν ὅλος ὁ κόσμος. Οἱ δρόμοι ἦταν ἀδειανοί. Μιὰ ἀόρατη δύναμι μᾶς ὠδήγησε σ' ἕνα πανδοχεῖο. Πίσω ἀπ' αὐτὸ, μιὰ σπηλιά πού χρησίμευε γιὰ σταῦλος εἶχε λίγο φῶς. Μπήκαμε κι' εἶδαμε μιὰ γυναίκα ξαπλωμένη πάνω στ' ἄχυρα κι' ἕναν ἄντρα δίπλα της. Κοντὰ τους, μέσα στὴ φάτην ὅπου τρώγανε τὰ ζωᾶ, κεῖτόταν ἕνα μωρό, τυλιγμένο μὲ πανί».

«Γονατίσαμε μπροστά του. Ἐκεῖνο ἀνοῖξε τὰ μάτια του καὶ μᾶς κῦτταξε. Μιὰ παράξενη γαλήνη κι' εὐτυχία γέμισε ἀμέσως τὴν καρδιά μας»...

Τὸ ἴδιο συναίσθημα ἐνοιωθὰ κι' ἐγώ, καθὼς ἀποχαιρετοῦσα τὸ βροχό, ὅλαγε κανεῖς πῶς τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ εἶχε περάσει στὸν ἀπλοϊκὸ αὐτὸν ἄνθρωπο, πού τὸν εἶχε ἀγγίξει...

— Ἐσὺ μου φαίνεσαι καλὸ παιδί, μου εἶπε ὁ γέρος πρὶν φύγω. Δὲ μοιάζεις μ' ἐκεῖνο τὸν ἄλλο ἀπ' τὴν Καπερναοῦμ...

— Ποιὸν ἄλλο; ἀπόρησα.

— Πρὶν ἀπὸ σένα, εἶχε ἔρθει ἐδῶ ἕνα ψηλὸ καὶ δυνατὸ παλλη-

Μου διηγήθηκε πῶς ἀναγκάστηκε νὰ βάλῃ στὸ σταῦλό του τὸν ἴω-σὴ καὶ τὴν ἐτοιμὸγεννη Μαρία, γιατί ἦταν γεμάτο ἀπὸ κόσμὸ τὸ πανδοχεῖο του. Ὅταν ἀκουσε ἀργότερα τὰ κλάματα τοῦ μωροῦ, πῆγε νὰ τὸ δῇ.

— Τοῦ ἀπλώσα τὸ χέρι μου, εἶπε, κι' αὐτὸ τῶσφειε μὲ τὰ δα-χτυλάκια του. Τὴν ἴδια στιγμή ἐνοίκασα τὸν ἐαυτὸ μου ῥεῖμα κι' εὐτυχισμένο, τὴν ψυχὴ μου ἐλεύθερη ἀπὸ καθάρση... Ήταν μιὰ εὐλογία Θεοῦ, τὸ ἀγγιγμά του...

— Τὸν ἐθαυρίζατε ἢ τὸν ἀκούσατε, ἀπὸ τότε πού ἐγὶνε ἄντρας; ρώτησα.

— Μόνο μιὰ φορὰ, πού μιλοῦσε ἀπ' τὸ ὄρος. Θαύμασα τότε τὴ σοφία του... καὶ κατάλαβα γιατί εἶχαν ἔρθει νὰ τὸν προσκυνή-σουν ἐκεῖνοι οἱ τρεῖς σοφοί, ἀπ' τὰ βῆθη τῆς Ἀνατολῆς. Ἐνα ἀστέρι τοὺς εἶχε ὀδηγήσει στὸ σοφώτερο ἀπ' ὅλους!

Εἶχα ἀκούσει κι' ἐγὼ τὴν ὁμιλία ἐκείνη τοῦ Ἰησοῦ πάνω στὸ ὄρος. Ὁ Μπεναντέντ κι' ἐγὼ ἤμασε ἀνάμεσα στῆς χιλιάδες τοῦ κόσμου, πού τὸν εἶχαν περικυκλώσει, τ' ἀνοιξιᾶτικο ἐκεῖνο πρωῒν.

Ὁ Ἰησοῦς καθότανε σ' ἕνα βράχο, ἐστὶ πού νὰ τὸν βλέπουνε καὶ νὰ τὸν ἀκούνε ὅλοι. Δὲν κατάκρινε, δὲν καταδίκαιε. Μᾶς ἔλεγε μονάχα πόσο ἱκανοποιητικώτερος θὰ ἦταν ἡ καθημερινὴ ζωὴ μας, ἂν κάναμε μερικὰ ἀπλά πράγματα — διαφορτικὰ ἀπ' τὰς δέκα Ἑντολές, πού μᾶς λέγανε μονάχα τί νὰ μὴν κάνουμε. Μᾶς ἔλεγε ν' ἀγαπάμε τοὺς ἄλλους ἄνθρώπους, νὰ τοὺς συμπονᾶμε, νάχουμε ἀγνὴ καρδιά, νὰ κάνουμε πάντα τὸ καλὸ.

Μᾶς εἶπε ἀκόμα πῶς ἡ σκέψι τῆς ἀμαρτίας εἶναι τὸ ἴδιο ἐνοχὴ μὲ τὴν πράξι. Μᾶς σύστησε ν' ἀγαπάμε τοὺς ἐχθρούς μας, νὰ προσευχόμεστε γι' αὐτοὺς, κι' ἂν μᾶς χτυπήσῃ κάποιος στὸ ἕνα μάγουλό νὰ γυρίσουμε καὶ τ' ἄλλο.

Ὁ Μπεναντέντ δὲ μπόρεσε πιά νὰ κρατηθῇ.

— Μὰ αὐτὸς εἶναι τρελλός! φώναξε. Πῶς μπορεῖ ποτὲ ν' ἀγαπάμε ἐκείνους, πού θέλουν τὸ κακὸ μας;

Μιὰ λάμψη φώτισε ἐσφονικά τὸ μυαλὸ μου. Κατάλαβα... καὶ τοῦ ἐξήγησα:

— Κι' ὅμως εἶναι σοφὴ αὕτὴ ἡ διδα-σκαλία. Μπεναντέντ. Ἄν ἀνταποδώσεις τὸ χτύπημα, ὁ ἐχθρὸς σου θὰ περιμένῃ τὴν εὐκαιρία, γιὰ νὰ σὲ ξαναχτυπήσῃ. Ἄν ὅμως τοῦ ἀπαντήσης μὲ τὴν καλο-σύνη σου, κερδίζει τὴ φιλία του. Κατα-κτᾶς τὸν ἐχθρὸ σου, κενώντας τὸν φίλο. Δὲν εἶν' ἔξυπνο, αὐτό;

Μὰ ὁ Μπεναντέντ δὲν ἐννοοῦσε νὰ πεισθῇ.

— Διηλάθῃ, ἂν σὲ σπάσω στὸ εὐλο, θὰ εἶσαι ὑστερα φίλος μου; μου εἶπε εἰ-ρωνικά.

— Πάντα θάμαι φίλος σου, τὸν Βε-δαίωσα.

Σ' αὕτὴ τὴν ὁμιλία του, ὁ Ἰησοῦς μᾶς ἐδεῖξε πῶς νὰ προσευχόμεστε, ὄχι μ' ἐπιδεικτικὴ εὐλάβεια, ἀλλὰ ἰδιαίτε-ρως, ταπεινά, μέσα στὴν καρδιά μας. Καὶ μᾶς ἐμάθε μιὰ προσευχή: «Πάτερ ὁ μὲν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀνίστασθ' ἡ δούλῃ σου...»

Πόσο βαθύ, ἀλλὰ κι' ἀπλό νόημα εἶχαν τὰ λόγια αὐτά!

Ο ΠΡΟΔΟΤΗΣ

Γύρισα ἀπ' τὴ Βηθλεὲμ γεμάτος ἀνά-μικτες συγκινήσεις. Ὁ Μπεναντέντ, δὲν εἶχε φανῇ ἀκόμα στὸ σπίτι του, στὴν Καπερναοῦμ.

«Υστερὸ ἀπὸ λίγο, ἄρχισαν οἱ θλιβε-ρώτερες μέρες τῆς ζωῆς μου.

Ὁ Ἰησοῦς προσδόθηκε ἀπὸ ἕνα στενὸ του φίλο!

Ποτὲ δὲν εἶχα συμπαθήσει αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο, τὸν Ἰούδα Ἰσκαριώτη. Μὰ καὶ δὲν πίστευα ποτὲ πῶς θάκανε μιὰ τέτοια ἀτιμία...

Εἶναι μυστήριο ἡ πραγματικὴ αἰτία τῆς προδοσίας του. Πολλοὶ παραδέχονται πῶς εἶχε ἀπογοητευθῇ ἐπειδὴ ὁ Ἰησοῦς δὲν ἤθελε νὰ κηρύξῃ τὴν ἐπανάστασι καὶ νὰ γίνῃ βασιλιάς μας. Προκάλεσε λοιπὸν τὴ σύλληψί του, μὲ τὴ βεβαιότητα πῶς θ' ἀντιστεκόταν τότε καὶ θ' ἄναβε ἐστὶ τὴ σπιθαμὴ τῆς ἐπαναστάσεως.

ἤξερε πῶς οἱ Φαρισαῖοι δὲν τολμοῦσαν νὰ τὸν πειράξουν, ἀπὸ φόβο μὴν ἐξερεθίσουν τὸ λαὸ, πού εἶχε δὴ τὰ θαύματά του. Κά-ποτε πού οἱ μαθητὲς του, δὲν ἐπαιναν τίποτα μὲ τὰ δῖχτυα τους, μόλις μῆκε ὁ Ἰησοῦς στὴ βάρκα γέμισαν τὰ δῖχτυα μὲ ψάρια!

Γιὰ νὰ καταφέρῃ λοιπὸν τοὺς Φαρισαίους νὰ τὸ ἐπιχειρήσουν, ὁ Ἰούδας τοὺς ὑπέδειξε πού θὰ τὸν βρῖσκανε μονάχο κι' ἀπρο-στάτευτο.

Τὸ βράδυ τῆς Πέμπτης, ὁ Ἰησοῦς εἶπε στοὺς μαθητὲς του νὰ ἐτοιμάσουν τὸ δείπνο τοῦ Πάσχα. Συγκεντρώθηκαν ὅλοι τους στὸ σπίτι ἐνὸς ἀνθρώπου, πού τὸν ἀγαποῦσε. Ἀφοῦ κάθισαν στὸ τρα-πέζι, οἱ μαθητὲς ἄρχισαν νὰ λογομαχοῦνε γιὰ τὸ ποῖός ἀπ' ὅ-λους ἦταν ὁ εὐνοούμενος τοῦ Ἰησοῦ. Ἀυτημερὸς ἀπ' αὐτὴ τὴ μα-ταιοδοξία τους, ἐκεῖνος, θέλησε νὰ τοὺς δώσῃ ἕνα μάθημα ταπει-νωσύνης, καὶ τοὺς ἔπλυνε ὁ ἴδιος τὰ πόδια.

«Υστερὰ ἐξανκάθησε στὸ τραπέζι, ἔχοντας δεξιά του τὸν Ἰω-άννην κι' ἀριστερὰ τὸν Ἰούδα. Κῦτταξε μ' ἀγάπη ὅλους αὐτοὺς τοὺς καλοὺς φίλους, τοὺς συντρόφους του. Εἶχε γυρίσει μαζί τους τὴν Ἰουδαία καὶ τὴ Γαλιλαία. Εἶχαν κουβεντιάσει τόσες φορές κάτω ἀπ' τ' ἄστρα. Εἶχαν μοιραστῇ τίς καλὲς καὶ τίς κακὲς μέρες.

Τοὺς ἀγαποῦσε, παρ' ὅλες τίς ἀνθρώπινες ἀδυναμίες καὶ τὰ λῆθη τους. Μὰ τώρα εἶχε ὁρᾶσει ἡ ὥρα νὰ φύγῃ, νὰ τοὺς ἀφήσῃ...

— Ἐνας ἀπὸ σᾶς θὰ μὲ προδώσῃ, τοὺς εἶπε θλιμμένα.

Ἐκεῖνοι δὲ μπόρουσαν νὰ πρ-στέψουν στ' αὐτιά τους... Δὲν ἄρ-χισαν ὥστόσο νὰ κατηγοροῦν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, ἀλλὰ καθένας τοὺς ρωτοῦσε μ' ἀγωνία:

— Μήπως εἰμ' ἐγώ, Κύριε; Γιατί νόμιζαν πῶς ἐννοοῦσε ὁ-τὶ θὰ πρόδινε κάποιος τὴ διδα-σκαλία του, κι' ὄχι ὅτι θὰ τὸν παραδίνε στους Φαρισαίους. Αὐ-τὸ δὲν πέρασε οὔτε στιγμή ἀπ' τὸ μυαλὸ τους... Μόνον ὁ Ἰού-δας κατάλαβε...

— Εἶναι ἐκεῖνος πού θὰ τοῦ δώσω αὕτὴ τὴ μπουκιά, εἶπε ὁ Ἰησοῦς.

Κι' ἀφοῦ βούτηξε μιὰ μπουκιά ψωμί στὸ πιάτο του, τὴν ἔδωσε στὸν Ἰούδα.

— Κάνε γρήγορα ὅτι πρόκει-ται νὰ κάνῃς, πρόσθεσε.

Ἐκεῖνος τὸν κῦτταξε, ταραγμέ-νος, κατακόκκινος. Ἐπειτα ση-κώθηκε ἀπότομα κι' ἔφυγε. Οἱ ἄλλοι νόμισαν πῶς εἶχε κάποια διαφωνία μὲ τὸν Ἰησοῦ. Δὲν ἄρρη-ξαν ὅμως νὰ καταλάβουν πῶς τὸ ἐπείσθιο ἐκεῖνο ἦταν ὁ πρόλο-γος τῆς τραγωδίας...

Ὁ Ἰησοῦς τοὺς μίλησε ἀκόμα γιὰ τὴν ἀποστολὴ τους: νὰ καλυ-τερέψουν τὸν κόσμὸ μὲ τὴ δύναμι τῆς ἀγάπης. Παρακάλεσε τὸ Θεὸ νὰ τοὺς φυλάξῃ, τώρα πού θάφευγε αὐτὸς ἀπὸ κοντὰ τους. Τοὺς σύστησε νὰ μένουν πάντα ἀγαπημένοι κι' ἐνωμένοι.

Ἀφοῦ ψάλανε ὅλοι μαζί ἕνα ὕμνο, σπκώθηκαν ἀπ' τὸ τραπέζι καὶ ξεκίνησαν γιὰ τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, γιὰ ἕνα τόπο πού λέ-γεται Γεθσημαν.

Διασχίσανε τὸς σκοτεινοὺς καὶ σιωπηλοὺς δρόμους κι' ἀκο-λουθήσαν μιὰ φαρισαῖα ρευματιά, ὅπου κυλοῦσε ἕνας χεῖμαρρος.

Στὸ δρόμο, ὁ Πέτρος τὸν βεβαίωσε πῶς, κι' ἂν ἀκόμα ὅλοι οἱ ἄλλοι τὸν ἐγκατέλειπαν, αὐτὸς θάμεινε πάντα κοντὰ του. Ὁ Ἰη-σοῦς ἀκούμπησε τότε στοργικὰ τὸ χέρι του στὸν ὄμο του κι' ἀπάντησε μελαγχολικά:

— Ἀπόψε κι' ὅλας, πρὶν λαλήσῃ ὁ πετεινός, θὰ μ' ἀπαρνηθῇς τρεῖς φορές.

Ὁδῆγησε ὑστερα τοὺς μαθητὲς του σ' ἕνα κῆπο, στὴν πλαγιά τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν. Τὴν ἡμέρα, λειτουργοῦσε ἐκεῖ ἕνα ἐλαίο-τριβεῖο. Τὴ νύχτα ὅμως, τὸ μέρος ἦταν ἥσυχο κι' ἔρημο, κατὰ-λῃλο γιὰ προσευχὴ καὶ στοχασμούς.

Ἀνάμεσα στῆς ἑλῆς, φαίνονταν τὰ τεῖχη τῆς Ἱερουσαλὴμ κι' ὁ Ναὸς πού φάνταζε στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς ἄφισε τοὺς ἄλλους κι' ἀπομακρύνθηκε λίγο μαζί μὲ τὸν Πέτρο, τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη. Οἱ τρεῖς αὐτοὶ πι-μὲ τὸν φίλο του τὸν ἀκούσαν νὰ βογγᾷ καὶ νὰ παρακαλᾷ τὸ Θεό:

— Πάτέρα μου, ἂν εἶναι δυνατόν, ἀπομάκρυνε ἀπὸ μένα αὐτὸ τὸ ποτήρι!

Αὐτὴ ἡ ἐσωτερικὴ πάλη του κράτησε πολὺ. Οἱ ἄλλοι, κουρα-σμένοι ὅλη τὴν ἡμέρα, δὲ μπόρεσαν ν' ἀντισταθοῦν στὸν ὄπνο...

Ὅταν ἐξπῆνε ὁ Πέτρος, ὁ Ἰησοῦς στεκόταν ἀπὸ πάνω του καὶ τὸν κῦτταξε. Ἐσκυψε λίγο, τοῦ χάιδεψε τὰ μαλλιά καὶ τοῦ εἶπε, μ' ἕνα γλυκὸ παράπονο:

— Δὲ μποροῦσατε λοιπὸν ν' ἀγρυπνήσετε μιὰ ὥρα μαζί μου;... Ἐλάτε, πάμε τώρα.

Ο ΜΠΕΝΑΝΤΕΝΤ ΜΕΤΑΝΟΕΙ

Εἶχα περάσει τὴ νύχτα ἐκείνη στὸ σπίτι ἐνὸς φίλου τοῦ πατέρα μου.

Τὰ μεσάνυχτα, ξύπνησα ξαφνι-κά. Κάποιος μὲ εἶχε ἀγγίξει στὸν ὄμο.

— Ἰωσή... μου εἶπε μιὰ γνῶ-ριμη φωνή.

Μπεναντέντ! φώναξα. Εἶμαι τόσο εὐτυχισμένος πού σὲ βλέπω! Μὰ τί ἔγινε; Γιατί ἔφυγες;

Μούκανε νόημα νὰ σιωπᾶω.

— Ντύσου γρήγορα, μου σύ-στησε. Πρέπει νὰ πᾶς ἀμέσως στὸν Ἰησοῦ, νὰ τὸν προειδοποιήσης!

Ἐνα στρατιωτικὸ ἀπόσπασμα ἔ-χει ξεκινήσει κι' ὅλας γιὰ νὰ τὸν συλλάβῃ!

Πάγωσε τὸ αἷμα μου! Πετᾶχτη-κα πάνω καὶ ντύθηκα βιαστικά.

— Ἐλα καὶ σὺ μαζί μου, Μπε-ναντέντ, εἶπα στὸ φίλο μου.

Μὰ ἐκεῖνος κούνησε τὸ κεφάλι του κι' ἀπάντησε:

— Καλύτερα νὰ μὴ μᾶς δοῦνε μαζί...

Τὸν κῦτταξα μ' ἀπορία. Δὲ μποροῦσα νὰ ἐξηγήσω τὸ ξαφνικὸ αὐτὸ ἐνδιαφέρον του γιὰ τὸν Ἰησοῦ.

Σὰν νὰ διάβασε τὴ σκέψι μου, μου εἶπε:

— Ἐχεῖς δίκιο ν' ἀμφιβάλλης γιὰ μένα, Ἰωσή... Ἐκανα τόσα λάθη! Ἐπαναστατοῦσα, γιὰ νὰ καταστρέψω τὸν κόσμὸ... ἐνῶ αὐ-τὸς ἐπαναστατεῖ γιὰ νὰ τὸν σώσῃ.

Ἦθελα πολὺ νὰ τὸν πιστέψω.

— Ἐνας ἀπὸ σᾶς θὰ μὲ προδώσῃ, εἶπε ὁ Ἰησοῦς στοὺς μαθητὰς του τὴν ὥρα τοῦ δείπνου...

Μὰ δὲν κατάλαβα ἀκόμη τὴν ἐσφονικὴ αὕτὴ ἀλλαγὴ του.

— Προσπάθησα ὅσο μποροῦσα νὰ τὸν ἀποδείξω ἀπατεῶνα, συνέχισε ἐκεῖνος. Δὲν κατάρωσα ὅμως νὰ βρῶ τίποτα κακὸ σ' αὐτὸν ἢ στὴ διδασκαλία του. Καὶ τώρα βλέπω ἐπιτέλους... πι-στεύω! Naί, ὁ Ἰησοῦς εἶναι πραγματικὰ ὁ Γυῖος τοῦ Θεοῦ!

Τὴ στιγμή ἐκείνη, ἀκούστηκαν βήματα κι' ὁμίλιες στὸ δρόμο. Πενοῦσε ἕνα ἀπόσπασμα ἀπὸ στρατιῶτες. Τοὺς ἀκολουθοῦσαν μερικοὶ δοῦλοι, πού κρατοῦσαν πυρσούς. Τὸ τορμουλιαστὸ φῶς τοὺς ἐδρίχνε ἀλλόκοτες σκιές πάνω στους τοίχους.

Μπροστά πήγαινε κάποιος, πού μου φάνηκε γωνιστὴ ἡ κορμo-στασιά του, παρ' ὅλη τὴν κουκούλα πού ἐκρυβε τὸ πρόσωπό του...

— Αὐτοὶ εἶναι! μου ψιθύρισε ὁ Μπεναντέντ. Τρέξε... ἴσως προ-σπάσης! Θὰ σὲ δῶ ἀργότερα!

Καὶ γλύστρηξε ἔξω, μέσα στὴ νύχτα.

Σκέφτηκα πῶς ὁ Ἰησοῦς θὰ βρισκόταν στὴ Βηθανία, κι' ἔτρεξα πρὸς τὰ ἐκεῖ.

Στὸ δρόμο ὅμως, κατάλαβα ἐσφονικά ποῖος ὀδηγοῦσε τοὺς στρα-τιῶτες; ὁ Ἰούδας! Σίγουρα, θὰ ἤξερε αὐτὸς πού βρισκόταν ὁ Ἰησοῦς καὶ πήγαινε ἐκεῖ τοὺς στρατιῶτες.

Γύρισα πίσω, γιὰ νὰ δῶ ποῖα διεύθυνσι θὰ παίρνανε. Κι' εἶδα ἀπὸ μακριὰ νὰ πηγαίνουν κατὰ τὴ Γεθσημανή.

Ἀναγκάστηκε ν' ἀκολουθῶ ἕναν ἄλλο, μακρότερο δρόμο, γιὰ νὰ μὴ μ' ἀντιληφθοῦνε. Ἐτρεχα ὅσο μποροῦσα... καὶ συγκρόνως παρακαλοῦσα τὸ Θεὸ νὰ προλάβῃ!

Μὰ ἔφτασα πολὺ ἀργά. Οἱ στρατιῶτες βρῖσκονταν κι' ὅλας ἐκεῖ!

Εἶδα τὸν Ἰούδα νὰ πλησιάζῃ τὸν Ἰησοῦ καὶ νὰ τὸν φιλήσῃ. Ὅ-πως ἔμαθα ἀργότερα, τὸν υποδείκνυε ἐστὶ στοὺς στρατιῶτες, γιὰ νὰ τὸν πιάσουν.

Ἐκεῖνοι τὸν περικύκλωσαν ἀμέσως. Ὁ Ἰησοῦς δὲν ἔφερε ἀντί-στασι. Τοὺς εἶπε μονάχα:

— Νομίζετε πῶς δὲ θὰ μποροῦσα νὰ παρακαλέσω τὸν Πατέρα μου νὰ μου στείλῃ δώδεκα λεγεῶνες ἀγγέλων;

Οἱ στρατιῶτες τρόμαξαν καὶ τραβήχτηκαν πίσω γιὰ μιὰ στιγμή. Μὰ ὕστερα τὸν πιάσανε καὶ τὸν τράβηξαν μαζί τους πρὸς τὴν πόλι.

Οἱ μαθητὲς τοὺς εἶχαν διασκορπίστῃ ὅλοι, φοβισμένοι, ἀφίνοντάς τὸν μονάχο.

Πάλεσα μὲ τὸν ἐαυτό μου. «Ἐ-κρεπε νὰ βγῶ ἀπ' τὴν κρύπτη μου, νὰ τρέξω κοντὰ του; Μὰ ποῖα βοή-θεια θὰ μποροῦσα νὰ τοῦ προσ-φέρω;...

Αὐτὸ τὸ συλλογισμὸ κάνουν ὅλοι οἱ δειλοί!... Ἀκολουθῶσα τοὺς στρα-τιῶτες ἀπὸ μακριὰ, μένοντας πάν-τα κρυμμένος.

ΠΡΙΝ ΛΑΛΗΣΗ Ο ΠΕΤΕΙΝΟΣ...

Ξαφνικά, εἶδα μιὰ σκιά νὰ ξε-προβάλλῃ ἀπ' τοὺς θάμνους, δίπλα στὸ μονοπάτι. Ἦταν ἕνας ἄντρας σκυφτός, καμπουριασμένος, σὰν νὰ κρατοῦσε στὴ ράχη του ἕνα βά-ρος ἀσκήκωτο.

— Θεὲ Πέτρο! τοῦ εἶπα σιγά. Γύρισε ἀπότομα καὶ μὲ εἶδε. Τὸ πρόσωπό του ἦταν χλωμό, ἀγνώρι-στο.

— ὦ, τί φοιχτὴ νύχτα, παιδί μου! Βόγγησε. Πῶς μπόρεσα ν' ἀν-θέξω... Δὲν ὑπάρχει πιά ἐλπίδα...

Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ πού ἔδλε-πα τὸ δυνατό αὐτὸ ἄντρα σὲ τέ-τοια ἀπόγνωσι.

— Ἰσως μποροῦμε νὰ τὸν βοη-θήσουμε ἀκόμα, τοῦ εἶπα. Ἄς δοῦ-με πού τὸν πᾶνε.

Συνεχίσουμε τὴν παρακολούθησι, ἀπὸ μακριὰ.

— Τὸν πηγαίνουν στὸ σπίτι τοῦ Καϊάφα, εἶπε σὲ λίγο ὁ θεῖός μου. Εἶναι, χαμένος!

Μιὰ ἀνατοικίλα πέρασε ἀπ' τὸ κορμὶ μου...

Ἐπει' ἀπὸ λίγο, οἱ στρατιῶ-τες μὲ τὸν Ἰησοῦ ἐμπαιναν στὴν

Ὁ Ἰησοῦς μᾶς ἔλεγε ν' ἀγαπᾶμε τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους καὶ νὰ τοὺς συμπονᾶμε...

Μόλις ὁ Ἰησοῦς μῆκε στὴ βάρκα γέμισαν τὰ δῖχτυα μὲ ψάρια...

καί. Μὲ ρώτησε κι' αὐτὸς γιὰ τὸν Ἰησοῦ ἀπ' τὴ Ναζαρέτ. Μὰ κατάλαβα πῶς εἶχε κακοὺς σκοποὺς μέσα στὴν καρδιά του... Φυ-λάξου ἀπ' αὐτόν, παιδί μου!

— Πῶς τὸν λέγανε; ρώτησα μὲ ταραχή.

— Μπεναντέντ.

Τὸ εἶχα μαντέψει...

Μόλις γύρισα στὴν Καπερναοῦμ, πῆγα ἀμέσως στὸ σπίτι τοῦ φίλου μου καὶ τὸν ζήτησα.

— Ἐφυγε, μου εἶπε ἕνας ὑπρέτης. Δὲν ξέρομε πού πῆγε.

Κι' ὁ καυμένος ὁ πατέρας του κοντεύει νὰ πεθάνῃ ἀπ' τὸν καῦ-μό του...

Εἶχε φύγει ὁ Μπεναντέντ... καὶ δὲ μου εἶχε ἀφίσει οὔτε μιὰ λέ-ξι! Τόσο ἴσως λοιπὸν λογάριζε τὴ φιλία μας;

Μὰ πού εἶχε πάει, ἀφοῦ μίλησε μὲ

αυλή του σπιτιού του άρχιερέως. Όταν φτάσαμε κι' εμείς κοντά, ο 'Ιησους δε φαινόταν πουθενά. Καταλάβαμε πως θα τον είχαν πάρει μέσα στο σπίτι.

Καθώς περμιόμαστε απ' έξω, ένας γέρος άγγιξε στο μπράτσο τόν Πέτρο.

— Δεν είσαι και συ ένας απ' τούς μαθητές του; ρώτησε, κυττάζοντάς τον στα μάτια.

— Όχι! απάντησε απότομα εκείνος, κι' απομακρύνθηκε.

Πήγαμε κοντά σε μία μεγάλη φωτιά, που έκαιγε στη μέση της αυλής. Ξαφνικά, κάποιος άλλος πρόδεξε κι' αναγνώρισε το θείο μου. — Δεν είσαι και συ μαθητής του; τόν ρώτησε.

Ο Πέτρος άρνήθηκε και πάλι. Τό ίδιο έκανε κι' όταν ένας τρίτος τόν ξαναρώτησε.

— Σας λέω πως δεν τόν ξέρω καθόλου! φώναξε.

Την ίδια στιγμή, ακούστηκε ένα μακρινό λάλημα πετεινού.

Ο Πέτρος θυμήθηκε... Έφυγε τρέχοντας. Τον άκολουθησα και τόν βρήκα να κλαίει πικρά, πεσμένος καταγής.

Αυτή ήταν ή σκοτεινότερη ώρα της ζωής του θείου μου. 'Αλλ' έξαγνόρασε τη στιγμή εκείνη της άδυναμίας του με όσα έκαμε άγότερα για την πίστι του 'Ιησού...

Όταν γύρισα στο σπίτι, δε βρήκα εκεί τόν Μπεναντέντ. Πέρασα άγρυπνος τις λίγες ώρες που άπομένανε ως τα ξημερώματα.

Δεν ήμουν παρών στη δίκη του 'Ιησού, έμαθα όμως τις λεπτομέρειες από δυο μέλη του Σανεδρίν, τού δικαστηρίου: τόν 'Ιωσήφ απ' την 'Αριμαθαία και τόν Νικόδημο, που συμπάθουσάν τόν 'Ιησού και τόν υπερασπίστηκαν όσο μπόρεσαν.

Ο 'Αννας, ο πολιτικός ήγέτης της 'Ιερουσαλήμ, τόν εξέτασε πρώτος. Ήταν εύχαριστημένος που έμαθε πως τόν είχαν έγκαιρά ταλείψει οι μαθητές του. Έλπιζε ν' άκολουθήσει την ίδια τακτική κι' ο λαός της 'Ιερουσαλήμ. — Κατηγορείσαι για βλασφημία, είπε στόν 'Ιησού. Ο μολογείς:

— Μίλησα πάντα φανερά, μπροστά σ' όλο τόν κόσμο, απάντησε εκείνος. Γιατί ρωτάς έμένα; Ρώτησε εκείνους που μ' άκούσανε.

Ο 'Αννας χαμογέλασε, θαυμάζοντας την έτοιμότητά του.

— Όστε θέλεις άποδείξεις; είπε. Ζητάς να δικασθής; Πολύ καλά!

Καί, δίχως να χάση καιρό, συγκάλεσε άμέσως τόν δικαστήριο, στη μέση της νύχτας.

Οι περισσότεροι δικαστές ήταν άνθρωποι πολύ μορφωμένοι, ήθικοι, έντιμοι και με ύψοληψη. 'Αλλ' ο 'Αννας κι' ο Καϊάφας τούς διευθύνανε όπως θέλανε, με τις μηχανορραφίες τους.

Κατά τόν ιουδαϊκό νόμο, χρειάζονταν δυο μάρτυρες, για να στηρίξουν μία κατηγορία.

Κι' ο Καϊάφας βρήκε σε πολύ δύσκολη θέση, γιατί ο Νικόδημος κι' ο 'Ιωσήφ έφεραν σε σύγχυση τούς μάρτυρές του.

Ο ένας απ' αυτούς κατέθεσε ότι ο 'Ιησους είχε πη: «Θα καταστρέψω αυτό τόν χειροποίητο ναό και σε τρεις μέρες θα χτίσω έναν άλλο, όχι φτιαγμένο με τά χέρια». Ο άλλος κατέθεσε πως είχε πη ο 'Ιησους: «Γκρεμίστε αυτό τόν ναό, και σε τρεις μέρες θα τόν ξαναχτίσω».

Ο Καϊάφας κύτταξε θοισμευτικά τούς δικαστές. 'Αλλ' ο 'Ιωσήφ, άφου συνεννοήθηκε με τόν Νικόδημο, σπώθηκε και μίλησε. Υπόδειξε ότι ο πρώτος μάρτυς κατηγορούσε τόν 'Ιησού πως ήθελε να καταστρέψει τόν ναό κι' ύστερα να τόν ξαναφτιάξει με μάγια (άλλο διαφερόντικο έγκλημα), ενώ ο δεύτερος έλεγε πως ο 'Ιησους είχε υποσχεθί να ξαναχτίση τόν ναό, άν τόν γκοέμιζε κάποιος άλλος.

«Αυτοί οι μάρτυρες έρχονται σ' αντίφαση» δήλωσε. Και φάνηκε άμέσως πως οι περισσότεροι δικαστές συμφώνησαν μαζί του.

Ο 'Ιωσήφ ζήτησε ύστερα ν' άπολυθί ο 'Ιησους, άφου δεν υπήρχαν στοιχεία εναντίον του.

Ο Καϊάφας ήταν έξω φρενών. Δεν παραιτήθηκε όμως απ' τις προσπάθειές του. Διατύπωσε μίαν άλλη κατηγορία: ότι ο 'Ιησους είχε όνομάσει τόν εαυτό του Μεσσίας.

Ο 'Ιωσήφ κι' ο Νικόδημος διαμαρτυρήθηκαν ότι δεν ήταν νόμιμο ν' άνακατευόταν έτσι οι κατηγορίες στη μέση μίας δίκης.

'Αλλ' ο γερο-'Αννας τούς άνάγκασε να σωπάσουν.

Όστόσο, ο Καϊάφας καταλάβαινε πως θάχανε την ύπόθεσι, και μαζί μ' αυτήν τόν κύρος του. Είχε ιδρώσει απ' την άγωνία, όσο έβλεπε πως τού έφευγε ο 'Ιησους.

Έπαιξε λοιπόν τόν τελευταίο χαράτι του. Σήκωσε ψηλά τά δυο δάχτυλα τού δεξιού χεριού του, δείχνοντας έτσι πως σκόπευε να επιβάλι όρκο στον κατηγορούμενο, σύμφωνα με τόν Μωσαϊκό νόμο.

— 'Ιησού Ναζωραί, βροντοφώνησε, είσαι ο Χριστός, ο γιός τού Θεού;

Σιωπή βαρεία άπλώθηκε στην αίθουσα με τις μαρμαρίνες κολώνες.

Ο πονηρός Καϊάφας είχε κάμει τη σκέψη ότι, άν ο 'Ιησους έλεγε «Όχι», θάχανε την έπιτροπή του στο λαό και θα ξεχνιότανε. 'Αν έλεγε «Ναί», θ' άποδεικνυε ο 'Ιδιος την ενοχή του.

Κι' ο 'Ιησους απάντησε: «Ναί», μ' όλο που ήξερε πως αυτό σήμαινε τόν τέλος της επίγειας ζωής του!

Αυτό ήθελαν ο Καϊάφας κι' ο 'Αννας! Κυριεύθηκαν από προσποίηση άγανάκτι, έσκισαν τά ρούχα τους και φώναζαν:

— Βλασφημία!... Βλασφημία!

Οι άλλοι δικαστές τούς μιμήθηκαν — γιατί ο νόμος όρίζει να σκίση τά ρούχα τού ο δικαστής, όταν άκούση μία βλασφημία. Μόνο ο 'Ιωσήφ κι' ο Νικόδημος άποτέλεσαν εξαίρεσι. Οι άλλοι όλοι είχαν πιά πασσυρθεί και φώναζαν:

— Ένοχος! Ένοχος!... Να θανατωθί!

Μέσα στη γενική αυτή άναταραχή, ένας άνθρωπος, άσπρος σαν πανί, ώρμησε προς τόν Καϊάφα, σαν ναθέλε να τού έπιτεθί. Ήταν ο 'Ιούδας.

— Μου υποσχεθήκατε να μην τού κάνετε κακό! φώναξε. Μου είπατε ψεύματα! Νά, πάρτε πίσω τά 30 άσημένια νομίσματα που μου δώσατε! Ψεύτες, όχιές!

Οι φουροί τόν άρπάξαν άμέσως και τόν πέταξαν έξω απ' την αίθουσα.

Τά νομίσματα είχαν κυλήσει στο πέτρινο δάπεδο. Ο Καϊάφας τσάβησε πίσω, για να μ' άγγίξη. Γιατί θα τόν μίαινε, αυτό τόν αντίτιμο τού αίματος...

Όσο για τόν 'Ιούδα, βρήκε τρέχοντας απ' την πόλι, βρήκε ένα δέντρο και κορμάστηκε.

Η ΘΥΣΙΑ

Τά ξημερώματα της Παρασκευής, ο 'Ιησους οδηγήθηκε στο Ρωμαίο κυβερνήτη, τόν Πόντιο Πιλάτο. Έπρεπε να έπικυρωσθί κι' αυτός την καταδικαστική άπόφασι τών άρχιερέων.

Ακούγοντας τόν θόρυβο, ο Πιλάτος πρόβαλε σ' ένα μπαλκόνι και ρώτησε, νευριασμένος:

— Τι θέλετε; Γιατί τί κατηγορείτε αυτό τόν άνθρωπο;

Η προσποιητή αυτή άγνοιά του πείραζε τόν Καϊάφα. Είχε μινύσει στόν Πιλάτο να τελειώση γρήγορα ή δίκη τού «παροιστοπού», πριν προλάβι ο λαός να φέρι αντίστασι.

Βρέθηκε ένοχος βλασφημίας, έξηγήσε υπομονετικά ο Καϊάφας. 'Αν δεν ήταν εταίχτης, δε θα σου τόν φέρναμε.

Ύστερα κατηγορήσε τόν 'Ιησού για διάφορα πράγματα —κι' ίδιως πως παροιστανούσε τόν λαό, συνιστώντας του να μην πληρώνη φόρο στόν Καίσαρα. Αυτό άποτελούσε προδοσία κατά της Ρώμης. Ο Πιλάτος ήταν υποχρεωμένος να τόν προσέξη.

Δεν κρίνε πολλή ώρα τόν 'Ιησού, και στο τέλος δήλωσε:

— Εγώ δεν τού βρίσκω κανένα φταίξιμο. Έχετε όμως ένα έθιμο: να παίρνη χάρι ένας καταδίκος, για τόν Πάσχα. Θέλετε ν' άπολύσω αυτόν τόν Βασιλέα τών 'Ιουδαίων;

— Άλλ' οι άνθρωποι τού Καϊάφα φώναζαν:

— Όχι αυτόν! Τόν Βαραββά!

Ο Βαραββάς ήταν ένας ληστής.

Ο Πιλάτος έκαμε άλλη μία προσπάθεια, για να σώση τόν 'Ιησού απ' τόν αίμοδόρο όχλο.

— Ο άνθρωπος αυτός είναι απ' τη Γαλιλαία. 'Ανίκει στη δικαιοδοσία τού 'Ηρώδη 'Αντίπα, που βρίσκεται τώρα στην 'Ιερουσαλήμ. Πηγαίνετέ τον σ' αυτόν.

Η διαταγή του έκτελέστηκε άναγκαστικά. 'Αλλ' ο 'Ηρώδης τόν ξαναέστειλε στόν Πιλάτο. Εκείνος είπε και πάλι στόν όχλο ότι τόν εύρισκε άθώο.

— Θα τόν μασιγώσω και θα τόν άπολύσω, πρόσθεσε. Και τόν παράδωσε στους στρατιώτες του, που τού φόρεσαν ένα στεφάνι από άγκάθια κι' ένα πορφύρο χιτώνα, κι' ενώ τόν μασιγώνανε, τόν προσκυνούσαν κοροϊδευτικά, λέγοντάς του:

— Χαίρε, Βασιλιά τών 'Ιουδαίων!

— Σταυρώστε τον!... Σταυρώστε τον! ούρλιαζαν οι έγκάθετοι τού Καϊάφα.

— Άν έλευθερώσης αυτό τόν άνθρωπο, δε θάσαι φίλος τού Καίσαρα! φώναζε ο Καϊάφας στόν Πιλάτο.

Εκείνος τόν κύτταξε με μίσος και περιφρόνησι. 'Υστερα ζήτησε μία λεκάνη με νερό, βούτηξε μέσα τά χέρια του και είπε:

— Εγώ πλέον τά χέρια μου. Τό αίμα αυτού τού άθώου άς π.ση πάνω σε σάς!

— Ναί, πάνω σε μας και στα παιδιά μας! ούρλιασε ο όχλος. Κι' ο Πιλάτος τούς παράδωσε τόν 'Ιησού, για να τόν σταυρώσουν.

— Η είδησι διαδόθηκε άστραπιαία σ' όλη την πόλι. Ο σαστισμέ-

νος λαός μαζεύτηκε στις πλατείες και τούς δρόμους. Οι Ρωμαίοι στρατιώτες, πάνοπλοι, φύλαγαν σ' όλα τά σημεία, για να προλάβουν καμιά εξέγερσι.

Σε λίγο, φάνηκε ή συνοδεία που οδηγούσε τόν καταδίκιο στόν τόπο της εκτέλεσως. Ο 'Ιησους βάδιζε με κόπο ανάμεσα στους στρατιώτες, κρατώντας στους ώμους του τόν βαρύ ξύλινο σταυρό. Τό πρόσωπό του ήταν γεμάτο αίματα. Δάκρυσα, βλέποντάς τον...

Μία φωνή ακούστηκε ξαφνικά:

— Κύριε!

Ήταν ή φωνή τού Μπεναντέντ!

Τόν είδα ξαφνικά να ξεπροβάλλει μέσα απ' τόν πλήθος, σαν τοελλός. Πάλεψε με τούς στρατιώτες, χτύπησε έναν απ' αυτούς, τόν πέταξε γάμω.

— Πιάστε τον! φώναξε κάποιος. Θέλει να έλευθερώση τόν Ναζωραίο!

Ένας στρατιώτης τσάβηξε τόν σπαθί του και τόχωσε στην κοιλιά τού Μπεναντέντ. Μία γυναίκα στοίγγλισε. Ο κόσμος που μαζεύτηκε γύρω, έκοψε απ' τά μάτια μου τόν φίλο μου. Ωρμησα, άνοιξα δ-δυο, έφτασα κοντά και γονάτισα δίπλα του.

Ο Μπεναντέντ έσφιγγε με τά χέρια του την πληγή του.

— 'Ιωσή... μου είπε μ' άνέκφραστη άγωνία. Μη σε νοιάζει για μένα! 'Ακολουθήσε Α ύ τ ό ν!

Ο 'Ιησους είχε φτάσει κοντά. 'Ανασήκωσε τόν κεφάλι του και κύτταξε μία στιγμή τόν φίλο μου, με άναπτη, εύγνωμοσύνη και κατανόηση.

Τό πρόσωπο τού Μπεναντέντ ήρέμισε άμέσως. Τά χείλια του σάλεσαν, ψιθυρίζοντας τά λόγια που είχε πη ο 'Ιησους στο 'Όρος — και που πίστευα πως δεν τά είχε άκούσει:

— 'Αγιασθήτω τόν όνομά σου... 'Ελθέτω ή βασιλεία σου...

Ύστερα άόισε την τελευταία του πνοή.

Τσάβησα τόν πτώμα του μέσα σε μία αυλή, τόν σκέπασα με τόν μανδύα μου κι' άκολουθήσα έπειτα τόν 'Ιησού έξω απ' τά τείχη, πάνω στο λόφο τού Γολγοθά.

ΤΕΛΟΣ ΚΑΙ ΑΡΧΗ

Οι στρατιώτες γδύσανε σχεδόν τελείως τόν 'Ιησού. Τόν διάταξαν να έσπλωθί πάνω στο σταυρό και να τεντώση τά χέρια του. 'Υστερα — ό, τί κρίκη! — μπήκανε μεγάλα καρφιά στα πόδια και στις παλάμες του!

Οι τρωμεροί πόνι τόν έκαναν να σπαράξη. Μά, όταν τού πρόσφεραν κορσί με μύρο — ένα ποτό που λιγοστεύει τούς πόνους — άρνήθηκε να τόν δεχθί. Έμεινε ως τόν τέλος ο δυνατός άντρας, που ήξερα...

Σήκωσαν έπειτα τόν σταυρό και τόν έστησαν μέσα σε μία γούβα, που είχαν ανοίξει στη γή.

Μέσ' στο φοιχτό μαρτύριο του, ο 'Ιησους προσευχότανε:

— Συγχώρεσέ τους, Πατέρα μου. Δεν ξέρουν τί κάνουν... Ποτέ δε θα ξεχάσω αυτά τά λόγια του, όπου να πεθάνω...

Δεξιά κι' άριστερά του είχαν σταυρωθί δυο κακοϋργοί. Ο ένας απ' αυτούς έφωρνεύσαν τόν 'Ιησού. Ο άλλος όμως μάλωσε τόν σύντροφό του. Κι' ο 'Ιησους τού υποσχεθηκε:

— Σήμερα θα βρισκεσαι μαζί μου στόν Παράδεισο.

Σε λίγο, τόν άκούσα να μουρμουρίζει:

— Διωθί!

Ένα δοχείο με ζύδι βρισκόταν εκεί κοντά. Ένας στρατιώτης βούτηξε μέσα ένα σφουγγάρι και τόν πλησίασε στα χείλη τού 'Ιησού...

Όταν έφτασε ή έκτη ώρα, ο ούρανός σκοτείνιασε ξαφνικά. Ο όχλος κυριεύτηκε από όδβο...

Τρεις ώρες βάσταξε αυτό τόν σκοτάδι. 'Υστερα ο 'Ιησους πρόφερε:

— Θεέ μου, Θεέ μου, γιατί μ' έγκατέλειψες; Έβγαλε μία δυνατή φωνή, τόν κεφάλι του έπεσε προς τή έμπρός, ένας σπασμός τινάζε τόν κορμί του κι' έμεινε ακίνητος...

Την ίδια στιγμή, έβρισπαν άστραπές, βροντές, κεραυνοί. Η γή έσείστηκε. Οι βράχοι σκίστηκαν, σαν να τούς έσπαζε κάποιος χέρι γίγαντος...

Ο Ρωμαίος εκατόνταρχος έπεσε γονατιστός — κι' οι στρατιώτες τόν τόν μιμήθηκαν. Έβγαλε τόν κράνος του, έσκυψε τόν κεφάλι του και είπε:

— Αλήθεια, ήταν γιός Θεού!...

Έπειτα ήσυχασαν όλα. Ο ούρανός άρχισε να καθαρίζει, έμεινε όμως κόκκινος σαν αίμα.

Ξεκίνησα, για να κατεβώ τόν λόφο. 'Αφού απομακρύνθηκα λίγο, γύρισα κι' έβριξα μία τελευταία ματιά στο σταυρό. Τώρα ο ούρανός ήταν χρυσάφης...

— Κυττάχτε! είπε κάποιος, κοντά μου. Δεν είναι τόν τέλος, αυτό. Είναι ή άρχή.

Δεν κατάλαβα άμέσως τί έννοούσε. Κυττάζοντας όμως ύστερα τόν σταυρό, μπροστά στο χρυσό φόντο τού ούρανού, ένιωσα πως ο 'Ιησους δεν είχε πεθάνει.

Γιατί ήταν άθάνατος, αυτός και τόν Βασιλείο του.

Δεξιά κι' άριστερά του είχαν σταυρωθί δυο κακοϋργοί...

Έζησε κάποτε ανάμεσά μας σαν άνθρωπος. Τώρα ζή κοντά μας, για πάντα, σαν πνεύμα της άγάπης και της συγγνώμης. Ζή μέσα σ' εκείνους που άκούμε τη φωνή του κι' άκολουθούν τόν δρόμο τού καλού.

«Είμαι ή άνάστασις και ή ζωή — είπε κάποτε ο 'Ιδιος. Όποιος πιστεύει σε μένα, ποτέ δε θα πεθάνη»

NORMAN ΠΗΛ

ΘΘ

Πώς είδαν οι Ρωμαίοι τόν Χριστό

Κατά τούς μελετητές τών Ευαγγελίων, ή επίγεια ζωή τού 'Ιησού Χριστού διήρκεσε 33½-34 χρόνια, που κατανέμονται ως έξης:

30 χρόνια (περίπου) ήθελικής ζωής.

3½ χρόνια δημοσίας ζωής.

3 ήμερες (δχι πλήρεις) άποδείξεως μέσα στόν τάφο.

40 ήμερες επίγειας ζωής μετά την 'Ανάστασι, πριν άπό την 'Ανάληψι στους ούρανους.

Τό όνομα Χριστιανόι δόθηκε στους όπαδούς της νέας θρησκείας τόν έτος 42 μ.Χ., κατά τη μετάβασι στην 'Αντιόχεια τού Βασιλέα και τού άποστόλου Παύλου. Ώς τότε, οι όπαδοί της νέας θρησκείας έθεωρούντο ως αίρετικοί 'Ιουδαίοι. Προερχόνταν, άλλωστε, άποκλειστικά σχεδόν απ' αυτούς. Όταν, όμως, στη νέα θρησκεία άρχισαν να προσέρχωνται και άνθρωποι άπο άλλα έθνη, οι όπαδοί της άποκλήθηκαν Χριστιανόι, από τόν όνομα τού Χριστού, που άποτελούσε τόν άκρογωνίο λίθο της πίστεώς του.

Ο Ρωμαίος συγγραφέας Τάκιτος αναφέρει τά έξης για τόν Χριστό και τούς Χριστιανούς:

«Ο Νέρων, για να διάλυση τη φήμη ότι αυτός είχε διατάξει την πυρπόλησι της Ρώμης κατηγορήσε ως υπεύθυνος γι' αυτήν και τούς καταδίκασε σε τριήμερες ποινές μερικούς ανθρώπους, που ήταν μισητοί γι' α τά έγκλημά τους και που ο όχλος τούς άποκαλούσε Χριστιανούς. Αυτό τόν όνομα προήλθε από τόν Χριστό, που, έπί αυτοκράτορος Τιβέριου, καταδικάστηκε σε θάνατο από τόν δικαστή της Γαλιλαίας Πόντιο Πιλάτο. Η έπικίνδυνη δεισιδαιμονία τών Χριστιανών, που είχε καταπνίγη για λίγο καιρό, άναζωογονήθηκε και πάλι, όχι μόνο στην 'Ιουδαία, όπου πρωτοεμφανίστηκε, αλλά και σ' αυτήν άκμή της Ρώμης».

Ιδιαίτερως αξιοσημείωτα είναι τά όσα γράφει ο Πλίνιος ο νεότερος, που ήταν διοικητής της Βιθυνίας, σε μία άναφορά του στόν αυτοκράτορα Τραϊανό:

«Όσο άσφα έκείνους που οδηγούγα ενόπιον τού δικαστηρίου μου ως Χριστιανοί, άκολουθήσα την έξης μέθοδο: Τους ρωτάσα άν ήταν Χριστιανοί. 'Αν τόν όμολογούσαν τούς ρωτούσα και δεύτερη φορά, απειλώντας τους, ότι άν επέμεναν σ' αυτή την όμολογία, θα τούς καταδίκασα σε θάνατο. Έκείνους που άπαύτουσαν και δεύτερη φορά ότι ήταν Χριστιανοί, τούς έστειλα στη φυλακή. Τους άλλους, όμως, που έπεκαλόντο μπροστά μου τούς θεούς μας και πρόσφεραν θυσία με κρασί και λιβανό τόν μπροστά στην εικόνα σου, που δέχασα να τούς την παρουσιάσουν με όλες τις τιμές, τούς άφηνα έλευθερούς».

Μου είπαν, όστόσο, ότι είναι άδύνατο να εξαγορκήση κανείς τούς άληθινούς Χριστιανούς να κάμουν αυτό τόν πόθωμο».

Φαίνεται πιθανόν ότι ο Χριστιανισμός άρχισε ν' άναπτύσσεται και να διαμορφώνεται ως θρησκεία από τόν δεύτερον ήμισυ τού πρώτου μετά Χριστόν αιώνα. Όλοι οι σύγχρονοι ιστορικοί θεωρούν πως κοντινά της νέας θρησκείας ήταν η 'Αντιόχεια, όπου τά φλογέρα κηρύγματα τού Παύλου θεμελίωσαν τόν Χριστιανισμό και τού έδωσαν τόν μαχητικό χαρακτήρα του. Χριστιανοί υπήρχαν βέβαια και πριν, αλλά χωρίς μεγάλη συνοχή μεταξύ τους. Είχαν αξιοσημείωτο ότι ο φίλων που έζησε κατά τόν έτος 50 μ.Χ., δε μνημονεύει καθόλου ούτε τόν Χριστό, ούτε τούς Χριστιανούς.

(Νύχτα του μεγάλου Σαββάτου, μπροστά σε μιά εκκλησία. Ήρα έντεκαμισή. Κάποιος πολύς είναι μαζεμένος γύρω από τη στιγμήν εξέδρα, που σε λίγο θ' αστραποβολήσει απόφαση, ύστερα απ' το «Δεύτε λάβετε φώς!» Σε μία γωνία 'Εκείνος κι 'Εκείνη, κρατώντας από ένα κερι στο χέρι, συνεκίζουν έναν καυγά, άρκινισμένον από νωρίς το απόγευμα).

ΕΚΕΙΝΟΣ: Μά να βάλεις πλεμόνια στη μαγειρίτσα! Τι σου βρέ, βρέ εύλογημένη μου;... ΕΚΕΙΝΗ: Όλοι βάδουνε! Στη μαγειρίτσα μπαίνει ολόκληρη η σκοταριά ανεξαιρέτως— σκοτία, πλεμόνια, γλυκάδια...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Έγω δεν τα θέλω τα πλεμόνια!

ΕΚΕΙΝΗ: Γιατί; ΕΚΕΙΝΗ: Γιατί έτσι... Δεν είμαι γάτα! 'Αν φάω πλεμόνια, νομίζω πως θα άρχισω τα νουούριματά!...

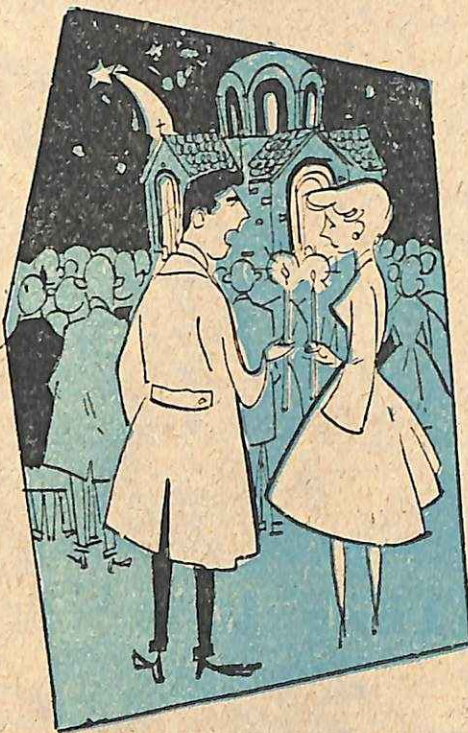
ΕΚΕΙΝΟΣ: Πολύ καλά! Δε θές τα πλεμόνια. Είναι δύσκολο να τα απομακρύνεις στην άκρη του πιάτου σου και να τ' άφισης για μένα, που ξέρεις ότι μ' άρέσουνε τόσο πολύ;...

ΕΚΕΙΝΟΣ: 'Επειδή σ' άρέσουνε τόσο πολύ, γι' αυτό μου τάβαλες και μου κατέστρεψες την ώρα μαγειρίτσα μου, που περιμένα να τη φάω μία φορά το χρόνο!...

ΕΚΕΙΝΗ (έπιμονη): Βγάλε τα πλεμόνια στην άκρη του πιάτου σου...

ΕΚΕΙΝΟΣ (άγανακτισμένος): Σιγά να μη κάτσω να κάνω χημική ανάλυση της σουπας, πηή η λαμπάδα της! Μία φορά το χρόνο, κ' έγω έχω μία ιδιοτροπία, — παχαλίνη ιδιοτροπία— κι' αυτή δεν έννοεις να μου την ίκανοποιήσης;...

ΕΚΕΙΝΗ (από την έκπληξη, άφίνει να της

Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΦΛΟΓΑ

πέσει η λαμπάδα της): Μία φορά το χρόνο, είπες! Και μία ιδιοτροπία!

ΕΚΕΙΝΟΣ (πειραγμένος, σηκώνει τη λαμπάδα και της τη δίνει). Ναι, γιατί;

ΕΚΕΙΝΗ (μονορούφι): Γιατί δεν υπάρχει μέρα του χρόνου που να μην αντιστοιχίσει σε μία παραξενιά σου... 'Εχεις ιδιοτροπίες, Χριστουγεννιάτικες, Πρωτοχρονιάτικες, Πασχαλιάτικες, Πρωτοαγιαγιάτικες, Ιδιοτροπίες της Δευτέρας, της Τρίτης, της Τετάρτης, άποκρητάκες και νηστίσιμες, του άντικυκλώνα— και των κυνικών καυμάτων. Ιδιοτροπίες με χιόνια ή με ιδρώτα, με δυο βαθμούς κάτω από το μηδέν ή με σαράντα πάνω υπό σκιά!...

ΕΚΕΙΝΟΣ (σιγχαράζει): Δηλαδή θές να της ότι είμαι γενικά γκρινιάρης;...

ΕΚΕΙΝΗ: Μάλλον...

ΕΚΕΙΝΟΣ: 'Η γκρίνια μου έχει πάντα τις ίδιες άφοορμές... Γιατί, δηλαδή, θ' άποφύγω έγω τη γκρίνια, και δε θ' άποφύγεις έσύ τις άφοορμές της γκρίνιας;...

ΕΚΕΙΝΗ: Είναι τόσες πολλές αυτές οι άφοορμές, ώστε θάπρεπε να τις σπουδάσω τέσσερα χρόνια στο Πανεπιστήμιο, για να τις μάθω...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Θες καλλίτερα να γυρίσουμε στο σπίτι, για να μη μας δει ο κόσμος να δερνόμαστε;...

ΕΚΕΙΝΗ (με φοίρη): Λες να φτάσης ως εκεί;...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Είμαι σχεδόν βέβαιος... (Την έκοψε το καυγά τους προλαβαίνει το «Δεύτε λάβετε φώς». Και το άναστάσιμο αυτό φώς, τρέχει μέσα από το λερό, χύνεται έξω, για να γίνει μία φωτεινή θάλασσα. Μηχανικά κι' 'Εκείνος ανάβει τη λαμπάδα του).

ΕΚΕΙΝΗ (ανάβει και τη δική της από έναν κομψότατο κύριο που στέκεται δίπλα της. Μ' ένα υποχωρητικό γλυκύτατο γαμόγελο τον ευχρησιστεί): Μεσσί!...

ΕΚΕΙΝΟΣ (χαμηλόφωνα): Για να δούμε, αν δεν ήταν άραϊας αυτός ο κύριος ο δίπλα σου θα ήσουν τόσο πρόθυμη ν' άνάψης απ' το κερι του;

ΕΚΕΙΝΗ (τό ίδιο χαμηλόφωνα): 'Η δεσποινίς που από αυτήν άναψες το λόγο σου — άναψες και κόρωςες! — είναι μήπως άσκημη;...

ΕΚΕΙΝΟΣ (είρωνικά): Μήπως χήλεψες;... ΕΚΕΙΝΗ (είρωνικότερα): Έσύ;... ('Από την εκκλησία βγαίνουν τα εξαπτέρυγα, οι

λευκοντυμένοι παπάδες, οι ψάλτες 'Η εξέδρα γεμίζει φώς. Γίνεται άπόλυτη ησυχία. Ο παπας απ' την εξέδρα του σκορπίζει μέσ' στην άνοιτιάτικη γελήνη τα μεγαλειώδη λόγια του Εύαγγελίου «ούκ έστιν όδός, άλλ' έξηγεταί!»).

ΕΚΕΙΝΟΣ (προσπαθεί να της κάμει με τη λαμπάδα του τα μαλλιά): Θά σου άείζε να σε τσουρουφλίσω.

ΕΚΕΙΝΗ (άπομακρύνεται): 'Από τέτοιο Νέrawa όλα να τα περιμένα!

ΕΚΕΙΝΟΣ: 'Ο Νέrawa έκαψε τη Ρώμη κι' όχι μία γυναίκα της Ρώμης — τη Μεσσαλίνα να πούμε!...

ΕΚΕΙΝΗ (κατακόκκινη από την άγανάκτηση της, σηκώνει τη λαμπάδα της): Μεσσαλίνα να έγω;!...

ΕΚΕΙΝΟΣ (σηκώνει για άμεσα αντίποινα, και τη δική του): Ποππαία, αν προτιμάς! (Τη στιγμή αυτή όμως, ο τσακωμός τους πνίγεται μέσα σ' ένα θριαμβευτικό, δυνατό «Χριστός 'Ανέστη» εκ νεκρών θανάτων θάνατον πατήσας...), που δονεί την 'Απριλιάτικη νύχτα. Κρότοι άντηχούν δυνατά φώσφορα άσπραποβολούν ολόσμπρα, ρουκέττες σκίζουν όμοιες με άναστάσιμους σπουνίκι τη νύχτα! Μια — κέττα περνάει συρρίξα, δίπλα απ' το μάγουλο της).

ΕΚΕΙΝΗ (αυθόρμητα ζητεί προστασία στην άγκαλιά του): Φοβάμαι!...

ΕΚΕΙΝΟΣ: 'Ο Νέrawa θα σε σώσει από τη φωτιά;...

ΕΚΕΙΝΗ (μετανοιωμένη, κυρίως με την προσέγγισή του κινδύνου): Καταλαβαίνεις καλά ότι δεν τα πιάτουν αυτά που είπα;...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Τότε, γιατί τα είπες;

ΕΚΕΙΝΗ: Ούφ! Ξέχασέ τα κι' αυτά και δ-λα... Χριστός 'Ανέστη!...

ΕΚΕΙΝΟΣ: 'Αλήθος... 'Ανέστη... 'Αν και προτιμώτερο, νομίζω, θά ήταν να μη με άνακατέψης με την πυρκαγιά της Ρώμης —ούτε με τη σφαγή του 'Αγίου Βαρθολομαίου!...

ΕΚΕΙΝΗ (συντηρημένη ελκρινεία): 'Εγώ δε σε άνακάτεψα με τίποτα... Νέrawa σε είπα μόνο...

ΕΚΕΙΝΟΣ (με σαρκασμό): Μόνο... 'Εχεις δικιο, γιατί μπορούσες να με πής και Καλιγούλα, και 'Ατίλα και Τσιγκις Χάν!...

ΕΚΕΙΝΗ (μία δεύτερη ρουκέτα την κάνει να χορή πιο βαθιά στην άγκαλιά του): Τώρα με μπέρδεψες μ' ένα σωρό κόσμο!...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Τόκανα για να σε φλουώσω και να σε κάμω να καταλάβης το λάθος σου...

ΕΚΕΙΝΗ: Τ' όμολογώ... Συχωρέσε με... ΕΚΕΙΝΟΣ: Σε συχωρώ έγω... 'Εσύ;

ΕΚΕΙΝΗ: 'Εγώ σ' έχω συχωρέσει από πρίν.

ΕΚΕΙΝΟΣ: 'Από τότε;

ΕΚΕΙΝΗ (με αυθόρμητη ελκρινεία): 'Από την ώρα της πρώτης ρουκέτας!...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Καταλαβαίνω... Μας ένωσε ο φόβος σου!

ΕΚΕΙΝΗ: Μην το παίρνεις έτσι!...

ΕΚΕΙΝΟΣ: 'Αλλά;... Πώς να το πάρω;... 'Αλλοίως;... 'Ο πανικός σου σ' έκανε καλή μαζί μου... 'Αν δε φοβόσουν, θά εξακολουθούσες να με λες Ταμεράντο και Τορκουεμδά!...

ΕΚΕΙΝΗ: Νά χαρής, μη με μπλέκεις με άλλο κόσμο!... Ζαλίστηκα...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Δε σε μπλέκω ήσυχασε... (Την άγκαλιάζει). Και του χρόνου...

ΕΚΕΙΝΗ: Και του χρόνου... και πρόσεχε μη σβύσουνε τα κεριά μας... Θά πάμε ν' άνάψουμε το καντήλι στο σπίτι μας...

ΕΚΕΙΝΟΣ (συμπληρώνει): 'Αφού πρώτα κάνουμε το σταυρό με κόπανα πάνω από το κατώφλι της πόρτας μας... ('Εχουν άρχισει να προχωρούν άγκαλιασμένοι προς το σπίτι τους. Οι φλόγες των κεριών που κρατάνε τρεμοσβύνουνε από το νυχτερινό αέρακι. Βάζουνε τα χέρια τους μπροστά για να κρατήσουνε τα κεριά άναμμένα). Θες να πάρουμε ταξί;...

ΕΚΕΙΝΗ: 'Ελα τώρα! Για ποιο λόγο;... Ταξί για δυο γονιές;...

ΕΚΕΙΝΟΣ (άνησυχας): Θά καταφέρουμε να διατηρήσουμε άσθετα τη φλόγα ως το σπίτι μας;...

ΕΚΕΙΝΗ (με πεποίθησι): Θά το καταφέρουμε!... (Πραγματικά, φτάνουνε στο σπίτι τους με άναμμένες και τις δυο λαμπάδες. Μπαίνουνε μέσα). Είδες;...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Είδα... (Σαν πιο ψηλός φτιάχνει τον καθιερωμένο σταυρό του έθιμου στο άπάνω μέρος από το κατώφλι της πόρτας τους. Μπαίνουνε μέσα. 'Εκείνη πάει κι' άνάβει το καντήλι μπροστά στο εικόνισμα).

ΕΚΕΙΝΗ: 'Ετσι, το ίδιο άσθετα μένει και η φλόγα της αγάπης μας. μ' όλα τα ψυήματα που την κάνουν να τρεμοσβύνη!...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Τι ώρα η άπομωμόισή σου!...

ΕΚΕΙΝΗ: Πιο πολύ από ώρα! άληθινή... (Μπαίνει στην τραπεζαρία, όπου το στραμμένο τραπέζι τους περιέμει παίρνει τα δυο βαθιά πιάτα και πάει και τα γεμίζει μαγειρίτσα στην κουζίνα. Φένοει και τα τηγανισμένα μεζεδάκια. Εύθυμα). 'Ελα κάτσε...

ΕΚΕΙΝΟΣ (καθεται. Βάζει την πρώτη κουταλιά στο στόμα του): Θούμα!

ΕΚΕΙΝΗ: Και τα πλεμόνια!...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Κι' αυτά... (Την άγκαλιάζει). Χριστός 'Ανέστη άγαπηνέ μου.

ΕΚΕΙΝΗ: 'Αλήθος 'Ανέστη... (Τον φιλάει. 'Η φλόγα εξακολουθεί να λάμπει άσθετα στο καντήλι — σαν την αγάπη τους...).

ΧΡ. Κ. ΧΑΙΡΟΠΟΥΛΟΣ

Το Παιόχα

ΣΤΗΝ ΠΑΛΙΑ ΑΘΗΝΑ

Από την παραμονή των Βαίων ως τον Έσπερινό της Λαμπρής

ΤΟ ΠΑΣΧΑ στην 'Αθήνα, στα μαύρα χρόνια της σκλαβιάς, δεν ήταν άπλως μία μεγάλη θρησκευτική εορτή. Ήταν κάτι περισσότερο: 'Ενα σύμβολο. Στην 'Ανάστασι του Χριστού εκ νεκρών, οι προπάτορές μας, που δεν είχαν ξεχάσει την καταγωγή τους, —κι' άς πέρασαν αιώνας δουλείας— χαιρετούσαν το μέγα όραμα της 'Αναστάσεως του Γένους. 'Απόδειξη, ότι, την ημέρα εκείνη δεν διασκέδαζαν, όπως έκαναν όλες τις άλλες γιορτές. Συναισθάνονταν την ιερότητα της. Ήταν σιωπηλοί και σοβαροί. 'Η 'Ανάστασι του Κυρίου είχε γι' αυτούς κάποιο κρυφό νόημα, που τους έκανε να συγκεντρωθούν περισσότερο στον έαυτο τους.

Κάθε Λαμπρή, λοιπόν, όλοι οι 'Αθηναίοι γινόντανε φίλοι και επικοινωνούσαν μεταξύ τους, μπροστά στο βλουρά βλέμμα των κατακτητών στην ίδια μυστική άναμνηση.

Γιατί, όμως, μονάχα κάθε Λαμπρή; Γιατί — άλλοιμονοί! — και στα χρόνια της σκλαβιάς, οι 'Αθηναίοι δεν ήταν πάντοτε μονοήμεροι και άγαπηνέμοι. 'Αν κρίνει κανείς από τις μαρτυρίες των περιηγητών, που ήρθαν στην 'Αθήνα από τον ΙΣΤ' ως τον ΙΗ' αιώνα, θά σχηματίσει πολύ κακή γνώμη για τους 'Αθηναίους εκείνου του καιρού. Την ίδια, άλλωστε, γνώμη είχε και η άγία Φιλοθέη, η θρυλική άγία της 'Αθήνας, που χαρακτήριζε τους συμπατριώτες της, τότε λίγο, ούτε πολύ! — φιλοχρήματοι, μικροραδιούργους, φιλοπότους, φανατικούς, προληπτικούς, δεισιδαίμονες, κακόπιστους, βωμολόχους, έκδικητικούς.

Το δράμα, όμως, του Χριστού, μαλάκωνε την καρδιά τους, που την είχε πικράνει τόσο πολύ η δουλεία. 'Από την Κυριακή των Βαίων, έπιναν μέσα τους κάθε έγγρα, κάθε κακό αίσθημα και γινόντανε όλοι καλοί χριστιανοί, καλοί φίλοι και άδελφοί.

'Ας δούμε, λοιπόν, — με οδηγητή τον μοναδικό αθηναϊογράφο Δ. Γρ Καμπούρογλου— πώς γινόταναν τότε οι 'Αθηναίοι το Πάσχα.

'Από την παραμονή των Βαίων, το Σάββατο του Λαζάρου, οι γυναίκες ζύμωναν κάτι κουλούρες, που τις άνόμαζαν «λαζάρους». Όποιος λούζταν εκείνη τη μέρα, το κεφάλι του θά έπρεπε παντοτεινά. Το βράδυ, μικρά παιδιά γυρνούσαν στα σπίτια κι' έλεγαν τό άθρηνακό άσμα του Λαζάρου:

«Ήρθ' ο Λάζαρος, ήρθαν τα βάνια, ήρθ' ο μέναιγος των κορασιών, Κορασιδες μου, ταυροκοπήθηκε, παλληκάρια μου, αραδισοθήτε, για να πάρουμε βαθεία κανίαία (*) να μαζεύουμε αυγά και πίττες.

Γου Λαζάρου, ήταν και η πρώτη 'Ανάστασι. Με τη διαφορά ότι στις κουλούρες που έφτιαχναν έβαζαν καρδιά αντί αυγά και σταφίδες αντί σπασί.

Το έθιμο της Ιγθυοφαγίας την Κυριακή των Βαίων, το κρατούσαν και τότε, με μεγαλύτερη μάστιγα άυστηρότητα, μολονίς τα ψάρια ήταν πανάκριδα.

Μπαίνουνε τώρα στη Μεγάλη 'Εβδομάδα. Την Μεγάλη Τετάρτη, οι κλησάριδες μαζεύαν από όλα τα σπίτια της ένορίας άλευρί, και το έβιναν στο παπά, που έπιανε νέο προζύμι, βυθίζοντας σ' αυτό ένα κομμάτι Τιμίο Ξύλο. Το προζύμι αυτό, η κλησάρισα το έκοβε μικρά-μικρά κομμάτια, το πασάλιζε με άλευρί, και κάθε νοικοκυρά, βγαίνοντας από την εκκλησία, έπαιρνε κ' ένα κομμάτι, για να πιάσει προζύμι για τις λαμπριάτικες κουλούρες.

Τη Μεγάλη Πέμπτη, δεν έβαφαν πολλά κόκκινα αυγά, όπως γίνεταν σήμερα. Σε κάθε σπίτι, έπαιρναν τ' αυγά, που έκαναν οι κότες μονάχα εκείνη τη μέρα —όλα τα σπίτια είχαν τότε κότες— τα φύλαγαν, και το βράδυ, πρίν πάνε ν' ακούσουν τα Δώδεκα Έθνη, γέλια, τα έβαζαν στην μογιά και τ' άφαιναν εκεί, ώπου ν' άπολυσαν την εκκλησία. Και μόλις γυρνούσαν σπίτι τους, έβάζαν τ' αυγά από την μογιά και τα τοποθετούσαν μπροστά στα εικόνισματα.

Τ' αυγά αυτά, τα έλεγαν «ήγληρατα».

Τη Μεγάλη Παρασκευή, δεν έπρεπε κανείς να λουστεί. 'Αν, όμως, καμιά γυναίκα είχε ποικέφαλο και ήταν άνάγκη να λούσει το κεφάλι της να της περάσει, —ή θεραπευτική μέθοδος της εποχής εκείνης...—παρέβαινε τον κανόνα, με τη διαφορά ότι δε μπορούσε να λουστεί άλλη Παρασκευή, όλη τη χρονία. Τη μέρα εκείνη δεν έβαζαν καρφι στο σπίτι τους, γιατί οι 'Εβραίοι κάρφωσαν το Χριστό, και δεν έτρωγαν γλυκά, αφού ο Κύριος ήπτε χολή και ξύδι.

Οι γρήες και τα κορίτσια, που θά φύλαγαν τον 'Επιτάφιο, ηστεύανε όλη τη Μεγάλη Παρασκευή. Δεν έβαζαν τίποτα στο στομάχι τους, ούτε μία μουκιά ψωμί. Μονάχα όταν τελείωνε η εκκλησία έβραχαν ένα κομμάτι ψωμί στο έξω και το έτρωγαν.

Κάθε νοικοκυρά σάφανε και κατάδραχε καλά το δρόμο, έξω από το σπίτι της. Και όταν, τη νύχτα, περνούσε ο 'Επιτάφιος, όλοι έβγαζαν, από την πόρτα κρατώντας ένα κεραμίδι με άναμμενα κάρθουνα και με λιβάνι.

Τα παιδιά γυρνούσαν τα σπίτια κι' έλεγαν ένα λυπηρό άσμα:

Σήμερα μαύρος ούρανός, σήμερα μαύρη μέρα, όπου σταυρώσαν το Χριστό οι άνομοι 'Εβραίοι. Σήμερα, ο κόσμος τρέμει και τα βουνά ραγίζουν. Τρία κάρφια παράγγειλαν για να τονε καρφώσουν, κ' έκείνοι οι άδελφοί πιάνουν και φτείνουσαν νέντε, τα δυο για τα χέρια του, τα δυο για το ποδάρι, το πέμπτο για τα πόδια του, τα δυο για τη ψυχή του, να τρέψι αίμα και νερό ώστε να βγν η ψυχή του. Κι' ο Θίος τους καταράσσητε σπίτι να μη ίποκτούνε υπέδ στακτι στο τζάκι τους μηδε καλό να δούνε.

(*) Καλάθια.

Τα λουλούδια του 'Επιταφίου τα έπαιρναν, τα έφαιναν και κοπνίζόντανε με αυτά για το μάτισμα. Και τα κεριά του 'Επιταφίου τα έφύλαγαν για να τ' άναψουν όταν βροντούσε και να μην τους κάμει το άστροπελέκι. 'Όταν τ' άναβαν, συνήθιζαν να λένε τους χαιρετισμούς της Παναγίας.

Το Μεγάλο Σάββατο, έβγαζαν οι κλησάριδες και μαζεύαν ξερά ξύλα, που τα στοίβαζαν σε μία γωνία, στην αύλη της εκκλησίας. 'Ενώ τα μαζεύαν, χτυπούσαν τις πόρτες, φωνάζοντας:

— Φέρτε ξύλα για τον 'Εβραίο!

Με τα ξύλα αυτά έκαιαν τον 'Ιούδα, ένα ανθρώπινο όμοιομα από βαμεικόσπορο. Στα μάτια και στ' αυτιά του έβαζαν μπαρούτι, ζυμώμενο με νερό. Τον έβριχναν στη φωτιά και έκείνος μεταβάλλεταν άμέσως σε πυρσάκι.

Σήμερα, τέλος, η Λαμπρή. Όλοι ήταν έτοιμοι, φορώντας τα καλά τους, να πάνε στην εκκλησία. Δεν έπρεπε να μείνει κανείς άλειτούργητος. Και άν ακόμα ήταν γέροντας ή κατάκοιτος, τον μετέφεραν όπως όπως στην εκκλησία, για ν' άκούση και αυτός τον «καλό λόγο», το Χριστός 'Ανέστη δηλαδή.

Οι εκκλησίες δεν είχαν τότε καμπάνες. Το άπαγόρευε ο κατακτητής, έπειδή οι κωδωνοκρούσεις τους χαλούσαν την ησυχία. Οι κλησάριδες γυρνούσαν και χτυπούσαν τρεις φορές την πόρτα των ένοριών μ' ένα έλλινο σκεπώνι, φωνάζοντας:

— Κοιτάστε στην εκκλησία.

'Η λειτουργία της 'Αναστάσεως γινότανε πολύ άπλη από φόβο μήπως δυσχεραστήθι ο κατακτητής. Μεγαλύτερο, όμως έπισημότητα έπαιρνε ο 'Εσπερινός της Λαμπρής που λεγότανε, όπως και σήμερα, 'Αγάπη.

Στην 'Αγάπη, γινόντανε άδερφοποιήσι τα παλληκάρια.

Μετά το τέλος του 'Εσπερινού ο παπας μοίραζε κόκκινα αυγά στους ένοριτες...

Ο παπας, αφού τους διάβαζε, τους άρκισε στο Εύαγγέλιο να είναι άφορμωμένοι ο ένας στον άλλο, τους έδενε μ' ένα μακρύ κόκκινο ζωνάρι, και τους τραβούσε στο λερό. 'Υστερα, φιλιόντανε, φιλούσανε και το χέρι του παπά και από τότε ήταν πιο άγαπηνέμοι, φιλούσανε και το χέρι του παπά.

Μετά το τέλος του 'Εσπερινού, ο παπας στέκοτανε στην αύλη της εκκλησίας, κρατώντας ένα καλό γειμάτο κόκκινα αυγά κι' ένα άλλο που τον έβαζαν με νομίσματα.

'Υστερα, οι 'Αθηναίοι, άμλητοι πάντοτε και σοβαροί, χωρίς ζωηρές εκδηλώσεις χαράς, γύριζαν στο σπίτι τους να φάνε όλοι μαζί και να έλεγαν τότε οι γειτονότεροι, στους νεότερους, θά τους μιλούσανε για ν' έφτε μία μεγάλη δύναμη από τον τάφο και για πολλά άλλα, που σκόρπιζαν το φώς της έλπίδας στην πικραμένη ψυχή των σκλαφών.

ΠΕΤΡΟΣ ΑΡΓΥΡΟΣ

Μετά την ανακάλυψη του γνωστού πιά έμβολιού του Κα- της πολιομειλίτιδος, ο Α- μερικανός δόκτωρ Τζόνας Σώλκ κλείστηκε και πάλι στο εργα- στήριο του. Κανείς όμως δεν ξέριε θετικά με τι εργασίες ά- πασχολείται, Ακόμη και τα ί- δρύματα που τον χρηματοδο- τούν — ή Ίατρική Σχολή του Πανεπιστημίου του Πίτς- ουργκ και το Έθνικόν Ίδρυ- μα Παιδικής Παράλυσεως — ά- γνοούν τις έρευνές του. Πι- στεύουν μόνο ότι δίνει άκόμη πιά μάχη κατά τών ίών.

Πρώτον, θά προλαμβάνει τη γρίπη, το συνάχι, τα κρυολήματα, την ανεμοβλογιά, την ιλαρά, την παρωτίτιδα, την έρπητα, το μολυσματικό ήκτερο, την άτυπο πνευμονία κί έ-να πλήθος από άλλες, λιγότερο κοινές, παθήσεις του αναπνευστικού και του πεπτικού συστήματος.

ἔχουν δὲ βάσιμους λόγους
να πιστεύουν ὅτι μ' αὐτὸ τὸ
τρόπο θὰ ἐλαττωθῇ ἡ θά λει-
ψουν πολλὰ ασθένειες τῆς καρ-
διάς τῶν ἀσθινοῦν, τῶν νεφρῶν
καὶ τοῦ ἥπατος, ἡ πείσι, τῇ
γαστρικῇ ἑλίκῃ, ἡ ἀρθρίτις, τῇ
ἀσθένειᾳ τοῦ Πάρκινσον, τῇ
πολλαπλῇ σκλήρυνσιν, ἡ μυϊκῇ
δυστροφίᾳ, ἡ κῦρτωση τῆς σπον-
δυλικῆς στήλης—καὶ γενικά ὅτι
περισσότερες ἀνθρώπινες ἀρ-
ρώστιες πού ἐθεωροῦντο μυ-
στηριώδεις καὶ πού φαίνετα-
ν τώρα ὅτι ὀφείλονται σὲ μόλυν-
σιν ἀπὸ ιούς.

Ο δόκτωρ Σώλκ έκανε ώρι-
μένες νύξεις γι' αυτές τις νέ-
ες έρευνες, σέ μιá έπιστημη
ήδη άνακοίνωσι του προς τη
«Ακαδημία Έπιστημών της Ν-
Υόρκης» (Ιανουάριος 1957).
Τά κύρια σημεία της άνακοί-
νωσης αυτής είναι τά έξής:

1) Ο ιός της πολιομυελίτι-
δος προσβάλλει τό κεντρικό
νευρικό σύστημα και προκαλεί
παράλυσι.

2) 'Αλλὰ κι' ἄλλοι τοί, σχετιζόμενοι ἢ ὄχι μὲ παιδικές ἀσθένειες, προσβάλλουν ἐπίσης τὸ νευρικὸ σύστημα.

Πρέπει να σημειωθεί ότι, πρό-
66 έτων, οι 101 ήταν έντελώς
άγνωστοι στους επιστήμονες.
Για πρώτη φορά το 1892, ένας
Ρώσος έρευνητής ανακάλυψε έ-
να ιόν που προκαλεί μια άσθε-
νεια του καπνού.

Σήμερα έχουν απομωνωθεί και μελετηθεί εκατοντάδες ιοί. Έχει προκληθεί καρκίνος στα ζώα με ιούς. Κι' ακόμη, έχουν δημιουργηθεί τεχνητά, στο εργαστήριο, καινούργιοι τύποι ιών, που επιτρέπουν να συμπεράνουμε ότι η επίσημη πλησιάζει ν' ανακαλύψει τα βασικά μυστικά της ζωής.

ΟΙ «άσκήσεις» που επιδροῦν
στον ἐγκέφαλο

Φαίνεται ότι οι ειδικές «ασκήσεις» των «γυλιών» προκαλούν ώριμμένες μεταβολές στον ἐγκέφαλο. Πράγματι, ἔχει παρατηρηθῇ ότι, ἂν ἐπὶ 25 δευτερόλεπτα εἰσπνέωμε καὶ ἐκπνέωμε μὲ ρυθμὶ ταχύτερο ἀπ' τὸν κανονικὸν (120 φορές σὸς 2 λεπτά) κι' ὕστερα κρατήσουμε τὴν ἀνάπνοή μας, παρουσιάζει αἰσθητὴ ἀλλαγὴ τὸ ἡλεκτροεγκεφαλογράφημα μας.

Ἡ μέτρησι τῆς πιέσεως
Ἐπινοήθηκε στὴν Ἀμερικὴ μιὰ
νέα μέθοδος μετρήσεως τῆς πιέ-
σεως τοῦ αἵματος, μὲ μιὰ συσκευὴ
ποῦ εἰσάγεται μέσα στὴ φλέβα.
Προβλέπεται ὅτι ἡ μέθοδος αὐτὴ
θὰ ἐξυπηρετήσῃ πολλοὺς τίς ἐρευνες

που αφορούν τη συγκοπή, το σόκ και άλλες κυκλοφοριακές ανωμαλίες.

Μιά άσυνήθιστη άρρώστια

“Ένας πόνος στο έμπροσθ μέρος του λαιμού — στην περιοχή του θυροειδούς αδένος — που φτάνει κάποτε ως τ’ αυτιά, οφείλεται ί-

ως σε οποεία θυρεοειδίτιδα. Η ασθένεια αυτή μπορεί να προκαλέσει και άλλα συμπτώματα: πονόλαιμο, δυσκολία στην κατάποση και στις κινήσεις του κεφαλιού, τοπικό πρήξιμο, βραχνάδα, πυρετό, απώλεια βάρους, νευρική κατάσταση κλπ. Τα συμπτώματα αυτά μπορεί να διαρκέσουν 2-4 μήνες, αν δε γίνει έγκαιρη διάγνωση και η καταπολέμηση της παθήσεως. Για τη θεραπεία της χρησιμοποιούνται οι αλκίνες. Χ σε μικρές δόσεις, η κορτιζόνη ή η δρόμνη ACTH.

Ἡ «τεχνητὴ οὐμίγλη»

Σε πολλές ἀναγνωστικές πα-
θήσεις ωφέλει μία νέα συσκευή
που δημιουργεί «τεχνητή διέγχι-
ση» μέσα στο δωμάτιο. Ή ύγρασις
της «ομίχλης» αυτής κάνει τα μα-
λακώδη των καλ ν' αποβάλλονται
ευκολότερα οί βλεννώδεις εκκρί-
σεις της τραχείας καί των βρογ-
χών. Σε πολλές περιπτώσεις, ο
αποφύευσμα έτσι ή έγχευμα της
τραχειοτομίας, που φαίνεται τάχα
καία, γιατί ή συσσώρευσις πηχτών
εκκρίσεων στην τραχεία έμποδίζει
τελείως την άναπνοή του άρρω-
στου. Έπίσης ή νέα συσκευή απο-
δεχτική πολύ ωφέλιμη στην πνευ-
μονία, στο άσθμα, στην βρογχίτι-
δα, καθώς καί στους σπασμους έ-
πί οί πολιομυελίτιδα, που δέ μ-
πορούν να βήθουν.

Ἀντιβιοτικὸν γὰρ τὴν ἰνυο-
ρίτιδα

Κατά τις χρονίες γιγρρηπιδος, πφ δέν οηχορηά με άλλα μέσα, μπορεί νά χρησμοποιηθί ένα τέτοιο φάρμακο, ή «σινγεμκίνη». Άποτέλει συνδυασμό τών αντιβιώτικων «τετρακυκλίνης» καί «δλεανδομυκίνης». Χρησμοποιείται δε στίς πλώσεις τών γιγορηάτων άνθρώπων, κάθε 8 ώρες καί έπί 5 ήμερες. Έπί 32 περιπτώσεων πού δοκιμάστηκε, έδωσε έξαιρετικά αποτελέσματα στίς 9, καλά στίς 12 καί άσθηγαντα στίς υπόλοιπες 11.

Ὁ ἰός της παρωτίτιδος ἐξάκου-
 λουβει νὰ ὑπάρχει στὸν ἀσθενή ἐ-
 πί 9 ἡμέρες μετὰ τὴν πρώτη ἐκ-
 θέλῃσι της ἀρρώστιας. Πρόσφα-
 τος ὁμας ἐρευνεὶ ἀπέδειξαν τὴν
 παρουσία του ἐπὶ 13 ἡμέρες. Σ' ὅ-
 λο αὐτὸ τὸ διάστημα, ὁ ἀρρω-
 στος μπορεῖ νὰ μεταδώσῃ καὶ σ' ἄλλους τὴν μόλυνσι.

ΤΟ ΑΣΘΜΑ
ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Ἡ σκὼνη καὶ ἡ γῦρι τῶν
λουλουδιῶν

Το αλλεργικό άσθμα είναι μία πάθηση των πνευμόνων, που φέρνει βήχα και μεγάλη δυσπνοία. Προκαλείται από κάποια ουσία, που φτάνει στους πνεύμονες με την αναπνοή ή με την κυκλοφορία του αίματος (γύρι, σκόνη, τρίχες ζώων, έντομα, φάρμακα, ιό, μικρόβιο, κάποιον συστατικό τροφής κλπ.) και διευκολύνει μια αλλεργική αντίδραση, με πρήξιμο και συσπώσεις των βρόγχων και με υπερβολική έκκριση βλέννης. Η αναπνοή δυσκολεύεται τότε υπερβολικά, κι έχουμε έτσι τα άσθματα. "Όσο για το βήχα αποτελεί μια προσπάθεια του οργανισμού ν' απαλλαγεί από τις βλέννες.

Ὁ πάσχων νοιώθει ἕνα σφ
ξιμο στὸ στῆθος, πού τοῦ φέρ
νει τρόμο καὶ ἀγωνία, κα
προσπαθεῖ ν' ἀντιδράσῃ ἀνα
πνέοντας γρηγορώτερα.

Οι κρίσεις του άσθματος ποικίλλουν πολύ σε συχνότητα και σοβαρότητα.

Φυσικά, δὲν πρόκειται γιὰ
ἀσθένεια μολυσματικὴ, οὐ
μεταδοτικὴ.

Ἰδιαίτερα συχνὴ εἶναι ἡ πα-
θήση αὐτὴ στὰ παιδιὰ.

Για να δρθί ο γιατρός σε κα-
θε περίπτωση, την αίτια που
την προκαλεί, πρέπει να μά-
λεπτομερώς τὸ ἱστορικὸ τῆς
τῆς συνθήκης ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀ-
χίζουν οἱ κρίσεις, τὰ ἀλλεργι-
κὰ φαινόμενα ποὺ παρουσιάζ-
ζουν τυχόν ἄλλα μέλη τῆς οἰκ-
γενείας, κάθε τι ποὺ φαίνεται
να ἐλαττώνει τὰ συμπτώματα
κλπ.

Μπορεί ακόμη να μεταχε-
ρισθῇ τις δερμοαντιδράσε-
(τέστ), που αποκαλύπτουν τ
αλλεργικές εύαισθησίες τα
παιδιού.

Σημαντικό όμως ρόλο παίζουν επίσης και ώριμμενοι παράγοντες, που προδιαθέτουν στις κρίσεις. Αυτοί είναι η κατάσταση των άνω και κάτω αναπνευστικών οργάνων, έμμηιος ρυθμός, διάφορες συκινησεις (φόβος, θυμός, αγνία). Έτσι εξηγείται το γιατί η ίδια αιτία άλλοτε προκαλεί κρίσι ασθματος κι άλλοτε όχι, αναλόγως της σωματικής και ψυχικής κατάστασως του ασθενούς.

Ο καλύτερος τρόπος γ
να προλαμβάνονται οι κρίσε
είναι η άσφαμείχη του παιδι
θε έπαφή με την «άλλεργιο
νο» ούστια που το πειράζει, κ
συχνότερα τους βοηθητικο
παράγοντες (κρυολογήματα, κ
πρωσι, υπερτένασι, άγωνι
Μπορεί άκόμη η άνα ένέσι
που ελαττώνουν ή εξαφανίζο
την άλλεργική εύαισθησία.

Τα αντιισταμινικά, που
φελούν πολύ σ' άλλες μορ-
φές αλλεργίας, δέ φαίνονται άπ-
τελεσματικά στο άσθμα.
Άσθμα. Πάντως, πρέπει νά χ-
ρηγούνται μόνο με την παρ-
κολούθησι γιαιτρού.

Ἡ σκόνη εἶναι ἡ πρὸ συν-
θισμένη αἰτία τοῦ ἄσματος.
Φροντίζετε λοιπὸν νὰ μὴν
πάρεχη ὅσο τὸ δυνατόν σκό-
νην κρεβατοκάμαρα τοῦ πα-
διοῦ, ὅπου περνᾷ τις περὶ
σότερες ὥρες τοῦ (πρέπει
σημειωθῆναι ὅτι οἱ κρίσεις τῆς

ἀσματος ἐμφανίζονται ἰδίως
τῇ νύκτι). Ἀπομακρύνετε ἀπὸ
τὸ δωμάτιο αὐτὸ τίς κουρτίνας,
τὰ χαλιά, τίς χνουδάτες κου-
βέρτες καὶ γενικά κάθε τι ποὺ
συγκεντρώνει σκόνη. Γιὰ τὸ κα-
θημερινὸ σκούπισμα, καλὸ εἶναι
να μεταχειρίσθε ηλεκτρικὴ
σκούπα, ποὺ ἀπορροφᾷ τὴν
σκόνη. Ξεσκονίζετε δὲ τὰ ἐπι-
πλα μ' ἕνα πανί ἐλαφρὰ ὑγρὸ.
Βέβαια, τὸ ἰεῶδες θά ἦταί
καὶ μὴν ὑπάρχει καθόλου σκόνη
σ' ὁλόκληρο τὸ σπίτι. Αὐτὸ ὁ-
μως εἶναι συνήθως ἀδύνατον
στὴν πράξι.

Τί θα κάνετε τώρα όταν τ' αθλητακι παιδί 'έχη κρίση; Έκτός απ' τὰ φάρμακα που 'χει συστήσει ο γιατρός, υπάρχουν και τὰ ἀνακουφιστέα καὶ μ' ἄλλους τρόπους. Τὸ σπουδαϊότερο εἶναι νὰ τὸ καθησυχάσετε, δείχνοντας καὶ σεις ἡρεμία—μολοντὶ αὐτὸ δὲν εἶναι πάντοτε ἐύκολο. Βοηθήστε τὸ νὰ πάρῃ τὴν πιὸ ἀνεπιθετική καθιστοί. μὲ τὰ χέρια του ὅς

κουμπησμένα σ' ένα τραπεζάκι
 ή πάνω σ' ένα δίσκο. "Αν πρό-
 κειται για πολύ μικρό παιδί
 τὸ κρατᾶτε γυρμένο πάνω ἀπὸ
 τὸν ὅμο σας. Κάποτε, τὸ ὡ-

φελούν οι είσπνοές ατμών νε-
ρου που βράζει. Του δίνετε ν-
πιή ένα γλυκό και μαλακτικό

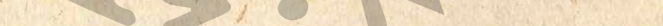
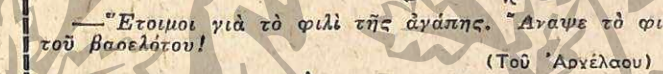
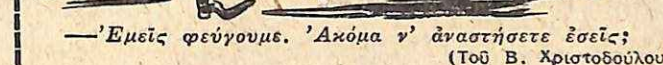
Σε πολύ σοβαρές καὶ ἐπιμύ-
νες περιπτώσεις, οἱ γιατροὶ χι-
ρηγοῦν κάποτε κορτιζόνη, μάλ-
λον ὁμως γιὰ ἀνακούφισι παρὰ
γιὰ θεραπεία.

Ἡ ἀλλαγὴ κλίματος ὠφέλει κάποτε, ἀλλ' ὄχι πάντα. Αὐτὴ ἐξαρτάται ἀπὸ τὶς ὁστίες ποὺ προκαλοῦν τὶς κρίσεις τοῦ ὁσθίσματος. Ἄν ὑπάρχουν καὶ σημερινόγειο μέρος ὅπου σκεπτεῖται νὰ πατέ, δὲν κερδίζει τότε ἀπολύτως τίποτε, κ' ἐπιμένως δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ προβληθῇ σὲ μιὰ πολυδύναμη καὶ κουραστικὴ μετακίνηση. Αὐτὸ ἰσχύει π. χ. ἂν τὸ ἀσθὲς προκαλεῖται ἀπὸ τὴν κοινὴ σκόνῃ ἢ ἀπ' τὴν γύρι τῶν λουδιῶν, πού ὑπάρχουν ὅπου κ' ἂν πᾶτε.

Πολλές φορές, το άσθμα θεραπεύεται μόνο όταν μεγαλώσει το παιδί, δίνω δε όταν φτάσει στην εφηβική ηλικία. Αυτό όμως δε σημαίνει πως δεν πρέπει να δοκιμάσετε απ' την αρχή τις νεότερες μεθόδους θεραπείας.

Πρέπει ναχετε υπ όψη ο
 ναί μὲν δὲν κινδυνεύει ἡ ζωὴ τ
 παιδιοῦ ἀπ' τοῦ ἄσθματος, χά
 στὶς τελευταῖες προόδους τ
 ιατρικῆς, ὅταν ὁμαρξῇ τὸ ἄσθ
 αὐτὴ παραταθῇ πολὺ, μὲ ο
 χνὲς καὶ ἰσχυρὲς κρίσεις, μ
 ρεῖ νὰ προκαλέσῃ μόνιμες κ
 ἀθεράπευτες βλάβες τῶν πνε
 μόνων.

Μετά την έγχείρησι
 1 Σε πόσον καιρό, έπειτα δ
 μια έγχείρησι, μπορεί κανείς ν
 ξαναάρθρησι ή νά βουλεύει τ
 2 να νά νά νά νά νά νά νά νά
 3 του κάνουν οι χειρουργοί μια
 4 γιαντρά. Οι γιαντρές των χειρ
 5 γων διαφέρουν αρκετά πάνω
 6 αυτό το ζήτημα, όπως απεδεί
 7 οι απαντήσεις που έδωσαν 2
 8 γιαντροί, όταν τους υποθέτηκα
 9 ερώτημα. Πάντως, οι απαντ
 10 τών απαντήσεων, όταν ήταν
 11 της προκείμενης γιά τρεις συ
 12 θιμικές έγχειρήσεις: Σ κ ω λ
 13 ο σ ι ε ι δ τ ι ς : Έλαφρά έρ
 14 σια σέ 14 μέρες, βορεία σέ 2
 15 Α λ ι μ ο ρ ρ ο ι δ ε ς : Έλαφ
 16 σέ 13 μέρες, βορεία σέ 22. Κ
 17 λ η ρ : Έλαφρά σέ 24 μέρες,
 18 ρεία σέ 54.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΟ ΧΙΟΥΜΟΡ

Τό γκιουβέτσι

Κάποτε ο Ναστραδίν πού βρισκότανε έργενης στο 'Ικάνιο γιά δουλειές και πήγε σ' ένα μαγέΡΙκο γιά να φάη, βρήκε κάποιο συχωριανό του, τόν Κασσίμ Ριζά.

—Τί χαμπάρια, Χότζα εφέντη; τού είπε εκείνος. Κόπιασε να φάμε μαζί... —Και τί θα φάμε, τζάνουμ; 'Εγώ λέω να παραγγείλουμε ένα γκιουβέτσι διπλό, με δυο πηρούνια, να το βάλουμε στη μέση και να του δώσουμε να καταλάβη... πρότεινε ο Χότζας.

—Συμφωνώ, Ναστραδίν! 'Ετσι να κάνουμε... αποκρίθηκε ο Κασσίμ. Και παράγγειλαν άμέσως τή γκιουβετσίτσα.

Μα όταν άρχισαν να τρώνε, ο Χότζας είδε πως δέ τάβγαζε πέρα με το φίλο του. Γιατί ο Κασσίμ δούλευε πολύ γρήγορα, τή πηρούνι και στη μία πηρούνι τού Ναστραδίν, εκείνος είχε κιάλας κατεβάσει τρείς!

—'Ετσι πού πάμε, θα μείνω νηστικός, είπε από μέσα του άπελπισμένα ο Ναστραδίν.

Και προσπάθησε να βρή κάποιο τρόπο γιά να σταματήσει τή σβελλάδα τού Κασσίμ. Κι' αφού σκέφτηκε γιά λίγο, γύρισε και είπε στο φίλο του:

—Μπρέ τζάνουμ, γιά πές μου, από τί πέθανε πρόπερσι ο μακαρίτης ο πατέρας σου;

Ο Κασσίμ τότε μονομιάς σταμάτησε τή φαγητό, κι' είπε έννύ δάκρυα τού έρχόντουσαν στα μάτια:

—Μπρέ, τί μου θυμίζει, Χότζα μου, αυτή τή συμφορά και μου κόπηκε ή όρεξη!

Κι' ούτε πού ξανάβησε τή πηρούνι όση ώρα μιλούσε γιά τή θάνατο τού πατέρα του.

—Νά, μπρέ τζάνουμ, σκέφτηκα πόσο μάταια είναι τούτη ή ζωή κι' άμέσως ήρθε στο μυαλό μου ο θάνατος τού πατέρα σου, πού είχε όλα τή καλά τού κόσμου και τόν ήρθε ο 'Αλλάχ στα καλά καθούμενα! είπε ο Ναστραδίν έννύ με τή πηρούνι βουτούσε στο γκιουβέτσι...

—Ξέρεις, Χότζα μου, συνέχισε ο Κασσίμ, ο καυμένος ο πατέρας μου δέν πέθανε σάν όλους τούς ανθρώπους. Βασανίστηκε πολύ ο έρμος, ώπου να τόν αναπαύη ο Προφήτης. Τρείς μήνες χαροπάλευε, μα ήταν γερό κόκκαλο και βαστούσε, παρ' όλο πού είχε πολύ σοβαρή αρρώστια...

Κι' ο Ναστραδίν σ' όλο αυτό τή διάστημα όλο κι' έτρωγε ώπου τή γκιουβέτσι άρχισε πιά να τελειώνει.

Σαφνικά όμως, ο Κασσίμ τή πήρε χαμπάρι πως με τή κουβέντα πού άνοιξε, τή φαγητό λιγότευε και μυρίστηκε τήν κατέρναριά τού Χότζα:

—Μπρέ τόν έντεφίση, τί μου σκάρωσε! Μ' άνοιξε τή συζήτηση γιά τή θάνατο τού πατέρα μου, γιά να μιλάω έννύ και να περιδρομιάζή τού λόγου τού!... είπε από μέσα του.

Κι' αρπάζοντας άμέσως τή πηρούνι, άρχισε κι' εκείνος να τρώη.

—'Ε! Χότζα εφέντη, νόμιζα με τή συζήτηση πως τέλειψε τή φαγητό, μα βλέπω ότι άπόμεινε κάμποσο άκόμη. Για πές μου λοιπόν τώρα από τί πέθανε χαμονετώντας ο πατέρας; ρώτησε χαμογελώντας ο Ναστραδίν, σιγούρως πως θάβρισκε έτσι τήν ευκαιρία γιά άποτελειώση μένος τού τή γκιουβέτσι.

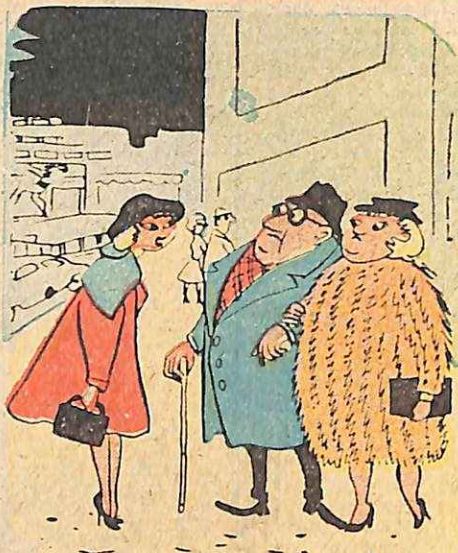
Απόμεινε όμως κατάπληκτος, όταν είδε τή Χότζα άσυγκίνητο να συνεχίζει τή φαγητό δίχως δάκρυα και δίχως λυγμούς.

—Μπρέ Χότζα, γιά τή μακαρίτη τόν πατέρα σου σε ρώτησα κι' έσύ εξακολουθείς να περιδρομιάζης;

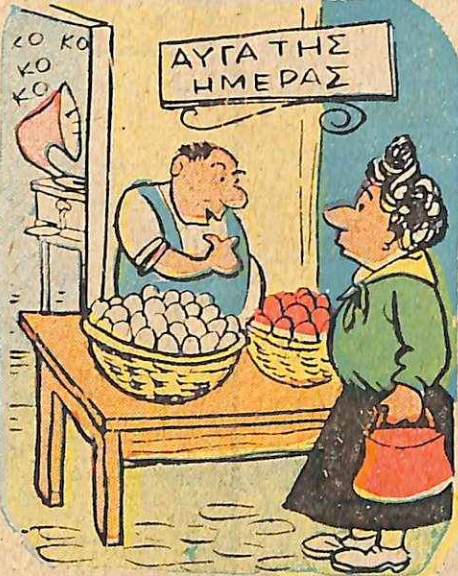
Ο Χότζας όμως μπουκωμένος γύρισε και τούπε:

—'Ε, τί να σου πω; Ο δικός μου, βλέπεις, ξεψύχησε σάν πουλάκι! 'Από συγκοπή! Είναι ο καλύτερος θάνατος κι' είμαι πολύ ευχαριστημένος, πού πήγε έτσι στον άλλον κόσμο!

Κι' άποτελειώσε τή γκιουβέτσι, έννύ ο Κασσίμ πνήβαινε να σκάση άπ' τή κακό του.

—Βλέπω, κύριε διευθυντά δέν άργήσατε να βοηθήτε συντροφία μετά τήν άνοιξη μου να βγούμε μαζί άπόψε!...

—'Αν είναι τής ημέρας; Μα μόλις τώρα τήκανε ή κόττα. Δέν άκούς τή κακίαριά της;

—'Εφ' όσον δέ θέλετε να περάσετε όλη σας τή ζωή μαζί μου, 'είνετε τουλάχιστον δυό - τρία χρόνια!

ΟΙ ΙΔΙΟΤΡΟΠΙΕΣ ΤΟΥ ΠΕΛΟΠΙΔΑ

Προπαγάνδα

Μου κάνεις μιά χάρη, σε παρακαλώ; Νά, μαλέψης γρήγορα τή καπέλλο σου, να πάς στο καλό και να μ' άφήσης ήσυχο; 'Αειντε, κάνε αυτό πού σου λέω, πρίν με αναγκάσης να μεταχειρισθώ άλλα μέσα. Πού ήρθες πρωί-πρωί να μου κάνης προεκλογική προπαγάνδα, τυχάρπαστε.

Τί είπες; Θεώρησες καθήκον σου να-όθης να συζητήσουμε λιγάκι, έπικειμέ-νων τών εκλογών και να με διαφωτί-σης σχετικά με τή τί πρέπει να ψηφί-σουμε; Ποιός θα διαφωτίση βρέ ήλί-θιε, ποίον; 'Εσύ έ μένα; 'Από πού κι ως πού; Σου πέρα-σε μήπως ή ιδέα ό-τι δέν είμαι εις θέ-σιν να σκεφθώ, να κρίνω και ν' άποφα-σίσω σχετικά με τή διάθεσι τής ψήφου μου, ότι είμαι άνί-κανος να σχηματί-σω ιδίαν πολιτικήν γνώμην και περίμε-να κανένα σοφό σάν

τού λόγου σου ναόθη άμάν και πώς να μου άνοίξη τή μάτια; 'Ορίστε; Δέν εί-πες τέτοιο πράγμα; Μπορεί να μ'ήν τή είπες σαφώς και άπεριφράστως —αυτό έλεπε— αλλά τότε γιατί ήρθες, και μου άνοιξης τή συζήτηση και άρχισες να μου δίνης συμβουλές και υποδείξεις; Τί είπες; Γιά να με κατατοπίσης; 'Α! 'Ω-στε είμαι άκατατόπιστος! Θέλεις να πής δηλαδή, ότι έχω μεσάνυχτα από τήν έν γενεί πολιτική κίνησι, ότι ζω στη Σε-λήνη ή στο Τάμ-Τουμ ή ότι είχα πέσει σε καταληψία τόνον καιρό και έξυπνη-σα αϊονιδίως και εύρέθην έντελώς άκα-τατόπιστος και περίμενα έναν έξυπνο σάν και σένα να με κατατοπίση!

Γιά κυττάτε έναν άνθρωπο πού θα με κατατοπίση! Τί είπες πάλι; 'Απλώς να συζητήσουμε; Δέν υπάρχει θέμα συζη-τήσεως μεταξύ μας, κύριε. 'Εγώ συζη-τώ μόνο με ανθρώπους σοβαρούς —έάν υπάρχουν— και Ισαζήους μου. Και ό-χι με τόν πρώτον τυχόντα τύπο. 'Ασε, λοιπόν, τή θέμα τής συζήτησεως. 'Εγώ ξέρω γιατί ήρθες. Γιατί πάλι κατάφερες να κολλήσης σε κάποιον υποψήφιο, γιά να παραστήσης τόν κομματικό παράγον-τα, να δικαιολογήσης μερικά κατόστά-ρικά και να βάλης ύποψηφιότητα γιά τί-ποτα ρουσφέτια και άμολύθηκες γιά σταυροπροπαγάνδα.

Τί έκανε, λέει; Σε παρεξήγησα; Μω-ρέ τί μάς λές. Και πώς σε παρεξήγησα, δηλαδή; 'Α! 'Ενδιαφέ-σαι γιά τή γε-νικό καλό. 'Εσύ ένδιαφέρεσαι, δηλαδή, έννύ άδιαφορά. Και τή γενικό καλό θάρρης τού λόγου σου να μου τή υπο-δείξης, γιατί έγώ δέν έχω μάτια να τή ιδώ. 'Αε παράτα με, άνθρωπέ μου. 'Αε παράτα με, λέω, εάν, πλην τού γενικού καλού, ένδιαφέρεσαι και γιά τή δική σου. Και αν ένδιαφέρεσαι γιά τή δική σου καλό, σου είπα: Μάλεψε τή σκονι-σμένο βρωμοκαπέλλο σου, βάλτο στην ήλθια κεφαλή σου και χάσου από μπρο-στά μου. 'Αειντε πρίν μεταχειρισθώ δί-σια μέσα και δέ βοίσκεις πόρτα να φύγης. Τί είπες; Τί θα ψηφίσω έγώ; Τί σε νοιάζει έσένα; 'Α! Ρωτάς μήπως και συμπίπτουμε; Λοιπόν, μένε ήσυχος. Είμαι άδύνατον να συμπέσουμε. Γιατί εί-ναι άδύνατον τή δική μου κεφαλή και τή δική σου να λειτουργούν κατά τόν ίδιον τρόπο και να σκέπτονται τή ίδιο. 'Αν μπορούσε να συμβή τέτοιο πράγμα, θα προτιμούσα να τή κόβω τή κεφαλή μου, παρά να συμπίση έσωτερικώς με τή δική σου. 'Αειντε, λοιπόν. Πάρε τή κεφαλή σου και δίνε τού, πρίν σου τή πάρο. Πού θα με προσβάλης κι' όλος —κα-κοησθήτατε!

ΠΕΛΟΠΙΔΑΣ

Μπαρμπαρά Λάνγκ

Την παραμέρισε νευρικά, πήρε το παιδί στα χέρια του και το βάλε στ' αυτοκίνητο...

Ζουν με την ίδια τρυφερή αγάπη... Μόλις το δειψε ο ένας, κι' έμεινε μόνο με τον άλλο, βαθεία πονεμένο, ένοιωσε πρώτα κάτι σαν τραγικό πελάγισμα, που ύστερα έγινε ασυγκράτητη αγανάκτηση! Ναι, ο Γιωργάκης ένοιωσε αγανάκτηση για τον υπαίτιο, γι' αυτόν που είχε άπλετη αγάπη για τη φτωχή μητέρα του, πονεμένη, αγέλαστη... Αυτή όμως, γεμάτη περηφάνεια κι' αξιοπρέπεια, δε θέλησε ποτέ να εκφράσει το παραμικρό παράπονο στο γιο της για τον άστοργο πατέρα του... Άφησε το παιδί να κρίνει και να βγάλει τα συμπεράσματά του μόνος, χωρίς τη δική της γνώμη να το επηρεάζει...

Τότε γινει πάθος όμως του Γιωργάκη να ξανακάνει τους γονείς του ν' αγαπηθούν, όπως και πρώτα! Ποθούσε μ' όλη τη δύναμη της αγνής παιδικής ψυχής του να τους ξαναβεί και τους δυο ένωμένους πάνω από το κεφάλι του...

Κι' έτσι, μία μέρα, με τον άπλοϊκό αυθορμητισμό των παιδιών, ρώτησε τη μητέρα του:

— Δε μου λές, μαμά... "Αν άρρωστώ, δε θάρη ο μπαμπάς να με φροντίσει;"

— Κατ' ερώτησιν ή φτωχιά ή μάνα:

— Καλά νάσαι, παιδάκι μου, κι' άς μην έρθη ποτέ να σε δει!... του αποκρίθηκε.

Στό μυαλό όμως του Γιωργάκη είχε καρφωθεί αυτή ή ιδέα: "Έπρεπε να άρρωστώ, για ν' άναγκάσει έτσι το μπαμπά του να ξαναγυρίσει!..."

★

Πλησίαζε τό Πάσχα. "Άκεφ — έτσι για τό καλό, για τό Γιωργάκη... — ή Κατερίνα έβασε τα αυγά, γάστερα, τό άπόγεμα, τόν πήρε για νά πάη νά του άγοράσει παπούτσια για τό Πάσχα.

Δέν ήθελε νά άφισή τό παιδάκι της χωρίς τήν εύτυχία ενός πασχαλινού δώρου. "Άβελά της, οι άναμνήσεις τήν πνέανε: "Άλλοτε, όταν ο Γιωργάκης είχε δίπλα του και τό μπαμπά του, τά δώρα του ήσαν πολλά και πλούσια — Χριστούγεννα, Πρωτοχρονιά, Πάσχα, Παιχνίδια, φορέματα, λιχουδιές...

Ίώρα όμως πού ο μπαμπάς είχε φύγει, είχαν φύγει και τά δώρα μαζί του... Γι' αυτό ή φτωχιά γυναίκα ήθελε νά άναπληρώσει με κάποιο τρόπο αυτόν το δώρο, και τά δώρα του ποίχανε λείπει κι' αυτά... Βέβαια, δε μπορούσε νά χάριση στό Γιωργάκη όλα όσα είχε άλλοτε" κάτι όμως θά του χάριζε — κάτι για τό καλό...

Γυρίσανε και οι δυο τους μέσα στους πολυάριθμους δρόμους, μπαίνοντας από μαγαζί σέ μαγαζί, ώπου νά βρούν αυτά πού θέλανε. "Όταν διάλεξαν, επί τέλους, ένα όμορφο καφέ ζευγάρι — πόσο καμάρωσε ο Γιωργάκης όταν τό φόρεσε! — πήρανε πάλι τό δρόμο του γυρισμού, κάπως εύτυχισμένοι: "Η Κατερίνα ένοιωσε λίγη άναμνητική χαρά στη σκέψη, ότι είχε κάνει τό λατρεμένο της μοναχογιό νά χαρή, κι' ο Γιωργάκης ένοιωσε τήν εύχαρίστηση πού δίνει στά παιδιά κάθε καινούργιο πού τους χαρίζουμε, ιδίως τις παραμονές μιας μεγάλης γιορτής... "Α! Πόσο θά ήταν όλοκληρωτικά εύτυχισμένοι άν είχε τώρα, δίπλα του και τό μπαμπά του!

Και νά! Ξαφνικά τόν είδε! "Έβγαίνει από ένα διπλανό μαγαζί, φορτωμένος πακέτα... Στό πλάι του περπατούσε μία γυναίκα πολύ όμορφη, με ύψος γεμάτο περήφανη άυτοπεποίθηση... Προχώρησε αυτή σ' ένα ταξί πού περνούσε και τό σταμάτησε. Μπήκανε μέσα και οι δυο τους, και τό ταξί ξεκίνησε.

"Η Κατερίνα είχε σταθή και τους κύτταζε, χλωμή, σά χαμένη... Τους κύτταζε κι' ο Γιωργάκης. Και, ξαφνικά, άπότομα, τό παιδί χύμηξε κι' έπεσε μπροστά στό αυτοκίνητο, τήν ώρα πού αυτό ξεκινούσε!...

"Ένα άπότομο τρίξιμο των φρένων, μία δυνατή στριγγιά της Κατερίνας, βλαστήμιες του σωφύρι!... Κόσμος μαζεύτηκε... Σηκώσανε τό παιδί άναίσθητο από τό δρόμο. Τά μαλλάκια του ήσαν ματωμένα από μία βαθεία πληγή του κεφαλιού του!...

Σάν τρελλή, ή μάνα του είχε πέσει κάτω, είχε πάρει τό μοναχογιό της στην άγκαλιά της και τόν φιλούσε... τόν φιλούσε...

— Παιδί μου!... Γιωργάκη μου... — τόν άπιστο άντρα, τόν άστοργο πατέρα... Τήν παραμέρισε νευρικά, πήρε τό παιδί στα χέρια του και τό βάλε μέσα στό αυτοκίνητο. Δίπλα του και τό βάλε κι' αυτή... "Όσο για τήν άλλη, τήν όμορφη γυναίκα με τό περήφανο κι' άγέρωχο ύψος, έδειχνε πώς τό δραματικό αυτό περιστατικό τήν είχε φοβερά νευριάσει...

— Τι περίπτεισι! μουρμούριζαν τά κατακόκκινα χείλια της, πού τρέμανε έλαφρά.

Στό Σταθμό Πρώτων Βοηθειών κατέθηκε πρώτος ο πατέρας με τό παιδί του στην άγκαλιά του, και πίσω του ή μητέρα. "Η τρίτη μουρμούρισε, πεισιματωμένη:

— Τι συγκινητική οικογενειακή σκηνή! Κατέθηκε κι' αυτή από τό αυτοκίνητο, σταμάτησε ένα άλλο, ανέθηκε σ' αυτό, μαζί με τά πακέτα της κι' έφυγε χωρίς νά γυρίση νά κυττάξή πίσω της...

"Η πληγή δέν ήταν σοβαρή. Άφού περιποιηθήκανε τό μικρό τραυματία οι γιατροί, του έπιτρέψανε νά γυρίση στό σπίτι του. Είχε συνέλθει από τή λιγοθυμία του, και τώρα, χαμογελαστός, εύτυχισμένος, κύτταζε, μία τή μαμά του, μία τό μπαμπά του, πού σκύβανε και οι δυο τους από πάνω του άήσυχτοι, δακρυσιμένοι...

Γυρίσανε και οι τρεις μαζί στό σπίτι. Βάλανε τό Γιωργάκη νά ξεπλύνει και κάτσανε δίπλα του — αυτός δεξιά, αυτή άριστερά του... Κι' ο Γιωργάκης, στη μέση της διδυμής στοργής τους, μά άφάνταστα εύτυχισμένος, κρατώντας με τό ένα χεράκι του τό χέρι της μαμάς, με τό άλλο τό χέρι του μπαμπά...

★

Ξυπνήσανε και οι τρεις μαζί, ένωμένοι! "Ο Γιωργάκης τους έβλεπε και δέν τους χόρταινε!... Νά ήσαν άληθεια!... Είχε ξαναγυρίσει ο μπαμπάς του... Και τί άπλό πού ήταν! Είχε φτάσει μία άνγκη του γιού του — νά, ο τραυματισμός του... Τι καλά ποδε κάνει νά πέση στις ρόδες του αυτοκινήτου του ο μικρός πονηρός — πού μπορούσε νάχη πληρώσει άκριβά τήν πονηριά του...

Κι' έτσι, ή νύχτα του Μεγάλου Σαββάτου, τους βρήκε ένωμένους... "Ο Γιωργάκης άπαιτήσε έπίμονα νά πάνε στην "Ανάσταση — κι' οι τρεις τους! Και πήγανε... "Ακούσανε τό "Χριστός "Ανέστη", γεμάτοι συγκινημένη χαρά, άκούσανε τις χαρούμενες καμπάνες, τά βαρελότα και γυρίσανε στό σπίτι τους με άναμμένες τις άσπρες λαμπάδες της άναστάσιμης χαράς...

Και στό σπίτι τους όλα τους ύποδεχτήκανε χαρούμενα, γιορταστικά: Ιά κόκκινα αυγά, ή μαγειρίτσα, τό κρασί στην καράφα...

Κάτσανε στό τραπέζι, χαρούμενοι, εύτυχισμένοι... "Ο Γιωργάκης πήρε από ένα αυγό και τους έβασε: ύστερα πήρε ένα κι' αυτός και τσούγκρισε μαζί τους!... Και ή φωνή του τους άγκάλιασε ζεστά, σαν τρυφερό χέρι: — Χριστός "Ανέστη, μαμά!... Χριστός "Ανέστη, μπαμπά!...

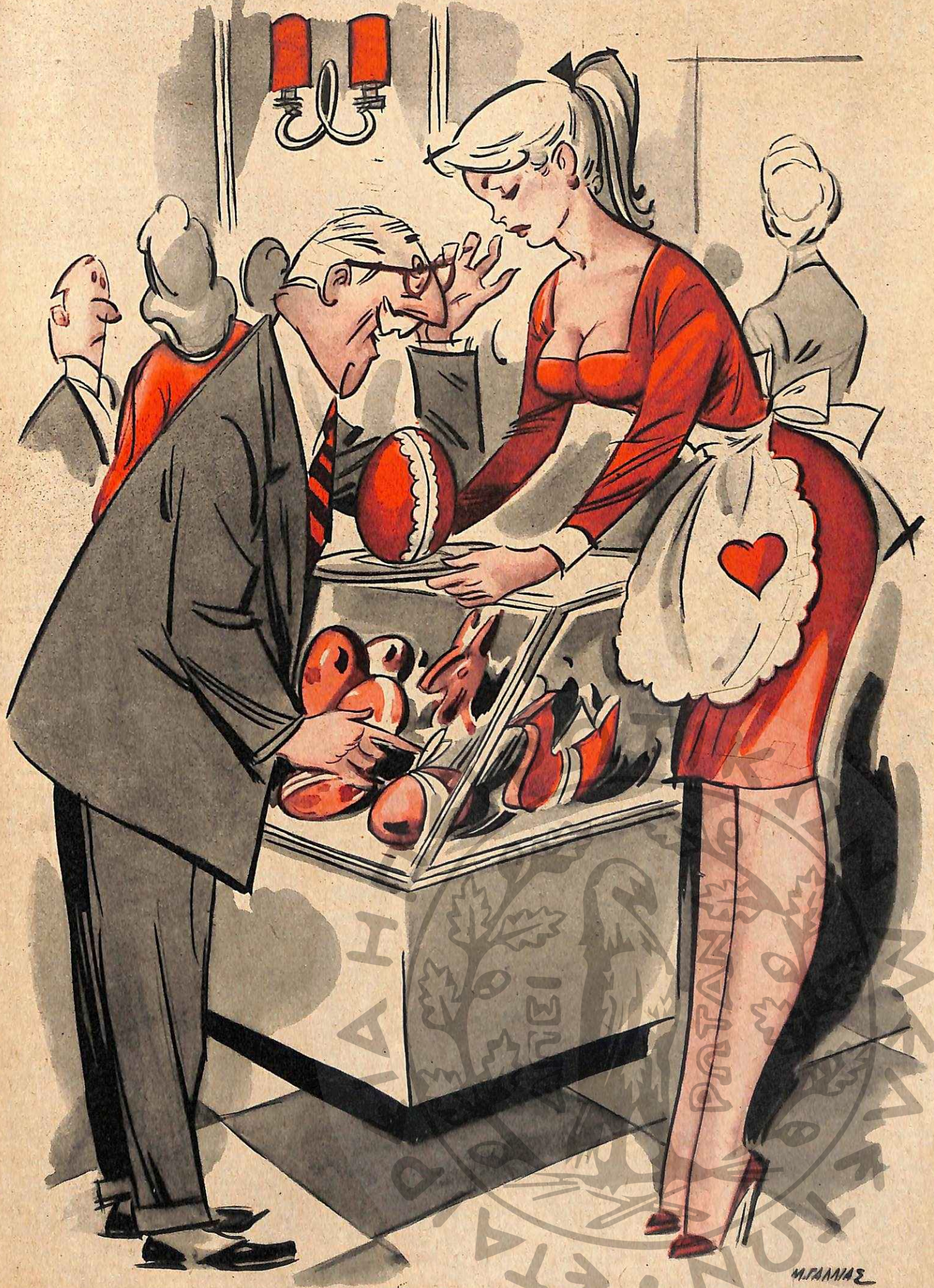
— Πρετιμώ τά δυο μικρότερα, δεσποινίσι!...

ΒΕΡΘΕΡΟΣ

Η θονηρία ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΑΚΗ

ΑΠΟ τή μέρα ποδε φύγει ο Διονύσης, ή γυναίκα του, ή φτωχιά Κατερίνα, είχε μείνει σάν ένα σώμα χωρίς ψυχή... Δέν προσπαθούσε νά του θυμίση, δέν είχε έντονο ό,τι φαινότανε πώς είχε ξεχάσει — τις ύποχρεώσεις του σ' αυτήν, ξεχνάει τις ύποχρεώσεις του, είναι περιττό νά του τις θυμίσουμε... Σκέφτηκε για μία στιγμή νά πάη νά βρή τήν έλεεινή αυτή γυναίκα ποδε ξεμαλλιάσει τό Διονύση, πού όλοι λέγανε, ότι είχε πολλή όμορφιά και καθόλου συνεϊδησι. "Η φήμη τήν παρουσίαζε σάν ένα γυναικείο κάβαμα, πού δέν κύτταζε παρά μόνο τό κέρι του και τό συμφέρον του. Δε συλλογίστηκε καθόλου, ότι ο Διονύσης ήταν χρόνια παντρεμένος, ότι είχε παιδί μεγάλο, ότι οι οικογενειακές άλυσίδες του ήσαν βαρείες κι' έπρεπε νά μείνουν της μιλής, νά της βροντοφωνήση τό δικιο της, νά τήν άπειλήση, νά τήν παρακαλέση... Μετά όμως, συλλογίστηκε, ότι όλα αυτά θά ήσαν άσκησι ταλαιπωρία της και ταπεινώσι, χωρίς άποτέλεσμα πρακτικό... Κι' έτσι άφησε τά πράματα νά κυλήσουν, μοιρολατρικά...

"Ο γιός της, όμως, ο Γιωργάκης, πήρε τό πρΐμα κατάκαρβα: "Ήταν ένας έφηβος δεκάδη έτών, ποδε συνήθει νά βλέπη και τους δυο γονείς του πάνω από τό κεφάλι του νά σκύβουνε στοργικά και νά τόν άγκαλιά-

— Πρετιμώ τά δυο μικρότερα, δεσποινίσι!...

Η πρώτη έκστρατεία των Δωριέων κατά της Πελοποννήσου — αυτή που είναι γνωστή με τον χαρακτηρισμό «Καθόδος των Ηρακλειδών» — έληξε με άποτυχία. Η δεύτερη με θρίαμβο. Οι ακροπόλεις της Πελοποννήσου κατέρρευσαν ή μια κατόπιν της άλλης, ώσπου στο τέλος ολοκληρώ η περιοχή περιήλθε στην κατοχή των Δωριέων, με πλήρη υποδούλωση των Αχαιών.

Κ.Ζ.ΠΟΛΙΤΗΣ

Η δωρική κατάκτηση

Όταν, λοιπόν, οι Δωριείς άρχισαν την πολιορκία των Αχαιών, η πόλις της Παλλάδος ήξερε ήδη τον δεινικό κρησάτο. Και ο βασιλιάς της, ο Κόδρος, δέχτηκε οδυνηρά μια στιγμή όταν διαπίστωσε ότι από τη θύρα του εξηστράτο η σωτηρία του έθνους του. Χωρίς να ελπίσει κανένα, μεταμφιέζεται σε χωρικό και πηγαίνει προς το στρατόπεδο των πολιορκητών, όπου έρχεται έπιτηδες σε ρήξη με ένα Δωριέα δούλο και αφήνει να σκατωθεί από αυτόν. Έτσι πραγματοποιήθηκε ο χρησμός και οι Αθηναίοι διατήρησαν την ελευθερία τους.

Οι Δωριείς πληροφορήθηκαν την ήρωική θυσία του Κόδρου μόνον όταν οι Αθηναίοι πήγαν να ζητήσουν τον νεκρό του. Κατάληκτοι για το σμῆμα, έλυσαν αμέσως την πολιορκία των Αχαιών και τράβηξαν προς την Πελοπόννησο, για να δολοκληρώσουν την κατάκτησή της.

Έτσι, λοιπόν, οι Αθηναίοι κράτησαν υπέρβαση την ανεξαρτησία τους, ενώ οι Δωριείς συνέχισαν τους αγώνες για την ολοσχερή απορόφηση της Πελοποννήσου και των άλλων χωρών του τότε γνωστού κόσμου. Οι διάφοροι ήγέτες των

επιδρομών μοιράζονταν μεταξύ τους τις περιοχές που καταλάμβαναν. Ο μονόφθαλμος Αίτωλος Όελλος πήρε υπό την κατοχή του την Ήλιδα. Οι Ηρακλείδες Τήμενος και Κρεσφόντης, καθώς και ο Εύρυσθενής και ο Προκλούς, τα δύο παιδιά του κεραυνοπλήκτου Αριστοδήμου, κατέλαβαν τις κύριες μορφές της διανομής των υπό κατάκτηση περιοχών. Γύρω σ' αυτούς ήσαν οι άλλοι παράγοντες, που συχνά φιλονεικούσαν μεταξύ τους για την κυριότητα της μιάς ή της άλλης περιοχής.

Μετά την ολοκλήρωση της κατακτήσεώς της, η Πελοπόννησος έπρεπε βαθμιαία τον διαραιο χαρακτήρα, στον οποίο και αφομοιώθηκε τελικά. Οι Δωριείς, σὸν ποίο και αφομοιώθηκε τελικά, με την πάροδο μακρού χρόνου. Οι Ίωνες που κατείχαν μερικά σημεία της βορείου περιοχής της, διώχθηκαν και κατέφυγαν στην Αθήνα. Έτσι, κυριάρχησε σ' όλη την πελοποννησιακή έκταση ο δωρικός κόσμος. Οι δύο αυτοί κόσμοι διέφεραν εντελώς στη γλώσσα, τα λατρευτικά έθιμα, το πολιτεύμα, τον κοινωνικό χαρακτήρα κλπ. Ήταν τόσο μεγάλη η αντίθεση μεταξύ τους, ώστε, όταν ύστερα από πολλούς αιώνες —συγκεκριμένα κατά τα τέλη του 8ου αιώνα π.Χ.— ο βασιλιάς της Σπάρτης Κλεομένης πήγε στην Αθήνα και έπιχειρήσε να επισκεφτεί την Ακρόπολη, έμποδίστηκε από την εκεί έρευνα της Αθήνας με τα λόγια: «Οὐ θεμιτὸν Δωριεῖσι παριέναι ἐν αὐτῷ». Επειδή όμως δεν είχε ολοκληρωθεί η αφομοίωση της Σπάρτης καὶ οὐδὲν λόγο παραθέτοντας ως δωρική την καταγωγή τους. Γι' αυτό και ο Κλεομένης απάντησε στην έρευνα της Ακροπόλεως: «Οὐ Δωριεὺς εἰμι, ὦ γύναι, ἀλλ' Ἀχαιοί». Οτι η αφομοιωτική προσπάθεια των κατακτητών Δωριέων συνάντησε τεράστιες αντιδράσεις, επί αιώνες ολοκληρώσε, αποδεικνύεται από πολλές ιστορικές πηγές. Ειδικότερα μεγάλα εμπόδια συνάντησαν στην κατακτητική τους προσπάθεια οι Δωριείς της Μεσσηνίας.

Το ίδιο συνέβη και με τη Σπάρτη, την οποία παρέδωσε μὲν στους Δωριείς ο βασιλιάς Φιλόνομος, αλλά τα κυριότερα κέντρα του βασιλείου — αὐτὸς Ἀμύκλαι, αὐτὸς Γερωνόβρι, ἡ Φάρις, τὸ Ἐλος — έμειναν ὑπὸ τὴν κυριαρχία τῶν Ἀχαιῶν καὶ διατήρησαν τὴν αὐτονομία τους τρεῖς δόκλους αιώνες μετὰ τὴν κῆρυξ τῶν Δωριέων.

Ανάλογες αντιδράσεις συνάντησαν οι κατακτητές και στην περιοχή της Ἀργολίδος, όπου πολλές πόλεις —όπως ἡ Ἀργος, τὸ Ναύπλιο, ἡ Φλοῖα, αὐτὸς Κλεοναί, ἡ Ἐπίδαυρος, ἡ Τροιζήν, ἡ Ἐρμιόνη, ἡ Σικυῶν κ.ά.— περιήλθαν στους Δωριείς μόνον ὕστερα ἀπὸ μακροχρόνιους σκληρούς καὶ κοπιώδεις αγώνες...

ΚΩΣΤΑΣ Ζ. ΠΟΛΙΤΗΣ

Ο Χέρμπερτ Τήνταλ και η Αύρα Πετρίδου στο σπίτι τους, στη Σκωτία.

Το ρομάντσο μιὰς ΧΟΡΙΑΤΟΠΟΥΛΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Παντρεύτηκε μ' ένα Άγγλο αστυνομικό

Πριν από οκτώ μήνες, η Αύρα Πετρίδου κι' ο Χέρμπερτ Τήνταλ δέ θα ταλμούσαν να μιλήσουν ο ένας στον άλλο, στο δρόμο ή σ' ένα δημόσιο χώρο. Όταν συναντιόνταν τυχαία, ανταλλάσσαν μόνο ένα χαμόγελο —κι' αυτό, αν δεν τους έβλεπε κανείς...

Γιατί, μολοντί τους είχε ενώσει ένας βαθύς έρωας, βρίσκονταν στην επαναστατημένη Κύπρο. Κι' αυτή ήταν Έλληνίδα, ενώ εκείνος ήταν Βρετανός αστυνομικός. Άν λοιπόν η μελαγχολική κι' όμορφη Αύρα φανέρονε με το παραμικρό το σημείο το αίσθημά της για το Χέρμπερτ, ο πατέρας της θα έσπευδε να την παντρώει μ' ένα συμπατριώτη της, οποιοδήποτε, μόνο και μόνο για να τη χωρίσει απ' τον ξένο. Κι' αυτή δέ θα τολμούσε να φέρει αντίρρηση, γιατί ήταν μιά αδύναμη κοπελίτσα 19 χρόνων.

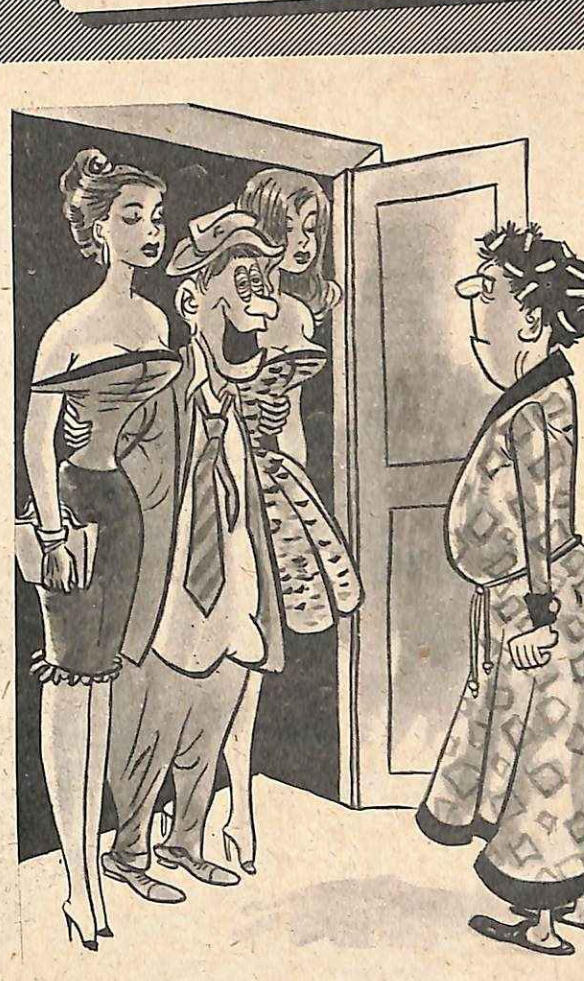
Κι' όμως, η Αύρα κι' ο Χέρμπερτ αποδείχσαν τελικά ότι ο έρωτας δέ γνύζει έμπόδια. Παρ' όλο που οι έθνικές διαφορές, την αντίθεση του πατέρα, τα έθιμα και τις παραδόσεις των χωρών της Κύπρου, ακόμα και τις απειλές και τους κινδύνους, ενώθηκαν με τα λουλουδιένια δεσμά του γάμου και ζούνε τώρα ευτυχισμένοι στο σπίτι του γαμπρού, στη Σκωτία.

Να με ποιές συνθήκες έγινε η γνωριμία τους: Τό μεγάλο σπίτι της Αύρας, στο χωριό Μόρφου, βρίσκονταν κοντά στον αστυνομικό κ. σταθμό. Μιά μέρα λοιπόν, ο Χέρμπερτ πήγε να κάνει εκεί μιά έρευνα. Η Αύρα κι' η μητέρα της αναλάμβαναν να τον δονήσουν σ' όλα τα δωμάτια.

Με την πρώτη ματιά που ανταλλάσανε, οι δύο άγνωστοι ως τότε νέοι νοιώσαν να χτυπά γοργά η καρδιά τους και κατάλαβαν πως μιά άμορφη δύναμη τους είχε ενώσει για πάντα!

Ήταν όμως αδύνατο να συναντηθούν κάπου άλλο και να πέσουν ο ένας στην άγκαλιά του άλλου. Τό απαγορεύανε τα σύσπρητα έθιμα του χωριού, αλλά κι' η ένταση των σχέσεων μεταξύ Κυπρίων και Βρετανών.

Θέλοντας και μ'ι' λοιπόν, οι δύο έρωτευμένοι περιορίζονταν σε γλυκοκυττάγματα από μακριά

— Κέρδισα τον πρώτο λαχνό, Άμαλία, και αποφάσισα να το ρίξω έξω!.

— Πώς σ'αφ ήρθε η ιδέα, κύριε διευθυντά, να παραγγείλετε ένα τόσο παράξενο γραφείο;

Η ψυχολογία του έρωτος

ΚΑΘΕ φορά, που ένα έρωτικό αίσθημα άναμέσα σ' έναν άνδρα και μιά γυναίκα πέφτει στην αντίληψή μας — είτε γιατί τό διαπισθάνομαστε, είτε γιατί τό βλέπουμε με τα μάτια μας, είτε ακόμη γιατί μάς μιλούν άλλοι γι' αυτό — επικαλούμεθα άμέσως τη λογική μας, την ψυχρή, αμελή και αμερόληπτη λογική μας και τό εξετάζουμε προσεχτικά, όπως κάνει ο ανατολίτης για ένα πτώμα, που έχει πάνω στο τραπέζι του. Με την ίδια λεπτολόγιο προσοχή παρακολουθούμε τό ειδώλαιο μεταξύ των ήθιοποιών του κινηματογράφου ή διαφόρων προσωπικοτήτων (καλλιτεχνών, συγγραφέων, μουσικών, πριγκιπισσών κλπ.), με τό όποια ασχολείται ο παγκόσμιος τύπος. Οι κρίσεις μας γι' αυτά είναι όσο δέν παίρνει τό αντικειμενικές. Έχουμε ή πού διαβάσαμε, ή διαβάσαμε, ή προγια να μπορέσουμε να κρίνουμε σωστά τό ειδώλαιο, που προκαλεί τό ενδιαφέρον ή κεντράει την ναι κινή ή τό πόδια της μάς φαίνονται στραβά ή οι γραμμές του κορμιού της δέ μάς ικανοποιούν. Σ' άλλες περιπτώσεις, ή όμορφιά ή ή σκευή, όμως, πως είναι άμόρφωτη ή άνάγνω ή άπρόκλητη ή άσπλη, κλπ. Όταν, έξ άλλου, κάνει εντύπωση τό ότι έγινε μιά περίοδος, μάς κάταγεται από σπουδαία οικογένεια, σταματούμε τήρησ, αν εκείνος της πατέρας είναι μεροκαμαχίν, μάς εκπλήσσει τό ότι πρόσδε μιά νέα με τό κρίσεις μας και γι' αυτόν. Άν δέ μάς ικανοποιεί, θα πούμε άδίσταχτα πως είναι άσχημος, άκομψος, μεγάλος στά χρόνια, φτωχός, άσημος, κλπ.

Άν παραμερίσωμε τις περιπτώσεις, όπου μάς λες, οι κρίσεις μας είναι σωστές, αντικειμενικά χητική και λεπτολόγιο παρατήρησι. Κι' αυτός, ό ό κρίσεις αυτές που κάνουμε για τους άλλους, είναι τό ίδιο άποτες όσο κι' εκείνες όνός άγρίου της Άφρικής, για μιά συναυλία αίσθημα που θέλωμε να κρίνουμε, δέν έχουμε θέσι. Μας είναι ξένο κι' είμαστε ξένοι γι' αυτό. Ο λόγος που μάς κάνει να μη μπορούμε να τό

Η «λογική» της καρδιάς

κρίνουμε, είναι, ότι βρισκόμαστε σε αδυναμία να τό καταλάβουμε. Για να τό καταλάβουμε, θα πρέπει να μιλούμε στη θέση των δύο έρωτευμένων. Πραγματικά, ο έρωας είναι ένα αίσθημα αστήρα ύποκειμενικό. Κάθε άνθρωπος τον ζή για τον έαυτό του και με τό δικό του τρόπο. Όταν θέλωμε να βρούμε από τό δορακό μας, για να κρίνουμε τό αίσθημα των άλλων, γινόμεστε ακολί εκτιμητές, άδικοι και μεροληπτικοί. Τό αίσθημα αυτά δέ μπορούμε να τό κρίνουμε παρά μόνο με τη λογική. Άλλ' ή λογική δέν έχει οχείο με τον έρωτα.

Για την ακρίβεια, ο έρωας έχει τη δική του λογική. Αυτή ή λογική της καρδιάς είναι ίδιότυπη, καπιτωσά και δέ γνωρίζει νόμους. Κάθε φορά, άλλωστε, είναι καινούργια.

Όσο κι' αν αυτό φαίνεται παράξενο, ή λογική της καρδιάς του ίδιου ατόμου ποικίλλει από τη μιά έρωτική περίπτωση στην άλλη. Αυτό, όμως, τό ότομο δέ μπορεί να τό υποπτεύσει. Κι' ότε καν νοιάζεται να τό εξακριβώσει. Η καρδιά δέν ενδιαφέρεται να φτιάξει νόμους. Ζητά αίσθηματά της, μικρά ή μεγάλα, χωρίς να συσχετίζει τό ένα με τό άλλο και χωρίς, τις περισσότερες φορές, να δημιουργή αυτό που αποκαλούμε πείρα.

Νά γιατί μιά νέα αγαπάει κάθε φορά... για πρώτη φορά. Έμάς, τους ψυχρούς παρατηρητές, αυτό μάς εκπλήσσει και δυσκολεύομαστε να την πιστέψουμε. Κι' όμως είναι άπόλυτα ειλικρινής όταν μάς διαβεβαιώνει πως δέν είχε αγαπήσει ποτέ άλλοτε ή όταν χαρακτηρίζει τον παλιό αγαπημένο της σαν ήλιδο και γελοίο, ενώ ως

χτές ακόμη τον λάτρευε και τον έξυμνούσε. Και τό ίδιο γίνεται με τους άνδρες. Βρίσκουν κάθε τόσο τη γυναίκα των όνείρων τους. Και την πιστεύουν σαν τέτοια... ώστόσο ανακαλύψουν εκείνη που δέ την διαδεχτεί.

Όλα δείχνουν, ότι ή καρδιά δέν έχει μνήμη. Οι έντυπώσεις της είναι στιγμιαιές. Μόνο, ότι οι δικές της στιγμές διαρκούν από μερικά δευτερόλεπτα ως μερικά χρόνια. Οι έρωτευμένοι, που ή αγάπη τους κρατάει χρόνια, ζουν στην ίδια στιγμή από τότε που πρωτάρχισ τό αίσθημά τους. Άν ξεφύγουν απ' αυτήν, ή αγάπη τους θα σπάσει άμέσως.

Αυτή ή ιδιομορφία της αγάπης έξηγει τις συγκρούσεις μεταξύ γονέων και κοριτσιών. Οι νέες έρμηνεύουν τό ενδιαφέρον των γονέων τους για την εύτυχία τους σαν τυραννία. Οι γονείς, από τό άλλο μέρος, δέν έχουν άλλο μέσο έκτός από τη λογική, για να κάνουν τα κορίτσια τους να καταλάβουν, ότι χρειάζεται να βάλουν κάποιο χαλινό στις παρορμήσεις της καρδιάς τους. Στην περίπτωση αυτή, υπάρχει τελεία άσυνεννοησία κι' από τα δύο μέρη. Τα κορίτσια μιλούν με τη λογική της καρδιάς και οι γονείς με τη λογική του μυαλού. Πρόκειται για δύο διαφορετικές γλώσσες, που κανένας ως σήμερα δέ μπορεί να συντάξει τό λεξικό, που θα συσχετίσει τη μιά με την άλλη. Το χειρότερο είναι, ότι γονείς και κορίτσια χρησιμοποιούν τις ίδιες λέξεις. Άλλ' οι λέξεις αυτές έχουν διαφορετική σημασία στην ίδια γλώσσα του καθένος.

Οι συγκρούσεις μεταξύ της λογικής της καρδιάς και της λογικής του μυαλού είναι άναπόφευκτες. Έκείνοι που χρησιμοποιούν την πρώτη, ζουν μιά πραγματικότητα. Εκείνοι που χρησιμοποιούν τη δεύτερη, είναι έξω απ' αυτή την πραγματικότητα. Μιά νέα δέ μπορεί να καταλάβει τη λογική του μυαλού παρά μόνο από τη στιγμή που ή καρδιά της θα πάλει μιά μιλιά. Άρχίζει τότε να βλέπει τον άνθρωπο που αγαπούσε ως χθές, αντικειμενικά, ψυχρά, άμερόληπτα. Κι' όχι σπάνια, εκπλήσσει κι' ή ίδια για τό αίσθημα της... Αυτό, όμως, δέ θα της άνοιξη περισσότερο τό μάτι. Την έπόμενη φορά, θα ριχτεί στα τυφλά και πάλι σε μιά καινούργια αγάπη.

Φαίνεται, σ' αλήθεια, πως ο έρωας είναι ένα γοητευτικό παιχνίδι, που δέν έχει δέξια παρά μόνο όταν τό παίζουμε με κλειστά μάτια.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Παραπλανητικά αίσθημα.